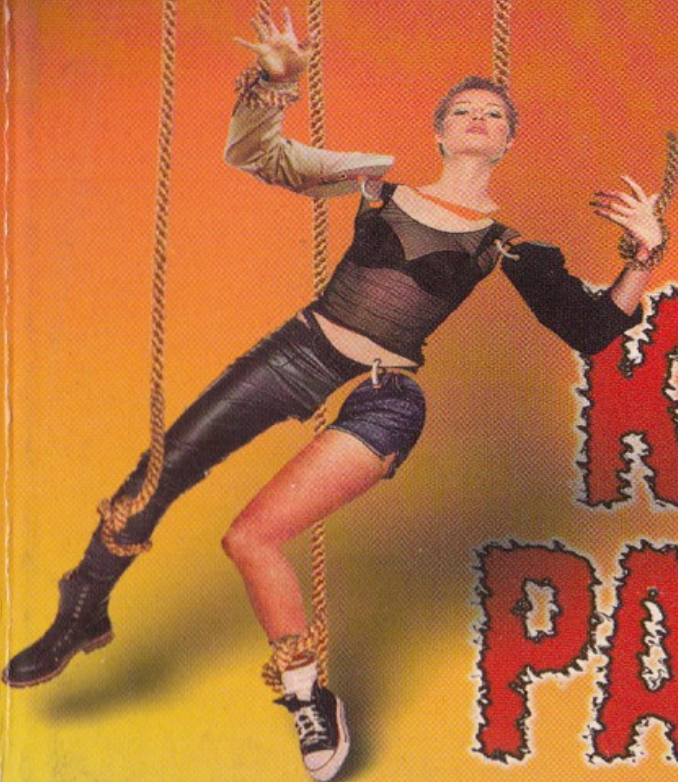

ДЖОНАТАН КЕЛЕРМАН

ИЗДАТЕЛСКА КЪЩА
ХЕРМЕС

ПЪРВАВА РАЗХОДКА

ДЖОНАТАН КЕЛЕРМАН КЪРВАВА РАЗХОДКА

Превод: Васил Дудеков-Кършев

chitanka.info

В Западен Лос Анджелис са извършени няколко потресаващи убийства. Несвързаните думи на един от дългогодишните пациенти на психиатрията „Старкуедър“ сякаш ги предсказват. На пръв поглед между жертвите няма нищо общо, но детектив Майлоу и неговият сътрудник д-р Делауер имат друго усещане. По пътя към истината двамата професионалисти попадат в капан от семейни тайни, мъст, омраза и коварство както между стените на психиатрията, така и по улиците на Ел Ей, където смъртта, наркотиците и сексът понякога се превръщат в стока.

*Посвещавам на паметта на Кенет Милър
И специални благодарности на доктор Спенсър Ет и
доктор Шоба Сринивасан*

1.

Великанът знаеше за Ричард Никсън.

Той беше висок като кула, имаше прошарени руси коси и докато огромното му, облечено в сиво-кафяви дрехи, туловище се приближаваше накуцвайки към нас, Майлоу се стегна. Погледнах въпросително Франк Долард. Надзирателят изглеждаше спокоен, месестите ръце висяха отпуснато край тялото му, устните му не помръдваха под пожълтелите от тютюневия дим сиви мустаци. Очите му бяха присвити, но той гледаше по същия начин и когато влизахме през главния вход.

Великанът се изсмия басово и отметна мазната коса от очите си. Проскубаната му брада беше с цвят на царица. Сега можех да доловя миризмата му — кисела и наситена с излъчването на хормони. Трябва да беше около два метра висок. Сивата, безформена сянка, която хвърляше върху земята, беше достатъчно голяма, за да ни покрие.

Залитайки, гигантът направи още една крачка към нас и този път дясната ръка на Франк Долард се стрелна предупредително напред.

Огромният мъж спря, но с нищо не показа, че е забелязал ръката на Долард, стрелнала се към кръста му. На двора имаше може би още дузина мъже в сиво-кафеникави дрехи, повечето стояха неподвижни, неколцина се разхождаха, като се поклащаха, а други притискаха лица към телената ограда. Нямахме обособени групи, всеки се държеше настрана от другите. Небето беше безкрайно синьо, отмъстителното слънце прогаряше облаците с жарките си лъчи. Аз се потях в костюма си.

Лицето на великана бе сухо. Той въздъхна, сви рамене и Долард отпусна ръката си. Огромният мъж протегна пръста си като пистолет, насочи го към нас и се изсмия. Очите му бяха тъмнокафяви, стесняващи се в ъглите, а бялото им изглеждаше твърде жълтеникаво, за да подсказва добро здраве.

— Тайни служби. — Той се потупа по гърдите. — Тайните служби на Виктория по бельо, без прикритие, те винаги търсят

доброто старо момче Никсън Римин, винаги обрамчени, копнеят да ги поставят в рамка, той обичаше да говори, докато се разхождаше, и прекарваше нощите си в Белия дом, като устройваше празненства и оставаше по цели нощи с Кърт Вонегът-младши, със семейство Глас на Селинджър, с всеки, който не се интересуваше от горещата кухня на политиката. Аз написах „Котешката люлка“^[1] и я продадох на Вонегът за десет долара, Били Батгейт я преписа на пишеща машина, когато излезе през главния вход и извървя целия път до Лас Вегас, ей, голяма караница имаше с Ангелите на ада за няколко долара, когато Вонегът искаше да смени националния дълг и Римин се съгласи, и Ангелите бяха като попикани, ние трябваше да го измъкваме — аз и Вонегът, Селинджър не беше там, Доктороу шиеше котешката люлка, това бяха лоши котки, искаха да го убият, всеки ден от седмицата го гонеха, като Харви Осуалд.

Той се наведе и вдигна левия си крачол. Под коляното костта беше покрита с лъскавата белезникава тъкан на зараснал белег, а по-голямата част от прасеца липсваше. Истински изкуствен крак от плът.

— Простреляха ме, докато пазех стария Римин — каза той и свали крачолата си. — Тъй или иначе умря старият Ричард, в нито един алманах не пишат какво стана, много лошо беше обкръжен и аз не можах да направя нищо.

— Чет — рече Долард и се протегна, за да докосне великана по рамото.

Едрият мъж потръпна. Майлоу стисна зъби и мускулите на брадичката му се стегнаха. Ръката му се насочи към местото, където би трябвало да се намира пистолетът, ако не го беше оставил на влизане.

— Ще го направиш ли днес в телевизионната зала, Чет? — попита Долард.

Великанът се олюля.

— А...

— Мисля, че трябва да го направиш в телевизионната, Чет. Ще бъде филм за демокрацията. Ще изпеем „Флагът на звезди и ивици“, ще ни трябва някой с хубав глас.

— Да, Павароти — каза великанът, като внезапно се оживи. — Той и Доминго бяха в Двореца на цезарите и не им хареса как се получава, Римин не се беше упражнявал, ли-ли-ли, ла-ла-ла, нямаше

сурово яйце да смаже гърлото си, това вбеси Павароти и той не пожела да се кандидатира за обществен пост.

— Да, разбира се — отвърна Долард, като намигна на мен и Майлоу.

Великанът ни беше обърнал гръб и се взираше в голата, спечена от слънцето, пръст на двора. Нисък и дебел тъмнокос мъж беше свалил панталоните си и уринираше на земята, вдигайки облаче прах. Никой от останалите, облечени в сиво-кафяви дрехи, мъже сякаш не го забелязваше. Лицето на гиганта се вкамени.

— Мокро — каза той.

— Нямай грижа, Чет — меко произнесе Долард. — Познаваш Шарбноу и мехура му.

Великанът не отговори, но Долард явно бе дал някакъв знак, защото от отдалечения ъгъл на двора се появиха двама санитарии. Единият чернокож, другият бял, мускулести като Долард, но доста по-млади, облечени в същата униформа от спортна риза с къси ръкави, джинси и гуменки. Към якичките им бяха прикрепени табелки със снимки. Лицата на санитарите бяха мокри от горещината и бягането. Спортната риза на Майлоу имаше тъмни петна под мишниците, но великанът не беше пролял и капчица пот.

Мускулите на лицето му се стегнаха още повече, докато наблюдаваше как уринирацията мъж се изтръска и тръгна през двора с патешка походка, а панталоните продължаваха да се мотаят около глезените му.

— Мокро.

— Ще се оправим, Чет — меко рече Долард.

— Аз ще му вдигна панталоните — каза чернокожият санитар.

Той се отправи бавно към Шарбноу. Белият санитар остана при Чет. Долард още веднъж потупа великана и ние си тръгнахме.

След десетина метра се обърнах. Двамата санитарии бяха застанали от двете страни на Чет. Позата на великана се беше променила — той продължаваше да наблюдава мястото, където преди малко бе стоял Шарбноу, но вече с изправени рамене и високо вдигната глава.

— Как можете да контролирате човек с ръст като неговия? — попита Майлоу.

— Ние не го контролираме — отговори Долард. — Хлоразепинът го прави. Миналия месец увеличихме дозата, понеже преби един от пациентите. Счупи му поне дузина кокали.

— Може би трябва да я увеличите още — каза Майлоу.

— Защо?

— Думите му не звучат особено свързано.

Долард се изкиска:

— Свързано!

— Знаете ли каква е дозата му, докторе! Хиляда и четиристотин милиграма. Дори за човек с неговото тегло това е малко множко, не мислите ли?

— Максималната доза е приблизително деветстотин милиграма — обясних аз на Майлоу, — а на повечето хора им стига и една трета от нея.

— Беше на хиляда и сто, когато преби онзи мъж — каза Долард, като леко се задъхваше. — Оттогава винаги му даваме по-голяма доза от допустимото, но психарите казват, че няма проблем. — Той сви рамене. — Чет навярно може да понесе и повече. Ако пак направи нещо лошо.

Продължихме да вървим нататък, минавайки край други пациенти. Неподстригани коси, отпуснати усти, празни погледи, мърляви униформи. Тук нямаше здравеняци с железни мускули, каквито могат да се видят в затвора. Телата на тези мъже бяха хилави, деформирани и отпуснати. Почувствах върху тила си нечий поглед, обърнах се и видях мъж с очи на преследван пророк и рошава черна брада, който ме гледаше. Бузите му бяха мръсни и хлътнали. Погледите ни се срещнаха. Той протегна ръце и тръгна към мен, като поклащаше глава. Устата му зейна. Нямаше нито един зъб.

Не ме познаваше, но очите му бяха пълни с омраза.

Свих юмруци и ускорих крачка. Долард забеляза това и погледна намръщено брадатия. Онзи моментално спря и остана като вкопан под прежурящото слънце. Червеният знак на изхода върху вратата в дъното беше на около двеста метра от нас. Наоколо не се мяркаха санитарни. Продължихме да вървим. Небето беше прекрасно, но без никакви птици. Някъде забръмча машина.

— Бръщолевенето на Чет — обадох се аз. — Приказките му май все пак имаха някакъв смисъл.

— Какво? Защото говореше за книги ли? — попита Долард.

— Мисля, че преди да откачи, е бил в някакъв колеж. Изглежда, произхожда от семейство на интелектуалци.

— Как е попаднал тук? — попита Майлоу и погледна назад.

— Както всички останали. — Долард поглади мустаците си и ускори крачка.

Дворът беше пуст. Вече бяхме преполовили пътя до изхода, преминавайки край още безжизнени очи, замръзнали лица и безумни погледи, от които космите по тила ми взеха да настръхват.

„Не слагай нищо в каки или кафяво — беше ме предупредил Майлоу. — Пациентите са облечени в тези цветове и може да те помислят за един от тях — въпреки че това би било интересно, не смяташ ли? Психиатър, който се опитва да ги убеди, че не е луд!“

— Както всички останали? — повторих аз.

— Не е бил в състояние да бъде подведен под отговорност — отвърна Долард. — Вашият прословут член 1026.

— Колко пациенти има тук? — попита Майлоу.

— Трябва да са към хиляда и двеста. Случаят на стария Чет е доста тъжен. Живее на върха на някаква планина край мексиканската граница като отшелник — спял в пещери, хранел се с бурени и други подобни неща. Двама туристи имали нещастieto да попаднат на най-неподходящата пещера в най-неподходящото време и го събудили. Той ги разкъсал — при това с голи ръце. Когато го открили, вече бил успял да откъсне ръцете на момичето и се мъчел да стори същото с единия ѝ крак. Някакъв рейнджър или шериф прострелял Чет в крака, затова сега накуцва. Когато го арестували, не се съпротивлявал, просто стоял край разкъсаните тела и гледал боязливо човека, който го улучил. Не е учудващо, че са го обявили за невменяем по член 1026, като се има предвид какво е извършил. Тук е от три години. Първите шест месеца не правеше нищо, стоеше свит на кълбо, крещеше и смучеше палеца си. Трябваше да го храним със системи.

— Сега пребива хората — отбеляза Майлоу. — Какъв прогрес.

Долард сви пръсти. Беше около шестдесетгодишен, мършав и загорял от слънцето, без никаква видима тлъстина по тялото. Тънките сухи устни под мустаците му потрепнаха от възмущение.

— А според вас какво трябваше да направим? Да го завлечем навън и да го застреляме ли?

Майлоу изръмжа.

Долард каза:

— Знам какво си мислите: това би било подходящ край за такава отрепка. Вие бихте били щастливи да участвате в наказателния взвод. — Той се изсмя. — Така разсъждават всички ченгета. Работил съм като патрул в Хемит в продължение на десет години и щях да кажа същото, преди да дойда тук. Няколко години като надзирател и сега знам каква е реалността: някои от тези отрепки наистина са болни. — Поглади мустаците си. — Старият Чет не е Тед Бънди^[2]. Той може да се погрижи за себе си колкото едно бебе, наакало памперсите си. Същото е и със стария Шарбноу, дето се изпика в прахта. — Почука с пръст по слепоочието си. — Бушоните им са изгърмели и някои се превръщат просто в измет. А това място е истинско бунище.

— Точно затова сме тук — каза Майлоу.

Долард вдигна вежди.

— За това аз не знам нищо. Нашият измет не излиза оттук. Не виждам как можем да ви помогнем за доктор Арджънт. — Той отново сви пръстите си. Ноктите му бяха жълти като рог. — Харесвах доктор Арджънт. Наистина добра жена. Но тя намери смъртта си извън това място. — Долард посочи неопределено в пространството. — Някъде вън, в цивилизования свят.

— Вие работили ли сте с нея?

— Не постоянно. От време на време обсъждахме някои случаи, тя ми казваше дали пациентът има нужда от нещо. Но с нея човек можеше да си поговори за хората. Добра жена. Малко наивна, но беше нова при нас.

— Наивна в какъв смисъл?

— Тя организира тази група — „Умения за всекидневния живот“. Седмични дискусии, за които се предполагаше, че може да помогнат на някои от момчетата да се справят по-лесно със света навън. Сякаш някой от тях някога ще се измъкне оттук!

— Сама ли я водеше?

— Заедно с една помощничка.

— Коя е тя?

— Едно момиче на име Хейди Оут.

— Две жени са ръководили група убийци?

Долард се усмихна.

— Държавата казва, че е безопасно.

— Но вие не мислите така?

— Не ми плащат да мисля.

Доближихме се до телената ограда. Майлоу попита:

— Имате ли някаква представа кой в цивилизования свят би могъл да убие доктор Арджънт? Искам мнението ви на бивше ченге.

Долард отговори:

— Ако съдя по онова, което ми казахте — как сте я намерили в багажника на колата и как всички улики са били заличени, — бих предположил, че е някой психопат, прав ли съм? Някой, който дяволски добре е знаел какво върши и е изпитвал удоволствие от това. Тук става въпрос по-скоро за член 1368, отколкото за 1026 — извършил го е някой от вашите закоравели престъпници, който се опитва да се изкара луд, защото страда от заблудата, че тук ще му бъде по-добре, отколкото в затвора. На петия етаж имаме двеста-триста от тях, а може би и повече, поради Трите стачки. Пристигат тук, като декламират високопарни фрази и се правят на палячовци, размазват лайна по стените, но бързо разбират, че не могат да измамят тукашните лекари. Тези, които успяват, са по-малко от един процент. Официалният изпитателен период е деветдесет дни, но повечето от тях почват да се молят да излязат оттук много преди да е изтекъл.

— Доктор Арджънт работила ли е на петия етаж?

— Не. Всичките ѝ пациенти бяха по член 1026.

— Освен абсолютно лудите и онези хапльовци с деветдесетте дни изпитателен срок, какви други имате тук? — попита Майлоу.

— Имаме няколко изнасилвачи с психични отклонения — отговори Долард. — Педофили и всякакъв подобен измет. Около тридесетина на брой. Обикновено са повече, но все променят закона — пъхат ги тук, не, хайде в затвора, после — хоп! — отново тук, после пак в затвора. Доктор Арджънт не се занимаваше с тях или поне аз не съм забелязвал.

— Значи според вас онова, което ѝ се е случило, няма връзка с работата ѝ тук.

— Улучихте. Дори и някой от нейните момчета да излезе навън, а те не излизат, никой от тях не би могъл да я убие и да я напъха в багажника. Никой не би успял да го замисли толкова добре.

Бяхме пред вратата. Загорели мъже стояха наоколо като огромни фигури за игра на шах. Машината в далечината продължаваше да бръмчи.

Долард посочи назад към двора.

— Не казвам, че момчетата са безобидни, дори и при всичките медикаменти, с които постоянно ги тъпчем. Когато превъртят напълно, тези копелета са способни на всичко. Но те не убиват за удоволствие — ако съдя по онова, което съм видял, — те не изпитват голяма радост от живота. Ако мизерното им съществуване изобщо може да се нарече живот. — Той прочисти гърлото си и се изплю. — Да се учудиш защо Господ си е направил труда да създаде такива боклуци.

[1] Роман от американския писател Е. Л. Доктороу. — Б.пр. ↑

[2] Известен американски сериен убиец, екзекутиран през 1989 г. — Б.р. ↑

2.

Два трупа в багажници на коли. Клеър Арджънт беше вторият.

Първият, на двадесет и пет годишния кандидат-актьор Ричард Дада, беше открит преди осем месеца в предния багажник на собствения му „Фолксваген“, изоставен в индустриалната зона, северно от Сентинела и Пико — истинско гъмжило от магазинчета за инструменти, автомобилни части и резервни детайли. Трябвало да минат три дни, за да забележат колата на Дада. Някакъв работник по поддръжката усетил миризмата. Местопрестъплението беше на две крачки от станцията на метрото Лос Анджелис — запад, но Майлоу отиде дотам с колата си.

Приживе Дада бе бил висок, мургав красавец. Убиецът беше свалил дрехите му, бе разрязал акуратно мъжа през кръста с назъбен инструмент и беше поставил всяка от двете половини в черен полиетиленов чувал. После бе завързал чувалите и ги бе натикал във фолксвагена, беше ги откарал до някакво бунище, най-вероятно късно през нощта, и се бе измъкнал незабелязано. Смъртта беше причинена от загубата на кръв от дълбокия разрез на гърлото. Липсата на съсиреци в чувалите и в колата говореше, че касапницата е била извършена някъде другаде. Съдебният лекар беше сигурен, че Дада е бил мъртъв още преди да бъде разсечен наполовина.

— Дълги крака — каза Майлоу, когато за пръв път ми разказа за случая. — Навярно отрязването им е решило проблема с напъхването в багажника. Или е било част от тръпката.

— А може би и двете — допълних аз.

Той се намръщи.

— Очите на Дада също са били извадени, но няма други обезобразявания. Имаш ли някакви идеи?

— Убиецът е откарал колата на Дада до бунището — отговорих аз, — а оттам си е тръгнал пеш, ако живее някъде наблизо. Или е взел автобус и можеш да разпиташ шофьорите дали не са видели някакъв необичаен пътник в онази нощ.

— Вече разговарях с шофьорите на автобуси. Никой не си спомня за никакви подозрителни или странни пътници. Същото е и с шофьорите на таксите. Никакви окъснели стопаджии в квартала.

— Под „необичаен“ нямах предвид странен — казах аз. — Убиецът вероятно не изглежда странно. Имах предвид тъкмо обратното: спокоен, акуратно планиращ действията си човек от средната класа. Както и да е, след като току-що е зарязал колата, сигурно е бил малко възбуден. Кой взема автобус по това време? Преди всичко шофьори от нощните смени, чистачи на кантори и някои несретници. Човек от средната класа би изглеждал подозрително.

— Звучи разумно — каза той, — но нито един пътник не е направил впечатление на шофьорите.

— Добре тогава. Трета възможност: имало е друга кола, готова да откара убиеца. Извънредно грижливо обмислен план. Или съучастник.

Майлоу разтърка лицето си, сякаш се миеше без вода. Бяхме в неговия кабинет в Отдела за кражби и убийства към полицейския участък на Лос Анджелис — запад и пиехме кафе, загледани в яркооранжевите шкафове. След два часа трябваше да се явя пред съда в търговската част на града заради попечителството над едно дете и се бях отбил тук да обядваме, но Майлоу предпочиташе да говори за Дада, вместо да се храни.

— Това за съучастника е интересно — каза той. — Значи си имаме местен ангел-хранител. Добре, време е да си размърдаме задниците и да проверим дали някой самоук касапин с чувство за хумор не е бил пуснат под гаранция от „Сан Куентин“^[1]. Трябва да научим нещо повече и за бедния момък, да разберем дали не е имал никакви неприятности.

Три месеца по-късно разследването на Майлоу бе изкарало на бял свят всички подробности от живота на Ричард Дада, но не го бе отвело по-близо до разрешаването на случая.

След половингодишен труд досието беше завряно на дъното на чекмеджето.

Знаех, че това бе опънало нервите на Майлоу. Неговият специалитет беше да разплита „замразени“ случаи, а не да ги създава. Той имаше най-много точки като детектив по разкриването на убийства в участъка на Лос Анджелис — запад, а навярно и в целия отдел за тази година. Това обаче не го бе направило по-популярен: като

единствен явен хомосексуален детектив в полицията него никога не го канеха на изискани партита с барбекю на открито. Но това го караше да се презастрахова и аз знаех, че той гледа на всеки свой неуспех като на професионална заплаха.

И като на личен грях. Едно от последните неща, които каза, докато попълваше доклада за убийството, беше:

— Длъжен съм да разкрия този случай. Едно е някакъв престъпен кретен, обзет от ярост, да халосва хората по главите, а съвсем друго... Начинът, по който момчето беше разчленено — гръбнакът е бил направо срязан, Алекс. Съдебният лекар смята, че навярно е бил използван трион. Някой го е нарязал прецизно и умело, както се транжира.

— Никакви други съдебномедицински улики? — попитах аз.

— Не. Няма чужди косми, нито телесни течности... Доколкото можах да установя, Дада не е имал неприятности, нямал е връзки с наркомани, нито лоши приятели, не е бил забъркан в криминални прояви. Просто едно от онези глупави момчета, които копнеят да станат богати и знаменити. Работел без почивен ден в някаква детска градина. Опитай се да предположиш какво е правел нощем.

— Работел е като сервитъор.

Показалецът му изписа във въздуха въображаеми цифри.

— В ресторанта в Толъка Лейк, където предлагат скара. Стоял е зад тезгяха и сигурно е питал клиентите: „Каква гарнитура ще желаете, сър?“

Самите ние седяхме в един бар. Приятно заведение на гърба на хотел „Лукс“, в западния край на Бевърли Хилс, без комарджии и мафиоти с италиански костюми. Свещи, които хвърляха оранжеви отблясъци, дебели килими, меки кресла, топли като женски скут. На покритата с мраморна плоча масичка пред нас стояха две високи водни чаши с „Чайвас Голд“ и кристална гарафа с леденостудена вода. Мирисът на евтината пура „Панатела“ на Майлоу трудно се съчетаваше с аромата на луксозните „Кохиба“ и „Чърчил“, които посетителите смучеха в сепаретата в ъгъла. След няколко месеца градската управа щеше да забрани пушенето в баровете, но сега никотиновата мъгла все още беше задължителен нощен ритуал.

Въпреки изискания декор бяхме дошли тук с една-единствена цел — да се отдадем на алкохола, и Майлоу се трудеше усърдно в тази

насока.

Аз още ближих първия си скок, когато той привърши с третия и пресуши чаша сода.

— Възложиха ми случая, защото лейтенантът смяташе, че Дада е бил гей. Заради обезобразяването — знаеш какви небивалици се разказват за хомосексуалистите. Но Дада не е имал абсолютно никакви връзки с гейсредите, а от роднините му научих, че в родния си град е имал три приятелки.

— А някакви приятелки тук?

— Не открих. Живее е сам в малък апартамент край Ла Бреа и Булеварда на залеза. Мъничък, но добре спретнат.

— Това може да е някакъв комарджийски район — казах аз.

— Да, но блокът има паркинг, в който се влиза с електронна карта, а входът е охраняван — собственичката живее от наемите и се опитва да поддържа добра клиентела. Каза, че Дада бил тихо момче, никога не била виждала да го посещават външни лица. Нямахме никакви следи от влизане с взлом или от обир. Не намерихме портфейла му, но от единствената кредитна карта, която е притежавал, не е било теглено нищо, една „Дискавър“ с четиристотин долара кредит. В апартамента не открихме наркотици. Дори и да е употребявал, той или някой друг е заличил всички следи.

— Убиецът? — предположих аз. — Това съвпада с изкуското разчленяване и планирането.

— Възможно е, но както казах, Дада е живял скромно. Наемът му е бил седемстотин долара, от двете работи си докарвал два пъти повече месечно и изпращал по-голямата част от парите си вкъщи на спестовен влог. — Майлоу сви рамене. — Може би случайно се е изпречил на пътя на някой психопат.

— Във ФБР смятат, че избождането на очите подсказва нещо повече от случайна среща.

— Изпратих на ФБР формуляра с данните от местопрестъплението и получих шаблонен отговор и препоръка да търся убиеца сред познатите му. Проблемът е там, че не мога да открия никакви приятели на Дада. Той е бил в Калифорния само от девет месеца. Може би това, че е работел на две места, му е пречило да води социален живот.

— Или пък е водил двойствен живот.

— Искаш да кажеш, че е бил гей? Не мисля, че това би останало скрито от мен, Алекс.

— Не непременно гей — отговорих аз. — Просто смятам, че е имал свой таен живот.

— Какво те кара да мислиш така?

— Образцовите наематели не излизат на улицата, за да ги разрежат наполовина.

Той изръмжа. Отпихме отново. Всички сервитьорки бяха пищни блондинки, които носеха бели селски блузи и дълги поли. Нашата имаше акцент. Чехословакия, отговори тя на Майлоу, когато я попита откъде е; после предложи да отреже крайчето на пурата му, но той вече го бе отхапал. Беше средата на лятото, но в камината гореше газова уредба. Климатик поддържаше помещението леденостудено. На бара имаше други две хубавици, които приличаха на проститутки. Мъжете с тях изглеждаха нервни.

— Толька Лейк е на един хвърлей от Холивуд — казах аз.

— Освен това е близо до студията „Бърбанк“. Дада може би се е опитвал да си създаде връзки, за да му дадат роля.

— И аз си го помислих. Но дори да си е намерил някаква работа, тя не е била в студията. Открих обява от „Уийкли“ в джоба на едно от саката му. Дребен шрифт, съобщение за набиране на актьори за някакъв буламач, наречен „Кървава разходка“. Прослушването е било месец преди смъртта му. Опитах се да издиря компанията, пуснала обявата. Посоченият телефонен номер се оказа изключен, но по онова време е принадлежал на някаква фирма, наречена „Тин Лайн Пръдакшънс“. Това пък ме отведе до някакво бюро с телефонен секретар, което вече не обслужваше „Тин Лайн“. Адресът, който имаха, беше пощенска кутия във Винис, отдавна закрыта, без да са оставени други координати. Никой в Холивуд не е чувал за „Тин Лайн“, сценарият не е бил регистриран в която и да е от гилдиите, няма никакви доказателства, че такъв филм някога е бил направен. Разговарях с Питра Конър от Холивуд. Тя каза, че *индустрията* е пълна с такива компании едnodневки, повечето покани за прослушване на актьори не водят доникъде.

— „Кървава разходка“ — повторих аз.

— Да, знам. Но това е било цял месец преди убийството и аз не се занимавах повече с тази история.

— А другата работа на Ричард? Къде е детската градина?

— „Пико и Доъни“.

— Какво е правил там?

— Забавлявал е малчуганите с различни игри. Нередовна работа, най-вече на празненствата по повод на нечий рожден ден. Директорът на градината каза, че Дада бил чудесен младеж — търпелив, открит, вежлив. — Той изпи уискито си на един дъх. — Някакъв проклет скаут — и да го нарежат така! Би трябвало да има нещо друго!

— Някой склонен към убийство хлапак, изнервен от дългото чакане на опашката за „Лунния скок“.

Майлоу се засмя, изучавайки дъното на чашата си.

— Каза, че Дада е изпращал пари вкъщи — обадох се аз. — Къде е това?

— В Денвър. Бащата е дърводелец. Майката преподава в училище. Пристигнаха няколко дни след като беше убит. Извънредно свестни хора, покрусени, но не можеше да им се помогне. Ричард спортувал, получавал четворки и петици, участвал във всички пиеси, поставяни в училището. Прекарал две години в колеж, намразил го и започнал да работи при баща си.

— Значи има известни дърводелски умения — може би е срещнал убиеца в някакъв подобен курс.

— Никога не е посещавал курсове от какъвто и да е вид, доколкото успех да открия.

— Син на дърводелец, при това разрязан с трион — казах замислено.

Той остави чашата си, като се постара да го направи безшумно. Очите му бяха втренчени в мен. Обикновено искрящо зелени, сега те изглеждаха сиво-кафяви на замъглената от тютюневия дим светлина. Едрото му лице беше толкова бледо, сякаш бе напудрено, бяло като бакенбардите му. Белезите от акне, нашарили кожата на страните, брадичката и челото му, изглеждаха по-дълбоки и по-жестоки от всякога.

Майлоу отметна косата от челото си.

— Добре — каза извънредно тихо. — Като оставим настрана изтънчената ти ирония, как да разбирам това за триона?

— Не знам — отвърнах аз. — Просто ми се струва твърде странно.

Той се намръщи, потърка ръката си в ръба на масата, сякаш го сърбеше, вдигна чашата си, за да я напълнят отново, благодари на сервитьорката, която го обслужи, изпи половината уиски на един дъх и облиза устните си.

— Има ли смисъл да говорим за случая! Нямам намерение скоро да затворя това досие, ако въобще някога го направя. Просто го усещам!

Не си направих труда да споря с него. Неговите усещания обикновено се сбъдваха.

След два месеца Майлоу се зае с убийството на Клеър Арджънт и веднага ми се обади. Изглеждаше ядосан, но в гласа му се долавяше въодушевление.

— Разследвам ново убийство, има интересни сходства с това на Дада. Въпреки че е по-различно. Жертвата е жена. Тридесет и девет годишна психоложка на име Клеър Арджънт. Случайно да я познаваш?

— Не.

— Домашният ѝ адрес е в Холивуд Хилс, точно до магистралата „Удроу Уилсън“, но е била открита на територията на Лос Анджелис — запад. Съблечена гола и напъхана в багажника на нейния „Буик Регал“, изоставен в задната част на товарния пристан зад Стириъс Галоур, в онзи голям търговски център на Ла Синига край Сойър.

Тази страна на Ла Синига беше източната граница на Лос Анджелис — запад.

— Точно на твоя територия.

— Да, Дядо Коледа ме обича. Ето какво знам: търговският център затваря в одинайсет, но пристанът няма ограда, всеки може да се промъкне там. Действително съвсем лесен достъп, защото точно отзад минава една алея. На запад от нея има вътрешен многоетажен паркинг, който е затворен през нощта. След него има само жилищни сгради. Частни къщи и блокове. Никой нищо не е чул, нито пък е видял нещо. Един транспортен служител открил колата в шест часа сутринта, обадил се да я изтеглят на буксир и когато влекачът я закачил, чул как нещо вътре се търкаля и бил достатъчно съобразителен да се разтревожи.

— Била ли е срязана надве? — попитах аз.

— Не, но е увита в два чувала за смет, точно както Дада. Гърлото ѝ също е прерязано и очите ѝ са обезобразени.

— Как са били обезобразени?

— Накълцани са на кайма.

— Но не са извадени.

— Не — каза раздразнено той. — Но ако теорията ми за разрязването на трупа на Ричард е правилна, би могло да се обясни защо тя е била оставена цяла. Доктор Арджънт е около метър и шестдесет висока и лесно може да бъде напъхана в багажника на един „Буик“. И познай къде е работела, Алекс — в болницата „Старкуедър“!

— Така ли? — изненадах се аз.

— „Гоул Сентръл“. Бил ли си някога там?

— Не — отговорих. — Нямало е причина. Никой от моите пациенти никога никого не е убивал.

[1] Известен американски затвор. — Б.пр. ↑

3.

През пролетта на 1981 г. Емил Рудолф Старкуедър почина в леглото си в Азюза на възраст седемдесет и шест години, неженен, без да остави наследници, след като беше посветил петдесет години от живота си в служба на обществото — десет като хидроинженер и четиридесет като щатски сенатор.

Стиснат във всяко друго отношение, Старкуедър бе провеждал непреклонно кампании за набирането на средства за душевноболните и бе успял да извоюва да се създадат множество общински здравни центрове за тяхното лечение в целия щат. Някои твърдяха, че грижите, които е трябвало да полага за умствено разстроената си сестра, го били превърнали в хуманист, посветил живота си на един-единствен проблем. Сестра му бе починала пет месеца преди той да получи масиран инфаркт през нощта. След нейното погребение здравето на Старкуедър внезапно се бе влошило.

Малко след неговата смърт държавните ревизори откриха, че в продължение на четиридесет години като сенатор той системно е злоупотребявал с набираните по време на кампаниите му парични средства за собствените си нужди. Част от парите бе използвал, за да заплаща за непрекъснатото денонощно наблюдение от медицинска сестра на най-близката му родственица и за лекарски хонорари, но повечето бе похарчил за закупуването на недвижимо имущество: Старкуедър беше създал цяла империя с територия от над единадесет хиляди акра в Калифорния — предимно пустеещи места в западащи квартали, които никога не бе разработил.

Никакви коне за надбягвания, никакви сметки в Швейцария, никакви тайни любовници. Никакви подбуди за извличане на печалби от какъвто и да е род. Хората започнаха да си задават въпроси относно психическото здраве на Емил Старкуедър.

Слуховете се засилиха, когато завещанието му стана публично достояние. Старкуедър бе завещал всичко на щата Калифорния при едно условие: поне сто акра от „неговата“ земя да се използват за

построяването на „голямо здравно заведение за психично болни, в което да се прилагат последните открития и достижения в областта на психиатрията и сродните ѝ дисциплини“.

Юрисконсултите изразиха мнение, че документът вероятно няма никаква правна стойност, но трябвало да минат години, за да се докаже невалидността му. И все пак в известен смисъл времето работеше изцяло в полза на новоизбрания губернатор. Без да бъде почитател на Старкуедър, когото смяташе за досаден и ексцентричен стар мърморко, той започна кампания срещу престъпността, заклеявайки изменчивостта на правосъдието, което изпращаше опасни манияци обратно на улицата. След трескави консултации с водещи юристи беше разработен план, който разсея кошмара. От Сакраменто бяха изпратени помощници, които трябваше да търсят евтини общински парцели. Скоро на хоризонта се появи съвършеното разрешение на проблема: запустял терен, далеч на изток от Лос Анджелис, някога газова станция на петролна компания, после сметище, а в момента смрадливо мочурище. Отровена почва, замърсители, които се просмукуваха до най-долните земни пластове. Едва осемдесет и девет акра, но кого го беше грижа?

С помощта на комбинация от изпълнителна заповед и някаква вратичка в законодателството крадените парцели на Старкуедър бяха върнати на щата и бе построено „голямо здравно заведение за психично болни“, предназначено за престъпници, признати от съда за невменяеми. Сигурен пристан за алкохолизирани убийци, кръвопийци, канибали, содомити, педофили, откачени зомбита. За всички, достатъчно луди и достатъчно опасни за „Сан Куентин“, „Фолсъм“ или „Пеликан Бей“^[1].

Да се построи нова болница, се оказа трудна задача. По онова време затваряха един след друг държавните приюти за хора със забавено развитие и безобидни индивиди с психически отклонения благодарение на странния коравосърдечен съюз между десничари скъперници, които не желяеха да харчат пари, и невежи левичари, които бяха убедени, че хората с психически отклонения са политически затворници, и страстно желяеха да ги освободят. След няколко години щеше да възникне „проблемът с бездомните“, който щеше да шокира проповедниците на спестовността и социолозите, но

тогава разрушаването на цялата система за хоспитализирани пациенти изглеждаше разумно начинание.

Все пак изграждането на контейнера за струпване на манияци отне само две години на губернатора.

Той го кръсти на стария мърморко.

Щатската болница за невменяеми престъпници „Старкуедър“ се състоеше от основна сграда — пететажен бетонен блок, и сива, измазана с хоросан, кула, оградени с шестметрова ограда от бодлива тел, по която течеше ток, нашарена със засъхнала кал и мръсотия. Грозна с наказателна цел.

Ние се отклонихме от шосе № 10, профучахме край Бойл Хайтс и пропътувахме няколко километра през индустриалния „резерват“, минавайки покрай редица изоставени петролни сонди, замръзнали като огромни богомолки, мръсносиви скотобойни и опаковъчни фабрики, изоставени депа, после още няколко километра пустеещ терен, който вонеше на безплодна предприемчивост.

— Пристигнахме — каза Майлоу и посочи островче от асфалт, на което имаше табела „Шосе Старкуедър“. Друга табела гласеше: „Щатското учреждение — напред“.

Немаркираният път навлезе в сиво-зеления пояс от евкалипти — около седемдесет на брой, — който ни благослови с пропита от ментолов аромат сянка, преди отново да излезем на августовското слънце и ослепителния му блясък, толкова пронизващ, че направи излишни слънчевите ми очила.

Пред нас се изпречи високата ограда. Дебели и черни като водни змии електрически кабели. Цялата колекция от предупредителни надписи на английски и испански в приетите от щата цветове върху остъклената кабина и стоманената порта. Пазачът — набит младеж с неопределено настроение — отвори прозорчето, изслуша обясненията на Майлоу и си отбеляза времето на влизането ни. После разгледа личните ни карти с болезнено изражение, постави всички документи в стъкления си шкаф, попита дали носим огнестрелно оръжие или ножове и конфискува служебния пистолет на Майлоу и моя армейски нож.

След няколко минути портата се отвори дразнещо, бавно и Майлоу подкара колата. По време на пътуването той беше необичайно спокоен. Сега изглеждаше разтревожен.

— Не се безпокой — успокоих го аз. — Не си облечен в каки, ще те пуснат да си отидеш. Освен ако не говориш прекалено.

Той изхъмка. Беше облечен в стар кафеникав блейзър със сиви декоративни шнурове, сива риза, набръчкана черна вратовръзка, износени бежови високи обувки с белезникави подметки. Имаше нужда от подстригване. Около голямата му глава се ветрееха черни сплъстени кичури. Контрастът с вече побелелите му бакенбарди беше очебиен. Вчера се беше пошегувал, че е станал същински мистър Скункс^[2].

Пътят започна да се изкачва нагоре, сетне отново стана равен. Стигнахме до външен паркинг, който беше почти пълен. След него — още една телена ограда, после — обширно пространство пръст, жълтеникава и серниста. Зад оградата стоеше мъж със солидна осанка, облечен в карирана спортна риза и джинси. Тихото бръмчене на колата ни го накара да се обърне и той се втренчи изпитателно в нас.

— Нашият официален посрещач — каза саркастично Майлоу и започна да търси свободно място, където да паркира. — Защо, по дяволите, човек би пожелал да работи тук?

— Питаш най-общо или имаш предвид доктор Арджънт?

— И двете. Но да се спрем на нея. Какво я е накарало да избере това място?

Понеже едва предния ден ми беше съобщил по телефона за убийството на лекарката, още не бях виждал досието ѝ.

— За всекиго има по нещо — отвърнах аз. — Освен това навярно желанието да упражнява професията си си е казало думата. Или просто не е имала избор.

— Имала е голям избор. Била е изследовател в Окръжната болница, нещо, свързано с невро- не знам какво си.

— Може би и тук се е занимавала с изследователска работа.

— Може би — отговори той, — но длъжността и тук е била „психолог II ранг“ — тоест съвсем редови лекар, и директорът, мъж на име Суиг, не спомена за никакви проучвания. Защо е заменила Окръжната с това?

— Сигурен ли си, че не е била уволнена?

— Бившият ѝ шеф в Окръжната болница ми каза, че си е подала оставката. Доктор Тиоболд.

— Майрън Тиоболд.

— Познаваш ли го?

— Среждали сме се няколко пъти на събирания на факултета. Какво друго ти каза?

— Почти нищо. Като че ли не я е познавал особено добре. Или може би си пази гърба. Може би ти трябва да поговориш с него.

— Разбира се.

Той намери свободно за паркиране място, рязко зави и наби спирачките. Докато се освобождаваше от предпазния колан, се взираше през предното стъкло. Мъжът с карираната риза отключи втората ограда и приближи. Махна с ръка. Беше около петдесетгодишен, с прошарени мустаци. Майлоу му отвърна със същия жест. Взе сакото си от задната седалка и пусна ключовете в джоба си. Гледаше покрай мъжа с карираната риза към оградената пустош.

— Тя е прекарвала тук осем часа дневно. С умопобъркани убийци. И сега е мъртва. Би ли могъл да наречеш това място Щастливите ловни полета на един детектив?

[1] Някои от най-прочутите американски затвори. — Б.пр. ↑

[2] Северноамерикански хищен бозайник от рода на поровете. — Б.пр. ↑

4.

Долард отключи задната порта и ни поведе по къса циментирана пътека. Сивата сграда се извиси пред нас като буреносен облак — огромна, с плосък покрив и облицована с плочи. Отпред нямаше стълбище, нито площадка, само една кафява метална врата с две крила на нивото на приземния етаж. Дребен надпис с ъгловати букви съобщаваше: „Старкуедър — главна сграда“. Редица малки прозорчета разделяха на карета бетонната стена. По тях нямаше решетки. Стъклата им изглеждаха необичайно мътни, сякаш бяха покрити с воал. Дебели, устойчиви на удар, брулени от ветровете, почти непроницаеми. Навярно замъгленото съзнание на обитателите вътре не се нуждаеше от ясен поглед навън.

Вратата беше отключена. Долард отвори дясното крило. Приемната беше студена, малка, пропита с миризмата на пилешко месо. Стените бяха розово-бежови, а черният линолеум на пода лъщеше под синьо-белите флуоресцентни лампи. Монтираната под тавана климатична инсталация издаваше звук, който можеше да мине за шепот.

Едра очилата жена над тридесет години седеше зад едно от двете стари дървени бюра, поставени под ъгъл, и говореше по телефона. Носеше жълт плетен елек и карта със снимка като Долард. На бюрата имаше две настолни табелки: „Първо правило: *Аз винаги имам право.* Второ правило: *вж. Първо правило и Л. Шмиц.*“ Между тях се мъдреше купчина брошури.

Телефонът ѝ имаше около дузина линии. Четири лампички примигваха. На стената зад бюрото висеше цветна снимка на Емил Старкуедър, който демонстрираше ослепителната си предизборна усмивка. Над нея — флагче, което разкриваше съпричастността на персонала към „Играчки за дечицата“ и „Обединен път“. Вляво — малка висяща лавица със спортни трофеи от турнири по атлетика и групови снимки, тържествено оповестяващи триумфите на „Хвърлячите: отбор по боулинг от персонала на болница Старкуедър“.

Първа награда в продължение на седем от всички десет години. Вдясно започваше дълъг светъл коридор, очертан от табла за съобщения и редица кафяви врати.

Долард пристъпи към бюрото. Л. Шмиц продължи още известно време да говори, накрая привърши.

— Добро утро, Франк.

— Добро утро, Линдийн. Тези господа имат среща в десет с мистър Суиг.

— Той е още на визитация, но ще дойде всеки момент. Кафе?

— Не, благодаря — отговори Долард, като погледна часовника си.

— Няма да се забави, Франк.

Майлоу взе две брошури и ми подаде едната. Линдийн го изгледа втренчено, вдигна отново телефонната слушалка и като изрече няколко „аха“, затвори и попита:

— Вие сте полицаите, дошли заради доктор Арджънт, нали?

— Да, госпожице — отговори Майлоу и се надвеси над бюрото. — Вие познавахте ли я?

— Съвсем бегло. Ужасно нещастие. — Тя отново се зае с телефона.

Известно време Майлоу се повъртя из помещението. Линдийн го погледна веднъж, усмихна му се, но не прекъсна разговора си. Той ми подаде друга брошура. И двамата се зачетохме.

Кратка история на щатската болница „Старкуедър“, после изписани с курсив *Цели и задачи*. Много снимки: още на Емил Присвоителя, на губернатора, който прави първата копка с лопата с позлатен връх, заобиколен от безименни общественици. Хронология на строежа от изкопа до завършването. Кранове, багери, мравуняк от черноработници. Накрая голяма панорамна снимка на болничния комплекс на фона на великолепно небе, изглеждащо също толкова фалшиво, колкото и усмивката на Старкуедър. Стените на сградите вече бяха оплескани с петна. Болницата изглеждаше овехтяла още на рождения си ден.

Целите и задачите бяха написани от директора Уилям Т. Суиг, магистър на науките, и в тях се подчертаваше хуманното лечение на пациентите, като по този начин обществото биваше предпазено от тях. Куп думи за целите, директивите, обектите на лечение,

взаимодействията. Кой учеше бюрократите да се изразяват по този начин?

Аз затворих брошурата и я пуснах в джоба си точно в момента, когато Линдийн каза:

— Директорът ви очаква.

Ние последвахме Долард по коридора. На някои кафяви врати имаше табелки с имена. Таблата с обявите бяха покрити с щатски документи: директиви, обяви, постановления, разпоредби. В коридора нямаше други хора. Внезапно осъзнах, че наоколо цареше пълна тишина, нарушавана единствено от шума от тръбите над главите ни.

Вратата на Суиг не се различаваше от останалите. Долард почука веднъж и я отвори, без да изчака отговор. Антре. Още една секретарка, по-възрастна и по-едра от Линдийн — „Влизай направо, Франк.“ Три вази с огромни жълти рози, очевидно от собствената ѝ градина, бяха поставени на бюрото. Върху монитора на компютъра ѝ в паузата се появяваше изображението на Мона Лиза. Усмехната, намръщена, усмихната, намръщена...

Долард се вмъкна във вътрешното светилище. При влизането ни Суиг се изправи и протегна ръка.

Беше по-млад, отколкото очаквах, навярно около тридесет и пет годишен, със солидно телосложение, обло и нежно като на бебе лице под плешивото теме и няколко стряскащи бенки по бузите и брадичката. Носеше синя риза с къси ръкави, карирана вратовръзка, сини панталони и мокасини.

— Бил Суиг.

Здрависахме се. Ръката на Суиг беше студена, с деликатни кости. Бюрото му беше малко по-голямо от това на секретарката му, но съвсем малко. На него нямаше табелки с шеговити надписи, само моливник с химикалки и писалки, книги и папки, няколко изправени рамки със снимки, обърнати с гръб към нас. Една снимка върху стената вдясно показваше Суиг в тъмен костюм, застанал до къркочка жена с рязко очертана брадичка и две симпатични момиченца на по четири и шест годинки с азиатски черти. В един остъклен шкаф се виждаха няколко книги и множество прихванати с ластици документи. Плексигласовият прозорец на Суиг предлагаше мътен изглед към двора.

— Нещо друго? — попита Долард.

— Не, благодаря, Франк — отговори Суиг и придружителят ни бързо напусна кабинета. — Седнете, моля. Съжалявам, че ви накарах да ме чакате. Доктор Арджънт... каква трагедия! Още съм шокиран.

— Мислех, че човек като вас трудно би могъл да бъде шокиран, сър — каза Майлоу.

Суиг го погледна неразбиращо.

— Като се има предвид работата ви тук — продължи детективът. — Нещата, които виждате.

— О! Не, не сте прав, детектив Стърджис. Това общо взето е едно спокойно място. Може би по-безопасно от улиците на Лос Анджелис. Особено след като поправихме климатичната инсталация. Не, аз мога да бъда шокиран колкото и всеки друг.

— Климатична инсталация? — повтори недоумяващо Майлоу.

— Имахме проблем — отговори Суиг. — Тя беше излязла от строя преди няколко години. Още преди идването ми тук. — Той разпери ръце. — Моите предшественици не бяха успели да я ремонтират. Както можете да се досетите, комфортът на нашите пациенти не е от първостепенно значение за властите в Сакраменто. В края на краищата недоволството на персонала си каза думата. Хората започнаха да напускат. Написах доклад и получихме нова инсталация. Вижте колко е горещо днес — представяте ли си да нямахме климатици...

— Питомците ви как се справят с тях?

Суиг седна на мястото си.

— В началото имахме известни... затруднения. И така... с какво мога да ви помогна?

— Имате ли някаква идея относно убийството на доктор Арджънт?

Суиг поклати отрицателно глава.

— Разбирам, вие мислите, че то може да е свързано с работата ѝ, но според мен е невъзможно. Поради един съвсем простичък факт: пациентите на доктор Арджънт са тук, а тя е била убита извън болницата. — Той посочи към прозореца. — Добавете към това и обстоятелството, че те никога не са ѝ създавали проблеми, и ще видите, че в тази насока няма какво да се открие, нали така?

— Образцов служител?

— Бях силно впечатлен от личността ѝ. Спокойна, уравновесена, разумна. Всички я харесваха. Включително и пациентите.

— Това подсказва известна разсъдливост у пациентите! — подхвърли Майлоу.

— Моля?

— Пациентите са я харесвали, така че не биха могли да я наранят. Аз мислех, че хората тук не действат по някакъв определен логически модел. И защо някой да не е чул глас, който му заповядва да пререже гърлото на доктор Арджънт?

Не спомена нищо за очите. Пазеше в тайна тази подробност.

Суиг сви устни.

— Да, те са с психически отклонения, но повечето от тях изобщо не са агресивни. Както и да е, важното е, че те не излизат оттук.

Майлоу извади бележника си и си отбеляза нещо. Това почти винаги предизвикваше някаква реакция. Суиг вдигна вежди. Бяха светлоруси, почти незабележими и движението породило две сърповидни бръчици над яносините му очи.

Майлоу престана да пише и попита:

— Никой *никога* не излиза оттук, така ли?

Суиг се размърда в креслото си.

— Не бих казал никога. Но много, *много* рядко.

— Колко рядко?

— Едва два процента подават молби за освобождаване, но повечето от тях се отхвърлят от лекарската комисия. От явилите се пред комисията едва пет процента получават условно освобождаване. Това означава настаняване в пансион под строг надзор и грижи, редовно амбулаторно лечение и от време на време изследване на урината, за да се разбере въздействието на медикаментите. В допълнение към всичко това те трябва да не показват абсолютно никакви симптоми на агресивно поведение. При най-малкото провинение ги връщаме отново тук. От онези, които са пускани, процентът на върнатите все още е осемдесет. Откакто съм тук, никога не е бил освобождаван пациент, извършил някакво брутално престъпление. Така че може да се каже, че практически оттук никой не излиза.

— Откога сте тук?

— От пет години.

— А преди това?

— Преди това е имало известни проблеми.

— Така — каза Майлоу, като погледна бележките си. — При толкова малко освободени пациенти ще бъде съвсем лесно да се издирят онези, които са навън.

Суиг леко плесна с ръце.

— Да, но за това е необходимо, съдебно нареждане. Дори нашите хора имат права — не можем например да преглеждаме кореспонденцията им без очевидно доказателство, че са извършили някакво нарушение.

— Значи можете да ги тъпчете с лекарства, но не и да ги шпионирате?

— Разликата е в това, че лечението се прави за тяхно добро. — Суиг придърпа креслото си напред. — Вижте какво, аз не се опитвам да затруднявам работата ви, детектив, но наистина не ми харесва насоката на разпита ви. Разбирам предположението, от което изхождате: доктор Арджънт е работела с опасни личности, а сега е убита. Предвид случилото се, това е логично. Но както казах, тук вероятно е по-безопасно, отколкото във вашия участък.

— Значи искате да кажете, че аз трябва да преровя документите ви, за да разбера кой е бил освободен.

— Боя се, че е така. Повярвайте ми, ако съществуваше някакъв очевиден риск, не мислите ли, че щях да ви информирам? Дори и само заради собствената ми безопасност. Не можем да си позволим грешки.

— Чудесно — каза Майлоу с лекота, която ме накара да го погледна. — Да продължим нататък. Какво можете да ми кажете за доктор Арджънт като личност?

— Не я познавах добре — отговори Суиг, — но тя беше компетентна, спокойна, трудолюбива. Никакви конфликти с персонала или пациентите. — Той извади една папка и прегледа съдържанието ѝ. — Тук има нещо, което мога да ви дам. Нейното лично досие.

— Благодаря ви, сър.

Майлоу пое папката, подаде ми я и отново взе да драска нещо в бележника си. В папката бяха молбата на Клеър Арджънт за назначаване на работа, кратка автобиография и снимката ѝ. Резюмето се състоеше от пет листа. Няколко публикувани студии. Невропсихология. Срок за лечение на алкохолици. Все в авторитетни

списания. Назначение като лектор в клиника. Защо е напуснала и дошла тук?

Снимката показваше миловидно, малко широко лице, озарено от свенлива усмивка. Гъста тъмна коса, дълга до раменете и подвита навътре, с бухнал бретон, бяла кариока и бебешко синя блуза с деколте по врата. Светла кожа, съвсем лек грим, големи тъмни очи. Първото прилагателно, което ми дойде наум, беше „благоразумна“. Може би малко по-наивна, отколкото се полага на човек на нейната възраст, въпреки че изглеждаше по-скоро тридесетгодишна, отколкото на тридесет и девет, както се разбираше от рождената ѝ дата.

На снимката нямаше дата, което значеше, че може да е направена преди няколко години. Беше станала доктор на науките преди десет години. Снимка по случай дипломата? Продължих да изучавам лицето ѝ. Очите бяха блестящи, топли — най-хубавото в нея. А сега обезобразени. Нечий трофей?

— Боя се, че не мога да ви кажа кой знае какво — наруши тишината Суиг. — Нашият персонал е от над стотина души, включително повече от двадесет психолози и психиатри.

— Останалите са надзиратели, както мистър Долард?

— Надзиратели, лекари с други специалности, сестри, аптекари, секретарки, готвачи, водопроводчици, електротехници, пазачи.

— И вие не знаете дали някой от тях не е имал някакви взаимоотношения с доктор Арджънт извън работата?

— Боя се, че не.

— Работила ли е постоянно с някои членове на персонала?

— Ще трябва да проверя.

— Моля, направете го.

— Разбира се. Ще ми трябват няколко дни.

Майлоу взе папката от ръцете ми, отвори я и прелисти страниците.

— Оценявам, че ни предоставихте тази папка, мистър Суиг. Когато я видях, изглеждаше съвсем различна.

Сякаш за да избегне всякакъв коментар, Суиг се обърна към мен:

— Вие психолог ли сте, доктор Деллауер? Съдебен психолог?

— Клиничен. Понякога давам консултации.

— Работили ли сте с опасни психопати?

— Работих като стажант-лекар в Атаскадиро, но имах подобни случаи.

— Тогава Атаскадиро трябва да е било доста противно място.

— Наистина беше такава — потвърдих аз.

— Да — каза той. — Преди да се появи „Старкуедър“, това беше най-противното място. Сега там се занимават предимно със сексуални престъпници — добави презрително.

— Вие също имате такива пациенти тук, нали? — намеси се Майлоу.

— Неколцина — отговори Суиг. — Непоправими индивиди, изпратени на лечение от някогашната съдебна система. Днес ги пращат в затвора. От години не сме приемали подобни пациенти.

От думите му човек можеше да си помисли, че болницата е нещо като колеж. Попитах го:

— Сексуалните насилници при обичайните ви пациенти ли са настанени, или са на горния етаж при онези по член 1368?

Суиг докосна една бенка на лицето си.

— При обичайните. Тези по 1368-и са друго нещо. Те са тук временно, не са постоянно пребиваващи. Разпоредено ни е само да ги надзираваме. Държим ги в пълна изолация на петия етаж.

— Поради лошото им влияние върху тези по член 1026 ли? — попита Майлоу.

Суиг се засмя:

— Не мисля, че онези по 1026-и могат лесно да се повлияят. Не, държим ги там заради постоянното им местене, както и за да се избегне рискът от бягство. Те идват и си отиват с автобуси на шерифската служба — онова, което искат, не е лечение, а отново да бъдат навън. — Той отново седна на мястото си и опипа бенките на лицето си внимателно, като слепец, който чете Брайловото писмо. — Говорим за симулиращи лудост престъпници, които мислят, че могат да се правят на палячовци и така да избегнат „Сан Куентин“. Ние ги освидетелстваме и ги изпращаме обратно. — Гласът на Суиг се повиши и кожата му порозовя.

— Намирисва на кавга — казах аз.

— Това е отклонение от нашата основна цел.

Майлоу вметна:

— Да контролирате онези по 1026-и?

— Да лекуваме лудите убийци и да ги направим невидими. За обществото. Всеки от нашите хора е извършил някое от прословутите „престъпления в умопомрачено състояние“. Навън можете да чуete: „Всеки, който убива, би трябвало да е луд.“ Докторе, вие, разбира се, знаете, че това са празни приказки. Повечето убийци са съвсем нормални. Нашите хора тук са изключението. Те ужасяват обществото поради очевидно непонятния характер на престъпленията им. Те имат мотиви, но не такива, каквито обществото би могло да си обясни. Сигурен съм, че вие ме разбирате, доктор Деллауер?

— Гласове в главите — казах аз.

— Точно така. Колкото по-малко хората знаят за това, което правим, толкова по-добре и за нас, и за тях. Ето защо се надявам, че убийството на Клеър няма да привлече вниманието към нас.

— Не се притеснявайте — каза Майлоу. — Колкото по-скоро изясня случая, толкова по-скоро ще ви оставя на мира.

Суиг кимна и загрижено потърка лицето си.

— Има ли нещо друго?

— Какво по-точно вършеше доктор Арджънт тук?

— Онова, което би трябвало да върши всеки психолог. Планове за промяна в поведението на отделните пациенти, консултации, малко групова работа — ако трябва да съм точен, не зная в подробности.

— Чух, че е ръководила група, наречена „Умения за всекидневния живот“.

— Да — отговори Суиг. — Помоли за разрешение да започне преди няколко месеца.

— Но нали пациентите не излизат оттук?

— „Старкуедър“ също е социална среда. Човек трябва да може да се оправя в нея.

— Колко души бяха в групата?

— Нямам представа. Клиничните решения бяха нейни.

— Бих желал да се срещна с тях.

— Защо?

— В случай че знаят нещо.

— Не знаят — заяви Суиг. — Как биха могли да знаят! Не, боя се, че не мога да ви позволя това. Може да ги разстроите. Не съм сигурен дали те въобще разбират какво е станало с нея.

— Възнамерявате ли да им съобщите?

— Зависи от лекарската преценка.

— Кой ще я направи?

— Лекарят, на когото се възложи — вероятно някой от старшите психиатри. И така, ако това е всичко...

— Още един въпрос — каза Майлоу. — Доктор Арджънт е имала хубава длъжност в Окръжна болница. Имате ли някаква представа защо се е отказала от работата си там?

Суиг си позволи да се усмихне леко.

— Вие всъщност ме питате защо е напуснала блестящия свят на академичната медицина заради нашия малък змиярник. По време на интервюто, преди да я назнача тук, тя ми каза, че желае да промени живота си. Не обсъждах повече този въпрос с нея. Бях щастлив да имам човек с нейната квалификация, дошъл отвън.

— Каза ли ви нещо друго по време на интервюто, което може да ми бъде от полза?

Суиг стисна устни. Взе една писалка и почука по повърхността на бюрото.

— Тя беше много сдържана — не свенлива. Изглеждаше спокоен, вгълбен в себе си човек. Но беше приятна, много приятна. Онова, което ѝ се случи, е ужасно.

Той стана. Ние също. Майлоу му благодари.

— Искате ли да можем да сторим нещо повече за вас, детектив.

— Всъщност — каза Майлоу — не бихме имали нищо против да хвърлим един поглед наоколо, просто да почувстваме мястото по-добре. Обещавам ви да не безпокоя болните, но ще мога ли да поговоря с някого от персонала, с когото е работила доктор Арджънт?

Светлорусите вежди отново се повдигнаха.

— Разбира се, защо не.

Суиг отвори вратата към приемната. Секретарката му подреждаше розите.

— Лети — каза той, — моля те, извикай долу Фил Хатърсън. Детектив Стърджис и доктор Деллауер искат да направят малка обиколка.

5.

Фил Хатър сън беше нисък, с крушовидна фигура, мъж на средна възраст, с неопределени черти и с оредяваща кестенява коса. Под редките сиви мустаци изпъкваха пълните му тъмни устни.

— Приятно ми е да се запознаем — каза той и се здрависа енергично с нас, като председател на спортен клуб.

Очите му имаха цвят на лешник, гледаха будно и изпитателно, но кротко — като очите на питомна сърна.

Ризата и панталоните му бяха в цвят таки.

Ние го последвахме на известно разстояние.

— На първия етаж има само служебни помещения — съобщи ни жизнерадостно той.

Походката му беше странна — вървеше със ситни, премерени, танцуващи стъпки, които ни принуждаваха да забавим хода си.

— Не кабинетите на лекарите, а само на администрацията. Докторите имат кабинети в съответните отделения.

Усмивката му молеше за одобрение. Аз успях да изобразя нещо като усмивка. Майлоу не взе участие в играта.

В края на коридора, отдясно, имаше два асансьора с двойна ширина, над единия, който се отключваше и заключваше със специален ключ, имаше надпис „Служебен“, а другият се повикваше чрез бутон, който Хатърсън натисна. Майлоу наблюдаваше внимателно нашия водач. Знаех какво си мислеше: *Лудите щъкат из болницата.*

Асансьорът не се задейства, но Хатърсън не изглеждаше разтревожен, само пристъпваше от крак на крак като дете, което очаква десерта си. Над вратата нямаше светлинно табло за номерата на етажите, не се чуваше и шум от стържещи механизми. После от стената прозвуча глас — от малкото стоманено квадратче, в средата на което беше поместен бутонът.

— Да? — Мъжки глас, електронно модулиран.

— Филип Дуейн Хатърсън.

— Идентификационен код?

— Пет, две, едно, шест, осем. Току-що ме спуснахте долу, за да се срещна с управителя Суиг. Той ми поръча да се кача обратно горе.

— Изчакай.

Чу се трикратен сигнал.

— Докъде ще се качиш?

— Само до втория етаж. Водя двама господата за малка обиколка — офицер от полицията и лекар.

— Изчакай — повтори гласът.

След няколко секунди вратите на асансьора се отвориха.

— След вас, господата — каза Хатърсън.

Докато се питах към кого да застана с гръб, пристъпих напред. Асансьорът беше облицован с пореста материя. С вътрешно заключване. Материята беше просмукана с мириса на някакъв сладникав парфюм, от който на човек му приляваше.

Вратите се затвориха. Докато се качвахме нагоре, Хатърсън обясни:

— Нагоре, нагоре и натам.

Той бе застанал по средата на кабината. Аз се бях притиснал в ъгъла, както и Майлоу.

Асансьорът ни докара до друг коридор, боядисан в розово-бежово. Кафяви двойни врати с плексигласови прозорчета. Ключалки. Вграден в стената домофон, като този до вратата на асансьора. Надпис над вратата „Отделение А“. Хатърсън натисна един бутон, съобщил нещо и вратата се отвори.

На пръв поглед вторият етаж напомняше на което и да е друго болнично отделение, с изключение на помещението за медицинските сестри, което изцяло беше обградено от плексигласови стени. Вътре седяха три жени и разговаряха. До тях, откъм стената, имаше носилка на колелца. Кафяви петна върху белия памучен чаршаф.

Същият черен линолеум и кафяви врати, както на първия етаж. Много ниски тавани — не повече от два метра. Фигури в сивкаво-кафяви дрехи бродеха из коридорите. Много от по-високите пациенти ходеха приведени. Както и някои от по-ниските. Неколцина седяха на бели пластмасови скамейки, занитени с болтове към пода. Други се поклащаха на място. По страничните облегалки на столовете имаше пробити отвори с диаметър три сантиметра. За белезници.

Опитах се да се огледам наоколо, без да предизвиквам подозрение.

Бели мъже, чернокожи мъже, жълтокожи мъже.

Мъже със сламеноруси коси и наперена стойка, достатъчно млади, за да имат младежки пъпки, но с бръчици около очите. Възрастни мъже с беззъби, хлътнали лица и свръхактивни езици. Обзети от ярост, мърморещи, сякаш виждаха привидения, не различни от който и да е просяк от Уестсайд. Някои от мъжете, като Хатърсън, изглеждаха сравнително нормални.

Всеки от тях беше погубил нечий човешки живот.

Ние минавахме край тях, устоявайки на психопатичните предизвикателства, съпроводени от безброй погледи. Хатърсън не им обръщаше внимание, докато пристъпваше с танцуващата си походка.

Един от младите глупаво се ухили и направи крачка напред. С пригладени коси и брадичка, върху рамото — татуирана свастика. Бели следи от шевове по двете китки. Той се олюля и се усмихна, като си тананикаше фалшиво, после отмина. Латиноамериканец с дълга до кръста плитка пиеше от хартиена чаша и се закашля, докато минавахме, като опръска наоколо с някаква розова течност. Някои изпускаха газове. Други се кикотеха. Хатърсън ускори малко хода си. Многобройни кафяви врати, отбелязани само с номера. На повечето имаше малки, покрити с капак, правоъгълници. Шпионки за наблюдение.

На половината път по коридора двама чернокожи със сплетени на плитчици коси, стърчащи на всички страни, стояха изправени един срещу друг. От разстояние тяхната поза предполагаше разговор, но като приближихме, видях, че лицата им са неподвижни, а очите им — безизразни и мъртви.

Те се гледаха. Мъжът отдясно беше пъхнал ръката си в панталоните и аз забелязах бързото движение под униформата. Хатърсън също го видя и отмести поглед със срамежливостта на стара мома. Няколко крачки по-нататък един добродушен тип на около седемдесет години, с бели като на Емил Старкуедър коси, с очила без рамки и с бял плетен пуловер над бежовата си риза, се беше опрял на стената и четеше „Крисчън Сайънс Монитор“.

Някои крещяха. Други се смееха.

Въздухът беше студен, доста по-хладен от температурата в кабинета на Суиг. Ние минавахме край затлъстял сивокос мъж, седнал на пейка, меките му ръце бяха дебели колкото моите бедра, лицето му бе почервеняло и безформено като презрял пъпеш. Той скочи и внезапно се озова точно пред мен. Горещият му кисел дъх ме удари в ноздрите.

— Ако сте се изгубили, пътят е оттам! — Той посочи една от кафявите врати.

Преди да успея да отговоря, се появи млада жена и го хвана за лакътя.

— Ако сте се изгубили... — повтори той.

Жената каза:

— Всичко е наред, Ралф, никой не се е изгубил.

— Ако сте се изгубили...

— Стига, Ралф!

Изречено с рязък глас, Ралф наведе глава.

Жената носеше табелка на зелени черти с надпис: Х. Оут, помощник-терапевт I.

Помощничката в групата на Клеър, беше облечена в памучна блуза с дълги, навити до лактите, ръкави и плътно прилепнали джинси, които очертаваха стегнатите ѝ бедра. Не беше висока — около метър и шестдесет, и имаше деликатни кости. Изглеждаше на около двадесет и пет години — твърде млада, за да се ползва с авторитет. Мазната ѝ коса беше прихваната в стегнат кок, който подчертаваше издълженото лице с грубовата челюст и резки, симетрични черти. Имаше раздалечени сини очи и свежата румена кожа на селско момиче. Ралф бе висок около метър и осемдесет и тежеше навярно стотина килограма повече от нея, но се подчини на нейната хватка, изглеждайки разкаян.

— Добре — каза му тя. — Защо не отидеш да си починеш?

Жената го накара да се обърне. Движеше се плавно. Стегнато тяло, малък бюст, дълъг гладък врат. Представях си как играе волейбол на плажа. Какво ли виждаха мъжете в сивкаво-кафявите униформи?

Ралф отново се обади:

— Ако сте се изгубили, пътят е... — Гласът му пресекна на последната дума.

Хейди Оут повтори:

— Никой не се е изгубил. — Малко по-високо, по-твърдо.

От очите на Ралф капна сълза. Хейди Оут леко го побутна и той се помъкна нататък. Някои от другите пациенти ги наблюдаваха, но повечето изглеждаха вгълбени в себе си.

— Извинявайте — обърна се Хейди към нас. — Той си мисли, че е екскурзовод. — Сините ѝ очи се спряха върху Хатърсън. — Намериха ти работа, а, Фил?

Хатърсън обясни:

— Аз ги развеждам, мис Оут. Това е детектив Стърджис от полицейското управление на Лос Анджелис, а това е доктор... извинявайте, забравих името ви, сър.

— Делауер.

Хейди Оут кимна.

— Приятно ми е да се запознаем.

Хатърсън се обърна към нас:

— Ралф е обикалял по пътищата и е вземал на стоп хора, които имали проблеми с колата си. Предлагал да им помогне, а после...

— Фил — прекъсна го Хейди. — Ти знаеш, че ние пазим в тайна частния живот на всеки пациент.

Хатърсън се прокашля и сви устни. От яд, а не от съжаление.

— Извинявайте.

Жената се обърна към Майлоу:

— Тук сте заради доктор Арджънт? — Тя присви побледнелите си устни. От напрежението младата ѝ кожа се набръчка.

— Да, госпожице — отговори Майлоу. — Вие сте работили с нея, нали?

— Работех с групата, с която тя се занимаваше. Продължихме контакти и заради няколко други пациенти. — Сините ѝ очи два пъти премигнаха. Гласът ѝ стана по-мек. Сега отново изглеждаше на годините си.

Майлоу каза:

— Когато имате възможност, бих желал да...

Зад нас се разнесоха крясъци и тропот. Обърнах глава.

Двамата мъже с плитчиците бяха на пода — двойка дервиши, които се търкаляха, блъскаха, драскаха и хапеха. Движенията им бяха бавни, целенасочени, тихи. Приличаха на питбули.

Другите надаваха одобрителни възгласи. Старецът с „Крисчън Сайънс Монитор“ се удряше по коленете и се смееше. Единствено Фил Хатърсън изглеждаше уплашен. Той пребледня и сякаш започна да търси място, където да се скрие.

Хейди Оут извади свирка от джоба си, силно я наду и закрачи към боричкащите се. Внезапно към нея се присъединиха двама санитарни. Тримата се справиха с биещите се за секунди.

Мъжете с плитчиците бяха изправени на крака. От лявата буза на единия течеше кръв. Другият имаше драскотина на ръката. Никой не се беше задъхал. И двамата изглеждаха спокойни, едва ли не кротки.

Старецът с вестника възкликна:

— Шибана работа!

Хейди хвана ръката на мъжа с разкървавената буза и го поведе към сестринската стая. Натискане на бутона, щракване и през процепа на предното прозорче тя получи нещо. Пластир и антибиотична паста. Докато се занимаваше с ранения, неколцина от облечените в кафяво-сиви униформи мъже започнаха да се оживяват. Те раздвижиха, закръшиха ръце и се заозъртаха във всички посоки.

В коридора замириса на агресивност. Фил Хатърсън се примъкна по-близо до Майлоу. Детективът спокойно го гледаше. Юмруците му бяха свити.

Единият от санитарите — дребен, мършав филипинец — извика:

— Хей, слушайте всички! Веднага се успокойте!

Коридорът утихна.

Хатърсън изпусна дълга и шумна въздишка:

— Мразя, когато стават глупави работи! Има ли смисъл?

Хейди поведе ранения покрай сестринската стая и го скри от погледа ни.

— Господа? — обърна се към нас Хатърсън и ние продължихме обиколката си. Вече бе възвърнал цвета на лицето си. Не бих определил неговата патология като по-лоша от ласкателна раболепност — приличаше на Еди Хаскъл, попаднал по погрешка между луди, досаден, но понятен. Знаех, че на някои от тези хора много им помагат медикаментите. Не беше ли това химията от най-добрата ѝ страна?

— Ето го любимото ми място — каза той. — Телевизионната зала.

Бяхме прекосили болничното отделение и стояхме пред прага на обширно светло помещение, пълно с пластмасови столове. Пред тях, като в олтар, бе поставен телевизор с голям екран.

Хатърсън обясни:

— Начинът, по който избираме какво да гледаме, е демократичен: всеки, който иска да гласува, гласува. Мнозинството определя. Доста е спокойно — искам да кажа, подобрите неща, които гледаме. Аз обичам новините, но не мога да ги гледам много често, харесвам също и спорта, а почти всички гласуват за спорт, тъй че и това е добре. А ето я и пощенската ни кутия. — Той посочи голяма кутия от твърда пластмаса, прикрепена към стената. Със закръглени ръбове. Заключена с верига. — Пощата ни е поверителна, освен при извънредни обстоятелства.

— Какви например? — попита аз.

Въпросът го изплаши.

— Когато някой отреагира.

— И често ли се случва?

— Не, не. — Примигна нервно. — Лекарите вършат хубава работа.

— Доктор Арджънт също, нали? — попита Майлоу.

— Да, разбира се.

— Значи си я познавал.

Ръцете на Хатърсън започнаха да правят миниатюрни кръгообразни движения. Той облиза устните си и им възвърна цвета на суров дроб.

— Нямали сме консултации заедно, но аз знам коя беше тя. Много хубава дама. — Той отново облиза устни. — Искам да кажа, изглеждаше много добре — беше красива.

— Знаеш ли какво ѝ се е случило?

Хатърсън се загледа в пода.

— Разбира се.

— Всички ли знаят?

— Нямам представа, сър. Научих го от вестника.

— Позволяват ви да четете вестници? — попита Майлоу.

— Разбира се, можем да четем всичко. Аз харесвам списание „Тайм“: човек научава накратко всички новини. Тъй или иначе това се

отнася до Отделение „А“. При „Б“ и „В“ е почти същото. Във „В“ има няколко жени. Те не създават никакви проблеми.

— Отделно ли ги държат? — попитах аз.

— Не, могат да общуват с другите. Просто не са толкова много. Но нямаме проблеми с тях.

— А с петия етаж? — попита Майлоу.

— О! — възкликна Хатърсън. — Онези по член 13. Ами не ги виждаме, освен ако погледнем през прозореца, когато автобусът на шерифа ги докарва тук. Те са облечени в затворнически дрехи и се насочват право към собствения си асансьор. Те са... — Той сви рамене.

— Какви са те?

— Симуланти. Но тук не могат да минат. А между другото ние си имаме няколко много приятни стаи, нека ви ги покажа — едната е отворена и можем да я разгледаме.

Помещението беше абсолютно голо и чисто, като в казарма. Четири легла, по едно във всеки ъгъл: дюшеците бяха поставени върху бели пластмасови рамки, занитени към пода. До всяко от тях — нощно шкафче от същия материал.

Един-единствен замъглен прозорец пропускаше няколко квадратни сантиметра лека светлина.

Три от леглата бяха спретнато оправени, а одеялата, които ги покриваха, бяха безупречно изопнати. Четвъртото беше в безпорядък. Вход без врата водеше към малка бяла тоалетна. Бяла чиния без капак, бял умивалник. Никаква аптечка, никакви тоалетни принадлежности, никакви четки за зъби. Нищо, което би могло евентуално да се превърне в оръжие.

— Дават ни за еднократна употреба — каза Хатърсън, сякаш прочете мисълта ми. — Афършейв, четки, крем за бръснене, а самобръсначките са под контрол. Онези, които искат да се избръснат, използват електрически, които са стерилизирани и могат да се използват повторно. — Той погледна неодобрително към разхвърляното легло. — Някой трябва да е имал лош ден... Не можем да окачваме нищо по стените, защото може да се запали. Затова и няма семейни снимки и други подобни неща. Но не е лошо, нали?

Майлоу изръмжа нещо в отговор.

Хатърсън потрепери, но настоя:

— Имаме по три яденета, храната е много вкусна.

Президент на Търговската камара „Старкуедър“. Сега разбрах защо Суиг го беше повикал. Той ни изведе от помещението.

— Тя пишеше точно за това, момчета.

— Във всички стаи ли са настанени по няколко души? — попитах аз, като се чудех как избират хората, които могат да съжителстват заедно.

— С изключение на тези, подложени на ПиО — потискане и ограничаване. Човек може веднага да ги разпознае, защото след номера им има едно П. — Той посочи с ръка. — По принцип стаите са еднакви, само че са по-малки, защото са за по един пациент.

— Потискането и ограничаването не означава ли усмирителни ризи? — попита Майлоу. — Облицовани стени, както в асансьора?

Мустакът на Хатърсън потрепна.

— Няма облицовки, но ако някой се нуждае от усмирителна риза, със сигурност ще я получи. А ако се поправи след ПиО, незабавно му я свалят. Не говоря от личен опит, но така си мисля.

Горд от работата си, той придаде нов смисъл на отрицанието. Видях как в очите на Майлоу се прокрадна погнуса.

Стояхме в празното помещение, а Хатърсън продължаваше да бъбри за храната. В петък давали само риба, въпреки че дори папата бил разрешил да се яде месо. Освен това и таблетки с витамини. Тук се грижели добре за пациентите.

Хитрец; навсякъде има по един такъв. А също и клюкар, изгарящ от желание да ни разкаже историята за престъпленията на Ралф. Дали е доносник на Суиг? Рисковано занимание в едно отделение, пълно с убийци.

Все пак трябваше да се възползвам от присъствието му. Попитах:

— В кои отделения работеше доктор Арджънт?

Хатърсън спря.

— Предполагам, че работеше из цялото заведение. Всички доктори правят така — обикалят отделенията. Повечето дори си нямат постоянен кабинет, а само бюра, където си попълват документацията.

— Къде се пази документацията?

— В сестринската стая.

— Какво по-точно правеше доктор Арджънт тук? — попитах аз.

— Предполагам, даваше консултации.

— Какво знаеш за нейната група „Умения за всекидневния живот“?

— Само това, че я организира преди няколко месеца. Всички в групата бяха странни.

— В какъв смисъл странни?

— Сбъркани — отговори Хатърсън. Почука по слепоочието си.
— Нали знаете, които функционират на бавни обороти.

— Каква беше целта за сформирването на тази група? — попита Майлоу. — Никой не излиза оттук, нали така?

Хатърсън пребледня. Главата му се сведе надолу и остана така, сякаш притисната от непоносима тежест. Накрая дебелиите му устни помръднаха.

— Да — отговори той.

— Не е ли вярно?

— Не, не, така е!

— Фактът, че се е присъединил към групата на доктор Арджънт, помогнал ли е на някого да заслужи освобождението си? — продължи Майлоу.

— Не съм чувал, сър.

— Измъкнали ли са се навън някои от членовете на групата?

Хатърсън поклати глава.

— Не, нейната цел беше друга — човек да се научи да прави нещата заради самия себе си. Предполагам, че доктор Арджънт е искала да ги накара да се почувстват по-добре.

— Да подобрят чувството си за самоуважение — подсказа му Майлоу.

Хатърсън засия.

— Точно така! Човек не може да обича другите, ако не обича себе си. Тя знаеше какво прави, докторите тук са умни. Добре, ще се обадя и ще идем в Отделение „Б“.

Двете по-горни отделения бяха уредени също както „А“. Във „В“ коридорът гъмжеше от хора, но не се виждаха никакви жени. Ние бързо го прекосихме. Нямаше караници, нямаше нищо странно; същата смесица от деградирани мускули, вцепенение и самовглъбяване, от време на време по някой мрачен налудничав поглед, по някой, стрелкащ се като змия, език и потрепващи мускули, които показваха страничните ефекти на фенотиазина. Хатърсън бързо

ни преведе оттам, вече не бърбеше щастливо. Изглеждаше разстроен, едва ли не сърдит.

След като той замълча, разговорите в коридорите сякаш секнаха. Пациентите не говореха помежду си.

Тук всеки човек беше като отделен остров.

Помислих, че Суиг има право: неговите пациенти по-лесно се поддаваха на контрол, отколкото истинските престъпници. След като веднъж импулсите за насилие биваха обуздани, психозата се превръщаше в приятел на опекуните, потискана и ограничавана по неврохимичен път, докато заболяването притъпеше инициативността, смазвайки всяка искрица от жизненост и оригиналност.

Медикаментите също помагаша. За да се справиш с предразположени към насилие хора с психически отклонения, е необходимо да намериш лекарство, което ще смекчи възникващите случайно нервни импулси, ще потуши яростта, ще заглуши тихите гласове, които предизвикват престъпните прояви.

Но след като премахнеш насилието, ти не осигуряваш спокойствие на пациента. Онова, което остава, се нарича от психиатрите „негативни симптоми на психозата“: апатия, потиснато настроение, безжизнен глас, забавени движения, слабоумие, език, лишен от нюанси и хумор. Съществуване, в което няма никакви изненади и радост.

Това обясняваше обкръжаващата ни тишина. Липсата на шум не означаваше, че всичко е спокойно. Отделението наподобяваше гробница.

Появи се санитар, който караше количка с храна. Изведнъж осъзнах, че дрънченето на количката ми е приятно.

Хатърсън ни поведе към асансьора за Отделение „В“. Майлоу предложи:

— Да се качим на петия етаж.

— Съжалявам — отговори Хатърсън. — Не съм упълномощен. Никой не е, дори и лекарите, освен ако не получат нареждане да прегледат някой по член 13.

— Ти май знаеш много за това място — казах аз.

Хатърсън сви рамене. Докато чакахме асансьорът да дойде, аз се вирах през плексигласовите панели на вратата и наблюдавах движението из отделението. Невъоръжени надзиратели, които

обикаляха самоуверено; чернокожа сестра с папка в ръка, която си проправи забързано път по коридора. Пациенти, повечето от които не правеха нищо.

Спомних си как Хейди Оут се справи с Ралф и биещите се. В някой затвор подобна схватка щеше да доведе до истински бунт.

Значи „Старкуедър“ наистина беше солиден кораб. Пълен с пътници с еднопосочен билет.

Това означаваше, че вероятността работата на Клеър Арджънт да има нещо общо с нейното убийство бе твърде *малка*.

Но дали системата по някакъв начин не се бе пропукала? Някой освободен, играещ ролята си навън по възможно най-лошия начин?

Хейди навярно би могла да ни каже. Тя беше работила с доктор Арджънт в групата за „Умения в живота“... хора със забавено умствено развитие, ако можеше да се вярва на Хатърсън. Какво ли е накарало Клеър да сформира тази група?

Защо е дошла *тук*?

Хатърсън каза:

— Ето и някои доктори.

Влязоха трима мъже. С ризи и вратовръзки, без бели сака и табелки с жълти ивици. Никаква видима следа от притеснение, че тяхна колежка е била заклана и напъхана в багажника на една кола.

Майлоу каза „Извинете“, показа значката си и обясни целта, поради която бяхме тук. Мъжът в средата беше висок, с рижа коса, загорял, на около шестдесет години. Със зелена риза на карета и жълта плетена връзка.

— Ужасно нещо. Желая ви успех — каза той. — В. Н. Олдридж, доктор по медицина, психиатър III ранг.

— Ако някой от вас се сеца за нещо, което би могло да ми е от полза... — подхвана Майлоу.

Никакъв отклик. След това плешивият мъж с черна брада, С. Стийнбърг, доктор по философия, проговори:

— Клеър изглеждаше много симпатична, но не мога да кажа, че я познавах добре.

Третият мъж беше нисък и червендалест. Д. Суенсън, доктор по медицина. Той поклати глава.

— Тя беше тук сравнително отскоро, а, Върн?

— Постъпи само преди няколко месеца — отвърна Олдридж. — Аз бях формално неин ръководител и трябваше да контролирам няколко нейни случая. Работата ѝ беше чудесна.

— Формално ли? — попитах.

— Аз съм старши психиатър в дневната смяна, тъй че официално тя трябваше да докладва на мен. Но тя не се нуждаеше от особен надзор. Беше много умна. Ужасно съжалявам за онова, което стана. Всички съжаляваме.

Всеобщо кимане.

— С какво по-точно се занимаваше тя тук? — попитах аз.

— Преди всичко работеше върху промяната в поведението — планираше ситуации с непредвидени случаи — награди за добро поведение, отнемането на някои привилегии за определени нарушения. Подобни неща. — Олдридж се засмя. — В никакъв случай не претендирам, че давам експертна оценка за резултатите от работата ѝ. Всички ние тук сме доста независими. Клеър беше добре подготвена, бе работила в Окръжната болница.

— Имате ли някаква представа защо се е прехвърлила тук? — попитах аз.

— Казваше, че се нуждаела от промяна. Имах усещането, че не желаше да говори за това. Мисля, че на нея просто ѝ беше омръзнало онова, което бе правила досега. Аз самият имах частна практика, но голфът ми омръзна и дойдох тук.

— Имахте ли чувството, че тя е изпитвала необходимост от повече човешки контакти, отколкото предлага невропсихологията? — попитах аз. Беше въпрос на психолог, не на ченге, и Олдридж внимателно ме изгледа.

— Предполагам — отвърна той. — Така или иначе, не мисля, че всичко това има някаква връзка със случилото се с нея.

— Защо? — вметна Майлоу.

— Защото е била убита извън това място. — Олдридж посочи едната стена. — В прекрасния, демократичния, нормалния свят. — Той погледна към Хатърсън, сякаш за пръв път забелязваше дребния човечец, скръсти ръце на гърба си и го огледа от главата до петите. — Обикаляш ли, Фил?

— Мистър Суиг ме помоли да ги разведа, доктор Олдридж.

— Тогава продължавай. — Олдридж се обърна към Майлоу: — Бих желал да можем да ви помогнем, детектив, но всички бяхме възпрепятствани.

— Значи вие сте обсъждали онова, което се случи?

Тримата се спогледаха.

— Да, разбира се — отговори Олдридж. — Всички бяхме разстроени. Онова, което установихме, беше, че никой от нас не е познавал добре доктор Арджънт. Това ни наведе на мисълта, че би трябвало повече да общуваме един с друг. Желая ви успех и дано разниците докрай тази история.

— Още нещо — каза Майлоу. — Групата, която доктор Арджънт е ръководила — „Умения за всекидневния живот“. Възможно ли е да се срещнем с пациентите?

— По този въпрос ще трябва да разговаряте с администрацията — отговори Олдридж.

— Съществуват ли някакви проблеми за това? От медицинска гледна точка.

Олдридж оправи вратовръзката си.

— Нека помисля. Бих искал да съм сигурен, че няма да... разстроим нещата.

— Преценката е ваша, докторе. — Майлоу подаде на него и останалите визитните си картички.

Асансьорът пристигна.

— Първо слезте вие тримата — предложи Олдридж. — Ние ще вземем следващия.

Докато се спускахме, Хатърсън каза:

— Доктор Олдридж е много, много умен.

— Откога си тук, Фил? — попита Майлоу.

Хатърсън сви глава в раменете си като костенурка, която е била почукана с пръчка. Отговорът му не можа да се чуе.

— Какво каза, Фил?

Хатърсън започна да поглажда мустаците си. Прехапа долната си устна.

— Отдавна.

Той остана в кабината и ни помахаше отвътре.

— Проклет хитрец — каза Майлоу, когато тръгнахме обратно към приемната. — Не ни даде възможност да поговорим с онази Оут,

по-добре ще е да вземем телефонния ѝ номер и да се свържем с нея в дома ѝ. Тук всеки повтаря едно и също. „Това място е безопасно като мляко.“ На теб този номер минава ли ти?

— Доста бързо се справиха с нас.

— Да, съгласен съм, сега трябва да приемем, че лудите са добре контролирани. Откри ли нещо, което би могло да примами тук Клеър от Окръжната?

— Може би цялата организация — отговорих аз. — Никакви молби за субсидиране на проекти, нито е трябвало да играе по гайдата на академиците. Олдридж каза, че тя е споменавала за нужда от промяна.

— Добре организирано или не, от това място ме побиват тръпки... Ние само се плъзнахме по повърхността, нали?

— Навярно под повърхността няма нищо.

Той не отговори. Минахме край кабинета на Суиг. Вратата беше затворена.

— Чудесно, ще взема номера на мис Оут и после се измъкваме оттук. Ако имаш време, ще ти покажа дома на Арджънт. Навън, в този зъл, мръсен, нормален свят. Колкото повече стоя тук, толкова повече копнея за лудостта навън.

Линдийн Шмиц отново беше на телефона и едва погледна към нас. Майлоу се настани точно пред бюрото ѝ и се наведе напред, нахлувайки в нейното зрително поле. Къде застава едно разгневено двуметрово, сто и двадесет килограмово ченге? Където си поиска.

Тя издаде едно „Аха!“ по време на разговора, който очевидно беше личен, накрая каза: „Трябва да свършвам“ — и остави слушалката.

— Да, сър?

Майлоу ѝ се ухили.

— Трябва да си уредя среща с една жена от вашия персонал — Хейди Оут. Може ли да ми дадете номера на домашния ѝ телефон, моля?

— Ами не съм сигурна, че мога да го направя без разрешение. А мистър Суиг си тръгна... О, какво значение има, вие сте от полицията.

Винаги можете да го получите отвсякъде, например от онези ваши специални указатели, нали?

Като направи няколко резки движения, тя излезе иззад бюрото си, мина по коридора към най-близката кафява врата и се върна с бланка, която подаде на Майлоу. Акуратно изписано име и телефонен номер, код 213.

Майлоу леко ѝ се поклони.

— Благодаря ви, госпожице.

— За нищо, сър. — Примигна кокетно. — Надявам се, че ще откриете кой го е направил.

Майлоу отново ѝ благодари и ние се обърнахме към главния вход.

— Защо искате да говорите с Хейди? — обади се Линдийн.

— Работила е с доктор Арджънт.

Линдийн взе една писалка и почука с нея по ръба на бюрото си.

— Не мисля, че бяха приятелки или нещо подобно. Доколкото ми е известно, доктор Арджънт нямаше приятели. Беше наистина скромна. Когато се събирахме и отивахме да пийнем по „Маргарита“ или нещо друго, дълго я увещавахме, но тя винаги отказваше, тъй че престанахме да я каним. Мисля, че беше срамежлива. Тъй или иначе онова, което стана с нея, е ужасно. Когато чух, просто не можах да повярвам; някой, когото виждаш всеки ден, и изведнъж... — Тя щракна с пръсти. — Всяка сутрин минаваше край мен pronto^[1], казваше „Добро утро“ и отминаваше, сякаш имаше винаги планове за деня. Толкова е... ужасно!

— Да, ужасно е — отговори Майлоу. — Значи въобще е нямала приятели?

— Не, доколкото знам. Винаги изглеждаше, че работи, работи, работи... Симпатична, но работеше, работеше, работеше... Надявам се да откриете кой я е убил.

Тя се пресегна към телефона. Тогава Майлоу каза:

— Извинете ме, госпожице. Любопитен съм само за още едно нещо.

Ръката ѝ остана върху слушалката.

— И какво е то?

— Онзи човек, който ни разведе — Хатърсън. Защо е тук?

— О, той... — отвърна тя. — Защо, да не би да сте имали някакви проблеми с него?

— Не. А той създава ли ви проблеми?

— Той ли? — изсумтя тя. — Много рядко.

— Причината, поради която питам, е, че Хатърсън не изглежда много луд. Просто се питах какви хора се използват за разводачи.

— Фил! — процеди тя, като произнесе името с отвращение.

— Фил толкова жестоко е изнасилил едно дете, че е трябвало да му правят пластична операция.

[1] Тук в смисъл „бързо“ (итал.). — Б.пр. ↑

6.

Франк Долард ни очакваше отвън. Повече ни през двора без никакъв коментар. Великанът Чет стоеше в ъгъла и се взираше в телената ограда. Шарбноу, пикаещия, го нямаше. Неколцина пациенти парализично трепереха, други седяха в прахта. Слънцето припичаше още по-силно.

Долард изчака, докато получим обратно пистолета на Майлоу и моя нож. Външната врата се отвори.

— Искам да ти задам един въпрос, Франк. Човек като Хатърсън в затвора ще го смелят!

Долард се усмихна.

— Какво е положението му тук ли? Незавидно. Тук той е като всички останали. Доколкото ми е известно, другите дори не знаят какво е извършил. Те не се занимават много-много един с друг — там е работата. Те не са свързани.

Докато караше през евкалиптовата горичка, Майлоу започна да се смее.

— Какво има? — попитах аз.

— Представи си следния сценарий — ние пипваме лошото момче — някакъв палячо, когото са пуснали от болницата по погрешка. Той се преструва на луд и пак се озовава тук.

— Изпрати го в Холивуд. Или по-добре недей, не е достатъчно тъп.

Прекосихме горичката и излязохме на ослепителната светлина.

— Пак ти казвам — ако смяташ, че нашият човек вероятно не действа или не изглежда като луд, може би ще трябва да забравя за това място.

— Предполагам, че той по-скоро е от типа на онези от петия етаж.

— Значи да го търся измежду освободените напоследък питомци на „Старкуедър“? А какво ще кажеш за ръководената от Клеър група? Защо хората със забавено умствено развитие трябва да придобиват умения за всекидневния живот? Освен ако тя не е мислела, че някои от тях ще завършат дните си навън.

— Може би го е правела от алтруизъм — казах аз. — Стремела се е да им помогне или нещо такова. Хейди Оут би могла да хвърли известна светлина върху това. Може да ни каже и дали някой от пациентите на Клеър не е бил освободен напоследък.

— Да, тя определено е на първо място в моя списък. Твърдо момиче, как само се справи с оня Ралф! Можеш ли да си представиш жена, която ден след ден идва тук!

Той излезе от отбивката за „Старкуедър“ и зави към главния път. Появи се запустялата сива площ, после първата от фабриките за опаковки, огромна и покрита със сажди. Зад мрачните колони синьото небе изглеждаше като оскърбление.

Майлоу продължи:

— Пренебрегвам основния принцип на детективите: сложи началото. Оpozнай жертвата. Бедата е там, че при Клеър, както и при Дада, няма за какво да се захвана, откъде да започна. Тя е живяла сама, без набиващи се в очи ексцентричности, без приятели, които мога да открия, без семейство тук. Ти чу как всички от „Старкуедър“ я описваха: симпатична, вършела е работата си, самотна. Никого не е засегнала. Духовна сестра на Ричард. Тогава с кого си имаме работа, с някакъв психопат, който преследва безобидните хора ли?

— Ако приемем, че случаите са свързани, може би е някой, който преследва самотници.

— Тогава животът на половината население на Лос Анджелис е в опасност.

— Къде живее семейството на Клеър?

— В Питсбърг. Само родителите ѝ — тя е била единствено дете. — Той задържа бузата си. — Обадох се по телефона, за да ги уведомя. Знаеш каква какофония настъпва: аз разбивам живота им, те плачат, аз слушам. Ще дойдат тази седмица. Може би ще успея да науча повече, отколкото по телефона, а то не беше много. Клеър нямала врагове, била страхотна дъщеря, прекрасно дете. Те винаги са прекрасни момичета.

Пресичахме изоставената индустриална зона. Камари разпадащи се машини, купчини сгурия, кални ями, празни пространства, покрити с омазнен прах. Под сиво небе това би могло да мине за ада. Днес то изглеждаше просто като нещо, което човек трябва да пази от погледите на избирателите.

Майлоу не обръщаше внимание на пейзажа. Стискаше волана с две ръце, кокалчетата им бяха побелели от напрежението.

— Самотни хора — повтори той. — Нека ти покажа дома й.

Майлоу караше ужасно бързо през целия път до безплатната магистрала. Когато излязохме на нея, той каза:

— Вчера прекарах доста време там, огледах улицата, поговорих със съседите. Домът е слабото място на жените, затова накарах дактилографите добре да се потрудят. Тази сутрин получих някои предварителни данни: никакви следи от кръв или сперма, никакви доказателства за взлом или нахлуване. Многобройни отпечатъци навсякъде, както във всяко жилище, но само на Клеър. Окончателната аутопсия е насрочена за утре.

— Какво казаха съседите?

— Опитай се да отгатнеш!

— „Била е саможива, никога не е създавала проблеми.“

— Сякаш пред мен е самият интервюиран! — Той натисна педала за газта. — Никой не промълви и думичка! Никой не знаеше дори името й.

— Някакви посетители?

— Не са виждали никого — отговори той. — Също като при Ричард. Тъй или иначе имала е бивш съпруг. Момък на име Джоузеф Старджил. Адвокат, сега живее в Сан Диего. Обадох му се по телефона.

— Как го намери?

— Прегледах някои бракоразводни документи, които държеше вкъщи. Тази сутрин се обадох на доктор Тиоболд, за него щяло да бъде цяло удоволствие да си поговорел с теб като психиатър. Имал някакъв смътен спомен за развода на Клеър. Всъщност работата е там, че персоналът всяка година представял нови автобиографии. В миналото

Клеър записвала „омъжена“ в съответната графа. Тази година написала „разведена“.

— Значи е станало наскоро — казах аз. — Тиоболд не я ли е попитал за развода?

— Каза, че не била от онзи тип хора, с които можеш да се държиш по-интимно.

— Може би затова е отишла да работи в „Старкуедър“.

— Какво имаш предвид?

— Голямото бягство! Появяваш се навреме, не вдигаш шум, никой не те забелязва. Както каза доктор Олдридж, персоналът не си губи времето. Може би е искала да се занимава с клинична работа, но се е страхувала, че ще трябва да има някакви отношения с пациентите. Да се заобиколиш с хора с психически отклонения, сменя напрежението и тъй като никой от пациентите й не е имал насилнически прояви, тя е можела да прави с тях каквото си иска. Съвършеното бягство.

— От академията. И от емоционално обвързване. Разводът е бил последната капка. Само защото не е говорела, не означава, че не се е чувствала наранена. Хората, които минават през такива промени в живота си, понякога се опитват да ги опростят.

— Мислиш ли, че „Старкуедър“ е опростяване?

— Да, в известен смисъл.

Той не отговори и още повече увеличи скоростта.

След няколко минути аз казах:

— От друга страна, тя се е забъркала с някого. С човека, който е прерязал гърлото й.

Къщата приличаше на много други.

Едноетажна, с бяла гипсова мазилка, станала от годините млечносива, с покрив от черни дървени плоскости. До нея гараж за една кола, а в предния двор — паркинг за две. Една от онези прости, издигнати набързо, сгради, построени по възвишенията в края на петдесетте години, които имаха претенцията, че са съвременни, а всъщност бяха плод на извънредно ограничени строителни бюджети. Улицата се наричаше „Кейп Хорн Драйв“ — къса права отсечка, която в единия си край се връзваше в северната част на магистралата „Удроу

Уилсън“, а в другия свършваше пред едно огромно дърво типу. Растящите от двете страни на улицата дървета бяха свели корони над паважа. Там, където клоните не хвърляха сянка, тротоарът беше сух и избелял.

Втората отбивка, третата къща от края. Общо осем съседни постройки, повечето досущ като дома на Клеър, със съвсем малки разлики. Минимален брой коли, паркирани край тротоара, но и да имаше други, сигурно бяха в гаражите. Никакви главни пресечки, наблизно нямаше търговски център. Човек едва ли би дошъл тук без някаква определена цел.

На тази височина леко полъхваше. В лятната светлина дърветата типу бяха сякаш покрити с воал, папратовидните им листа се поклащаха от лекия ветрец. Опаки творения на природата: през пролетта листата им окапваха, докато всичко друго цъфтеше. Когато клоните на другите дървета започваха да се оголват, тези на типу бяха отрупани с жълти цветове. Но не и сега. Единствените цветни проблясъци идваха от саксиите и сандъчетата с цветя наоколо. От другите къщи, не и от тази на Клеър.

Ние се отправихме към предната врата. Изгледът беше красив. Магистралата беше на километри оттук, но аз можех да чуя шумовете, които долитаха оттам. В днешно време човек като че ли ги чува навсякъде.

Върху вратата — печат на отдел „Убийства“. Майлоу имаше ключ и ние влязохме. Последвах го в тясно голо пространство, което беше твърде малко, за да бъде наречено антре. Две бели правоъгълни стени ни посрещнаха във всекидневната.

Стая, която изглеждаше необитавана.

Стени без нищо върху тях, голи дъсчени подове, никаква мебелировка.

Майлоу направи три крачки, които отекнаха в пространството, и застана в средата. Над главата му беше абажурът — от матирано стъкло с форма на купол, изглеждаше оригинален.

Плюшени завеси покриваха прозорците. Стените изглеждаха чисти, но бяха добили същия сиво-бял цвят като мазилката отвън.

Подовете привлякоха вниманието ми — блестящо лакирани, без никакви драскотини, вдлъбнатини или чепове. Сякаш обитателите бяха летели, а не бяха стъпвали по тях.

Почувствах, че се задъхвам. Къщата нямаше свой мирис — в нея не се усещаше нито полъхът на смъртта, нито ароматите на обитаването. Никакъв дъх от храна, пот, парфюм, откъснати цветя, ароматизатор. Нито дори от плесента на занемаряването.

Пусто място; без атмосфера, без следи от обитаване.

Поех си дълбоко дъх. Майлоу продължаваше да стои в средата на стаята, а пръстите му барабаняха по бедрата.

— „Уютно“ — казах аз. Бях разбрал защо искаше да видя всичко това.

Той се обърна много бавно и тръгна наляво, където беше кухнята. Един-единствен дъбов стол до масата. Бяла покривка със златисти ресни, върху която нямаше абсолютно нищо, освен няколко черни петна, оставени от праха за снемане на отпечатъци. Същото важеше и за останалите повърхности и шкафчета. На отсрещната стена висеше празна дървена поставка за подправки. Бяла готварска печка с четири дюзи, поне двадесетгодишна, хладилник в същия цвят и със същото качество. Никакви други уреди.

Майлоу отвори хладилника и изброи:

— Кисело мляко, грозде, две ябълки, сода... сода за освежаване. Тя е обичала всичко да бъде подредено. Така както Ричард... опростяването. — Започна да отваря и затваря шкафчетата. — Бели чинии от дуралекс, сервиз за четирима... Освен това прибори от неръждаема стомана... Всичко — покрито с прах за снемане на отпечатъци... Един тиган, една тенджерка, солница, пиперник, никакви други подправки... Спокоен живот, а? — Отиде до печката. Вдигна скарата и каза: — Чиста е. Или никога не е готвила, или наистина е била вманиачена на тема чистота. Или пък някой друг е бил.

Отново погледнах към предната празна стая.

— Дали момчетата от „Местопрестъпление“ са откарали мебелите в лабораторията?

— Не, само дрехите ѝ. Така намерихме къщата. Първо помислих, че някой е почистил мястото, че тя току-що се е нанесла или че се е канела да се изнася. Но не открих никакви доказателства, че е имала намерение да се мести, а хазяинът ѝ каза, че живее тук повече от две години.

Посочих девствения под.

— Или е възнамерявала да прави ремонт, или въобще не е изпитвала нужда от мебели.

— Както казах, тягостна атмосфера. Хайде да огледаме и останалата част от къщата.

Коридор вляво водеше към баня и две малки спални, първата — подредена като кабинет. Никакви килими, същите примитивни дъсчени подове, същото пронизително ехо.

Майлоу коленичи в коридора и прокара пръст по гладкия чист дъбов под.

— Може би е събувала отвън обувките си. Като в японски дом.

Започнахме със спалнята. Пружинен матрак на пода без дървена рамка, скрин с четири чекмеджета с фурнир от американски орех, нощно шкафче със същия фурнир. На шкафчето имаше кутия с хартиени носни кърпички и лампа с бяла керамична основа, заоблена, с форма на огромен пашкул. Спирали от бял прах, разкрили, издайнически концентрични кръгове от невидими отпечатъци.

— Чаршафите са в лабораторията — каза Майлоу — заедно с дрехите й. — Заобиколи матрака, пхна ръка под него, отвори шкафчето. Празно. Също като скрина. — Наблюдавах, докато опаковаха бельото й — каза той. — Нищо скандализиращо, единствено обичайният бял памук. Малък гардероб: дрехи, пуловери, блузи, всичко, подбрано с вкус от „Мейси“, евтино служебно облекло, нищо скъпо. — Застана вдясно от матрака, погледна към тавана, после пак към празния скрин. — Не се е изнасяла, Алекс. Просто така е живяла. Ако можеш да наречеш това живот. — В кабинета той склучи молитвено ръце и каза: — Дай ми нещо, което да ми свърши работа, Господи!

— Мислех, че вече си огледал всичко.

— Не напълно. Не можех — с всички онези криминалисти, които се суетяха тук. Само тази кутия. — Посочи една картонена кутия, поставена на пода. — Тук открих документите по развода. Едва ли не най-отгоре.

Отиде при бюрото и огледа книгите в евтините шперплатови секции, които покриваха две стени. Полиците бяха претърпкани и се огъваха. Томове по психология, психиатрия, неврология, биология, социология, завързани с въженца списания, подредени по години. Навсякъде бял прах и отпечатъци.

Майлоу изпразни горното чекмедже, пълно със скоби за телбод, кламери, хартиени листчета и валма мъх, после се захвана да тършува из второто.

— Чудесно, ето ни и нас! — Той размаха подвързана в червена кожа спестовна книжка. — „Сенчъри Банк“, „Сънсет и Кахуенга“... я виж ти... изглежда, добре е печелила.

Аз отидох до него и погледнах страницата, на която я бе отворил. Наличност от 240 000 долара и няколко цента. Той посочи първата страница на книжката. Първата вноска бе направена преди три години, сумата бе прехвърлена от предишна книжка и беше с деветдесет и осем хиляди по-малко от сегашната.

Увеличение с почти сто хиляди долара за три години. Схемата на депозита не се променяше: никакви тегления, месечни вноски от три хиляди в края на всеки месец.

— Вероятно част от заплатата ѝ — предположих аз.

— Тиоболд каза, че е получавала около четири хиляди, значи вероятно е внасяла в банката три хиляди, а другото ѝ е оставало за харчене. Сякаш нищо не се е променило по времето, когато е работила в „Старкуедър“. Което е разбираемо. Нейната професионална характеристика и дава възможност да получава и съответната заплата.

— Пестелива жена — казах аз. — Как ли е плащала сметките си? И данъците? Намери ли чекова книжка?

След секунди Майлоу я откри в същото чекмедже.

— Месечни вноски от по петстотин... в последния петък от месеца — същия ден, в който е внасяла и в банковата си сметка. Жената е била като часовник... Изглежда, е подписвала главно чекове за дребни суми — вероятно за домакинството... Може би е имала кредитна карта, а останалото от сметките е плащала в брой. Затова е държала петстотин или приблизително толкова вкъщи. Или в портмонето си. За някой наркоман това би било доста кръгла сумичка. А и не намерихме дамската ѝ чанта. И все пак не ми прилича на грабеж.

Поклатих глава:

— Не. Въпреки че убиват хора и за по-малко. Как успяхте да я идентифицирате без чантата ѝ?

— По регистрацията на колата. Взехме отпечатъци и ги сравнихме с дипломата ѝ за психиатър... Възможно ли е някой

наркоман да я е нападнал с цел да я обере? Тя отива да пазарува и я пречукват заради парите, които носи у себе си. Но кой наркоман ще си направи труда да я напъха в чували за отпадъци, да я откара до някакво полуобществено място и да зареже отзад колата ѝ, когато е можел да я захвърли на някое тъмно местенце и да направи няколко кръгчета с буика през нощта? Въпреки че, пак повтарям, повечето престъпници вземат хапчета за затыпяване... Добре, да видим какво друго е оставила след себе си...

Майлоу се зае с останалата част от съдържанието на бюрото. Парите се оказаха в бял ненадписан плик, забутан в задната част на лявото долно чекмедже. Девет банкноти по петдесет долара под черно кожено тефтерче, подарено от някаква фармацевтична компания. Календар отпреди три години, празни листове.

— Значи може би е имала около петдесетина долара у себе си — каза той. — Голяма прахосница! Това съвсем не ми намирисва на грабеж!

Поисках да ми даде спестовната книжка и я прегледах страница по страница.

— Е? — попита Майлоу.

— Каква автоматичност! Една и съща схема, непроменяна нито на йота, седмица след седмица. Това, че няма никакви значителни тегления, означава също, че не е взимала отпуск, нито е харчела непредсказуемо. А това, че няма други вноски, освен от заплатата, подсказва, че не е получавала издръжка от бившия си мъж. Освен ако не я е влагала в друга сметка. Също така тя е поддържала своя собствена сметка по време на брака си. Ами данъчната ѝ декларация? Да не би да я съхранява в архива си?

Той прекоси стаята и отиде до картонената кутия. Вътре имаше две данъчни декларации — за федералните и щатските налози, акуратно подредени.

— Никакви странични доходи, освен заплатата, не е издържала никого, освен самата себе си... Нещо липсва. Като че ли отрича да е била омъжена.

— Или се е съмнявала още от началото.

Той се зърна с пачка документи и ги запрелиства.

— Обичайните сметки... А, ето я и кредитната карта... „Виза“. Купувала е храна, дрехи, бензин за буика и книги... Не много често —

през повечето месеци само по три-четири покупки... И е плащала навреме. Не представляват интерес.

Накрая на пачката имаше застраховки на колата. Премия, че не пуши, и шофьорска книжка без никакви глоби. Това, че нямаше вноски за буика, означаваше, че колата сигурно е била нейна собственост. Дори не е подозирала, че в края на краищата тя ще се превърне в нейния ковчег на колела.

Майлоу си записа нещо и върна документите в кутията. Аз мислех за онова, което не бяхме намерили: сувенири, снимки, кореспонденция, поздравителни картички. Нищо лично.

Нямаше и квитанции за платени имуществени данъци или удържки. Ако е живяла под наем, защо нямаше издадени чекове, че го е плащала?

Зададох този въпрос. Майлоу отговори:

— Може би бившият ѝ съпруг е плащал ипотеката и данъците. Може това да е била неговата издръжка.

— И сега, когато нея вече я няма, той се е отървал. А ако пък е плащал нещо за собствеността на къщата, това е малък стимул за теб. Имаш ли някаква представа кой ще получи двеста и четиридесетте хиляди долара? И ще се появи ли?

— Не още. Значи ти хареса съпруга?

— Просто си мисля за онова, което винаги си ми казвал. Върви по следата на парите.

Той изсумтя. Аз се върнах към секциите и извадих няколко книги. Покрити с кафяви петна страници, акуратно изписани с печатни букви бележки по полетата. До купчината броеве от последните пет години „Мозък“ стоеше сбирка препечатани статии от списания.

Статии, чийто автор беше Клеър Арджънт. Десетина студии, всичките свързани с невропсихологията на алкохолизма, писани по поръчка на национални здравни институти. Текстът беше ясен, а съдържанието се повтаряше. Много специализирани термини, но схванах същността.

По време на следването си и следващите пет години тя беше запълвала часовете си, като бе изследвала двигателните и зрителните умения на човек при различни нива на интоксикация. Наблюдаваните обекти са били леснодостъпни: Окръжна болница беше лечебен център за физически изтощени бедни алкохолици, които използваша

помещенията за спешна помощ като своя частна клиника. Лекарите от спешното отделение ги наричаха ВСО — „Вън от спешното ми отделение!“.

Резултатите бяха логични: алкохолът забавя реакциите. Данните имаха значение от статистическа гледна точка, но едва ли бяха толкова важни от научна. Мнозина с академично образование правеха посредствена кариера с подобен род изследвания. Тя навярно се беше изморила от тази игра.

Един интересен факт: винаги беше публикувала самостоятелно — нещо, необичайно за академичната медицина, където разните научни ръководители или шефове на отделения изписваха имената си върху всичко, което техните подопечни създават.

Може би Майрън Тиоболд беше почтен човек.

Щом бе оставил Клеър Арджънт да върши работата си самостоятелно.

Клеър, вървяща сама по пътя си от самото начало.

Някакво трополене ме накара да се обърна. Майлоу разместваше предметите върху бюрото и бе изгървал една писалка. Той я вдигна и я постави до малко календарче в зелена пластмасова рамка. Подарък от друга фармацевтична компания. Местата за бележки — празни. Никакви насрочени срещи, никакъв признак, че страницата е била докосвана.

Толкова еднообразен живот!

Няколко книги, възхваляващи достойнствата на природосъобразния живот, станали бестселъри напоследък. Запитах се дали новозабогателите им автори вършеха на практика онова, което проповядваха.

Тази къща не изглеждаше естествена, беше пуста, куха, безлична.

Излязохме от кабинета и отидохме в банята. Шампоан, сапун, паста за зъби, поливитамини, дамски превръзки. Никакви противозачатъчни. На широкия парапет на ваната нямаше никаква козметика. Никакви соли, пяна или гъба от люфа — нищо от онези удоволствия, за които самотните понякога копнеят. Порцеланът беше нашарен с кехлибарени пръски.

Майлоу каза:

— Луминол. Във ваната или в канала няма никаква кръв. По хавлията или чаршафите няма следи от сперма, само от пот, която отговаря на кръвната група на Клеър.

Като се питах дали нечий друг крак, освен този на Клеър, въобще беше стъпвал в тази къща, аз мислех за стила на работа, който тя си беше избрала. Пет години с алкохолици, шест месеца с опасни психопати. Навярно след всички онези дни, през които е била погълната от халюцинации и всякакви извратености, тя е копнеела за тишина, това е била нейната собствена дзен-философия.

Но това не обясняваше липсата на писма от дома ѝ, на снимки на родители, на племеннички и племенници. Липсата на всякакъв контакт.

Върховният триумф на дзен-философията е способността да изгубиш своята идентичност, да се потопиш в нищото. Но това място не подсказваше признаци за някакъв вид победа. Просто една тъжна малка кутийка... или може би на мен ми липсваше нещо? Може би аз проектирах собствената си необходимост от привързаност?

Помислих си какво беше съхранявала Клеър: своите книги и своите статии.

Навярно работата ѝ е била всичко за нея, била е нейната същност.

И все пак тя импулсивно беше напуснала първата си работа, бе се отказала от субсидиите, сменяйки сухата, но солидна наука с възможността да учи психично разстроени убийци на изкуството да се живее във всекидневието.

С каква цел?

Продължавах да търся причините, поради които бе заменила Окръжната със „Старкуедър“, тази промяна продължаваше да ме безпокои. Дори при почти еднакви заплати, положението на обществен служител беше понижаване на статута на човека в бяла престилка, каквато тя бе имала в Окръжната болница. А даже и да бе копняла за контакти с шизофреници, там е разполагала с достатъчно такива. Опасни пациенти? Затворническото отделение се намираше именно там.

Ако се беше изморила от скучното еднообразие да публикува и да се преуморява от работа, тогава защо не беше минала на частна практика? Уменията на психиатрите бяха високо ценени, а добре

подготвен невропсихолог би могъл да работи в областта на съдебната медицина, да консултира адвокатите в случаи на нанасяне на телесни повреди, би могъл да сътрудничи в някои медицински учреждения и да получава пет-десет пъти по-голяма заплата, отколкото в „Старкуедър“.

Но дори ако парите не са значели нищо за нея, какво е било удовлетворението от работата ѝ? Защо бе предпочела да работи смяна след смяна в онази грозна сива сграда? И да пътува с кола до „Старкуедър“ ден след ден покрай онази сгурия?

Би трябвало да има някаква друга причина, за която не можех да престана да мисля като за своего рода самодеградиране.

Като че ли тя беше решила да се самонакаже.

Заради какво?

Или беше избягала от нещо?

Беше ли я настигнало то?

7.

Вече минаваше два следобед, когато напуснахме къщата. Навън се усещаше оживление. Майлоу пое по Лоръл Кениън, насочи се на юг към Булеварда на залеза и тръгна на запад, към Стрип. Една катастрофа край Холуей и обичайната тълпа мърморещи любители на ужаси ни забави и едва около три прекосихме Бевърли Хилс и се насочихме към Бевърли Глен. По време на пътуването двамата с Майлоу почти не разговаряхме. Разискванията бяха приключили. Той спря на тясната алея пред дома ми. Камионът на Робин беше под навеса.

— Благодаря ти за времето, което ми отдели.

— Накъде ще се насочиш сега?

— Ще мина през регистъра за недвижими имоти и ще потърся някои документи, иска ми се да разбера как стоят нещата с мистър Старджил. После ще звънна на Хейди Оут.

Изглеждаше уморен и престореният оптимизъм в тона му беше просто престъпление.

— Късмет! — казах аз и се загледах след колата, която бързо се отдалечи.

Тръгнах към новата си къща. Вече бяха минали три години, но тя все още ми се струваше като натрапник. Старата къща, която бях купил с първите си реални доходи, представляваше смесица от червено дърво и индивидуалност. Опитвайки се да ме убие, един психопат я бе превърнал в пепелище. Робин беше надзиравала строежа на новата — бяла, просторна, далеч по-обширна и практична сграда, която несъмнено бе очарователна. Казах й, че много я харесвам. Общо взето наистина я харесвах. Време беше да прогоня оня отегчителен мърморко, който се криеше у мен.

Очаквах да я намеря в ателието й отзад, но тя беше в кухнята и четеше сутрешния вестник. Спайк се беше свил на кълбо в краката й,

черното му телце с ръждиви петна се надигаше при всяко похъркване, а главата му бе отпусната върху пода. Беше френски булдог — миниатюрен вариант на английската порода, с щръкнали като на прилеп уши, а суетата му беше достатъчна за цяла оперна трупа. Той повдигна единия си клепач, когато влязох — *О, пак си ти!* — и отново го затвори. Последвалата въздишка бе изпълнена с досада.

Робин стана, разпери ръце и ме прегърна през кръста. Главата ѝ се притисна към гърдите ми. Ухаеше на дървесина и парфюм, а къдриците ѝ гъделичкаха брадичката ми. Аз повдигнах кестенявите кичури и целунах врата ѝ. Тя беше висока около метър и шестдесет, но дългият ѝ врат напомняше лебедовата шия на модел. Кожата ѝ беше гореща и леко влажна.

— Как мина? — попита Робин, като зарови пръсти в косите ми.

— Нормално.

— И нямаше проблеми с пациентите, а?

— Никакви.

Притиснах я по-силно, като галех стегнатите мускули на раменете ѝ, спуснах ръце по деликатния гръб, към омагьосващите извивки, после отново се върнах към чистите линии на лицето и коприната на клепачите ѝ.

Тя се отдръпна и повдигна леко брадичката ми.

— Онова място те е направило романтичен, така ли?

— Това, че съм извън него, ме прави романтичен.

— Добре, щастлива съм, че се върна цял-целеничък.

— Не беше опасно — казах аз. — Дори и отблизо.

— Пет хиляди убийци и не е било опасно?

— Хиляда и двеста, но кой да ги брои.

— Хиляда и двеста — повтори тя. — Колко бях глупава да се тревожа!

При последните думи гласът ѝ рязко се извиси.

— Съжалявам — казах аз. — Но наистина всичко беше наред. Хората всеки ден отиват там на работа и нищо не им се случва. Като че ли всички мислят, че в отделенията е по-безопасно, отколкото на улицата.

— Прилича ми на оправдание. Междувременно онази психоложка е била напъхана в багажника на една кола.

— Да, но това не значи, че работата ѝ има нещо общо със случилото се.

— Добре. Важното е, че се върна. Обядвал ли си?

— Не. А ти?

— Пийнах малко сок сутринта.

— Натоварен ден, а?

— Доста, опитвах се да довърша онази мандолина.

Робин се изпъна. Носеше червена тениска и работен гащеризон, шести номер, от „Скичърс“. Малки златни халки проблясваха на ушите ѝ. Тя ги сваляше, когато работеше. Значи не възнамеряваше да се връща в ателието си.

— Вече огладнях — каза тя. — Само намеквам, нали разбираш?

— Да хапнем навън тогава — отговорих аз.

— Магьосник, който чете мислите на другите!

— Наричай ме просто *Този, който изпълнява желанията*.

Дадохме пластмасов кокал на Спайк и отидохме с колата до един индиански ресторант в Санта Моника, отворен целия следобед. Ориз и леща, хляб по индиански с плънка от лук, спанак с къри и меко сирене, патладжан с пикантни подправки, горещ чай с мляко. Като фон се чуваше някаква протяжна песен — един-единствен мъжки глас, който нареждаше нещо, може би се молеше. Двамата метиси от съседното сепаре си отидоха и ние станахме единствените господари на заведението. Келнерът ни остави сами.

Вече справила се с половината от натрупаното в чинията ѝ, Робин каза:

— Знам, че издевателствам над теб, но следващия път, когато идеш на друго подобно място, те моля да ми телефонираш в мига, в който излезеш оттам.

— Наистина ли толкова се тревожеше?

— Убийци, вампири и бог знае още какви...

Покрих ръката ѝ с моята.

— Роб, хората, които видях днес, бяха безобидни.

С изключение на брадатия на двора, който тръгна към мен. И битката в коридора. Плексигласови прозорци, стаи за потискане и ограничаване.

— Какво ги прави безобидни?

— Медикаментите и всичко, което ги обкръжава.

Тя не възрази, но не изглеждаше успокоена.

— Значи нищо не успя да научиш там?

— Не съвсем. По-късно отидохме в дома на Клеър Арджънт. —
Описах ѝ мястото. — Какво мислиш?

— За какво?

— За начина, по който е живяла.

Тя допи чая си, бутна чашата встрани и помисли малко.

— Дали бих желала да живея така ли? Невинаги, но може би за известно време. Да си дам заслужена почивка от всички усложнения.

— Усложнения... — повторих аз.

Тя се засмя.

— Не от тебе, скъпи. Просто... от обстоятелствата. Задължения, крайни срокове — от програмирания живот. Както когато ръководех строежа на къщата. Или сега, когато поръчките ваят и всички искат да получат поръчаното утре. Понякога животът става прекалено натоварен и сложен и малко простота въобще няма да навреди.

— Това беше повече от простота, Робин... Това беше... пустота.
Тъга.

— Смяташ, че е била депресирана?

— Не знам достатъчно, за да ѝ поставя диагноза — отговорих аз.
— Но чувството, което изпитах от мястото, беше като за нещо неестествено... Празно.

— Намери ли някакви доказателства, че е пренебрегвала себе си?
— попита тя.

— Не. И всички я описват като приятна жена, на която може да се разчита. Резервирана, обаче без никаква очевидна патология.

— Може би и душевно се е чувствала добре?

— Навярно — отговорих аз. — Единственото, което е трупала, са книгите. Може би те са се превърнали за нея в някакъв вид интелектуална стимулация.

— Прав си. Тя се е отървала от вещите, за да се съсредоточи върху онова, което е било важно за нея.

Не отговорих.

— Ти не мислиш така — каза тя.

— Твърде сурово отърваване — казах аз. — В цялата къща нямаше нищо лично. Дори и една-единствена семейна снимка!

— Може да не е била близка със семейството си. Или е имала проблеми с тях. Но дори и така да е, какво толкова я отличава от милионите други хора, Алекс? На мен това ми прилича на... на нещо, свързано с мисленето ѝ. Което се е въртяло в ума ѝ. Което я е радвало в самотата ѝ. Дори и да е имала социални проблеми, това какво общо има с нейното убийство?

— Навярно нищо. — Сипах си още ориз, поиграх си със зърната черен пипер в него, отчупих зальк хляб. — Ако ѝ е била нужна интелектуална стимулация, защо се е прехвърлила от изследователската си работа в „Старкуедър“?

— Какви са били нейните проучвания?

— Върху алкохолизма и въздействието му върху времето за реагиране на хората.

— Нещо потресаващо?

— Не и за мен. — Обобщих накратко нейните статии. — Всъщност са доста шаблонни работи.

— Вероятно същото би могло да се каже и за реализацията ѝ: тя е била добро момиченце, правела е всичко, което са очаквали от нея още от първи клас. Уморила се е да бъде примерна. Поискала е наистина да помогне на някого.

— Не е избрала много лесна група хора, за да помага.

— Значи това е било предизвикателството, което я е мотивирало. Това и сблъсъкът с нещо ново.

— Хората в „Старкуедър“ не могат да се излекуват.

— Тогава не знам. Всичко може да се предположи.

— Нямам намерение да се заяждам — заявих аз. — Но тя наистина ме озадачава. И мисля, че в онова, което казваш, има доста истина. Тя се е развела преди около година или там някъде. Може би се е опитвала да се освободи на няколко нива. Може би за човек, провеждал изтощителни изследвания година подир година, „Старкуедър“ е изглеждала примамлива новост.

Тя се засмя и ме потупа по бузата.

— Ако смръщените вежди могат да бъдат някаква мярка, Майлоу печели парите си благодарение на теб!

— Другото, за което се питам, е първият случай — на Ричард Дада, кандидат-актьора. На пръв поглед той и Клеър Арджънт са доста различни. Но и двамата имат нещо общо в негативен план — липсата

на приятели, на врагове, на капризи. И двамата са извънредно подредени. Никакви компрометиращи ситуации. Навярно с теб говорим за самотата и за опита да се запълни пустотата. Нещо като съюз на самотни сърца с неподходящата личност.

— Мъж и жена? — попита тя. — Бисексуален убиец?

— Това би изкарало Дада гей, а Майлоу не откри нищо, подкрепящо такова предположение. Или може би цялата тази история няма нищо общо със секса — просто обща компания, нещо като клуб по интереси. От друга страна, двата случая може да не са свързани.

Повдигнах ръката ѝ до устните си и зацелувах пръстите ѝ един по един.

— Господин Романтика! Май по-добре ще бъде да понамалая скоростта, преди да те закарам в изолатора! — Тя се засмя, махна апатично с ръка, прати ми въздушна целувка и пусна в ход гласа си ала Бет Дейвис: — Подай ми спанака, скъпи! После плаatiiи сметката и ме отнеси до най-близката сладкарница на „Баскин-Робинс“, за да ме почерпиш съъс сладолед с конфитюр и бадеми. После малко иху-аху по пътя до вкъщи, където най-сърдечно си канен да внесеш известно любовно разнообразие в живоота ми!

8.

В осем сутринта Майлоу ми се обади по телефона.

— Да не би да прекъсвам нещо?

Беше пропуснал да ни прекъсне с цял час. Робин четеше в леглото, а аз вече бях завел Спайк на кратка разходка из каньона. Когато телефонът иззвъня, седях на терасата и се опитвах да освободя съзнанието си от някои важни въпроси, мъчейки се да се съсредоточа върху звука от водопада, който захранваше езерото с рибките. Благодарен, че не чувах шума от движението по шосето.

— Не, разбира се. Какво става?

— Намерих данните за Клеър и Старджил. Женени две години, разведени от почти две, без деца. Открих Старджил. Каза, че са се разделили приятелски. Той е съдружник в адвокатска кантора от десетина души и се е оженил повторно преди три месеца. Току-що бе научил за Клеър. Вестниците в Сан Диего не са се занимавали със случая, но един от неговите съдружници е бил тук и прочел за станалото.

— Каква беше реакцията му?

— По телефона звучеше твърде разстроено, но какво значи това, по дяволите? Каза, че се съмнява дали ще може да допълни нещо, но ще разговаря с мен. Определих му среща за десет утре сутринта.

— В Сан Диего ли?

— Не, той ще дойде тук.

— Много отзивчив момък.

— Впрочем имал някаква работа тук. Подписването на документи за собственост — той е специалист по недвижими имоти.

— Значи често идва в Лос Анджелис.

— Да, отбелязах си този факт. Ще разбере що за птица е, когато се срещнем. Ще се видим в дома на Клеър. Той е нейно притежание. Той е живял там като ерген, но след развода ѝ го прехвърлил и се съгласил да изплаща ипотеката и данъците в замяна на издръжката и отказа ѝ да претендира за неговите акции и облигации.

— И кой ще наследи къщата сега?

— Добър въпрос. Старджил не беше сигурен, че тя е направила завещание, и твърди, че никой от двамата не е правил застраховка в полза на другия. Аз не открих никакви полици; Клеър е била на тридесет и девет години и вероятно не е мислела за умиране. Смятам, че адвокат ще знае как да проведе процеса по легализиране на завещанието — вероятно срещу заплащането на ипотеката той ще получи част от собствеността. Но предполагам, че на първо място са нейните родители. Колко според теб може да струва такова място?

— Около триста хиляди... На колко възлиза стойността на имуществото след удовлетворяване на исканията на кредиторите?

— Утре ще разберем, ако мистър Помощника все още желае да ни помогне... Може би се е изморил да плаща сметките ѝ, а?

— Вероятно се е дразнел, особено след като вече се е оженил повторно. И разбира се, ако има парични проблеми. Бъди така добър да разбереш какво е финансовото му положение.

— Ако искаш да се срещнеш с него, бъди там в десет. Оставих съобщение на телефонния секретар на Хейди Оут, но нямам отговор. А лабораторията изпрати още един доклад за отпечатъците: определено са единствено на Клеър. Изглежда, наистина е живяла съвсем сама.

На другата сутрин позвъних на доктор Майрън Тиоболд в Окръжната болница, оставих му съобщение на телефонния секретар и се отправих с колата към „Кейп Хорн“. Пристигнах там в девет часа и четиридесет и пет минути. Колата на Майлоу, която нямаше обозначителни знаци, че е от полицията, вече беше паркирана в алеята. Тъмносиво БМВ седан, модел от последните години, с подвижен багажник за ски на покрива, беше спряно пред гаража.

Предната врата на къщата не беше заключена и аз влязох. Майлоу се беше настанил в средата на празната всекидневна. До вратата за кухнята стоеше мъж на около четиридесет години, облечен в син костюм, с бяла риза и жълта вратовръзка на точки. Беше висок около метър и осемдесет, спретнат, с късо подстригана къдрава червеникава коса и прошарена брада. Златен часовник на лявата китка, халка с малки диаманти, лъснати до блясък тъмночервени обувки.

Майлоу ни представи един на друг:

— Това е доктор Делауер, нашият консултант психолог. Докторе, мистър Старджил.

— Джо Старджил.

Протегнатата ръка. Сухи длани, но неспокойни очи с лешников цвят. Гласът му беше малко дрезгав. Той погледна край мен в празната стая и поклати глава.

— Мистър Старджил тъкмо казваше, че преди къщата е изглеждала доста по-различно.

Джо обясни:

— Ние не живеехме по този начин. Имахме килими, които покриваха целите подове, мебели. Тук стоеше голяма кожена софа; на онази стена имаше хромиран шкаф — мисля, че го наричат етажерка. Клеър ме научи на тази дума. Бях си купил малко неща, когато бях ерген, но тя напълни къщата. Керамични изделия, статуетки, макраме — всякакви подобни неща. — Отново поклати глава. — Трябва много да се е променила.

— Кога говорихте с нея за последен път, сър? — попита Майлоу.

— Преди години. Когато изнасях вещите си. Може би половин година преди окончателното решение на съда.

— Значи сте се разделили преди развода?

Старджил кимна, като докосна края на брадата си.

Майлоу продължи:

— Значи вашият последен контакт би трябвало да е бил преди около две години и половина.

— Точно така.

— Никога ли не сте обсъждали развода?

— О, разбира се! Няколко телефонни разговора, за да уточним подробностите. Мислех, че имате предвид истински разговор.

— О! — каза Майлоу. — И след развода никога не сте я посещавали тук?

— Нямаше причини — отговори Старджил. — Клеър и аз бяхме приключили — бяхме приключили много преди да го сторим официално. Всъщност не успяхме да заживеем истински.

— Бракът ви бързо е тръгнал да се разпада.

Старджил въздъхна и закопча сакото си. Ръцете му бяха големи, покрити с рижи косъмчета.

— Не става въпрос за разпадане. Като цялост той се оказа една грешка. Ето, донесох това. Намерих го тази сутрин.

Той извади портфейл от крокодилска кожа и измъкна оттам малка снимка, която Майлоу внимателно разгледа, а после подаде и на мен.

Цветна снимка на Клеър и Старджил, ръка за ръка, на фона на надпис „Току-що женени!“. Той беше облечен в светлокафяв костюм и тъмнокафява риза, нямаше брада и носеше очила. Лицето му беше костеливо, а усмивката му — колеблива.

Клеър носеше дълга светлосиня рокля без ръкави с щампа на бледолилави теменужки и държеше букет от бели рози. Косата ѝ беше дълга, права, сресана на път, лицето ѝ бе по-слабо, отколкото на снимката, която бях видял преди, скулите ѝ тук изпъкваха по-отчетливо. Широко засмяна.

— Не знам защо я донесох — каза Старджил. — Дори не знаех, че я имам!

— Къде я намерихте? — попита Майлоу.

— В кабинета си. Тази сутрин отидох там рано; преди да тръгна за насам. Почнах да се ровя във всички книжа, които аз и Клеър имахме — документите от развода, прехвърлянето на собствеността на къщата. Всичко е в колата, можете да вземете онова, което ви трябва. Снимката изпадна измежду страниците. — Старджил се обърна към мен. — Предполагам, че един психолог би могъл да разтълкува факта, че все още съм я пазел. Може би това означава нещо на подсъзнателно равнище, но аз определено не си спомням да съм го направил умишлено. Беше странно отново да я видя. Изглеждаме доста щастливи, нали?

Вгледах се отново в снимката. Между новобрачните се виждаше един бутафорен, блестящ от позлата, олтар. Лъскави червени сърца по стените, розова статуетка на Купидон с бузи като на Дизи Джилеспи^[1].

— Вегас? — попитах аз.

— Рино — отговори Старджил. — Най-натруфената зала за бракосъчетания, която някога сте виждали. Чиновникът, който регистрира брака, беше някакъв дядка, полусляп, вероятно пиян. Ние пристигнахме в града доста след полунощ. Старецът затваряше и аз му бутнах двайсетачка, за да извърши кратката церемония. Жена му вече си бе тръгнала, тъй че свидетел стана някакъв портиер, също такъв старик. После Клеър и аз се шегувахме, че и двамата са били слабоумни поради напредналата си възраст и че бракът вероятно не е

законен. — Той постави ръце върху рамката на вратата, загледан отнесено към кухнята. — Когато живеех тук, имахме всякакви уреди — сокоизстисквачка, шейкър, кафеварка, каквото щещ. Клеър искаше да притежава всички модерни джунджурии... Питам се какво е направила с тях — имам чувството, че просто ги е махнала оттук.

— Имате ли представа защо е постъпила така? — попитах аз.

— Не — отговори той. — Както казах, не поддържахме връзка. Истината е, че дори когато още бяхме заедно, не знаех какво ѝ доставяше удоволствие. Онова, което наистина обичаше да прави, бе да ходи на кино — можеше да гледа филми цяла нощ. Понякога ми се струваше, че за нея нямаше значение какво се показва на екрана, просто обичаше да седи в залата. Всъщност никога не я опознах напълно.

— Къде се срещнахте?

— Още една романтична история — в хотелския бар. В „Мариот“ на летището, за да бъда точен. Аз бях там, за да посрещна клиент от Далечния изток, който така и не се появи, а Клеър трябваше да присъства на конференция на психолози. Седях на бара, раздразнен, че този човек ми погаждаше такъв номер и че бях изгубил половината си ден. Клеър влезе с плавна походка и навирен нос и седна през няколко столчета от мен. — Той посочи снимката: — Както можете да видите, тя беше красива. Не точно мой тип, но пък именно това може би ме е привлякло.

— Какво значи „не точно мой тип“? — попитах аз.

— Дотогава се бях срещал с юридически секретарки, с помощник-юристки, няколко манекенки, претендентки за актриси — говоря за момичета, които се обличат модно, гримират се и така нататък. А Клеър изглеждаше точно такава, каквато си беше — учена. Чудесна фигура, но явно не се интересуваше от външния си вид. В оня следобед носеше бабешки очила и една от дългите си щамповани рокли. Целият ѝ гардероб се състоеше от такива рокли, тениски и джинси. Никакъв грим. Никакви високи токчета — отворени сандали, помня, че се загледах в краката ѝ. Тя имаше наистина хубави крака, с очарователни бели пръсти. Клеър видя, че съм се вторачил, и се засмя — с нейния нисък смях, който ме порази, защото наистина беше много секси, а после аз я заоглеждах през чашите и разбрах, че действително изглежда страхотно. Тя си поръча джинджифилова бира, а аз обръщах

чашите с „Блъди Мери“. Направих някаква остроумна забележка, че е страшно гадже. Тя пак се засмя, аз се преместих по-близо и останалото е история. Оженихме се след два месеца. В началото мислех, че съм умрял и че съм отишъл на небето. — Кожата му имаше типичния за всички червеносоки хора млечен оттенък и сега порозовя. — Това е цялата горчива история — завърши той. — Не знам защо дойдох тук, но ако има още нещо...

— Умрял и отишъл на небето? — повтори Майлоу.

Розовината започна да преминава в яркочервено.

— Физически — отговори Старджил. — Не бих желал да прозвучи вулгарно, но това може би ще ви помогне по някакъв начин. Единственото, което ни свързваше с Клеър, беше сексът. Ние приключихме вечерта, като наехме стая в „Мариот“ и останахме там до полунощ. Тя беше... нека само ви кажа, че не съм срещал друга като нея, привличането беше невероятно. След нея всички останали момичета ми се струваха като бездушни кукли. Но не желая да бъда непочтителен, да оставим тези неща.

— Но привличането не продължи дълго — подметнах аз.

Той разкопча сакото си и пъкна ръка в джоба.

— Може би стана твърде бързо. Може би всеки пламък угасва, не знам. Убеден съм, че част от вината бе моя. Навярно по-голямата. Тя не беше първата ми съпруга. Ожених се още като студент — бракът ми продължи по-малко от година; очевидно не ме биваше много за семеен живот. След като заживяхме заедно, всичко започна... някак си да скърца. Не става въпрос за разпавии, само че... нямаше огън. И двамата бяхме потънали в работата си и не прекарвахме много време заедно. — Брадичката му започна леко да трепери. — Никога не сме се карали. Само че тя сякаш почна да губи интерес. Отначало мислех за това, но после то престана да ме тревожи. Чувствах, че живея с чужд човек. Може би така е било през цялото време. — Пъкна и другата си ръка в джоба и се сгърби. — И така, ето ме, четиридесет и една годишен, зает с третия си брак. Все още сме в медения месец, но кой знае?

Забелязах, че се опитва да насочи вниманието ни към себе си. Егоцентрик или преднамерено разсеян?

Аз казах:

— Значи Клеър е била потънала в работата си. Това промени ли се някога?

— Не, доколкото знам. Но не съм сигурен. Ние не говорехме за работа. Не говорехме за нищо. Беше странно — в един момент се вкопчвахме един в друг, правехме безумен секс, после всеки започваше да се занимава с работата си. Аз се опитах. Няколко пъти я каних в офиса си, но тя винаги беше много заета. И никога не ме покани в своята лаборатория. Наистина веднъж се вмъкнах при нея. Каква зоологическа градина, с всички онези пияници, които се мотаеха навсякъде! Изглежда, не ѝ стана приятно, когато ме видя — сякаш бях нахлул не там, където трябва. Всъщност ние изцяло се отбягвахме. Лесно е, когато и двамата работите по седемдесет часа седмично. Аз се връщах вкъщи, когато тя вече беше заспала; тя се събуждаше рано, за да отиде в болницата, когато аз бях под душа. Единствената причина, поради която останахме женени в продължение на две години, беше, че бяхме твърде заети — или твърде лениви — за да подадем молба за развод.

— Кой подаде молбата? — попитах аз.

— Клеър. Спомням си деня, в който ми го съобщи. Бях се върнал късно вкъщи, но този път тя не спеше и решаваше кръстословица в леглото. Остави встрани купчинката вестници и каза: „Отдавна мислех за това, Джо. Ти какво смяташ?“ Спомням си, че почувствах облекчение. Но в същото време и ме заболя. Защото тя дори не се беше опитала да подобри някак нещата. Освен това на мен ми беше за втори път и се чудех дали някога въобще ще мога да се справя с отношенията в брака. Аз се изнесох оттук, но тя не подаде молбата още шест месеца.

— Имате ли някаква представа защо? — попита Майлоу.

— Каза, че не се е накарала.

— Какво беше финансовото споразумение, което постигнахте?
— попита отново Майлоу.

— Коректно — отговори Старджил. — Никакви дребнавости; уредихме всичко с един разговор по телефона. Високо ценя почтеността на Клеър, защото тя отказа да си вземе адвокат и ме осведоми, че няма намерение да ме оскубе до голо. Всъщност аз бях уязвимият — притежавах авоари: инвестиции, пенсионна осигуровка, имах недвижимо имущество. Тя можеше да направи живота ми жалък,

но всичко, което поиска, беше да ѝ прехвърля къщата, да приключи с изплащането ѝ и да плащам данъците. Всичко друго си оставаше мое. Аз ѝ оставих мебелите и си тръгнах с дрехите, правните си книги и стереото си. — Той потърка очи, обърна се, опита се да продължи и се изкашля леко. — Въпросът с документите беше лесен: ние никога не бяхме попълвали обща данъчна декларация, тя не бе променила името си. Тогава мислех, че това са някакви феминистки измишльотини, но сега се питам дали някога въобще е възнамерявала да остане с мен.

— Това тревожеше ли ви?

— Защо? Целият този брак не приличаше на брак. Повече наподобяваше връзка за една нощ, която се бе проточила. Не искам да кажа, че не уважавах Клеър като личност. Тя бе страхотна жена. Внимателна, мила. Това беше единственото успокояващо нещо: аз я харесвах като личност. Знам, че и тя ме харесваше. Първата ми жена беше на двайсет години, когато ме напусна, бяхме заедно единайсет месеца и тя се опита да ме пороби за цял живот. Клеър беше толкова дяволски сваятна. Нямах нищо против да останем приятели. Но пътищата ни се разделиха... Не мога да разбера защо някой е поискал да я нарани...

Той потърка очите си.

— Кога се преместихте в Сан Диего? — попита Майлоу.

— Веднага след развода. Откри се възможност да работя там, а Лос Анджелис ми беше омръзнал и нямах търпение да се махна.

— Смогът ли ви дойде премного? — подхвърли Майлоу.

— Смогът, задръстванията, престъпленията. Исках да живея някъде по крайбрежието, да си наема малка къщичка край Дел Мар. През първата година Клеър и аз си разменихме картички за Коледа, после престанахме да поддържаме връзка.

— Известно ли ви е Клеър да е имала врагове? — продължи да разпитва детективът.

— Не. Никога не съм я виждал да обиди някого — може би на някой луд в Окръжната му е хрумнало да я проследи или нещо такова. Още помня онези пияници с похотливи усмивки, вмирисани на повръщано, които се напикаваха в гащите. Не успях да разбера как Клеър можеше да работи с тях. Но за нея те бяха като работен материал — даваше им тестове, правеше изследвания. Нищо не

можеше да я отврати. Не съм специалист, но аз бих съсредоточил вниманието си върху Окръжната.

Той сгъна носната си кърпичка и ние с Майлоу използвахме паузата, за да разменим погледи. Старджил не знаеше за преместването ѝ в „Старкуедър“. Или искаше да мислим, че не знае.

Майлоу поклати глава: сега не се захващай с това.

После попита:

— Колко дължите за къщата, мистър Старджил?

Бърза смяна на насоката. Това изкарва хората от равновесие. Старджил буквално отстъпи назад.

— Около петдесет хиляди. Досега плащанията бяха предимно по главницата. Мислех да я изплатя наведнъж.

— Защо?

— Защото вече няма намаление на данъците.

— Кой става неин собственик след смъртта на доктор Арджънт?

Старджил внимателно го изгледа. После закопча сакото си.

— Не знам.

— Значи не сте имали споразумение помежду си — в случай че тя умре, къщата да се върне на вас?

— Съвсем не.

— Досега не сме открили никакво завещание... А вие имате ли завещание, сър?

— Да. Каква връзка има това, детектив Стърджис?

— Просто искам да разбера всички подробности.

Ноздрите на Старджил се разшириха.

— Понеже аз съм бившият ѝ съпруг, значи съм заподозрян? О, хайде де! — Изсмя се. — И какъв е мотивът? — Отново се изсмя, пъхна ръце в джобовете и се поклати на токовете на обувките — жест от съдебната зала. — Дори и да получа къщата, ще има да плащам още триста хиляди плюс всичко останало. Едно от нещата, които направих, когато се преместих в Сан Диего, беше да инвестирам в имот край брега. Сега съм вложил там шест-седем милиона, тъй че убийството на Клеър за някакви триста и петдесет хиляди, освен данъците, би било нелепо. — Той отиде до празния кухненски шкаф и потърка политурата. — Клеър и аз никога не сме били врагове. Никога не бих могъл да си пожелаая по-добра бивша съпруга, така че защо, по дяволите, да я убивам?

— Сър — каза Майлоу, — аз би трябвало да задам тези въпроси.

— Разбира се. Чудесно. Питайте! От приказките за Клеър вече ми става лошо. Почувствах истинска нужда да направя нещо — да бъде полезен. Точно затова пристигнах тук, за да ви донеса всички документи. Бих могъл да предположа, че ме подозирате, но все пак... — Той сви рамене и обърна гръб към нас. — Единственото, което мога да ви кажа, е, че се радвам, че това е ваша, а не моя професия. Нещо друго, за да ме проверите?

Аз се намесих:

— Какво може да ни кажете за семейството на Клеър, за нейния социален живот?

— Нищо.

— Нищо за семейството ѝ?

— Никога не съм се срещал с родителите ѝ. Всичко, което знам, е, че е родена в Питсбърг, завършила е Питсбъргския университет, после е заминала за Кейз Уестърн за докторската си дисертация. Тя не обичаше да се разпростира върху миналото си.

— Не обичаше или избягваше? — попитах аз.

— И двете.

— И никога не ви е говорила за семейството си?

Старджил се завъртя и ме погледна.

— Точно така. Тя беше като затворена книга. Твърдеше, че няма братя и сестри. Родителите ѝ имали някакъв магазин. Освен това, не знам нищичко *друго*. — После поклати глава. — Аз много ѝ разказвах за семейството си и тя слушаше. Или поне се правеше, че слуша. Но и тя никога не се срещна с моите родители. По мой избор.

— И защо така? — попитах аз.

— Защото не обичам семейството си. Майка ми беше... истинска кротка пияница, но по времето, когато срещнах Клеър, вече бе починала. Баща ми беше жесток пиян кучи син, който не исках да ми се мярка пред очите, камо ли да му представям жена си. Същото е и е брат ми. — Той горчиво се усмихна. — Разбрахте ли сега? Аз съм едно от онези деца на алкохолици и тъй нататък, и тъй нататък. Никога не съм имал проблеми с пиенето, но се самонаблюдавах, минах целия терапевтичен курс, след като майка ми се самоуби. Когато видях Клеър с нейната джинджифилова бира, се запитах дали не се е забърквала с алкохол, навярно имахме нещо общо. В края на краищата ѝ разказах

всичко за колоритното си семейство. — Усмивката разкри зъбите му. — Излезе, че тя просто обича джинджифилова бира.

— И не е споменавала нищо за семейството си през двете години на брака ви? — възкликнах аз. — Невероятно!

— Както ви казах, бракът ни не се покриваше с общоприетите представи. Винаги когато опитвах да заговоря за нещо лично, тя сменяше темата. — Той прокара пръсти през косата си и ъгълчетата на устните му се извиха нагоре — още един опит да се засмее, но човек трудно можеше да разбере истинското му настроение. — Освен това имаше интересен начин да сменя темата.

— Какъв беше той? — попитах аз.

— Замъкваше ме в леглото.

[1] Джон Бъркс Джилеспи — 1917 г., американски джазмузикант. — Б.пр. ↑

9.

Старджил нямаше търпение да си тръгне, но Майлоу го убеди да обиколим заедно къщата. Банята не предизвика никакъв коментар. В кабинета той каза:

— Изглежда съвсем същият. Това беше мястото на Клеър, прекарваше тук цялото си време.

— А къде беше вашият кабинет? — попита Майлоу.

— Не обичах да си нося работа вкъщи и използвах малко писалище в спалнята. — Видът на спалнята го накара широко да отвори очи. — Не е оставила никакви спомени! Ние имахме голяма спалня с месингови табли, пухен юрган, старинни нощни шкафчета. Клеър наистина трябва да е искала промяна. — Изражението му показваше, че възприема това като лична обида. После погледна в празния гардероб. — Къде са всичките й дрехи?

— В криминалната лаборатория — отговори Майлоу.

— Господи... Трябва да изляза оттук!

Като подръпваше брадата си, той излезе от стаята.

Навън Старджил извади кутията с документите от своето БМВ, шумно го подкара и се спусна по хълма.

— Какво мислиш за този момък? — попита Майлоу.

— Има си свои проблеми, но не ми светна никаква лампичка. И ако Клеър не е била толкова щедра относно финансовите въпроси, както той я изкара, или пък не е толкова богат — тогава къде е мотивът?

— Триста и петдесет хиляди, дори и след като се изплатят всички данъци, е доста сериозен зальк. А и хората с дебели портфейли могат да имат затруднения. Възнамерявам обстойно да проверя финансовото му състояние. Какво мислиш, има ли някакви проблеми?

— Разголва душата си публично, като разказва житейската си история. Може би това е привлякло Клеър към него. След като е бил толкова погълнат от самия себе си, той не би се опитвал да влезе в нейния свят. Техният брак ми прилича на една изхабила се страст към

непознат човек. Всичко това разкрива импулсивната страна на Клеър — и сексуално, и във всяко друго отношение. Старджил каза, че двамата са се избягвали през по-голямата част от брачното си съжителство, като има предвид, че и двамата са имали многобройни връзки. Клеър може би се е срещала с непознати в продължение на години и в края на краищата е срещнала точно този, когото не е трябвало.

— Съседите никога не са виждали някой да я посещава.

— Съседите не забелязват нищо. Хващаш си някого в бара и го закарваш с колата си вкъщи късно през нощта. Кой ще узнае? Може пък да е имала любовни връзки далеч от дома си. Това отговаря на въпроса защо в къщата няма други отпечатъци, освен нейните.

— Старджил я описа така, както и всички останали: симпатична, но самовглъбена — продължих аз. — Ала той добави още едно нещо: желание да доминира. Премества се да живее в дома му, като заема кабинета; той се задоволява с бюро в спалнята. Той споделя с нея своето минало, но тя отказва да му отвърне със същото. Когато се уморява от него, тя решава, че трябва да се разведат и какво ще бъде споразумението между тях. Фактът, че Старджил не ѝ е оказвал никакъв натиск за нищо, ни говори какъв е характерът му.

— Послушен адвокат? Това става за роман!

— Някои хора продължават да работят и действат самостоятелно. Помисли за особеностите на споразумението: Клеър запазва къщата, като оставя той да се погрижи за ипотеката и данъците, а той ѝ е благодарен, че не му е взела повече. Дори и първата им среща има своята изкривена страна: трезвеникът е тя, не той. Тя се контролира, не той. Той най-откровено разкрива душата си пред нея: за пияниците баща и брат, които има, за собствената си склонност към алкохола, която се опитва да преодолее. Този човек е нейна пълна противоположност: той превръща всеки разговор в терапия. Някои жени може и да бъдат отблъснати от това. Клеър обаче се качва в стаята с него и го прави щастлив. По-късно, когато иска да му затвори устата, използва секса. Очевидно е била привличана от хората със сериозни проблеми. Навярно е напуснала Окръжната, защото е имала нужда от по-голяма доза патология.

— Значи — каза той — тя може би е намерила някой луд, който е излязъл от болницата, опитала се е да доминира над него и е натиснала

погрешния бутон — ще трябва да проверя дали някой не е бил освобождаван от „Старкуедър“ през последните шест месеца. Но ако не излезе нищо, тогава?

Изглеждаше уморен. Аз отвърнах:

— Помоли ме да развия някаква теория и аз го направих. В края на краищата може да се окаже любовно приключение в кола, което е завършило зле.

Отправихме се към колата ми.

— Нещо друго — вметна Майлоу. — Абсолютната забрана да не се говори за семейството ѝ. На мен ми се струва, че там има нещо гнило. Само че, за разлика от Старджил, тя си е затваряла устата.

— Кога пристигат родителите ѝ?

— След няколко дни. Защо не се срещнеш с тях?

— Разбира се.

Влязох в колата.

Той продължи да разсъждава на глас:

— В началото я възприемахме като симпатична жена, а сега мислим за нея като своего рода тиранин... Което значи, че аз ще трябва да намеря някой крайно неуравновесен тип със садистични наклонности, който в момента използва кредитната ѝ карта. Тъй като говорим за това, най-добре ще е да се обадя във „Виза“. — Погледна назад към къщата. — Може би е имала посетители, които никога не е виждал. Или само един извратен любовник... Нейната всекидневна би могла да се използва като огромен тепих, нали? Достатъчно пространство, за да се търкаляш на воля — подовете са гладки като задничето на бебе. По дъските няма следи от течности, но кой знае?

— Лакираният под не се ли почиства по-лесно? — попитах.

— Вярно. Килимът все още задържа нещо.

— Старджил каза, че е махнала всички килими.

Майлоу потърка лицето си.

— Бивш пациент или мошеник, тъй или иначе, някое лошо момче, за което тя си е мислела, че може да го контролира.

— А това и в двата случая отговаря на обстоятелството, че е била намерена в собствената ѝ кола. Значи е някой, който си няма своя.

— И при това я слага на мястото на шофьора, подчертавам. — Слаба усмивка. — Късно нощно запознанство — вече знаем от Старджил, че тя не е имала нищо против случайните връзки. Отиват

някъде и нещата тръгват зле. В нея няма следи от сперма, тъй че не се е стигнало до цуни-гуни... Лошото момче я нарязва, пъхва я в чувала за смет, натъпква я в багажника и я откарва с колата до Лос Анджелис — запад. Не присвоява колата, защото това е най-сигурният начин да бъде пипнат. Умен. Педантичен до дребнавост. Не е някой от „Старкуедър“. — Направи гримаса. — Искам да кажа, че тук си губя времето. Отново сме в изходна позиция.

— Клетъчният му телефон изпиука. Откачи го от колана си и заговори: — Стърджис... О, здравейте... Да, благодаря... О? Как така? Защо не ми казахте?... Добре, разбира се, ще бъде чудесно, само ме упътете. — Като притискаше апарата до ухото си, той извади бележника си, записа нещо и изключи телефона. — Беше младата мис Оут. Тази вечер е нощна смяна в „Старкуедър“ и преди това иска да поговорим.

— За какво?

— Не ми каза, но ще разбере, когато я изслушам.

Беше поискала да се срещнат в Плъмър Парк в Западен Холивуд. Аз последвах Майлоу, излязох на Лоръл и завих на изток към Мелроуз. По пътя минах край билборд, който рекламираше зала за кикбокс: някаква жена с ужасен вид в спортен екип, отдръпнала ръка в ръкавица, готвеща се за удар. Надписът отдолу гласеше: „Ще си починеш, когато си мъртъв.“ Навсякъде догми.

Паркът беше зле поддържан и претъпкан с хора, повечето от които говореха руски, а не английски. Мнозинството от посетителите му бяха възрастни хора, които седяха по пейките, твърде навлечени въпреки горещината. Няколко деца на велосипеди обикаляха около овалната тревна площ в центъра, хора с вид на сомнамбули развеждаха кучета на каишки, мърляви мъже с тениски и евтини обувки се мотаеха край телефонните автомати и се опитваха да си придават вид на свързани с московската мафия.

Хейди Оут стоеше сама под едно навяващо печал червено дърво, скръстила ръце на гърдите, и оглеждаше парка във всички посоки. Когато ни забеляза, леко ни помахаше и се насочи към единствената свободна пейка, която се виждаше наоколо. Купчинка пресни кучешки изпражнения обясняваше защо е незаета. Смръщила нос, тя продължи

нататък и ние я последвахме към сенчестото местенце край люлките, под стар китайски бряст. Тревата наоколо беше изпотъпкана и слегната. Самотна млада жена люлееше леко и ритмично малкото си дете. Двамата изглеждаха като хипнотизирани от движението. Хейди се облегна на бряста и се загледа в тях. Ако не бях очаквал тя да прояви някакъв страх, навярно не бих го забелязал. Искаше да изглежда безгрижна, но в очите ѝ имаше тревога, тя сплиташе ръце, после ги разделяше, а погледът ѝ твърде настоятелно бе прикован в детето, което люлееха.

— Благодаря ви, че се срещнахте с нас, госпожице — каза Майлоу.

— Няма защо — отговори тя. — Съквартирантката ми спи, иначе щях да ви поканя вкъщи.

Тя навлажни устни с езика си. Носеше износени джинси, рипсена бяла тениска с обло деколте и кафяви обувки с тъпи върхове. Косата ѝ беше прихваната назад, също както в „Старкуедър“, но на конска опашка, а не в стегнат кок. Потрепващи обеци от сребърен филигран, малко сенки на очите, леко червило. Лунички по скулите, които не бях забелязал в отделението. Ноктите ѝ бяха ниско подрязани, извънредно чисти. Тениската подчертаваше формите ѝ. Беше слаба, но ръцете ѝ бяха мускулести.

Тя леко се изкашля, за да прочисти гърлото си, сякаш се опитваше да събере смелост да заговори, когато край нас преминаха висок слаб мъж с дълга коса и пъхтящ пес. Кучето напомняше на ротвайлер. Мъжът беше облечен целият в черно и острата му коса имаше цвят на абанос. Очите му бяха приковани към земята. Кучето вървеше със сведен нос, във всяка негова стъпка се усещаше преумората му.

Хейди изчака да отминат, после нервно се усмихна.

— Навярно ви губя времето.

— Ако имате да ми кажете нещо за доктор Арджънт, не го губите.

Край очите ѝ се появиха ситни бръчици, но когато се обърна към нас, изчезнаха.

— Може ли първо да ви попитам нещо?

— Разбира се.

— Направили ли са нещо на очите на Клеър... на доктор Арджънт?

Майлоу не отговори веднага и тя се притисна към ствола на дървото.

— Значи е вярно? Господи!

— Какво във връзка с очите ѝ ви безпокои, мис Оут?

Тя поклати глава. Вдигна ръка и подръпна конската си опашка. Мъжът с кучето излизаше от парка. Тя го проследи за секунда, преди да погледне пак към люлеещото се дете. Момчето заплака, когато майка му го свали, напъха го с усилие в количката му и накрая се отдалечиха.

Бяхме останали само тримата, сцената сякаш вече беше чиста. Чувах птичите песни, далечен чуждестранен брътвеж, шум от движението по авеню „Фулър“.

Майлоу наблюдаваше Хейди. Видях как преднамерено отпусна стиснатите си челюсти и зае небрежна стойка, опитвайки се да изглежда безгрижен.

Тя отвърна:

— Добре, това може да ви прозвучи свръхестествено, но... преди три дни един от пациентите — пациент, с когото доктор Арджънт работеше — ми каза нещо. В деня преди да убият Клеър. Беше през нощта, бях останала на работа още една смяна и проверявах леглата, когато той изведнъж ми заговори. Само по себе си това беше необичайно: той почти не говори. Не беше проговорил, докато доктор Арджънт и аз не започнахме... — Замълча и праметна конската си опашка отпред, така че да легне върху рамото ѝ, и започна да си играе с края ѝ и да я усуква. — Сигурно ще си помислите, че съм особнячка.

— Нищо подобно — отговори Майлоу. — Правите точно това, което трябва.

— Добре. Ето каква беше ситуацията: вече се канех да изляза от стаята, когато той започна да мърмори нещо, сякаш се молеше или си тананикаше. Това ме заинтригува, защото този пациент почти не говори — всъщност никога не говори. После той замълча и аз пак се приготвих да изляза. Тогава изведнъж произнесе името ѝ: „Доктор Арджънт.“ „Моля?“, казах аз. Той повтори малко по-високо: „Доктор Арджънт.“ „Какво за доктор Арджънт?“, попитах аз. А той се усмихна странно — досега никога не се беше усмихвал — и каза: „Лошите очи

на доктор Арджънт в кутийка!“ „Какво?“, възкликнах аз. Той отново се вторачи в коленете си, както правеше винаги, не каза нищо, а аз не успях да го накарам да повтори думите си. Така че отново тръгнах да излизам, но когато стигнах до вратата, го чух да издава един звук, който съм чувала от устата му и преди, нещо като ръмжене: ръъ-ръъ-ръъ. Не знаех какво означава, но тогава изпитах чувството, че по този начин той се смее, че се смее на мен. После той млъкна, потъна пак в собствения си свят, а аз излязох оттам.

Майлоу повтори:

— „Лошите очи на доктор Арджънт в кутийка“... Казахте ли на някого за това?

— Не, само на вас. Възнамерявах да кажа на Клеър, но не успях да я видя, защото на другия ден... — Тя прехапа устни. — Не съм споменавала за случката пред никого в болницата, защото помислих, че това са просто приказки на луд. Ако всеки път обръщаме внимание на всички смахнати брътвежи, няма да можем да свършим никаква работа. Но на другия ден, когато Клеър не дойде на работа, а по-късно следобед чух новината, това ме потресе. Все още не съм казала нищо на никого, защото не знаех към кого да се обърна — а и каква връзка би могло да има? После прочетох във вестниците, че е била намерена в багажника на колата, като че ли поставена в кутия, и помислих, че може би думите му са значели точно това, права ли съм? Бях потресена! Но във вестниците не пишеше нищо за очите ѝ и аз сметнах, че вероятно под „лоши очи“ е имал предвид очилата ѝ и че всичко е било само приказки на луд. И все пак — защо беше казал точно това, след като по принцип избягва да говори? Продължих да размишлявам, не знаех какво да правя, но когато ви видях вчера, реших, че трябва да ви се обадя. А сега вие ми казвате, че с очите ѝ са направили нещо!

Тя въздъхна и навлажни устните си.

Майлоу каза:

— Не съм споменавал нищо такова, госпожице. Попитах защо очите на доктор Арджънт ви безпокоят.

Тя помръкна.

— О! Добре, значи съм вдигнала много шум за нищо. Съжалявам, че загубих времето ви.

Подготви се да тръгва, но Майлоу положи голямата си ръка върху китката ѝ.

— Не е нужно да се извинявате, мис Оут. Вие постъпихте правилно. — Извади бележника си. — Как се казва този пациент?

— Имате намерение да го разпитвате ли? Чуйте, не искам да се вдига шум...

— Точно сега не мога да си позволя да пренебрегна каквото и да е! — заяви Майлоу.

— О! — Тя обели късче кора от ствола на дървото и внимателно разгледа ноктите си. — Администрацията не обича публичността. Няма да ме потупат по рамото за това!

— Какъв е проблемът с публичността?

— Мистър Суиг е убеден, че „липсата на новини е добра новина“. Ние зависим от политиците за финансирането си и никой не гледа особено ласкаво на нашите пациенти, тъй че колкото по-лошо се говори за тях, толкова по-малко пари ще получим за бюджета си. — Тя внимателно извади тресчица кора изпод нокътя си. Тънките пръсти отново започнаха да усукват конската ѝ опашка. После сви рамене. — Подписах си уволнението, предполагам. Не е толкова важно, между другото вече съм мислила да напусна. „Старкуедър“ не е онова, което очаквах.

— В какъв смисъл?

— Всичко е толкова монотонно. На практика аз наглеждам като малки деца възрастни мъже, ден след ден. Търсех нещо, което да е повече свързано с медицината. Искам да продължа образованието си и да стана психолог и мислех, че всичко това ще ми даде по-голям опит в тази област.

— Доктор Делауер е психолог.

— И аз така си помислих — усмихна ми се, — когато Хатърсън каза, че е лекар. Вие не бихте взели със себе си в отделението някой хирург, нали?

— Този пациент... — намесих се аз. — Има ли някаква по-специална причина той да обръща внимание на доктор Арджънт?

— Всъщност не, освен че тя работеше с него. Аз ѝ помагах. Ние се опитвахме да обогатим речника му, като го накараме да контактува повече с околните.

— Промяна на поведението? — попитах аз.

— Това беше крайната цел — нещо като изправителна система. Но не постигнахме много. Тя предимно говореше, като се опитваше да предизвика отклик. Освен това ме караше да прекарвам известно време с него. Да го изтръгна от неговата изолация. Никой друг не се занимаваше с него.

— Защо?

— Вероятно никой не е пожелал. Той има доста дразнещи... навици. Хърка, когато спи, не обича да се къпе. Яде буболечки, когато ги намери, боклуци от пода. Всякакви мръсотии. Поради това и никой не живее в една стая с него. Дори и в „Старкуедър“ той е отхвърлен.

— Но Клеър е видяла у него нещо, върху което би могло да се работи — подхвърлих аз.

— Предполагам — отговори Хейди. — Каза ми, че той е предизвикателство. И наистина той взе да проявява някаква реакция — през последните няколко седмици успях да привлека вниманието му, понякога кимаше, когато му задавах въпроси, на които можеше да се отговори с „да“ или „не“. Но не е казвал цели изречения. Нищо като онова, което каза в онази нощ.

— „Лошите очи на доктор Арджънт в кутийка.“

Тя кимна.

— Но откъде би могъл да знае? Искам да кажа, думите му са безсмислени. Това е нищо, нали така?

— Вероятно — потвърдих аз. — Възможно ли е този човек да е общувал с някого, който евентуално е замислял да убие Клеър? Може би с някой, който е бил освободен?

— Изключено. Той не общува с никого. И никой не е бил освобождаван, откакто аз работя там. Никой не излиза от „Старкуедър“.

— Откога работите там?

— От пет месеца. Постъпих веднага след Клеър. Не, аз не бих търсила приятелите на този човек. Както ви казах, никой не желае да общува с него. Освен че има психически проблеми, той е увреден и физически. Късна дискинезия^[1].

— Какво значи това? — попита Майлоу.

— Странични ефекти. От антипсихотичните медикаменти. Доста е зле. Походката му е нестабилна, непрекъснато се плези, върти глава. Понякога става активен и марширува на място или изкривява врат на

една страна, нещо такова. — Тя показа, като се изпъна, опряла гръб на ствола на дървото. — Това е всичко, което знам. А сега бих искала да си тръгна, ако е възможно.

— Името му, госпожице — настоя Майлоу.

Още едно подръпване на конската опашка.

— Не ни е разрешено да казваме имената. Дори *нашите пациенти* са поверителни. Но предполагам, че всичко това ще се промени, когато... — Госпожица Оут отпусна ръце, склочи пръсти точно над слабините си и те останаха там, сякаш се опитваха да защитят съкровената ѝ същност. — Добре — каза най-накрая. — Името му е Ардис Пийк, може би сте чували за него. Клеър казваше, че е много известен, вестниците му дали прякора Изверга.

[1] Разстройство на волевите движения, смущения в координацията. — Б.пр. ↑

10.

Челюстите на Майлоу леко се раздвижиха: пресилено отпускане.
— Чувал съм за Пийк.

И аз бях чувал.

Много отдавна. Бях в университета — поне преди петнадесет години.

Спокойствието на Хейди Оут беше непресторено. Тя сигурно е била ученичка в първи клас. Родителите ѝ вероятно ѝ бяха спестили подробностите.

Спомних си фактите, изнесени във вестниците.

Фермерско градче на име Трийдуей, на един час път северно от Лос Анджелис. Орехи и праскови, ягоди и хубави чушки. Красиво местенце, където хората все още оставяха вратите си незаключени. Вестниците специално подчертаваха това обстоятелство.

Майката на Ардис работела като домашна прислужница и готвачка в едно от най-изтъкнатите земевладелски семейства в града. Млада двойка. Богати наследници с красива външност и голяма стара къща на два етажа — как беше фамилията им? Името на Пийк веднага ми прозвуча познато. Какво се говореше?

Веднага си припомних някои откъслечи от биографията му. Пийк, роден в северната част на Орегон, в някакъв дърварски лагер, бащата неизвестен. Майка му готвела за трима мъже.

Едва ли някой би могъл да каже със сигурност, но тя и момчето обикаляли по крайбрежието през по-голямата част от детството на Ардис. Не бил открит никакъв документ, че Той някога е посещавал каквото и да е училище, а когато Пийк и майка му пуснали котва в Трийдуей, Ардис бил на деветнадесет години, неграмотен, неестествено срамежлив и очевидно по-различен от другите.

Норийн Пийк търкала подовете на кръчмите, докато се настанила на работа в ранчото. Живеела в главната къща, в слугинската стая до кухнята, а Ардис бил напъхан в някаква едностайна колиба зад прасковената градина.

Той бил недодялан, душевноболен, толкова тих, че мнозина от хората в градчето го мислели за ням. Безработен, с премного свободно време, лишено от всякакви занимания, бил узрял за пакости. Единствените му провинения обаче били няколко дребни инцидента — мацаница с боя зад хамбара на Синклер, толкова очевидно безсмислени, че утвърдили репутацията му на бавноразвиващ се. В края на краищата собствениците на ранчото му намерили подходяща според тях работа, пращали го да лови плъхове, да изстребва различни гризачи, да убива змии. Играел ролята на териера на фермата в човешки образ.

Неговата територия били петте акра земя, непосредствено заобикалящи къщата. Задачите му никога не можели да бъдат напълно завършени, но той с готовност се трудел и често работел до късно през нощта с тояга и отрова, като понякога се въргалиял в прахта, буквално забил нос в земята.

Работа на куче, възложена на човек, но според всички разкази Пийк бил намерил своята ниша.

Всичко това свършило в една студена неделна утрин, два часа преди падането на нощта.

Първо открили майка му — едра, тежка жена, облечена в износената си домашна рокля — да седи пред кухненската маса с голяма чиния ябълки от сорта „Грани Смит“ до нея, някои от които били обелени и с извадена сърцевина. Захарницата, брашното и калъпчето масло върху близкия шкаф подсказвали, че това е денят за сладкиши. Във фурната имало печено месо, а две зелки били нарязани за салатата. Норийн Пийк страдала от безсъние и обстоятелството, че възнамерявала да готви през нощта, съвсем не било нещо необичайно.

Но този път готвенето свършило преждевременно. Тя била обезглавена. Главата лежала на пода, на няколко стъпки от стола ѝ. Край нея имало касапски нож, по който все още били полепнали късчета зеле. Друг нож от същия вид, само че по-тежък и по-голям, бил изваден от поставката за ножове.

Кървави следи от гуменки водели към стълбището за прислугата. На третия етаж на къщата младият собственик на ранчото и неговата жена лежали прегърнати в леглото, с отнетнати настрани завивки. Главите им не били отделени от телата, въпреки че прерязаните вратни вени и трахеи говорели, че това не се дължало на липсата на усилия.

Големият нож бил преодолял плътта, но не и костите. Превърнатите в пихтия лица допълвали ужаса. Голяма, покрита със съсирена кръв, бейзболна бухалка лежала на пода до долния край на леглото. Бухалката на съпруга; той бил батеман^[1] в университетския отбор шампион.

Вестниците бяха обърнали голямо внимание колко привлекателна била приживе двойката... как им беше името... Ардъло. Мистър и мисис Ардъло. Златна двойка, притежаваща всичко, за което си струвало да се живее. Лицата им били обезобразени.

Надолу по коридора — детските спални. По-голямото дете, петгодишно момиченце, било намерено в гардероба. Съдебният лекар беше предположил, че то е чуло нещо и се е скрило. При него бил използван големият нож, страшно изкривен, но все пак цял. Вестниците бяха спестили на читателите други подробности.

Стая за игра разделяла спалнята на момиченцето от тази на бебето. Навсякъде имало разхвърляни играчки.

Бебето било десетмесечно момченце. Люлката му била празна.

Избледняващи отпечатъци от гуменки водели обратно долу, към пералното помещение и задния двор, където от следите личали само малки червени петънца по лъкатушешката, настлана с каменни плочи, алея и изчезвали в прахта на пътеката, минаваща покрай градинката пред кухнята.

Открили Ардис Пийк в колибата му — купчина от дървени летви и стари кашони, смърдяща на хиляди кучета. Но там живеели не животни, а Пийк — гол, проснат в несвяст върху едно походно легло, заобиколен от празни кутии от боя, туби от лепило, шишета с етикет на евтина мексиканска водка, едно от които било пълно с урина. Найлоново пликче със следи от бяло кристално вещество било намерено под леглото. Метамфетамин.

По устата на ловеца на плъхове имало засъхнала кръв. Ръцете му били мокри до лактите от нещо червено, косата и завивките били тъмnochервени. Сиво-белите пръски в косите му после се оказали парченца от човешка мозъчна тъкан. Отначало помислили, че това е още една жертва.

Но той се размърдал, когато го разтърсили. По-късно всичко било измито.

Спял дълбоко.

Воня на изгоряло изпълвала колибата.

В нея нямало печка, а само котлон, захранван от стар автомобилен акумулатор. На котлона се мъдрело ламаринено кошче за боклук, което служело за тенджерата. Металът бил много тънък; дъното вече било почнало да прогаря и зловонието от обгорялата ламарина добавяло горчив привкус към вонята от разлагаща се мърша и мръсни дрехи.

Миришело и на още нещо. На яхния.

Пижамката на бебето била захвърлена на пода, покрита с мухи.

Ардис Пийк никога не се бил проявявал като готвач. Майка му винаги имала грижата за това.

Тази сутрин се бил опитал.

Хейди Оут каза:

— Не бях чувала за него, докато не постъпих в „Старкуедър“. Когато се е случило, съм била съвсем малка.

— Значи знаете какво е направил — каза Майлоу.

— Убил е едно семейство. Записано е в картоната му. Клеър ми каза за това, преди да ми възложи да работя с него, каза, че не е извършвал никакво насилие след онзи случай, но че трябва да знам с кого ще си имам работа. Отговорих ѝ: „Добре.“ Онова, което е направил, е ужасно, но човек не завършва дните си в „Старкуедър“, защото е обрал магазин. Приех работата, защото ме интересуваха крайните състояния.

— Крайните състояния ли?

— Крайностите — колко низко може да падне човек.

Обърна се към мен, сякаш търсеше потвърждение.

— Значи крайностите ви интересуват?

— Мисля, че екстремните ситуации могат да ни научат на много неща. Искам да кажа, че желях да разбера дали наистина ще мога да работя с психически увредени хора; предполагах, че ако успея да се справя със „Старкуедър“, ще мога да се справя с всичко.

Майлоу каза:

— Но в крайна сметка работата се оказа монотонна.

— Рутината наистина е много. Предполагам, че съм била наивна, когато съм мислела, че ще видя неща, които правят силно впечатление.

Под въздействието на медикаментите и поради собствения им недъг повечето от хората наистина са извън строя — те са пасивни. Това имах предвид, като казах, че съм като бавачка там. Гледаме да са нахранени и сравнително чисти, пазим ги от неприятности, усмиряваме ги, когато имат внезапни избухвания, същото, което човек прави и за едно малко дете. Едно и също се повтаря смяна след смяна.

— Доктор Арджънт е била нова там — казах аз. — Имате ли някаква представа дали е харесвала работата си?

— Изглежда, я харесваше.

— Говорила ли е някога защо се е прехвърлила там от Окръжната болница?

— Не. Но тя не говореше много. Само във връзка с работата, нищо лично.

— Тя беше ли прикрепена към Ардис Пийк, или сама е избрала да работи с него?

— Предполагам, че е избрала — лекарите имат голяма свобода. Ние, санитарите, сме много повече свързани с рутинната работа.

— Казвала ли е защо иска да работи с Пийк?

Тя подръпна конската си опашка, после отново я прехвърли отзад на гърба си.

— Всичко, което помня да е казвала във връзка с него, е, че той е предизвикателство. Поради психическите и умствените си проблеми. Ако сме успели да повдигнем равнището на поведението при него, щели сме да постигнем същото и при всеки друг случай. Това ме привлече.

— Учили сте се от най-тежките случаи.

— Точно така.

— А какво можете да ни кажете за групата по усвояване на умения за всекидневния живот? — попитах аз. — Каква беше нейната цел?

— Искаше да разбере дали хората могат да се научат да се грижат по-добре за себе си — да се обслужват, да придобият някои основни умения, да обръщат внимание, когато говори някой друг. Дори и с психическите си увреждания.

— Как бяха подбрани хората за групата?

— Клеър ги подбра. Аз само ѝ помагах.

— Постигнахте ли някакъв напредък?

— Малък — отговори тя. — Имахме само седем събирания. Утре щеше да бъде осмото.

— Никакви по-особени проблеми с дисциплината в групата?

— Нищо необичайно. Те си имат настроенията; човек трябва да бъде твърд и настоятелен. Ако питате дали се бунтуваха срещу нея, не, въобще не. Харесваха я. Всеки я харесваше. — Подръпване. Тя започна да дъвче бузата си и отново изви гръб. — Наистина е ужасно. Тя беше добра учителка, много търпелива. Не мога да повярвам, че някой би поискал да ѝ причини нещо лошо.

— Въпреки че не е споделяла нищо лично — каза Майлоу, — споменавала ли е нещо за живота си навън?

— Не. Съжалявам — искам да кажа, човек не можеше просто да седне и да пие кафето си с нея.

Все пак говореше за Клеър, употребявайки малкото ѝ име. Моменталната фамилиарност на гена Х.

Мис Оут каза:

— Наистина бих желала да можех да ви кажа повече. Онова за Пийк — то е нищо, нали?

— Вероятно нищо — отговори Майлоу. — Но аз бих искал да поговоря с него.

Тя поклати глава.

— Няма да можете да поговорите с него. Не и по нормалния начин. През по-голяма част от времето той е напълно отнесен. На двете с Клеър ни трябваша месеци, за да го накараме да ни обърне някакво внимание.

— Добре — каза Майлоу, — ще видим какво ще стане.

Тя посегна нагоре, откъсна листо от дървото и започна да го мачка между пръстите си.

— Струва ми се, че го очаквах. По-добре да се подготвя за конско от доктор Суиг. Вероятно първо ще трябва да мина през него.

— Искате ли да се намеся?

— Не, сама ще се справя. Поне знам, че постъпих както трябваше. Време е да си ходя обаче. Трябва да се позанимавам с децата.

— Колко още ви остава в университета?

— Една година за бакалавър, после дипломната работа. Плащам за всичко, тъй че ще ми отнеме повече време. Едно от хубавите неща в

„Старкуедър“ е, че плащат добре. Но ще намеря нещо.

Майлоу попита:

— Окончателно ли сте решили да напуснете?

— Не виждам причина защо да не напусна.

— Много лошо. Бихте могли още да ни помогнете.

— Как?

— Като се опитате отново да размърдате Пийк.

Смехът ѝ прозвуча леко пресилено.

— Не, благодаря, детектив Стърджис. Не искам да се забърквам повече. А освен това той и с мен не говори в истинския смисъл на думата.

— Но ви е проговорил в деня, преди да убият Клеър.

— Това беше... въобще не знам какво е било това! — заяви тя.

Майлоу се засмя.

— Не мога да ви убедя, а?

Тя отговори на усмивката му:

— Не мисля.

— Помислете за това като възможност да научите повече за крайните случаи — като за предизвикателство.

— Ако сега ми трябва предизвикателство, ще отида да се катеря по скалите.

— Алпинистка — каза Майлоу. — Мен ме е страх от височините.

— Човек просто трябва да привикне. Това е тайната на успеха. Обичам всякакви предизвикателства — всякакви физически усилия, катерене, сърф, парашутизъм. Физическите упражнения са особено важни, когато работиш в място като „Старкуедър“. Трябва през цялото време да се самонаблюдаваш, но да не правиш никакви жестове, никакви движения. Тъй или иначе... — Мис Оут погледна часовника си. — Наистина бих искала да си ходя.

— Добре.

Тя се ръкува с нас и си тръгна с леката походка на атлет.

Майлоу избухна:

— И така, какво, по дяволите, означава намесването на Пийк в цялата тази работа?

— Нищо, предполагам — отговорих аз. — Той е промърморил нещо; при нормални обстоятелства Хейди е нямало да му обърне внимание. Но след като Клеър е била убита, това я е уплашило.

— Нямах ли впечатлението, че е доста ексцентрична? За една малка мис Хич не ми пука?

— Да скачаш от самолет е едно, убийството — съвсем друго.

— „Лошите очи на доктор А. в кутийка“ — каза той. — Ами ако не е случаен брътвеж? Ако Пийк си е имал другарче, което е излязло оттам? Някой, който му е казал, че възнамерява да направи нещо лошо на Клеър?

— Не мисля, че Пийк си има другарчета. Хейди каза, че живее сам в стая, че никой не желае да общува с него. Но може пък да не е така. Трябва да проверим.

— Ардис Пийк — каза замислено Майлоу. — Мина много време, откакто направи онова нещо. Шестнадесет години. Знам точно, защото току-що бях почнал в отдел „Убийства“, първото, което ми връчиха, беше един заплетен случай, над който се потях, без да намеря изход, питайки се дали не работя погрешно. След няколко дни Пийк направи онова в Утървил и някакъв местен шериф селяндур се справи още същия ден. Помня, че си мислех как някои хора имат късмет: оня задник му беше поднесъл себе си на тепсия с всички гарнитури. Няколко години по-късно, когато бях на курс за квалификация в Куонтико, момчетата от ФБР използваха Пийк като учебен пример, говореха, че това е типичен случай на дезорганизиран, пиян убиец, напълно отговарящ на очертания профил: бълнуващ луд с лоша хигиена, съзнанието му се пука по всички шевове, не прави никакви особени усилия, за да скрие престъплението. „Лоши очи в кутийка“... значи сега е минал от психарите към пророците?

— Или случайно е чул друг пациент да казва нещо и го е повторил. Просто не мога да си представя, че е замесен в убийството на Клеър. Защото е дезорганизиран. Интелигентността му е ограничена. А оня, който е убил Клеър — и Ричард, е действал педантично.

— Това е при положение, че приемем, че Пийк действително е толкова побъркан.

— Мислиш, че през целия си живот се е преструвал?

— Ти ще ми кажеш възможно ли е.

— Всичко е възможно, но не бих казал, че е твърде правдоподобно. Значи предполагаш, че е част от някакво дуо убийци? Тогава защо ще се хвалят с това? От друга страна, някой може да

сметне тип като този — откъснат от света, който никога не говори, — че въобще не е в час, и съответно да не е предпазлив пред него, да каже нещо интересно. Ако е станало именно това, Пийк може би ще успее да се съсредоточи достатъчно, за да ни каже кой е бил този някой.

— Значи обратно в лудницата? — възкликна Майлоу. — Превъзходно!

Ние напуснахме парка и се отпавихме към колите си.

Аз казах:

— Едно нещо се връзва с всичко, което преди малко говорихме за Клеър. Решила е да се заеме с него, защото е искала да се занимава със сериозен патологичен случай. Но в процеса на работата може да е станало нещо друго. В усилията да накара Пийк да говори тя е разкрила себе си — направила е грешката да говори за себе си. На жаргона на терапевтите това се нарича „разговор със самия себе си“ и нас са ни учили как да внимаваме и да го избягваме. Но хората непрекъснато смесват двете неща и се съсредоточават върху себе си, вместо върху пациента. Клеър е била невропсихоложка по специалност. В областта на психотерапията тя е била новачка.

— Никога не се е сближавала с хората, но при Пийк това е станало.

— Именно защото Пийк не е можел да направи обратна връзка.

— Значи — заключи Майлоу — тя му е казала нещо, свързано с кутия, с лоши очи... каквото и да значи това, по дяволите, и той го е изпял обратно.

— Навярно кутията се свързва с някакъв вид садомазохистична игра.

— Отново се връщаме към доминацията... Наистина ли виждаш нещата в тази светлина?

— Просто подхвърлям някои идеи — отговорих аз. — Клеър може би е избрала Пийк, защото е изпитвала огромно съчувствие. Робин не се съгласих впечатленията ми от къщата на доктор Арджънт. Каза, че според нея Клеър просто е търсела уединение.

— Нещо друго — каза той. — Нещо, което накара сърчицето ми да се разтупти, когато Хейди спомена името на Пийк. В Куонтико ни дадох да се запознаем с досието му. Помня, че някои сравнително калени приятелчета погледнаха снимките и започнаха да стенат; неколцина бяха принудени да излязат навън. Беше по-лошо от

касапница, Алекс. По онова време аз още не бях толкова закоравяло копеле. Успях само да го прегледам отгоре-отгоре.

Майлоу толкова внезапно спря, че извървях няколко крачки сам.

— Какво ти става? — попитах аз.

— Една от снимките — отговори той. — На едно от децата. На по-голямото. Пийк беше извадил очите му.

[1] Играч, който удря с бухалката (при бейзбол, крикет). — Б.пр.

↑

11.

Уилям Суиг каза:

— Значи мислите, че това *означава* нещо?

Минаваше четири часът след пладне и ние се бяхме върнали в кабинета му. Колата на Майлоу имаше малко бензин, затова я оставихме край парка и отидохме с моята в „Старкуедър“.

Той два пъти се обади по клетъчния си телефон. Опитът да се свърже с шерифа на Трийдуей, Калифорния, го принуди да използва системата за съобщения на някаква частна охранителна фирма, наречена „Бънкър Протекшън“. След няколко минути изчакване успя да се свърже. Краткият разговор го накара да поклати глава.

— Липсва — каза той.

— Шерифът ли?

— Цялото проклето градче. Сега е приют за пенсионери, наречен „Ранчото Феъруей“. „Бънкър“ се грижат за охраната. Говорих с някакво ченге робот, което през цялото време повтаряше едно и също: „За всички въпроси от подобен характер трябва да се обърнете към националното управление в Чикаго!“

Успяхме да се свържем със Суиг по телефона, но когато пристигнахме пред портала на болницата, пазачът не знаеше за нашето посещение. След като отново позвънихме в кабинета на Суиг, ни пуснаха да влезем, но трябваше да изчакаме малко, преди да се появи Франк Долард, който тръгна към нас през двора. Този път той едва ни поздрави. Наближаващата вечер не бе успяла да намали горещината. На двора се мотаеха само трима души и единият от тях бе Чет, който диво размахваше огромните си ръце към небето, сякаш му разказваше някакви свои истории.

В момента, в който минахме през вратата, Долард отстъпи встрани и ни остави сами да влезем в голямата сива сграда. Суиг ни чакаше до самата врата. Той бързо ни поведе към кабинета си.

Там седна, събра длани като колибка и ги положи върху бюрото си.

— Кутия, очи — това са очевидно психотични, несвързани мисли. Защо ги приемате толкова сериозно, докторе?

— Дори един психично болен може да каже нещо — отговорих аз.

— Може ли? Не бих казал, че това тук има нещо общо със случая.

— Навярно това не е голяма следа, сър — каза Майлоу, — но трябва да се проучи.

Интеркомът на Суиг иззвъня. Той натисна един бутон и гласът на секретарката произнесе:

— Бил? Сенаторът Тък.

— Кажу ми, че по-късно ще се свържа с него. — После отново се обърна към нас: — Значи всичко е тръгнало от... Хейди Оут?

— Имате ли проблеми с доверието в нея? — попита Майлоу.

Още едно позвъняване. Суиг раздражено натисна бутона. Секретарката се обади:

— Бил, сенатор Тък казва, че няма нужда да му телефонираш, той ще бъде на празненството за рождения ден на леля ти в неделя.

— Чудесно. Поеми другите обаяния за мен. Моля те.

Като се завъртя към нас в креслото си, Суиг кръстоса крака и ни показа глезените си. Под сините панталони той носеше бели чорапи и кафяви половинки с гумени подметки.

— Сенатор Тък е женен за сестрата на майка ми.

— Това е полезно за финансирането — подхвърли Майлоу.

— Тъкмо обратното. Сенатор Тък не одобрява това място, той мисли, че всички пациенти би трябвало да бъдат измъкнати навън и разстреляни. Неговите възгледи по този въпрос се затвърдиха по време на мандата му.

— Сигурно са подходящи за одухотворени семейни празненства.

— Дявол го взел! — кисело заяви Суиг. — Докъде бях стигнал... а, да, Хейди. Не бива да се забравя, че тя не е омъжена, а неомъжените лесно се впечатляват. Може и да е чула нещо, може и да не е, но и в двата случая не вярвам, че това има значение.

— Дори и ако става въпрос за Ардис Пийк?

— За него или за когото и да е друг! Важното е, че той е тук. Здравно заключен. — Сега Суиг се обърна към мен: — Той е изолиран, абсолютно асоциален, със силни увреждания на двигателната система,

с куп негативни симптоми и рядко напуска стаята си. Откакто е при нас, не е давал каквито и да е признаци за агресивно поведение.

— Получава ли поща? — попита Майлоу.

— Склонен съм да мисля, че не.

— Но би могъл.

— Склонен съм да се съмнявам — повтори Суиг. — Сигурен съм, че когато за пръв път е бил обвинен, там е имало доста от обичайния боклук — превъртели жени, които са предлагали брак, неща от този род. Но сега той е стара история. Доста забравена, както ми се струва. Ще ви кажа само едно, през четирите години, откакто съм тук, никога не е имал посещение. Що се отнася до това, че е подочул нещо, Пийк няма приятели между останалите пациенти, за които персоналът или аз да знаем. Но дори и да има. Всеки, когото би могъл да чуе, също би трябвало да е затворен тук.

— Освен някой, освободен в последно време.

— Никой не е бил освобождаван, откакто Клеър Арджънт постъпи на работа. Аз проверих.

— Ценя усилията ви.

— Няма нищо — отговори Суиг. — Нашата цел е еднаква: да се грижим за безопасността на гражданите. Повярвайте ми, Пийк не представлява опасност за когото и да е.

— Сигурен съм, че имате право — каза Майлоу. — Но ако получава или изпраща поща, никой от персонала не я е преглеждал. Същото се отнася и до обажданията по телефона...

— Никой официално не би могъл да проверява съдържанието на пощата, ако Пийк не е дал повод за това, но... — Суиг протегна пръст и натисна четири бутона върху телефона. — Артуро? Обажда се мистър Суиг. Сигурен ли си, че каквато и да е поща, искам да кажа някакви писма, пакети, пощенски картички, че нищо не е пристигало в последно време за пациент три осем четири четири три? Пийк, Ардис. Каквато и да е поща... Сигурен си? Нищо, доколкото можеш да си спомниш. Ще си държиш очите отворени, нали, Артуро? Не, не те упълномощавам за това, само ми съобщи, ако се появи нещо. Благодаря ти. — Той затвори телефона. — Артуро е тук от три години. Пийк не е получавал поща. Що се отнася до телефонни обаждания, не мога да твърдя нищо, но повярвайте ми, няма такива. Той никога не излиза от стаята си. Не говори.

— Доста голямо нарушение на функциите!

— Потънал е на петдесет метра под повърхността!

— Имате ли някаква представа защо доктор Арджънт е решила да работи с Пийк?

— Доктор Арджънт работеше с много пациенти. Не мисля, че е обръщала някакво специално внимание на Пийк. — Многозначително размаха пръст. Като стана енергично, напусна кабинета и силно тръшна вратата зад себе си.

Майлоу каза:

— Изпълнен с желание да помогне, въпреки че това го убива.

— Както каза Хейди, той е убеден, че публичността е целувката на смъртта.

— Питам се как един толкова млад човек може да бъде назначен на такъв пост. Сега знам. Чичко сенатор може и да не одобрява това място, но мога да се обзаложа на каквото поискаш, че той има нещо общо със служебното издигане на племенника.

Вратата се отвори и се появи Суиг с кафява папка в ръце. Като подмина Майлоу, той ми я подаде и седна.

Клиничният картон на Пийк. Досието беше значително по-тънко, отколкото предполагах. Дванадесет страници, предимно назначения на медикаменти, подписани от различни психиатри, няколко бележки относно късната дискинезия: „КД, без изменения.“ „КД, усилва се, появявани говорни затруднения.“ „КД. Несигурна походка.“ Непосредствено след настаняването на Пийк в „Старкуедър“ му бе предписан торазин и в продължение на петнадесет години бяха продължили да го лекуват със същия медикамент. Освен това му бяха предписвани и някои медикаменти срещу страничните ефекти: литиев карбонат, триптофан, наркан. „Без изменение.“ „Без изменение в поведението.“ Други лекарства бяха добавяни или спирани, но торазинът си оставаше през цялото време.

Последните две страници бяха посветени на изминалите четири месеца и съдържаха почти идентични седмични заключения, изписани с акуратен дребен почерк: „Индивидуални занимания, за да се наблюдават вербалните способности и социалното поведение. Планиране на заниманията: Пом. Х. Оут. К. Арджънт, д-р на м.н.“

Подадох досието на Майлоу.

— Както можете да видите, доктор Арджънт е наблюдавала речта му, не го е лекувала — каза Суиг. — Навярно е анализирала реакцията му към медикаментите или нещо от този род.

— Колко други пациенти наблюдаваше тя? — попита Майлоу.

Суиг отговори:

— Не знам общото й натоварване, нито бих могъл да ви посоча отделни имена, без да се поровя по-обстойно в документацията.

Протегна ръка за папката. Майлоу втори път прелисти страниците и му я върна.

— Доктор Арджънт е търсела пациенти с остри поражения, нали? — попита той.

Суиг се наведе напред, облакът се на бюрото си и издаде къс, наподобяващ пъхтене, смях.

— В противоположност на какво? Ние тук не сме пансион за леки неврози.

— Значи Пийк е само един от пациентите ви.

— Никой в „Старкуедър“ не е един от пациентите. Това са опасни хора. Ние се отнасяме с тях като с личности.

— Добре! — каза Майлоу. — Благодарим Ви, че ни отделихте от времето си. Сега ще мога ли да видя Пийк, моля?

Суиг пламна:

— С каква цел? Ние говорим просто за функционирането на заведението!

— В този момент от разследването ми аз трябва да получа всичко, което може да се получи. — Майлоу му се усмихна.

Суиг отново изпъхтя:

— Вижте какво, аз високо ценя вашата отдаденост на професията, но не мога да ви позволя да идвате тук всеки път, когато развиете някаква хипотеза. Това доста разстройва работата ни и както вчера ви казах, убийството на доктор Арджънт няма нищо общо със „Старкуедър“.

— Най-малко бих желал да разстройвам работата ви, сър, но ако загърбя тези данни, ще наруша задълженията си.

Суиг поклати глава, попипа една бенка, опита се да приглади лекия пух по плешивото си теме.

— Ще приключим бързо, мистър Суиг.

Суиг заби нокът в темето си. Върху блестящата му бяла кожа остана криволичещ белег.

— Ако бях убеден, че по този начин ще сложим точка на тази история, щях да се съглася. Обаче имам ясното усещане, че вие дяволски сте решен да намерите решението на проблема си точно тук.

— Дума да не става, сър. Просто трябва да бъда изряден.

— Добре тогава — каза с внезапен яд Суиг и се изправи като пружина, пооправи вратовръзката си и взе една метална халка, на която висяха множество ключове. — Да вървим — добави, като шумно подрънкваше връзката. — Да надзорнем при мистър Пийк!

Докато се качвахме нагоре с асансьора, Майлоу попита:

— Хейди Оут не е загазила, нали, сър?

— Защо трябва да загази?

— Защото ми разказа за Пийк.

Суиг каза:

— Дали съм отмъстителен човек? О, боже, не, разбира се. Тя е изпълнила гражданския си дълг. Мога ли да изпитвам нещо друго, освен гордост от нея?

— Сър...

— Не се тревожете, детектив Стърджис! Премногото тревоги се отразяват зле на душата!

Слязохме пред Отделение „В“. Суиг отключи двойните врати и ние тръгнахме по коридора.

— Петнадесета стая, ПиО — каза той.

Коридорите още бяха пълни с хора. Някои от пациентите се отдръпваха, когато минавахме край тях. Суиг не им обръщаше внимание и вървеше енергично. В средата на коридора той спря и прегледа връзката с ключове. Носеше риза с къси ръкави и аз забелязах колко мускулести са ръцете му. Големи, силни ръце на черноработник, не на бюрократ.

Двойна заключалка заключваше вратата. Отворът на капака към покрива също беше заключен с катинар.

Майлоу каза:

— Петнадесета, ПиО. Потискане и ограничаване?

— Не защото има нужда от това — отговори Суиг, като продължаваше да рови из ключовете. — Стаите ПиО са по-малки, тъй че ако някой пациент трябва да живее сам, понякога ги използваме. Той живее сам, защото хигиената му невинаги е такава, каквато би трябвало да бъде. — Суиг продължаваше да рови из връзката. Накрая намери ключа, който търсеше, и отключи двете ключалки. Езичетата щракнаха, той откряна вратата и надзърна в стаята. После се обърна към нас: — Имате го цял-целеничък.

Метър и половина на метър и половина. За разлика от коридорите — с висок таван — почти три метра.

По-скоро тръба, отколкото стая.

Високо по стените — монтирани дебели метални халки, скрепители за железните вериги, сега намотани на кълбо и прилепнали до мазилката, подобно на някакви техно скулптури.

Розово-бели стени, покрити с пенообразна материя. Слаби драскотини подсказваха, че материалът не може да се отпори.

Полумрак. Единствената светлина идваше от малко пластмасово прозорче, тесен вертикален правоъгълник, който подхождаше на формата на помещението. Двете кръгли, вградени в тавана и скрити под дебели пластмасови полусфери, крушки не светеха. Нямаше вътрешен ключ, палеха се от коридора. Пластмасова тоалетна без капак заемаше единия ъгъл. Накъсани ленти тоалетна хартия покриваха пода.

Никакво нощно шкафче, никаква мебелировка, само две пластмасови чекмеджета, вградени в пенообразните стени. Лети. Без никакви железни части.

Някъде от тавана се чуваше музика. Сладникави струнни инструменти и блеещи валдохорни — някакви отдавна забравени шлагери от четиридесетте години в мажорна тоналност, свирени от състав, който не се старяеше особено.

Върху тънък дюшек, прикрепен към издигната над пода пластмасова платформа, седеше... нещо.

Голо от кръста нагоре.

Кожа с цвят на суроватка, с очертани сини вени, безкосмена. Ребрата — толкова изпъкнали, че напомняха скелет на пуйка след Деня

на благодарността.

Сиво-кафеникави панталони покриваха долната половина на тялото, висейки като чувал върху тънки клечести крака, и се издуваха на коленете, които бяха ръбести като ръчно изработени консервени кутии. Краката му бяха боси, но мръсни, неизрязаните нокти представляваха кафява рогова материя. Главата му беше обръсната. Черни кичури покриваха брадичката и страните. Малкото покарали косми по темето подказваха, че нещото е почти плешиво.

Главата му имаше странни очертания: много широк в горната част, обезкосменият череп бе плосък на върха, тук-там набразден, сякаш пръстите на дете си бяха проправяли път през бял маджун. Под изпъкналото чело очите се губеха в подобни на лунни кратери кухини. Сиви клепачи, хлътнали бузи. Под костеливата арка на тази телесна форма цялото лице се стесняваше надолу, като подострен молив.

Стаята миришеше ужасно. Сладникаво-кисела воня от натрупани газове и изгоряла гума. Като от мърша.

Музиката продължаваше да свири, някаква красива танцова мелодия в ритъма на валса.

— Ардис? — каза Суиг.

Главата на Пийк остана сведена надолу. Аз леко се наведох и успях да огледам цялото му лице. Малка уста, хлътнала, без устни. Изведнъж се изпълни: отвътре се показва тъмен, влажен език с цвета на суров дроб. Езикът се прибра. Отново се появи. Бузите на Пийк се издуха, хлътнаха, пак се издуха. Той извъртя глава наляво. Със затворени очи, отворена уста. Повечето от зъбите липсваха.

Суиг пристъпи по-близо и застана на около три крачки от леглото.

Главата на Пийк се отпусна и той отново се загледа в пода. Носът му, къс и много слаб, не по-голям от хрущялно образуване, също клюмна наляво. Още маджун, който детето беше продължило да мачка капризно с пръсти. Големите, но без долната мека част уши стърчаха като на прилеп. Тесните ръце с изпъкнали вени завършваха с пръсти като пипала, които обхващаха коленете.

Жив скелет. Някъде бях виждал подобно лице...

Езикът на Пийк отново се показва. Той започна да се клати. Движеше главата си ту на едната, ту на другата страна. Извиваше гръб. Спазматично мигаше. Още игра с езика.

Устата се беше сплескала и бе станала двуизмерна. Овлажнени от слюнката, устните се материализираха — тъмночервен процеп в центъра на триъгълника, живнал върху кожата с цвят на тесто.

Устата пак се отвори и езикът се показва изцяло — дебел, моравочервен, на петна — като някакъв плужек.

Увисна във въздуха. Изви се. Замята се насам-натам. Пак се прибра.

Отново вън. Отново вътре.

Още въртене на врата.

Вече знаех къде съм виждал това лице. На една картичка от дните ми в колежа. „Крясъкът“ на Едвард Мунк^[1]. Плешив, топящ се мъж, сгърчил лице в първична ментална агония. Пийк би могъл да позира за тази картина.

Ръцете му продължаваха да лежат в скута, но горната част на тялото се люшкеше, трепереше, няколко пъти внезапно се раздруса, изглежда, искаше да се изправи. После престана. Сам се укроти.

Погледна към нас.

Беше насякъл семейство Ардъло деветнадесетгодишен, сега беше на тридесет и пет. Изглеждаше по-възрастен.

— Ардис? — повтори Суиг.

Никаква реакция. Пийк се пулеше към нас, но сякаш не ни виждаше. После затвори очи. Започна да върти глава. Още две минути балет със забавени движения.

Суиг отправи изпълнен с отвращение поглед и махна с ръка, сякаш искаше да каже: „Сами си го търсихте!“

Майлоу не му обърна внимание и приближи още. Пийк почна да се тресе по-бързо, докато облизваше устни, а езикът му се показваше, извиваше, отново изчезваше. Няколко от пръстите на левия му крак подскачаха. Дясната му ръка пърхаше.

— Ардис, аз съм мистър Суиг. Довел съм ти посетители.

Нищо.

— Започвайте, детектив! — каза Суиг.

Никаква реакция към думата „детектив“.

Аз се наведох и застанах на равнището на очите на Пийк. Майлоу стори същото. Очите на Пийк останаха затворени. По лицето му сякаш се разляха малки вълнички — очните ябълки играеха под сивата кожа. Гърдите му бяха бели и обезкосмени, обсипани с черни

точичи. Сиви зърна, като две купчинки пепел. Отблизо вонята на изгоряло беше по-силна.

— Здравей! — каза Майлоу с изненадваща мекота.

Нови тикове на раменете, придружени от конвулсивни движения на езика. Пийк завъртя глава, повдигна дясната си ръка, задържа я във въздуха, после тежко я отпусна.

— Здравей! — повтори Майлоу. — Ардис!

Лицето му беше на сантиметри от това на Пийк. Аз също се доближих, все още усещах вонята на изгоряло, но не почувствах никаква топлина да се излъчва от тялото на Пийк.

— Казвам се Майлоу. Тук съм да те питам нещо за доктор Арджънт.

Движенията на Пийк продължаваха, автономни, напълно непреднамерени.

— Клеър Арджънт, Ардис. Твоята лекарка. Аз съм детектив, който разследва убийства, Ардис. Убийства.

Не последва дори примигване на очите.

— Ардис! — извика силно Майлоу.

Нищо. Минаха няколко минути, преди клепачите да се вдигнат. Наполовина, после разкриха напълно очите.

Черни процепи. С точица светлина в центъра, но без разграничение между ириса и бялото.

— Клеър Арджънт — повтори Майлоу. — Доктор Арджънт. Лоши очи в кутийка.

Очите се затвориха. Пийк завъртя главата си, езикът търсеше въздух. Един пръст, този път на десния крак, започна да подскача.

— Лоши очи — каза Майлоу, като едва ли не шепнеше, но гласът му бе изтънял и аз знаех, че той полагаше усилия да говори тихо.

— Лоши очи в кутийка, Ардис.

Десет секунди, петнадесет... почти половин минута.

— Кутийка, Ардис. Доктор Арджънт в кутийка.

Невропатичният танц на Пийк продължаваше непроменен.

— Лоши очи! — изкрещя Майлоу.

Аз гледах право в очите на Пийк, търсейки в тях някакъв проблясък на разум.

Пълна чернилка; никаква светлинка.

Изведнъж се сетих за един жесток израз, описващ умствената недостатъчност: „Вкъщи няма никой.“

Някога той беше унищожил цяло едно семейство, бързо, сладострастно, като чумата, въплътена в лицето на един-единствен човек.

Беше извадил очите.

Сега неговите представляваха две дупки в кораб, плаващ за никъде.

Вкъщи няма никой.

Сякаш някой или нещо бе прерязало нишките, свързващи тялото с душата.

Езикът му още веднъж се стрелна напред. Устата му се отвори, но оттам не излезе никакъв звук. Продължавах да се взирам в него и се опитвах да се натъкна на някаква реакция. Той гледаше през мен — не, това означаваше твърде голямо усилие.

Той беше, аз бях. Никакъв контакт.

Никой от нас в действителност не беше тук.

Устата му се разтвори, сякаш за прозявка. Нямахше прозявка. Просто един зеещ отвор. Тя остана така, докато главата му се накриви встрани. Заприлича ми на сляп новороден бозайник, който търси нянката на майка си.

Музиката от тавана премина във „Вероломната“, изпълнявана доста по-бавно. Натрапчиви ударни инструменти, които сякаш се тътреха зад стенещите тромпети.

Майлоу опита още веднъж, още по-тихо, още по-настойчиво:

— Доктор Арджънт, Ардис. Лоши очи в кутийка.

Забавените движения продължаваха — несвързано, неритмично. Суиг нетърпеливо потропна с крак.

Майлоу стоеше приклеknал, краката му сякаш пукаха от напрежение. Аз се изправих и хвърлих поглед върху веригата на стената. Завита на кълбо като спящ питон.

В стаята замириса още по-лошо.

Пийк не забелязваше нищо.

Никакви промени в поведението.

[1] Едвард Мунк (1863–1944), норвежки художник експресионист. — Б.пр. ↑

12.

Извън стаята Суиг попита:

— Доволни ли сте?

Майлоу каза:

— Защо да не опита Хейди?

— Май се шегувате.

— Де да можех, сър!

Суиг поклати глава, но повика един санитар, застанал от другата страна на коридора.

— Кърт, намери Хейди Оут.

Кърт забързано тръгна, а ние зачакахме между обитателите. Пациентите. Имаше ли значение как ще ги нарече човек? Мнозина със симптоми на късна дискинезия — някои с тремор, други с треперещи устни, но никой в толкова тежко състояние като Пийк. Някои изглеждаха по-ориентирани; други като че ли се намираха на друга планета. Тътрещи се крака в мукавени пантофи. Петна от храна по дрехите.

Суиг влезе в сестринското помещение, използва телефона и погледна часовника си. Върна се в момента, когато Хейди Оут се появи през двойните врати.

— Здравей, Хейди.

— Сър?

— Поради дадената от теб информация детектив Стърджис се опита безуспешно да осъществи контакт с Ардис Пийк. Тъй като си му дала записа на лента, защо не му предостави и снимка?

— Сър, аз...

— Не се безпокой — каза Суиг. — Твоето чувство за дълг е неоценимо. Важното сега е да стигнем до дъното на всичко това.

— Аз...

— Искам да знам едно, преди да се впуснеш в подробности. Сигурна ли си, че Пийк наистина е проговорил — истински думи, а не мучене?

— Да, сър.

— Кажи ми точно какво каза.

Хейди повтори разказа си.

— И това е било в деня, преди да убият доктор Арджънт?

— Да, сър.

— Пийк говорил ли е пред теб и преди?

— Не за доктор Арджънт.

— Какво ти е казал?

— Не особено много. В по-голямата си част мънкане. Да, не, добре, грухтене. Когато му задавахме въпроси. — Подръпване на конската опашка. — Нищо, в действителност. Ето защо обърнах внимание, когато започна...

— Ти си се вслушала в думите му?

— Да, сър. Доктор Арджънт се надяваше, че ще може да увеличи възможностите му за словесен изказ. Поведенческите му възможности въобще.

— Разбирам — каза Суиг. — Имаше ли някаква по-специална причина за това?

Хейди погледна към нас.

— Както казах на господата, беше предизвикателство.

Слабият, стържещ звук започна да се усилва и ние всички се обърнахме. Мукавените подметки по линолеума. Неколцина от мъжете в коридора се бяха приближили към нас. Суиг ги изгледа и те спряха. После отстъпиха назад.

Той се усмихна на Хейди.

— Изглежда, сега е твой ред да се изправиш пред предизвикателството!

Тя влезе сама, остана там двадесетина минути и отново се появи навън, поклащайки глава.

— Докога искате да опитвам?

— Това е достатъчно — каза Суиг. — Сигурно е било случайност. Безсмислен брътвеж. Доколкото знам, прави го, когато е сам. Благодаря ти, Хейди. Можеш да се върнеш към работата си. А най-добре ще е и ние да се върнем към работата си.

Докато шофирах по обратния път, Майлоу каза:

— Какво, по дяволите, превръща едно човешко същество в такова нещо?

— Отговори на този въпрос и ще получиш Нобелова награда — отвърнах аз.

— Но ние говорим за биологията, нали така? Колкото и голям да е стресът, той не може да доведе дотук.

Въпреки че климатикът работеше, по носа му блестяха капчици пот, а на панталоните му бяха избили влажни петна.

— Дори и в концентрационните лагери хората рядко са полудявали от страданията — казах аз. — А шизофренията е еднакво разпространена в почти всяко общество — от два до четири процента. Културните фактори оказват влияние върху проявите на лудостта, но не я предизвикват.

— Тогава какво е това — генетично мозъчно увреждане?

— Най-високият рисков фактор е да имаш родственик, страдащ от шизофрения, но съвсем малък процент от родствениците на шизофреници се разболяват. Малко повече шизофреници се раждат през зимата и пролетта, когато равнището на вируса е по-високо. В някои проучвания се говори за инфлуенца, прекарана преди раждането. Но това са предположения.

— По дяволите — изруга Майлоу, — може би е просто лош късмет! — Изтри лицето си с хартиена носна кърпичка, извади една пура „Панатела“, свали обвивката ѝ и я пъхна в устата си, но не я запали. — Имам двама луди родственици — продължи той. — Две лели — братовчедки на майка ми. Луни Литиша беше побъркана на тема сладкиши, правеше ги непрекъснато. Печеше всеки ден по стотина. В края на краищата похарчи всичките си пари за брашно, захар и яйца, занемари се и взе да краде продукти от съседите си. Накрая я затвориха някъде.

— Прилича ми повече на маниакално поведение, отколкото на шизофрения — отговорих аз. — Опитвали ли са с литий?

— Това беше преди много години, Алекс. Тя умря в лудница, задави се с вечерята си, каква лоша шега! Освен това имах и една леля Рени, тя обикаляше из квартала, приличаше на боклукчийка. Живя до доста дълбока старост и почина в някакъв окръжен приют за душевноболни. — Майлоу се засмя. — Такова е моето родословие.

— И аз имах братовчед шизофреник — казах аз.

Брет, две години по-възрастен от мен, син на по-големия брат на баща ми. Като деца играехме заедно. Брет винаги се състезаваше с настървение и непрекъснато говореше. В колежа се превърна от млад републиканец в яростен привърженик на „Студенти за демократично общество“. През последната си година престана да се мие, уединяваше се с компании, които вземаха наркотици, изчезна за пет години и в края на краищата го прибраха в един приют в Айова. Предполагах, че още е жив. Нямахме контакти в продължение на повече от две десетилетия. Бащите ни не бяха близки...

— Натам вървим — каза Майлоу. — Като белязани говеда. Запътили сме се към „Старкуедър“.

— „Старкуедър“ е за малцина избрани — отговорих аз.

— Лоши, малки луди мъже. Какво прави лудите агресивни?

— Друг въпрос за Нобелова награда. Изглежда, основните причини са алкохолът, използването на наркотици и лабилната, поддаваща се на налудничави идеи, нервна система. Но не задължително и параноята. Хората с психически увреждания, които убиват, обикновено не се опитват да се предпазят от нападение. Те като че ли повече действат под въздействието на някаква смахната или религиозна идея — воюват със сатаната, борят се с извънземни.

— Питам се каква ли е била мисията на Пийк.

— Един бог знае — отговорих аз. — Вземането на наркотици и пиянството очевидно са били в играта. Може би е мислел, че семейство Ардъло са богомолки от Плутон. Или изкривените сексуални наклонности на деветнадесетгодишен младеж в края на краищата са довели до експлозията. Или някаква верига в мозъка му е дала накъсо. Ние просто не знаем защо някои психично болни избухват.

— Страхотно! Значи никога няма да разбере. — В гласа му прозвуча известно разочарование.

— В определен смисъл — продължих аз — Пийк е типичен случай. Проявяването на шизофренията обикновено става в ранните години на съзряване. И дълго преди Пийк да се изяви, той вече е показвал някои признаци на шизотипия — това е едно измислено наименование на различните странности. Ниски умствени възможности, социална неприспособимост, неспособност да се

грижиш за себе си, ексцентрично поведение. Някои ексцентрици си остават само малко странни, други стигат до пълна шизофрения.

— Хм. Странности — изхъмка Майлоу. — Когато се разхождаш в парка или на излизане от ресторанта, наоколо винаги има някакви странни хора, които просят стотинки. Кой от тях ще започне да размахва сатъра?

Не отговорих.

Той каза:

— Ако Пийк притежава някаква мисловна система, би трябвало да е в дяволски по-добра форма, отколкото го видяхме днес.

— Вероятно. Независимо от всичките симптоми на късна дискинезия, все още би трябвало да се осъществява някакъв процес на мислене.

— Какво точно означава „късна“?

— Късно проявена реакция от торазина.

— Обратима ли е?

— Не. В най-добрия случай положението му може да не се влоши.

— И все пак той си е луд. Тогавя каква му е ползата от торазина?

— Невролептиците са най-доброто средство да се контролират налудничавите идеи, халюцинациите и странното поведение. Онова, което психиатрите наричат позитивни симптоми на шизофренията. Негативните симптоми, като нарушения в речта, безразличие, апатия, проблеми с вниманието, обикновено не се повлияват. Медикаментите не могат да възстановят онова, което липсва.

— Зеленчуци с добро поведение — подхвърли Майлоу.

— Пийк е краен случай, вероятно защото не е започнал при наличието на по-добър интелект. Освен това дискинезията му е много силна. Въпреки че не взема много торазин. Независимо от онова, което Долард ни разправяше за високите дози, тази на Пийк си е останала пет милиграма, точно в рамките на препоръчителното количество. Вероятно са решили, че не му е нужна по-голяма доза, защото той общува само със себе си. Контактът му с останалите е съвсем незначителен. Психологически погледнато, него го няма.

Майлоу извади пурата от устата си, хвана я с два пръста и се загледа в книжното пръстенче в края ѝ.

— Ако спрат торазина на Пийк, той ще бъде ли в състояние да говори повече?

— Възможно е. Но в замяна на това положението му може да се влоши, дори може отново да стане агресивен. Освен това не забравяй, че той е бил на торазин, когато е проговорил на Хейди. Значи може да говори, когато е под влиянието на медикаменти. Все още ли продължаваш да приемаш сериозно онези приказки за кутийката?

— Ами... струва ми се, че не мога да пренебрегна тази история с очите. Ей, може би аз се заблуждавам, а Пийк е истински пророк. Може би сатаната наистина е изпратил богомолките от Плутон!

— Може би — отговорих аз, — но дали е информирал Пийк?

Майлоу се засмя и отново налага пурата си.

— „Лоши очи в кутийка...“

— Доколкото знам, Клеър се е опитала да разговаря с него за престъплението му и по този начин е пробудила някакво подобие на спомени у него. „В кутийка“ означава неговото собствено затворничество. Или нещо друго. Или пък въобще нищо.

— Добре, добре, стига с това — каза Майлоу и прибра пурата в джоба си. — Да се върнем към основното: да проверим финансите на нашата Клеър и на Старджил. И пак да прегледаме досието на Ричард. За стотен път, но може и да съм пропуснал нещо. И ако не си скапан, точно сега е моментът да посетим доктор Тиоболд в Окръжната. Може би някой от нас двамата ще се добере до нещо, което поне мъничко прилича на факт. — Той ми се ухили. — Наред с другото ще трябва да се справя и с някои свои налудничави идеи относно течностите.

13.

Телефонирах в кабинета на доктор Майрън Тиоболд и уредих среща за десет и петнадесет на другата сутрин. В девет и четиридесет и пет вече проветрявах главата си на бързата лента на шосе 10 — Изток, пъплех нагоре по естакадите ѝ напредвах заедно с обвития в смог поток от коли към Сан Бернардино. След няколко отбивки напуснах магистралата, като свих по Сото Стрийт в Източен Лос Анджелис, минах край окръжната морга и влязох през главния вход на сиво-кафявия болничен комплекс.

Постоянно страдаща от липса на финанси и подложена на огромно напрежение, Окръжната болница е едно чудо: първокласно лечение за старите и бедните, последна спирка за отчаяните и умопобърканите. Бях прекарал известно време тук на стаж, бях посещавал някои семинари, но от две години не бях стъпвал в болницата. Външно малко неща се бяха променили — същата редица от масивни грозновати постройките, постоянното циркулиране на хора в бели престилки, несигурно крачещите болни.

Беше един от онези горещи облачни дни, които придават на всичко унил и повехнал вид, но след „Старкуедър“ Окръжната болница изглеждаше свежо, едва ли не весело място.

Кабинетът на Тиоболд бе на петия етаж в четвърти блок — една от половин дузината семпли пристройки, изникнали в края на комплекса като нещо, дошло ти наум в последния момент. Мъже и жени, облечени в пижами, които се закопчаваха откъм гърба, се лутаха като замаяни по облицованите с плочки бели коридори. Две мрачни сестри, хванали под мишниците едра чернокожа жена, я водеха към една отворена врата. По бузите на жената блестяха сълзи като капки роса по асфалт. Някъде някой повръщаше. Радиоточката, поставена високо на стената, безстрастно изреждаше имена.

Секретарката на Тиоболд заемаше помещение не по-голямо от килията на Пийк, заобиколено от стоманени шкафове за документи. Плюшен Гарфийлд висеше на дръжката на едно от чекмеджетата.

Празен стол. Бележка с надпис: „Ще се върна след петнадесет минути.“

Тиоболд навярно бе чул, че влизам, защото подаде главата си от другата врата.

— Доктор Делауер? Заповядайте!

Бях се срещал с него преди няколко години. Не се бе променил особено много. Около шестдесетгодишен, среден на ръст и добре сложен, прошарена коса, която вече оредяваше, с бяла брада, голям нос, близко поставени очи зад „авиаторски“ очила. Носеше кафеникаво сако, десен „рибена кост“, с широки ревери, бежова жилетка с тънко синьо каре, бяла риза и синя вратовръзка.

Последвах го в кабинета му. Той беше заместник-шеф на психиатрията и уважаван изследовател по неврохимия, но помещението, което заемаше, не бе по-облагородено от това на секретарката му. Мебелиран как да е с някакви вещи, които приличаха на изхвърлени от другаде вехтории, кабинетът приютяваше сбирка от шкафове, кафява тръбна мебел и купчини книги. Един опит да се освежи обстановката с килим, имитиращ тези на индианците навахо, беше пропаднал още преди години; краищата на килима се бяха разнищили, а цветните ивици бяха избледнели. Бюрото служеше за опора на спираловиден куп книжа.

Тиоболд се вмъкна зад него, а аз заех единия от двата тръбни стола, като събрах фалшивия навахо-килим.

— И така — каза Тиоболд. — Отдавна не сме се виждали. Все още преподавате в университета, нали?

— За едната чест — отговорих аз. — Не получавам заплата.

— Откога не сте били тук?

— От около две години. — Опитите му да се държи сърдечно задълбочаваха бръчките по лицето му. — Високо ценя, че ме приехте.

— Нищо особено не съм направил. — Той разчисти пространството около телефона. Разхвърчаха се някакви книжа.

— Нямах представа, че водите такъв интересен живот — консултант в полицията. Добре ли плащат?

— Почти толкова, колкото в Медицинския в Калифорния.

Доктор Тиоболд успя да се засмее.

— А иначе с какво се занимавате? Още ли сте в Западния педагогически?

— От време на време давам консултации, предимно по правни въпроси. По някои случаи, изискващи по-кратък срок на лечение.

— А как се справяте със служителите от здравното министерство?

— Избягвам ги, когато мога.

Той кимна.

— Така... значи сте тук заради бедната Клеър. Струва ми се, онзи детектив си мисли, че ще ви поверя всички тайни, които съм скрил от него, но аз наистина нямам какво повече да ви кажа.

— Според мен той мисли, че е важно да се знае какви точно въпроси трябва да бъдат зададени.

— Разбирам — отговори Тиоболд. — Настоятелен тип е този детектив Стърджис. По-умен, отколкото изглежда. Опитва се да ме обезоръжи, като се позова на класовото съзнание — „Аз съм бедно ченге от работническата класа, докато вие сте голям, умен доктор!“ Интересен подход. Действа ли?

— Стърджис има добър рейтинг.

— Добър за него... Проблемът е, че си губи времето, като се опитва да приложи талантите си върху мен. Аз не крия нищо. Нямам вътрешна информация за Клеър. Познавах я като изследовател, не като личност.

— Като че ли всички говорят същото.

— Добре — рече той, — поне съм в хармония с другите. Значи никой не ви е казал нещо повече за нея?

Кимнах утвърдително.

— И мислите, че аз мога — заради начина, по който ръководя проектите си.

— Какво искате да кажете?

— Приятно ми е да си мисля, че съм човечен администратор. Наемам подходящи хора, доверявам им се да си вършат работата и най-често се държа настрана. Не се меса в личния им живот. Не надзиравам никого.

Той спря, сякаш очакваше да коментирам думите му.

Аз казах:

— Клеър е работила тук в продължение на шест години. Сигурно й е харесвало.

— Предполагам.

— Как я открихте?

— Дадох обява за вакантната длъжност и тя подаде молба да бъде назначена за невропсихолог. Имаше специализация след докторската си степен в Кейз Уестърн, беше публикувала самостоятелно две статии като дипломантка. Интересите ѝ — алкохолизмът и времето за протичане на реакциите — съвпадаха с моите. Тук съвсем не липсват алкохолици. Помислих, че ще може да намери кой да я финансира, и тя действително намери.

Всички факти, които бях прочел в автобиографията на Клеър.

— Значи тя е работила с вас, както и върху свои собствени изследвания.

— Двадесет и пет процента от времето ѝ беше посветено на нейните изследвания; през останалото време работеше върху моето обширно проучване за прилагането на невролептиците — странични ефекти, три експериментални медикамента плюс плацебо^[1]. Тя провеждаше тестовете на пациентите, помагаше за организирането на данните. Сега продължихме изследванията за още пет години. Току-що назначих нейния заместник, едно умно момче от Станфорд, Уолтър Ий.

— Кой друг е работил върху изследването? — попитах аз.

— Още трима изследователи, освен Клеър — двама доктори по медицина и един доктор по фармакология.

— Тя поддържаше ли приятелски отношения с тях?

— Не бих могъл да знам. Както ви казах, не се меся. При нас побратимяването след часовете няма място.

— Продължаване с пет години — казах аз. — Значи е нямало финансови причини да ви напусне?

— Дума да не става. Вероятно и тя би могла да продължи собствените си изследвания. Имаше отпусната значителна сума от Националния здравен институт и беше завършила последния етап от проучването, преди да напусне. Необобщени резултати, но добре проведено проучване, с много прилични възможности. Но тя не кандидатства за продължение. — Той погледна нагоре. — Дори не ми каза, че са удовлетворили молбата ѝ да напусне.

— Значи от известно време е възнамерявала да напусне?

— Така изглежда. Аз доста ѝ се ядосах. За това, че не искаше да продължава. Че не ми е съобщила. Бях раздразнен и на себе си, че не

бях осъществил някакъв контакт с нея. Ако беше дошла при мен, аз най-вероятно щях да имам възможност да ѝ осигуря пълновременна заетост или щях да намеря нещо друго. Беше много добра в областта, в която работеше. Надеждна, не се оплакваше. Успях да назнача доктор Ий на пълен работен ден. Но тя не си направи труда — предполагам, че имате право. Искала е да напусне. Нямам представа защо.

— Значи никога не се е оплаквала?

— Нито веднъж. Такъв бе и начинът, по който ми съобщи, че напуска — без лична среща помежду ни; просто ми изпрати обобщението на данните с бележка, че задачата е изпълнена, и това беше всичко.

Това ми напомни на начина, по който се бе развела с Джо Старджил.

— А с кого работеше по собствените си изследвания?

— Ползваше на хонорар една от нашите секретарки, но по принцип сама вършеше цялата си работа, анализираше данните. Това също дразнеше. Убеден съм, че е можела да кандидатства за допълнително финансиране, да докара повече пари в отделението, но тя винаги искаше да работи сама за себе си. Грижеше се за себе си, никога не ме е безпокояла за каквото и да било. Последното, което ми трябваше, беше някой, който да има нужда да го подпирам. Въпреки че... струва ми се, е трябвало да ѝ обръщам повече внимание.

— Самотница — казах аз.

— Но всички ние сме самотници! В моята група. Не съм възнамерявал да назначавам антисоциални типове, но може би до известна степен... — Широка усмивка. — Знаете ли, че съм започнал като психоаналитик?

— Наистина ли?

— Можете да се обзаложите, класически фройдист, психоаналитик и всичко останало. — Той докосна брадата си — беше извънредно подходяща за един психоаналитик брадичка. — Присъединих се към института веднага след настаняването си тук, изминах почти половината си житейски път, пропилявайки стотици часове, докато се науча да казвам както трябва прословутото академично „Хммм!“, преди да разбере, че това не е за мен. Не е за никого, според преценката ми, освен вероятно за Уди Алън. Само погледнете до каква степен се е вживял в тази роля! Напуснах,

защитих докторат по биохимия. Убеден съм, че подобен избор означава нещо психодинамично, но предпочитам да не си губя времето да разбера какво именно е то. Клеър ми се струваше същата — отдадена на науката, съсредоточена върху действителността, хладнокръвна. И все пак трябва да е била ужасно нещастна тук.

— Защо го казвате?

— Да напусне заради място като онова... Били ли сте там?

— Вчера.

— Как ви се стори?

— С извънредно добра организация. И много медикаменти във високи дози.

— Прекрасният нов свят! — каза той. — Не мога да разбера защо Клеър е пожелала да иде там.

— Може би е искала да се занимава с клинична работа.

— Глупости! — отговори остро Тиоболд. После извинително се усмихна. — Искам да кажа, че би могла да има каквато си пожелае клинична работа и тук. Не, просто не знам какво да си мисля.

— Мога ли да поговоря и с останалите колеги? — попитах аз.

— Защо не? Уолтър Ий, разбира се, не я познава, а според мен и Шаши Лакшман — той е фармаколог, има собствена лаборатория в отделна сграда. Но може би е работила с медиците Мери Хърцлинджър и Анди Велман. Нека се обадя първо на Шаши.

Няколко секунди разговор по телефона потвърдиха, че доктор Лакшман никога не се е срещал с Клеър. Ние слязохме по стълбите в лабораторията на втория етаж и заварихме Хърцлинджър и Велман да работят на персоналните си компютри.

Двамата колеги психиатри бяха по на около тридесетина години и бяха облечени в бели престилки. Мери Хърцлинджър носеше къса кафява рокля под престилката си. Беше слабичка, имаше късо подстригана платиненоруса коса, кожа с цвят на слонова кост, добре оформени, но напукани устни. Престилката на Андрю Велман беше закопчана догоре и разкриваше само яката на черна риза и здраво стегнатия възел на лимоновожълта вратовръзка. Той беше нисичък, имаше чуплива черна коса и златна обичка на лявото ухо.

Попитах ги за Клеър.

Първо заговори Велман, който изяждаше думите:

— Виртуален чужденец! Тук съм вече две години, а едва ли сме разменили двадесетина изречения. Винаги изглеждаше прекалено заета. Освен това аз правя структурните клинични интервюта за проучването, докато тя се занимаваше с невропсихическите жестове, тъй че винаги работехме с различни пациенти.

— Споменавала ли е някога защо напуска, за да отиде в „Старкуедър“?

— Не — отговори той. — Въобще не знаех за това, докато Мери не ми каза.

Анди погледна към Хърцлинджър. Същото стори и Тиоболд.

Прихванала с една ръка престилката си, за да я задържи затворена, тя каза:

— Каза ми няколко дни преди да напусне. — Дълбок, мек глас. — Моят кабинет на долния етаж наистина е много мъничък и тя ме попита дали не бих искала да взема нейния. Отидох да го видя и отговорих „да“, после ѝ помогнах да занесе няколко кашона до колата ѝ. Тя каза, че субсидията ѝ е свършила и че не се е опитала да я поднови. Току-що била написала уведомлението за доктор Тиоболд.

Тиоболд попита:

— Каква причина ти изтъкна, Мери?

— Никаква.

— Какво беше настроението ѝ, когато ви го каза? — намесих се с въпрос и аз.

— Беше напълно спокойна. Нито възбудена, нито разтревожена... Бих могла да я опиша като спокойна и сдържана. Сякаш отдавна го беше обмислила и решила.

— Дошло ѝ е времето да си ходи — допълни Велман.

— Общувахте ли с нея? — попитах аз Хърцлинджър.

Тя поклати отрицателно глава.

— Също както и при Анди — ние почти нямахме контакти. Аз съм тук едва от една година. Виждали сме се в кафенето и сме пили заедно кафето си. Навярно три или четири пъти. Никога не сме обядвали заедно. Аз въобще не съм я виждала да обядва. Понякога, когато отивах в кафенето, минавах край кабинета ѝ и ако вратата беше отворена, я виждах да работи на бюрото си. Спомням си, че неведнъж съм си мислела: „Каква работохоличка, сигурно е много продуктивна!“

— Когато сте пили заедно кафе — казах аз, — за какво разговаряхте?

— За работата, за данни. След като научих какво ѝ се е случило, разбрах колко малко съм знаела за нея. Толкова е гротескно — полицията има ли някаква представа кой го е направил?

— Все още не.

— Ужасно! — възкликна Мери.

Велман се обади:

— Сигурно има нещо общо със „Старкуедър“; Само погледнете пациентите, с които е работила там!

Аз поясних:

— Единственият проблем е в това, че пациентите никога не излизат оттам.

— Никога?

— Поне така се твърди.

Той се намръщи.

— Тя казвала ли е на някого от вас, че отива в „Старкуедър“?

Велман поклати отрицателно глава.

Мери Хърцлинджър отговори:

— На мен ми каза. В деня, когато пренесохме кашоните. Това ме изненада, но не ѝ зададох никакви въпроси — тя не обичаше такива работи. Човек не можеше да бъде близък с нея.

— Посочи ли ви някаква причина? — попитах аз.

— Всъщност не причина — отговори тя. — Но каза нещо... насмешливо — съвсем нехарактерно за нея. Току-що бяхме оставили кашоните в колата. Тя ми благодари, пожела ми щастие, а после се засмя. Едва ли не самодоволно.

— Кое беше смешното? — попита Тиоболд.

— Точно там е работата! — отговори Хърцлинджър. — Аз казах нещо от рода, че се радвам, че е доволна от плановете си. И тогава тя ми отговори: „Не е въпрос на доволство, Мери. Много луди, малко време.“

[1] От латински буквално „харесвам се някому“, лекарствена форма, която съдържа неутрални вещества. Използва се за изучаването на ролята на внушението в лечебния ефект на някое лекарство. — Б.пр.

14.

— Значи адски е бързала да заработи с психично болни — каза Майлоу.

Беше пладне. Двамата стояхме до колата ми, марка „Сивил“, паркирана на Бътлър Авеню, срещу участъка Лос Анджелис — запад.

— Имала е много психично болни в Окръжната — казах аз.

— Но е искала луди.

— Защо? За да измъкне още няколко срички от тях ли? Да вървят по дяволите, отсега нататък аз ще се занимавам с отегчителните неща. Открих неин личен трезор в банката ѝ и успях да се добера до него с помощта на смъртния акт. Никакви пари, никакви наркотици, никакви порнокасети или любовни писма от графомани. Ако е имала някакъв таен живот, криела го е извънредно ревниво.

— Може би ще трябва да се върнем по-назад — към университета и годините, преди да се засели в Лос Анджелис. Ще се опитам да поговоря с някого от Кейз Уестърн.

— Разбира се, но утре ще имаш възможност за нещо по-добро. Родителите ѝ пристигат тази вечер. Имам среща с тях в осем сутринта в моргата. Не е необходимо да виждат тялото, опитах се да ги разубедя, но те настояват. След цялото това „веселие“ ще се опитам да седна някъде с тях. Ще ти се обадя къде и кога. Вероятно ще е късно следобед.

Минаха няколко млади офицери. Майлоу ги наблюдава известно време, после се загледа в покрива на колата и перна с ръка няколко пращинки от лъскавата повърхност.

— Прегледах отново досието на Ричард и гледката беше доста отрезвяваща. Не си спомням друго толкова тънко досие. Единствените, с които съм разговарял, са хазяйката на Ричард, неговите родители и персоналът в ресторанта, където е работил. Няма никакви данни в графата „Познати и приятели“. Познато ли ти звучи? Направих още един опит да установя къде е седалището на компанията „Гин Лайн“, където Ричард вероятно е бил прослушан. Все още не мога да открива

никаква следа от тях. Като си помисли човек, дори един сапунен мехур като една такава компания трябва да остави някакъв знак след себе си.

— Нещо около филма ли те безпокои?

— Те наемат дърводелци за декорите, нали? С всякакви там инструменти, включително и триони.

— В ресторантите също има много ножове.

— Може би ще се върна и там.

— Една възможна гледна точка относно „Гин Лайн“ — подхвърлих аз. — Дори и едnodневките имат нужда от оборудване. Една малка фирма по-скоро ще наеме помещения, отколкото да има свои собствени. Защо не провериш някои от компаниите, които дават под наем?

— Чудесно — каза той. — Благодаря ви, сър. — Засмя се. — Във всеки друг случай бих считал историята с филма за половин следа. Но в тези двата ти сигурно не искаш да хвърляш вината върху жертвите; Алекс, но последното, което може да са направили, е да се свържат с някого.

Исках да хвърля още един поглед на автобиографията на Клеър, тъй че пресякохме улицата, отидохме в участъка и се качихме горе в стаята на детективите. Майлоу намери и донесе кутията с материалите, които беше иззел от дома на доктор Арджънт. Не беше я регистрирал в отдела за съхраняване на доказателства, очевидно бе възнамерявал да ги прегледа отново. Той отиде да вземе по чашка кафе, докато търсех автобиографията.

Намерих я, акуратно напечатана и закламерена, едва след като извадих почти половината съдържание от кутията. Данните в графата „Брачно състояние“ бяха очертани с маркер. Беше родена в Питсбърг и бе живяла там до завършване на колежа, преди да замине за Кливланд, за да се запише в Кейз Уестърн.

На хиляди мили от аризонското детство на Ричард Дада; вероятността да се намери някаква връзка беше почти изключена.

Порових се, преди да намеря първата ѝ публикувана студия — онова студентско проучване, впечатлило Майрън Тиоболд.

Единствен автор, както беше казал той, но в края на първата страница, със съвсем дребен шрифт, имаше изразени благодарности: „На Студентската фондация към Кейз Уестърн за оказаната помощ и анализа на данните; на моите родители, Ърнестин и Робърт Рей

Арджънт, за неотклонната им подкрепа по време на моето следване; и на моя научен ръководител, професор Хари А. Ракано, за неговото вещо ръководство.“

В Лос Анджелис беше един часът сутринта, а в Кливланд — четири. Като използвах телефона на Майлоу, набрах 216 — „Информация“. На никого от другите детективи не му направи впечатление, че един цивилен използва служебното оборудване. След като надрасках набързо номера на катедрата по психология на Кейз Уестърн, аз се обадох и помолих да ме свържат с професор Ракано.

Жената от другия край на линията отговори:

— Съжалявам, но тук нямаме човек с такова име.

— Бил е преподавател във факултета.

— Нека проверя в централата на факултета. — Минаха няколко минути. — Не, съжалявам, сър, в списъка на факултета липсва такова име.

— Има ли наблизко някой, който да е работил в катедрата преди десет години?

Мълчание.

— Изчакайте така, моля.

Минаха още пет минути, преди друга жена да каже:

— Може ли да попитам за какво става въпрос?

— Обаждам се от полицейски участък в Лос Анджелис. — Буквално. — За съжаление, една ваша випускничка, доктор Клеър Арджънт, беше убита. Опитваме се да влезем във връзка с някого, който я е познавал в Кливланд.

— О! — каза жената. — Убита... Боже мой, това е ужасно... Арджънт... Не, аз съм тук от шест години, сигурно е следвала преди мен — колко ужасно, нека проверя! — Чух шумоленето на хартия. — Да, така е, сър, в списъка на завършилите е. И е била студентка на професор Ракано?

— Да, госпожице.

— Е, със съжаление трябва да ви кажа, че професор Ракано е покойник. Почина точно след като постъпих тук. От рак. Добър човек. Оказваше голяма подкрепа на студентите си.

Толерантността към самостоятелния труд на Клеър показваше, че е бил добродушен човек.

— Има ли друг някой, който би могъл да познава доктор Арджънт, госпожице?...

— Госпожа Бош. Хм, боя се, че точно в този момент в сградата няма много хора. Сега в аулата се провежда голям симпозиум, един от нашите професори току-що получи награда. Мога да поразпитам и да ви се обадя.

— Много ще съм ви благодарен.

Дадох ѝ името на Майлоу. Щом затворих телефона, той извънтя. Майлоу не се виждаше никъде и аз вдигнах слушалката:

— Бюрото на детектив Стърджис.

Един познат глас каза:

— Бих желала да оставя съобщение за детектив Стърджис.

— Хейди? Аз съм доктор Делауер.

— О! Здравейте... слушайте, съжالياвам, но днес не можах да измъкна нищо от Пийк.

— Не се безпокойте.

— Освен това със Суиг нещата също не вървят особено добре. Щом вие си тръгнахте, той ме извика в кабинета си и ме накара отново да повтора цялата история: какво казал Пийк, кога го е казал, сигурна ли съм, че съм чула както трябва.

— Съжالياвам за неприятностите ви.

— Би било наистина чудесно да можем да го докажа... Между другото исках само да уведомя детектив Стърджис, че съм решила да напусна „Старкуедър“ след няколко седмици, но ако му трябва за нещо друго, може да ми се обади по телефона.

— Благодаря, Хейди. Ще му предам.

— Значи вие наистина работите там? В полицейския участък? — попита тя.

— Не. Просто се случи така, че днес съм тук.

— Звучи интересно. Междувременно аз ще продължа опитите си с Пийк, може пък да изскочи нещо.

— Не рискувайте.

— Какво, с Ардис ли? Вие видяхте състоянието му. Той не е опасен в точния смисъл на думата. Не че съм отслабила бдителността си — мислите ли, че Клеър я е отслабила?

— Не знам — отговорих аз.

— Още мисля за нея. За онова, което ѝ се случи. Изглежда толкова странно, че нещо би могло да я засегне.

— Какво искате да кажете?

— Тя беше от оня тип хора, които са потънали в собствения си свят. Имам чувството, че ѝ беше добре да бъде сама. Тя не се нуждаеше от никой друг.

15.

Телефонирах вкъщи, преди да напусна участъка. Робин беше излязла и всичко, което ме чакаше, беше писмена работа — заключителни доклади по някои случаи за попечителство, които вече бях разрешил. Казах на собствения си глас, записан на телефонния секретар, че ще се върна към пет.

Говорих със себе си.

Дайте клетъчен телефон в ръцете на някой психично болен, и той може да се побърка.

Срещата с Ардис Пийк не излизаше от ума ми.

Изверг.

Човек трудно можеше да свърже тази няма, съсухрена шушулка с човек, способен да унищожи цяло едно семейство.

Каква по-добра препоръка за високоорганизираната система на мистър Суиг?

Какво превръща едно човешко същество в такова нещо?

Бях изнесъл една съкратена лекция на Майлоу и той бе достатъчно любезен да не се оплаче. Но аз нямах истинските отговори; никой ги нямаше.

Питах се какви въпроси бяха отвели Клеър в „Старкуедър“. И при Пийк. Скоро след като бе започнала работа там, тя вече се бе доближила до Пийк. Защо именно той, със своята патология, я беше привлякъл измежду всички останали луди?

Другото, което ме безпокоеше, бе онова, което Пийк бе извършил с очите на малкото момиченце на Ардъло. Дали не омаловажавах твърде прибързано неговите нечленоразделни звуци, издадени пред Хейди? Или може би всичко бе съвсем просто: Клеър е научила за очите и е говорила с него за тях. Дали това не бе събудило нещо у него — чувство за вина, вълнение, някаква ужасна носталгия?

„Лоши очи в кутийка.“ Кутийката не беше ли ковчег? Представата на Пийк за мъртвото дете. Разкривайки престъплението и

подхранвайки паметта — начина, по който убийците сладострастници го правят?

Всичко това предполагаше да се научи повече за Клеър и за демона ѝ, останал досега в сянка.

Никакви любовни афери, никакви известни приятели. Никакво особено въздействие върху нейния свят.

От друга страна, Ардис Пийк навремето е бил звезда.

Поех с колата към Уестууд и използвах компютрите в университетската изследователска библиотека, за да надникна в материалите за масовото убийство на семейство Ардъло. За него бяха писали в национален мащаб цяла седмица. Индексът на периодичните издания предлагаше половин страница цитати и аз продължих да ровя в микрофилма.

Съдържанието на повечето статии беше почти едно и също и се основаваше върху съобщенията на телеграфните агенции. Една голяма снимка на първа страница показваше младия Пийк със застинало изпито лице, оброчно от дълга, стърчаща черна коса.

С обезумели очи, уплашен, като сгачено в ъгъла животно. Персонажът на Едвард Мунк, който крещи с пълна сила. Под лявото му око имаше голям оток. Лявата страна на лицето му беше подпухнала. Грубост при арестуването му? Вестниците не бяха съобщавали такова нещо. Фактите бяха такива, каквито ги помнех. Множество порезни рани, черепни фрактури, жестоки обезобразявания, канибализъм. Статиите бяха пълни с имена на лица и места.

Скот и Тереза Ардъло, съответно на по тридесет и три и двадесет и девет години. Женени от шест години, и двамата завършили Селскостопански институт „Дейвис“. Той, „потомък на богати земевладелци“, беше проявил интерес към лозарството, но се беше занимавал предимно с отглеждането на праскови и орехи.

Британи, петгодишна.

Джъстин, десетмесечен.

Следваше снимка на семейството от щастливите времена: Скот, хванал за ръката малко, палаво на вид момиченце, което прилича на майка си, Тереза, която държи бебето. В устата на Джъстин има

биберон, пълните му бузки се издуват като балончета от двете страни на биберона. На заден фон — виенско колело, явно от някой панаир.

Скот Ардъло беше плещест, рус, подстриган по моряшки, усмихнат широко с пълното задоволство на човек, който е убеден, че е благословен от Бога. Жена му, стройна, но не много красива, с дълга черна коса, прихваната с бяла кариока, изглеждаше не толкова уверена в благополучния край.

Не можех да понеса да разгледам още веднъж лицата на децата.

Нямаше снимка на Норийн Пийк, само съобщение за това как е била намерена, седнала пред кухненската маса. Въображението ми добави мириса на ябълки, мая, брашно.

Главният управител на ранчото Теодоро Аларкон беше открил тялото на Норийн, после беше намерил и другите тела. Бяха го натъпкали с успокоителни.

Не се цитираха негови думи.

Шерифът на Трийдуей Джейкъб Хаас бе казал: „Служил съм в Корея, но това беше по-лошо от всичко, което съм виждал зад океана. Скот и Тери бяха взели тези хора поради добрите си сърца, ето как им се отплатиха. Човек просто не може да го повярва!“

Анонимни жители на градчето говореха за странните навици на Пийк — как си мърморел нещо нечленоразделно, как не се къпел, обикалял улиците, ровел се в казаните за смет, ядял отпадъци. Всички знаели за неговата страст да души експлозивни. Никой не го смятал за опасен.

Друга една статия добавяше: „Всички знаеха, че е странен, но не чак толкова, каза един местен младеж, Дерик Криминс. Той не беше близък с никого. Никой не желаше да се сближава с него, защото миришеше лошо и беше твърде странен, може би е имал нещо със сатаната или кой знае какво.“

Никъде другаде не се споменаваха за сатанински ритуали и аз се запитах дали е имал последователи. Вероятно не, тъй като никой не желал да общува с него.

Трийдуей беше описан като „спокойна общност от фермери и ранчери“.

„Най-лошото, което обикновено се случва, каза шерифът Хаас, са сбивания в баровете, веднъж някаква кражба на оборудване. Но нищо такова, никога нещо като това!“

И това се бе случило.

Нямаше съобщения нито за погребението на семейство Ардъло, нито за това на Норийн.

Продължих да се ровя и намерих три реда, публикувани в лосанджелиския „Таймс“ два месеца след убийството, където се споменаваше, че Пийк е бил изпратен в „Старкуедър“.

На думата „Трийдуйей“ в компютъра нямаше регистрирана никаква информация от злощастния случай насам.

Спокойно градче. Изчезнало градче.

Как може всички жители да измрат?

Или Пийк по някакъв начин ги е избил и тях?

Заварих съобщение от Майлоу на телефонния секретар: „Мистър и мисис Арджънт, хотел «Флайт Ин» на булевард «Сенчъри», стая 129, един следобед.“

Поработих малко с документацията, привърших около дванадесет и тридесет и поех по „Сепулведа“ към летището. „Сенчъри“ прорязва като широка лента южната част на Лос Анджелис, минавайки край безличните студени сгради на хотелите край летището, корабни депа, частни паркинги и небостъргачи, чийто връх се губи в небесата.

„Флайт Ин“ се намираше до един ремонтен парк, който осигуряваше техническото обслужване на автострадата. Твърде голям, за да бъде мотел, той не беше излязъл от пубертета на хотелите. Триетажен, боядисан в бяло, блок с жълти водосточни тръби, с рекламно изображение на каубойка, която кара самолет, незабележим изход вдясно, увенчан с розов неонов надпис „Свободни места“. Гараж на два етажа се издигаше край основния корпус. Доколкото видях, на паркинга нямаше никаква охрана. Оставих сивията на долния етаж на гаража и тръгнах към входа, когато над главата ми се чу ревът на един „Боинг 747“.

Едно табло пред хотела рекламираше огромните легла в стаите, цветните телевизори и входните талони с намаление за някакво място, наречено „Златната патица“, където човек можел да прекара няколко щастливи часа. Във фоайето, застлано с червен килим, имаше автомати, от които можеха да се купят гребени, карти на града и

ключодържатели с героите на „Дисни“. Чернокожият чиновник на рецепцията не ми обърна никакво внимание, когато минах край него и се отправих към първия етаж. Картонени кутии с готова храна бяха оставени край няколко от червените врати, които гледаха към коридора. Въздухът беше горещ и солен, въпреки че бяхме на мили от океана. Стая 129 се намираше в дъното.

Майлоу отвори на почукването ми, изглеждаше уморен. Никакъв напредък или нещо друго.

Стаята беше малка и приличаше на кутийка, интериорът — изненадващо весел: двойни легла със сини кувертюри на цветя, които изглеждаха нови, щампи с летящи диви патици над горните табли на леглата, писалищна маса, имитация на колониален стил, с Библия и телефонен указател върху нея, двойка кресла с твърди седалки, телевизор с деветнадесетинчов екран, монтиран на стената. Два черни найлонови куфара бяха акуратно поставени в единия ъгъл. Срещу леглото — две затворени шперплатови врати, нащърбени отдолу. Тоалетна и баня.

Жената, седнала в ъгъла на по-близкото легло, беше заела твърде изкуствена поза на смазан от скръб човек. Красива, около шестдесетте, с фризирани на студено къдрене коси с цвета на разрежена лимонада, с колие от изкуствени перли на златна верижка около врата и лек грим, тя носеше шоколадовокафява рокля с плисирана пола, бяла колосана яка и маншети. Годежен пръстен с евтин диамант, тънка златна брачна халка, златни обици във формата на мидички.

Жената се обърна към мен. Твърдите, ъгловати черти притежаваха свой чар, въпреки сериозния ѝ израз. Приликата с Клеър беше поразителна и аз си помислих за матроната, каквато Клеър никога нямаше да стане.

Майлоу ни представи един на друг. Ърнестин Арджънт и аз си казахме „Приятно ми е да се запознаем!“ съвсем едновременно. Едното ъгълче на устата ѝ леко помръдна нагоре; после устните ѝ се затвориха — рефлексивната усмивка бързо изчезна. Стиснах една студена, суха ръка. Водата в тоалетната зад едната шперплатова врата шурна и тя върна ръцете си в скута. На другото легло имаше бяла ленена кърпичка, сгъната на триъгълник.

Вратата се отвори и един мъж, който изтриваше ръцете си с кърпа, се опита да излезе.

Беше му трудно, защото едва прекрачи прага.

Не повече от петдесет и седем годишен, той тежеше около сто и осемдесет килограма и приличаше на розово яйце, облечено в бяла риза с дълги ръкави, сиви панталони и бели спортни обувки. Банята беше тясна и той трябваше да се извърне встрани, за да мине край умивалника. Като дишаше тежко, мъжът се поколеба, направи няколко малки крачки и накрая се промъкна. Лицето му се зачерви от усилието. Той сгъна кърпата, постави я върху шкафа и пристъпи много бавно, поклащайки се от една страна на друга като лодка в развълнувани води.

Панталоните бяха от изкуствена материя, чисти, прихванати с тиранти. Спортните обувки бяха напукани. При всяка стъпка в джобовете му издрънчаваше нещо.

Беше на приблизително същата възраст като съпругата си, имаше тъмна къдрава коса, фин, едва ли не деликатен нос, плътни устни, които караха бузите му да изглеждат като балончета. Тройната брадичка бе гладко избръсната. Кафявите очи, почти потънали в плътта му, бяха напрегнати. Той погледна към жена си, после внимателно ме огледа, докато продължаваше тромаво да върви напред.

Сваляйки мислено тлъстините от тялото му, аз успях да видя неговото красиво телосложение. Мъжът се придвижваше напред, като се потеше и дишаше шумно и дрезгаво. Когато стигна до мен, спря, олюля се, успя да запази равновесие и ми протегна ръка с дебелината на бедро.

Дланите му бяха по-малки, ръкостискането — сухо и силно.

— Робърт Рей Арджънт.

Дълбок, хъхрещ глас, напомнящ бас, който отеква в кухнята на огромното му тяло. За секунда си го представих празен и напомен. Но фантазията ми избледня, докато го наблюдавах как се мъчи да достигне до близкото легло. Всяка негова стъпка отекваше върху тънкия килим, всеки негов крайник сякаш вибрираше със свой собствен акорд. Челото му бе оросено с капчици пот, които се стичаха на вадички. Преодолях желанието си да го хвана под мишница.

Жена му се изправи с кърпичката в ръка и попи потта.

Той докосна за миг ръката ѝ.

— Благодаря ти, скъпа.

— Седни, Роб Рей!

И двамата говореха с мекия, характерен за Питсбърг акцент.

Дебеланкото се завъртя бавно, леко се приведе напред и се отпусна на леглото. Дюшекът се огъна почти до пода и пружините изскърцаха. Въпреки че Роб Рей Арджънт седна с разтворени крака, бедрата му се докосваха. Сивият плат на панталоните се изду върху масивните му колене и се изпъна до пръсване върху огромния като тиква корем.

Той няколко пъти си пое дъх, прочисти гърлото си, сложи ръка пред устата си и се изкашля. Жена му погледна към отворената врата на банята, отиде да я затвори и седна на предишното си място.

— Така — каза Роб. — Значи вие сте психолог като Клеър.

Под мишниците му се очертаваха тъмни кръгове.

— Да — отговорих аз.

Той кимна, сякаш бяхме постигнали някакво съгласие. Въздъхна и отпусна ръце между бедрата си.

Ърнестин Арджънт се протегна, подаде му носната кърпичка и сега той сам попи потта по лицето си. Тя извади друг бял триъгълник от чантата си и го притисна към собствените си очи.

Майлоу каза:

— Тъкмо разказвах на мистър и мисис Арджънт как върви разследването ни.

Ърнестин нададе тих, неволен вик.

— Скъпа! — обади се Робърт Рей.

— Добре съм, скъпи — отговори тя почти недоловимо и се обърна към мен: — Клеър харесваше психологията.

Аз кимнах.

— Тя беше всичко, което ние имахме в действителност.

Роб Рей я погледна. Някои части на лицето му бяха станали тъмносини; други бяха розови, бежови, бели, като краските на обелки от ябълка, в зависимост от това как кръвният поток преминаваше през порите на кожата му. Той се обърна към Майлоу:

— Струва ми се, че не сте научили особено много. Има ли шанс да откриете дявола, който го стори?

— Аз винаги съм оптимист, сър. Колкото повече ни разкажете вие и мисис Арджънт за Клеър, толкова по-добри стават нашите шансове.

— Какво друго мога да ви кажа? — каза Ърнестин. — Нямахте човек, който да не харесва Клеър; тя беше най-доброто създание на света.

Заплака. Роб Рей я докосна по рамото.

— Съжалявам — извини се накрая тя. — Това няма да помогне. Какво искате да знаете?

— Добре — каза Майлоу, — като начало да започнем с основната схема. Кога за последен път се видяхте с Клеър?

— По Коледа — отговори Роб Рей. — Тя винаги си идваше вкъщи за Коледа. Винаги сме си прекарвали много хубаво семейно и последната Коледа не беше изключение. Клеър помогна на майка си при готвенето. Каза, че в Лос Анджелис никога не си готвела, твърде заета била, ядъла само консерви и готова храна.

Това отговаряше на вида на кухнята в къщата на Кейп Хорн Драйв.

— На Коледа — каза Майлоу. — Преди половин година.

— Точно така.

Роб Рей сгъна левия си крак.

— Би трябвало да е точно по времето, когато Клеър е напуснала Окръжната болница и се е прехвърлила в болницата „Старкуедър“.

— Така мисля.

Майлоу попита:

— Тя каза ли ви, че сменя работата си?

Отрицателно поклащане на главите.

— Нито думичка?

Отново мълчание.

После Ърнестин каза:

— Тя никога не говореше за работата си в подробности. А ние никога не сме искали да си пъхаме носа в работите ѝ.

Не са знаели. Наблюдавах как Майлоу се стараяше да прикрие учудването си. Роб Рей се опита да премести тежестта на тялото си върху леглото. Единият крак му помогна.

Майлоу отново запита:

— Клеър говорила ли ви е за някакви евентуални свои проблеми? За някой, който я е тормозел — на работата или някъде другаде?

— Не — отговори Роб Рей. — Тя нямаше врагове. Това поне мога да ви го кажа със сигурност.

— Как се държа по време на посещенията си по Коледа?

— Чудесно. Нормално. Коледата винаги е била щастлив празник за нас. Тя беше щастлива, че си е у дома, а ние се радвахме, че е заедно с нас.

— Колко дълго остана?

— Четири дни, както винаги. Изгледахме цял куп филми; тя обичаше да гледа филми. Гледахме и „Леденото шоу на Питсбърг“. Като момиче Клеър караше кънки. В последния ден дойде в магазина ни, помогна ни малко — ние продаваме подаръци и трябва да държим отворено по няколко часа дори и по празниците.

— Филми — повторих аз. Джоузеф Старджил бе казал същото.

— Точно така — ние всички ги обичаме — потвърди Роб Рей.

— Тя беше щастлива, нямаше проблеми — каза Ърнестин.

— Единственият ни проблем беше, че не я виждахме достатъчно. Но разбирахме, че е свързано с кариерата ѝ. А на нас ни е трудно да пътуваме. Заради бизнеса.

— Не обичаме да харчим много — каза Роб Рей. — Освен това аз имам трудности с пътуването заради размерите си. И какво? Това няма нищо общо с пътуването на Клеър до къщи или с нейните проблеми. Нямахте причина някой да я мрази; това навярно е някой маниак, пуснат на свобода от онова място, където е работела. — Кожата му започна да става все по-тъмночервена и думите му изскачаха между мъчителни поемания на въздух. — Казвам ви, ако намеря оня, който я е заплашвал, аз... Ще ви кажа само, че на мнозина животът им ще стане горчив!

— Скъпи! — обади се жена му, като потупа коляното му. После се обърна към нас: — Мъжът ми иска да каже, че Клеър беше мила, благородна и нежна. Никой не би могъл да я мрази.

— Благородна на ента степен! — съгласи се Роб Рей. — В университета тя винаги беше между първите, които искаха да помогнат на другите. На стари хора в болниците, на животни в приютите — нямаше значение, тя винаги беше начело. Особено много обичаше животните. Ние имахме куче, малък шотландски териер. Знаете как децата винаги се отнасят безотговорно с домашните животни, винаги родителите трябва да се грижат за тях. Клеър правеше всичко — хранеше го, чистеше след него. Винаги се опитваше да помогне на разни твари — да намести счупено крило на бръмбар,

всякакви такива неща. Ние знаехме, че ще стане някакъв вид доктор, дори мислех, че ще бъде ветеринарен лекар, но и психологията беше чудесна специалност. Винаги получаваше много добри оценки — но това няма значение, детектив Стърджис! В моргата — онова, което току-що видяхме!... Просто не мога... Трябва да е бил някакъв маниак — на онова място в „Старкуедър“, няма други, освен маниаци.

— Да, сър — каза Майлоу. — Това беше първото място, което огледахме. Обаче не открихме никакви улики. Очевидно пациентите не излизат навън.

— Разбира се! — заяви Роб Рей. — Та може ли да има такъв тъпанар, който да ги пуска навън? Да направи такава глупава грешка? — Сълзи почнаха мълчаливо да се стичат по дебелиите му бузи.

— Прав сте, сър — каза Майлоу. — Но тъй или иначе не успях да стигна доникъде.

Тонът му се беше смекчил; той изведнъж започна да изглежда някак по-млад.

— Е — каза Роб Рей, — мога да кажа, че вие сте добър човек. Откъде сте родом? Семейството ви, искам да кажа.

— От Индиана.

Удовлетворено кимване:

— Знаем, че се опитвате...

Внезапно дебелията му ръка се придвижи към лицето с удивителна бързина и огромният мъж покри очи с кърпичката си.

— О, Роб! — възкликна жена му и също се разплака.

Майлоу отиде в банята и им донесе вода.

Роб Рей Арджънт каза:

— Благодаря ви, тъй или иначе, трябва да пия много. Заради ставите си, така ги смазвам.

Някакъв спазъм накара приведените му плещи да потръпнат. Той извади дебелията гънка на врата си от ризата.

Майлоу продължи:

— Значи Клеър ви посещаваше само по Коледа?

— Да, сър.

— Откога е така — откакто се премести в Лос Анджелис или откакто започна да посещава университета в Кливланд?

— От Лос Анджелис — отговори Роб Рей. — Когато беше в Кейз Уестърн, тя се връщаше вкъщи за Деня на благодарността, за

Великден, през лятото. Помагаше ни в магазина през летата.

— След като се премести в Лос Анджелис, колко често ви пишеше?

Мълчание.

— Ние сме по телефоните, не сме писатели — каза накрая Ърнестин. — Разговорите на далечни разстояния днес са толкова икономични! Имаме от онези телефонни абонаментни карти.

Спомних си за телефонните сметки на Клеър. В последно време нямаше обаждания до Питсбърг. Дали беше звъняла на родителите си от своя кабинет? Или се беше отчуждила от тях? Беше ги присъединила към кръжеца от чужди хора, с които се срещаме на всяка крачка?

— Значи ви се е обаждала — каза Майлоу.

— Точно така — отговори мисис Арджънт. — Доста често.

Майлоу си взе бележка.

— А какво ще кажете за омъжването ѝ? И за развода. Нещо, което би трябвало да знам?

Ърнестин сведе очи. Мъжът ѝ дълбоко и шумно си пое дъх.

— Каза, че се е омъжила в Рино — отговори той. — Скоро след това. При едно от обажданията си.

— Значи ви е съобщила по телефона — повтори Майлоу. — Стори ли ви се щастлива от това?

— Бих казала да — отговори Ърнестин. — Извини ни се, че не ни е съобщила предварително, каза, че това е от онези внезапни неща — любов от пръв поглед. Каза, че мъжът ѝ е добро момче. Адвокат.

— Но вие никога не сте се срещали с него.

— Сигурен съм, че щяхме да се срещнем, но Клеър не остана омъжена за него много дълго.

Две години без никакъв контакт.

— Но тя ви е посещавала за Коледа, когато е била омъжена.

— Не — отговори мисис Арджънт. — Не и по време на брака си. Последната Коледа вече беше разведена.

Майлоу се намеси:

— Обясни ли ви защо се е развела?

— Обади ни се, след като това вече бе станало, каза, че е добре, че всичко е минало приятелски.

— Тази дума ли използва? — попита Майлоу. — Приятелски.

— Или нещо подобно. Опитваше се да ме успокои. Такава беше Клеър. Грижеше се за всички.

Тя погледна към мъжа си. Той каза:

— Знам, че ви изглежда странно — това, че не сме се срещнали с него. Че е нямало голяма сватба в бяло. Но Клеър винаги държеше на свободата си. Тя... това беше... такава си беше тя. Дай ѝ свобода, и тя кара право напред. Винаги е била добро дете — страхотно дете! Кои сме ние, че да оспорваме решенията ѝ? Човек прави всичко по силите си, но кой знае как ще се развие детето му? Тя излезе страхотна. Ние ѝ дадохме свобода!

Гледаше мен през по-голямата част от речта си. Аз кимнах.

— Поискахме да се срещнем с него — продължи той. — Със съпруга. Тя каза, че ще го доведе, но никога не го доведе. Имах чувството, че нещо не е потръгнало още от самото начало.

— Защо?

— Защото никога не го доведе.

— Но тя всъщност никога не ви се е оплаквала от брака си — каза Майлоу.

— Никога не каза, че е нещастна — отговори Роб Рей, — ако това имате предвид. Защо? Да не би да подозирате, че той има нещо общо със случилото се?

— Не — отговори Майлоу. — Просто се опитвам да науча каквото мога.

— Сигурен ли сте?

— Абсолютно, сър. В този момент той не е заподозрян. За съжаление никой не е заподозрян.

— Добре — каза Роб Рей, — знам, че ще ни съобщите, ако има нещо. Единственият път, когато спомена за него, беше някъде към края на един разговор, каза нещо такова: „Джо изпраща поздрав.“ Каза, че бил адвокат, но не пледира пред съда, а се занимава с търговски дела. Имах чувството, че той винаги работи. Тя също. Един от тези модерни бракове. Изглежда, точно това е станало, двамата са били твърде заети, за да си обръщат внимание.

Ърнестина се обади:

— Тя ни изпрати снимка. От сватбата — в параклиса. Тъй че ние знаехме как изглежда той. Червенокос. Помня, двамата с Роб Рей се шегувахме, че ще си имаме малки червенокоси внучета.

Тя отново се разплака, но успя да се овладее и ни се извини сподавено.

Роб Рей каза:

— Би трябвало да знаете какво момиче беше тя, за да я разберете. Много независима. Винаги се грижеше сама за себе си.

— Но се е грижела и за другите — допълних аз.

— Точно така. В такъв случай разбирате защо има нужда да се поразсее. Разтоварва се, като ходи на кино. Или чете книги. Уединението е важно за нея, тъй че ние се стараем да го зачитаме. Почти всичко върши сама. Освен когато заедно отиваме на кино. Обича да ходи на кино с мен — ние и двамата сме луди за филми.

Неправилната употреба на сегашно време ме накара да изпитам парене в очите.

Навярно господин Арджънт също осъзна какво е казал. Раменете му внезапно се отпуснаха надолу, сякаш някой ги беше натиснал, и той втренчено се загледа в покривката на леглото.

— Някакви по-специални филми? — наруших мълчанието.

— Всички добри — прошепна той. Лицето му остана сведено. — Гледахме ги заедно. Никога не съм я насърчавал да спортува. За да бъде искрен, тъй като съм много едър, самият аз не бях особено в състояние да търча насам-натам и бях щастлив, че е толкова момиче, което си седи спокойно и си гледа филми.

— Дори и когато беше съвсем малка, можеше сама да се забавлява — каза Ърнестин. — Беше най-сладкото малко същество на света! Можех да я оставя в кошарката и да си гледам домашната работа и независимо от всичко, което ставаше около нея, тя си играеше там с онова, което сме ѝ оставили.

— Създавала си е свой собствен свят — казах аз.

Усмивката ѝ беше внезапна и някак не на място.

— Точно така, докторе. Съвсем точно го казахте. Независимо от всичко, което ставаше около нея, тя си създаваше свой собствен свят.

Независимо от всичко, което ставаше около нея, тя си създаваше свой собствен свят. За няколко мига тя два пъти употреби тези думи. Дали те не подсказваха някакви семейни бури?

Аз допълних:

— Уединението като бягство.

Роб Рей вдигна глава. В очите му се четеше безпокойство. Опитах се да го въвека в разговора, но той се обърна настрана. Ърнестин го наблюдаваше, като мачкаше носната си кърпичка.

— Колкото до начина, по който Клеър се омъжи — каза тя, — Роб Рей и аз имахме голяма венчавка в църква и заради нея баща ми задлъжня за две години. Винаги съм мислела, че едно от намеренията на Клеър е било да прояви деликатност.

— Онова, което ѝ отвори очите — допълни Роб Рей, — беше, че се съобразяваше с другите. Че помагаше на хората.

— Преди мистър Старджил — намеси се Майлоу — Клеър имала ли е други приятели?

— Срещаше се с момчета — отговори Ърнестин. — В гимназията, искам да кажа. Не беше някаква флиртаджийка, но излизаше. Местни момчета, нищо постоянно. Едно момче на име Джил Грейд ѝ беше кавалер на абитуриентския бал. Сега е лейтенант в противопожарната служба.

— А по-късно? — попита Майлоу. — В колежа? В университета? Мълчание.

— А когато се премести в Лос Анджелис?

— Убедена съм — каза мисис Арджънт, — че когато искаше да си уреди среща, умееше да се покаже от най-добрата си страна. Тя винаги е била много красива.

Нещо, вероятно последният спомен от дъщеря ѝ — сива, обезобразена, просната на металната маса, — принуди лицето ѝ да се сгърчи. Тя го прикри с две ръце.

Мъжът ѝ каза:

— Не мога да разбера за какво е всичко това!

Майлоу ме погледна.

— Още нещо, моля ви — намесих се аз. — Клеър интересувала ли се е някога от изкуство или художествени занаяти? От рисуване, дърворезба, такива неща?

— Изкуство ли? — каза Роб Рей. — Драскаше, като всяко дете, но това беше всичко.

— Най-вече обичаше да чете и да гледа филми — допълни Ърнестин. — Няма значение какво ставаше край нея, тя винаги успяваше да намери свободно време за себе си.

— Извинявайте — каза Роб Рей.

Като се надигна с труд, той се повлече към банята. Ние тримата изчакахме, докато вратата зад него се затвори. През дървото се чу шум от течаща вода.

Мисис Арджънт заговори тихо и поверително:

— Толкова трудно го изживява! Когато Клеър растеше, децата му се подиграваха. Жестоки деца! Той просто си е такъв огромен, понякога яде по-малко и от мен. — Тя спря, сякаш ни предизвикваше да оспорим казаното. — Той е чудесен мъж. Клеър никога не се е срамувала от него, никога не се е отнасяла към него другояче, освен с уважение. Тя винаги се гордееше със семейството си, няма значение какво... — Тя внезапно млъкна. Изчаках дали няма да каже нещо повече. Устните ѝ се свиха навътре. Докато ги хапеше, брадичката ѝ се разтрепери. — Той е всичко, което имам сега. Тревожа се как ли ще му се отрази...

Още едно пускане на водата. След няколко секунди вратата се отвори и оттам се показва голямата глава на Роб Рей. Той повтори трудното си излизане и отново повлече стъпки към леглото. Когато накрая седна, каза:

— Не бих желал да си помислите, че Клеър е била странно дете, което е стояло през цялото време заключено в стаята си. Тя беше упорита, грижеше се сама за себе си, никога не се забъркваше в нищо лошо. Оня трябва да е бил някакъв насилник, някакъв маниак! — Сега заговори малко по-високо, с повече сила, сякаш се бе заредил с гориво. — Клеър не беше глупачка — продължи той. — Клеър знаеше как да се погрижи за себе си — би трябвало да знае!

— Защото е живяла сама ли? — попитах аз.

— Защото... Да, точно така. Моето малко момиче беше независимо!

По-късно, когато с Майлоу седяхме в едно кафене в Ла Тихера, аз казах:

— Толкова голяма болка!

— О, човече! — отговори Майлоу. — Те изглеждат добри хора, но говорят врели-некипели. Държат се така, сякаш са щастливо семейство, въпреки че Клеър никога не си е направила труда да заведе

съпруга си при тях, никога не им се е обаждала. Тя ги е отрязала, Алекс. Защо?

— Нещо, което майката каза, ме накара да се замисля за семейния им хаос. Тя три пъти използва фразата „независимо от всичко, което ставаше около нея“. Като подчерта, че Клеър се справяла добре. Може би е имало някакви неразбории. Но те със сигурност няма да ти кажат нищо. Всичко, което им е останало сега, са хубавите спомени. А и защо онова би могло да има някакво значение?

Той се засмя:

— Значи съвсем внезапно миналото стана неуместно?

— То винаги е уместно за нечий живот — отговорих аз. — Но може би няма нищо общо със смъртта на Клеър. Аз поне не виждам връзка.

— Някой маниак, както каза старецът.

— Той и жена му може да крият семейните си тайни, но не мисля, че искат да ти пречат — казах аз. — Клеър от години е напуснала дома си. Смятам, че в Лос Анджелис се крият повече отговори, отколкото в Кливланд или Питсбърг.

Майлоу погледна край мен към касата и махна за келнер. С изключение на двамата шофьори на камиони със зачервени очи, седнали в отделни сепарета, ние бяхме единствените клиенти.

Келнерката дойде — млада, гъгнива, готова да ни обслужи. Когато си тръгна с нашата поръчка за сандвичи, аз казах:

— Ако е израснала в едно разбито семейство, а след това е пожелала животът ѝ като възрастен човек да бъде спокоен, тогава празните стаи придобиват повече смисъл. Но как са допринесли да се превърне в жертва, това не знам.

Майлоу почука с нокът по един от предните си зъби.

— Само размерите на таткото са достатъчни, за да подействат разрушително. Децата са се подигравали с него и Клеър е трябвало да се справя с това положение.

Той отпи от кафето си, вперил поглед навън през витрината на кафенето. Един невидим пътнически самолет прелетя над сградата и я разтърси.

— Може да е и това — отговорих аз. — Фактът, че е пораснала край него, навярно я е карал да се чувства по-удобно в присъствието на хора, които са по-различни. Но когато е станало въпрос за личния ѝ

живот, тя е прокарала ясна линия: никакви скандали, никакви бъркотии. Избягала е в самотата също както когато е била дете.

Келнерката донесе сандвичите. Тя придоби разочарован вид, когато Майлоу ѝ каза, че няма да поръчаме друго. Той отхапа от воднистата си шунка, аз се заех с моя хамбургер. Малък, мърляв, с цвят на засъхнала кал. Побутнах го встрани. Единият от шофьорите остави парите на масата и излезе през вратата на кафенето с накуцване.

Майлоу отхапа още два залька от сандвича си.

— Чудесно зададе въпроса за изкуствата и художествените занаяти. Надяваше се да извикаш спомен за някаква дърводелница ли?

— Щеше да е добре.

Той отхапа още веднъж, попадна на нещо неприятно и отдръпна сандвича си на една ръка разстояние, преди да го върне в чинията.

— Сетих се за една сцена в моргата. Патоанатомът се беше постарал да събере Клеър, но гледката далеч не беше приятна. Аз пак се опитах да ги разубедя да не влизат при нея. Те настояха. Майката се справи добре, таткото беше този, който почна да диша тежко, целият почервения и се подпря на стената. Помислих, че накрая ще си имаме работа с още един труп. Човекът от моргата, който отначало гледаше горкия човечец, сякаш той е чудото на седмицата, сега наистина се заплесна. Изведох ги оттам. Слава богу, че не припадна.

И двамата помълчахме известно време. Винаги пленник на професията си, аз потънах в мисли за детството на Клеър. Бягството от... нещо... намирала е убежище в самотата... защото самотата размества пластове на въображението... като в някакъв театър на съзнанието. Истински театър.

После се обадох:

— Обичта на Клеър към филмите. И родителите, и Старджил споменаха за това. Ами ако това я е водело до нещо, което е отвъд самото гледане? Ако я е карало да си мисли, че и тя може да играе? Ами ако се е отзовала на съобщението за прослушване на актьори — на същото, на което се е отзовал Ричард Дада?

— Тя харесва странностите, но пък изведнъж да ѝ се прииска да стане кинозвезда?

— Защо не? — отговорих аз. — Това е Лос Анджелис! Може би Клеър също има нещо общо с онази „Кървава разходка“. Ето ти я и

връзката с Ричард. Убиецът се е срещнал с двамата на прослушването.

— Всичко, което досега сме научили за тази жена, ни кара да мислим, че е живяла затворена в себе си. Наистина ли мислиш, че тя би могла да застане пред камера?

— Познавам актьори, които са много свенливи. Но превъплъщаването им в друг човек ги кара да се чувстват свободни.

— Предполагам — каза колебливо Майлоу. — Значи те двамата са срещнали някакъв маниак на прослушването и той е решил да ги ликвидира, бог знае поради какви мотиви... Но защо тогава е този промеждутък между убийствата?

— Може би между тях е имало и други убийства, за които не знаем.

— Потърсих подобни случаи. Нещо, свързано с багажник на кола, с изваждане на очи или със следи от трион. Нищо.

— Добре де — отговорих аз. — Просто теоретизирам.

Келнерката отново се появи и попита дали желаем десерт.

Изръмжаването на Майлоу „Не, благодаря“ я накара да отстъпи и да изчезне набързо.

— Разбирам онова за играенето на някаква роля, Алекс, но тук става въпрос за мис Празна стая, а нейната голяма тръпка е била да си стои самичка. Не мога да си я представя как дава матине, като се прави на Шарън Старлет, или нещо подобно. Да ходиш на кино не е като да си на екрана. Дявол да го вземе, не мога да повярвам, че убийството ѝ няма никаква връзка със „Старкуедър“. Жената е работила с убийци, за бога, и от мен се очаква да повярвам, че никой от тях не е излязъл оттам и не я е ликвидирал. А междувременно ние си седим тук и обсъждаме някакви хипотетични актьорски, щуротии.

Той притисна с ръце слепоочията си и аз разбрах, че има главоболие.

Келнерката донесе сметката и ни я подаде от разстояние. Майлоу остави двадесетачка и помоли за аспирин, като ѝ каза да задържи рестото. Тя се усмихна и хукна с уплашено изражение.

Когато донесе таблетките, той ги погълна на сухо.

— По дяволите Суиг и неговите съдебни нареждания! Време е да отида в щатския отдел за пускане на свобода под гаранция и да видя какво могат да ми кажат за мръсниците от „Старкуедър“, изхвърчали от клетката, откакто Клеър е отишла да работи там. А след това,

разбира се, онази история с киното, защо не? Взето под наем оборудване, както ти подхвърли. — Той смачка опаковката на аспирина и я пусна в пепелника. — Както каза, това е Лос Анджелис. Откога тук логиката значи нещо?

16.

От паркинга на кафенето той се обади по клетъчния си телефон в Сакраменто, като поиска разрешение да направи справка в щатския отдел за пускане на свобода под гаранция. Получаването на такова разрешение отне известно време. Това означаваше да бъдеш прехвърлян от чиновник на негов началник и после на друг чиновник. На всеки няколко секунди на летището се приземяваше по един самолет. Аз стоях край Майлоу, докато той изгаряше калории в усилията си гласът му да се чува отсреща. Накрая неговото търпение бе възнаградено — получи разрешение да прегледа архивите.

— Което означава дни, а не седмици — каза той и се отпрати към близката телефонна будка, където взе от полицата привързания с верижка указател. Кориците му бяха покрити със засъхнала дъвка. — Поне инспекторката потвърди едно: онези от „Старкуедър“ излизат. Не често, но се случва. Тя знае със сигурност, защото преди пет години е имало такъв случай — някакъв човек, за който се е предполагало, че е под строго наблюдение, се завърнал в родния си град и се застрелял в местната бръснарница.

— Толкова по-зле за системата! — отговорих аз. — Може би Суиг затова беше нервен.

— Системата е скапана. Хората не са машини. Дори и на места като „Куентин“ и „Пеликан Бей“ съществуват проблеми от всякакъв вид. Човек или ги вкарва в клетката безусловно, или те правят каквото си пожелаят. — Той започна да рови из страниците. — Много добре, а сега да потърсим фирми за даване под наем, които имат някаква връзка с киното.

Повечето от компаниите за даване на оборудване под наем се намираха в Холивуд и Бърбанк, останалите бяха разпръснати около Вали и Кълвър Сити.

Малко след три следобед последвах колата без специални обозначения на Майлоу, първо по шосе 405, а после по 101. Излязохме на Булеварда на залеза. Движението беше слабо.

Холивудските фирми за предоставяне на оборудване под наем се помещаваха в големи складови постройки в западния край на района, между „Феърфакс“ и „Гоуър“. Струпването им на булевард „Санта Моника“ ни даде възможност да паркираме и проверим набързо около половин дузина. Споменаването на „Тин Лайн“ и „Кървава разходка“ предизвикваше удивени погледи у чиновниците, повечето от които приличаха на скитници, ровещи се из купищата метални отпадъци.

При седмия опит на едно място в Уилкокс, наречено „Материали Флик“, някакъв кокалест, наподобяващ маймуна млад човек, с дълга като грива черна коса и с продупчена устна, се показва иззад един висок щанд. Полицейската значка на Майлоу му направи много силно впечатление. Зад него се виждаха две врати с надпис „Само за персонала!“. В дъното някаква певица напругаше до краен предел гласните си струни. Опитваше се да бъде Джоан Джет или бог знае кой друг. Дългата коса носеше прилепнала черна тениска и червени джинси. На тениската имаше надпис: „Никакъв секс, ако не води до дансинга!“ Ръцете му бяха бели и обезкосмени, повече вени, отколкото мускули. Нервни, фиброзни белези от убождания по свивките подсказваха, че вероятно е имал преживявания с полицията.

Майлоу се обърна към него:

— Работили ли сте тук преди двадесет месеца, сър?

„Сър“ накара момчето да се ухили глупаво.

— Не съм редовно. — То се наведе напред.

Ценоразписите бяха закачени по стените наоколо. Дневна такса за пясъчни торби, локомотиви за теснолинейки от Дивия запад, странични стени, закачалки за дрехи, лампи тип „Карделини“, зелени екрани. Удивително евтино; човек можеше да наеме машина за сняг за петдесет и пет долара.

— Да си спомняте да сте давали нещо под наем на една компания, наречена „Тин Лайн“?

Очаквах отегчена прозявка, но Дългата коса отговори:

— Може би.

Майлоу изчака.

— Звучи познато. Да, може би. Да.

— Бихте ли проверили в документите си, моля?

— Да, изчакайте за момент. — Косата отвори двойната врата, изчезна и се появи, като размахваше един картон, готов да се разпадне.

— Да, сега си ги спомням.

— Някакви проблеми? — попита Майлоу.

— Големи.

Косата изтри ръцете си в червената фланелка. Мърлявата метална халка в горната му устна определено пречеше на изражението на накърнено достойнство, което той се опитваше да си придаде.

— Какво са направили? — продължи Майлоу.

— Отмъкнаха ни неща за четиринадесет хиляди.

— Това е много оборудване! — намесих се аз.

— Не и за Спилбърг, но за такива задници — да. Дадохме им всичко. Микрофони, сценични принадлежности, високоговорители, разна бутафория, заместваща кръвта течност, филтри, кафеварки, чаши, маси, всякакви шибани джунджурии. Големите неща бяха една доли^[1] и две камери — купчина старо желязо, което никое студио няма да иска и да погледне, но все пак струват нещо. Искаха да ги наемат за десет дни. Досега не бяха си имали работа с нас и тъй като ни замириса на гнило, им поискахме двоен депозит и те ни издадоха чек, който според проверката ни имаше покритие. Записах си и регистрационния номер, изобщо всичко, както си му е редът. Но те не само че не ни платиха, но и духнаха с оборудването. А когато се опитахме да осребрим чека, познайте какво стана?

Момчето оголи зъбите си. Изненадващо бели. Зад тях нещо просветна. Пробит език. Докато говореше, не се бе чуло никакво подрънкване — опитът си казваше думата. Дали издръжливостта на болка при новото поколение не се повишаваше? Дали това щеше да подобри състава на морските пехотинци?

Аз казах:

— Какво ви накара да мислите, че работата намирисва?

— Те се мотаеха като патета в кълчища, не знаеха какво да правят. А най ме е яд, че аз им помогнах, човече, казах им как могат да вземат най-много за парите си. А те духнаха и ме прецакаха.

— Обвиниха ли ви за това?

— Шефът каза, че щом аз съм направил сделката, аз трябва да ги намеря и да възстановя мангизите. Намерих — дръжки!

— Казвате „те“ — отбеляза Майлоу. — За колко души говорите?

— За двама. Момче и момиче.

— Как изглеждаха?

— На по два̀сет, трийсет. Тя изглеждаше готино, с руса коса — светлоруса, като Мерилин Монро или Мадона, когато се носеше така. Обаче дълга и права. Хубаво телце, но нищо особено. В лицето — гот. Той беше висок, по-възрастен от нея, опитваше се да се прави на хипар.

— На колко години? — попита Майлоу.

— Вероятно около трийсет. Мацката май беше по-млада. Всъщност не обърнах внимание. Тя не каза много, повече говореше той.

— Колко висок беше? — продължи да разпитва Майлоу.

— Горедолу колкото вас, но мършав. Не колкото мен, но не и като вас във всеки случай. — Глупаво ухилване.

— Цвят на косата?

— Тъмна. Черна. Дълга.

— Като вашата?

— Ами, как не, човече. Неговата беше къдрава, като че къдрена, може би стигаше дотук. — Докосна раменете си.

— Тя — платиненоруса — каза Майлоу, като си записваше. — Той — дълга и къдрава. Навярно перуки?

— Ами сигурно — съгласи се Косата. — Не може да се каже със сигурност, човече.

— Как бяха облечени?

— Ами нормално. Нищо особено.

— Някои други отличителни белези?

Косата се изсмя:

— Нещо като 666^[2] върху челата им ли? Неее, нищо такова!

— Ще можете ли да ги идентифицирате, ако пак ги видите?

— Не знам. — Пробитият му език се вмъкна между горните и долните зъби. Този тик направи лицето му да придобие намръщения израз на трагедийна маска. — Може би не. Всъщност не обърнах особено внимание на лицата им. Опитвах се да им дам колкото е възможно повече за парите им.

— Но все пак може би ще ги разпознаете?

— Защо, да нямате снимка?

— Още не.

— Добре, донесете, ако намерите. Може би, но не обещавам.

— Фактът, че са носили перуки — каза Майлоу. — Това не ви ли обезпокои?

— Защо трябва да ме обезпокои?

— Може да са прикривали нещо!

Косата се изсмя:

— Всеки в индустрията прикрива нещо! Човек тук няма да види мацка с естествен цвят на косата, а половината от момчетата носят перуки и си слагат сенки за очи. Шибана работа — но онези може би са играели в някакъв свой собствен филм и сами са се занимавали с всичко. Тъй се правят повечето работи тук.

— Казаха ли ви нещо за филма?

— Не съм питал и не са ми казвали.

— „Кървава разходка“ — каза Майлоу. — Прилича на нещо касапско.

— Може и тъй да е. — Отегчението се бе върнало на лицето му.

— Взели са изкуствена кръв.

— Няколко галона. Дадох им най-добрата, която имаме, добра и плътна. И те ми намигнаха — ей така. Шефът харесва тези неща!

— Някакъв намек, че може да е било и порно?

— Всичко е възможно — повтори Косата. — Аз познавам повечето хора от този бранш, но винаги има нови задници, които се опитват да пробият. Но тези не ми заприличаха на някои от чистото порно.

— Какво е чисто порно?

— Ами тъпчат се с екстази до вцепеняване, а после се скъсват от чукане. Много-много не се говори — понякога няма и думичка.

— Шефът ви направи ли нещо друго, освен да ви накара вие да ги търсите?

— Какво искате да кажете?

— Опита ли се да открие някаква дияра от тях? Не се ли свърза с някоя агенция за събиране на дългове?

— Нае една агенция, а като не стана нищо, ги отписа. Мина цяла година и предполагам, че ще прием по една студена вода за четиринайсетте хиляди.

— Стават ли често такива неща?

— Да ни завличат ли? Не през цялото време, ама стават. Но обикновено не за толкова пари. И обикновено си връщаме нещо.

— Разполагате ли още с тяхното досие?
— Не съм го унищожил.
— Ще можем ли да го видим, мистър?...
— Бонър. Вито Бонър. — Отново изтри ръцете си. — Да се върна и да проверя. Да не са накиснали и други? Затова ли сте тук?
— Нещо такова.
— Човече! — каза Бонър. — Ама че глупаци! Ние предупредихме другите компании наоколо. Също и „Бърбанк“, и „Кълвър“. — Голям кичур от изкуствената му коса погъделичка брадичката му и той го отмахна. — Мисля, че предупредихме и във Вали. Тъй че всеки, който им е дал нещо след това, си заслужава да му го начукат!

Ние седнахме в колата на Майлоу и започнахме да изучаваме папката. На корицата пишеше: „Тин Лайн“: „Кървава разходка“. Лош кредит. Първата страница беше едно писмо от агенцията за събиране на задължения „Инсино“, в което се съобщаваше за всеобхватно търсене без резултат. Следваше молба за вземане под наем. Адресът на „Тин Лайн“ беше даден на булевард „Абът Кини“ във Венис. Сведение за телефона във Венис с бележка, че е автомат с монети.

— На един хвърлей с кола от Холивуд — казах аз. — И при това с толкова фирми за даване под наем, и то под носа им, в Санта Моника. Явно не са искали да цапат собственото си гнездо.

Майлоу кимна, докато се взираше в листа. Подписът отдолу трудно можеше да се разчете, но на една черна визитна картичка, прикрепена с телбод към папката, можеше да се прочете:

Грифит Д. Уорк
продуцент и президент
„Тин Лайн Пръдакшънс“

Номерът на телефона в долния ляв ъгъл. Бели букви върху черен фон. Старомодно изображение на снимачна камера в долния десен ъгъл.

— Фалшив номер — каза той. — Опит да се имитира активна дейност... Уорк. Звучи ми като прякор, специално предназначен за телефонни обаждания.

— Грифит Д. У. — казах аз. — Обзалагам се десет срещу едно, че това е обърнато име на Д. У Грифит. Освен това, обзалагам се, че У в Д. У. е Уорк. Не е особено хитро, но старият Вито не се е усетил.

— Старият Вито навярно знае повече за бутафорията, отколкото за историята на киното. — Той отгърна на следващата страница. — Ето и банковото удостоверение за чековия депозит — клон на Американската банка в Панорама Сити. Тези момчета са овършали цялото място. — Той погледна часовника си, марка „Таймекс“. — Твърде късно е да телефонираме на мениджъра. Аз ще отида до адреса във Венис да проверя дали наистина са имали кантора там; после ще занеса папката в лабораторията, просто да видят дали по нея няма да се появят някакви отпечатащи от известни ни лоши момчета. Утре са наред всички останали фирми в окръга, даващи реквизит под наем, за да разберем дали мистър Уорк не е оставил и други без снимачен инвентар.

— Май сега историята с филма ти харесва — закачих го аз.

— Работя с всичко, до което мога да се добера — отговори той. — Аз съм стар копей: когато нещо започне да вони, отивам да душа.

— Обявата за прослушване може да е била друга уловка — да накарат мераклиите да си платят за удоволствието.

— Не би ме изненадало. Всъщност целият Холивуд е една огромна уловка — Имиджа *uber alles*^[3]. Дори когато се предполага, че е законно. Един от първите ми случаи, още по времето, когато се занимавах с кражби, беше... — Той спомена името на един известен актьор. — Беше започнал като студент, правейки филмчетата си с кинокамера, открадната от университетския театрален факултет. Когато го залових, се държеше като света вода ненапита и не прояви и капчица разкаяние. Накрая се съгласи да върне всичко, а университетът реши да не различава повече въпроса. Няколко години по-късно си седя, гледам телевизия и какво да видя — този задник е номиниран за „Оскар“ заради някакъв филм със социални проблеми върху реформата на затворите и реди едни високопарни слова! А какво да кажем за... — Той спомена името на един голям режисьор. — Зная с абсолютна сигурност, че е започнал, като е продавал кокаин на

изходите на студиите. Да, този Уорк е намерил подходящия бизнес за един психопат. Въпросът е доколко неговите пакости имат връзка с моите случаи.

Върнах се вкъщи едва след шест. Колата на Робин беше в гаража. Къщата ухаеше прекрасно от пикантния аромат на пилешки бульон.

Тя беше край печката и бъркаше нещо. Косата ѝ беше пусната и падаше свободно по гърба ѝ; тъмни капчици пот подчертаваха кестенявия ѝ цвят. Ръкавите бяха навити до лактите, а лицето ѝ беше зачервено от парата на супата, то блестеше от пот. Долу в краката ѝ бе приклепнал Спайк, задъхан, готов да скочи за някое късче. Масата бе сервирана за двама.

Когато я целунах, Спайк изръмжа.

— Бъди добро момче! — сгълчах го аз.

Той изръмжа още веднъж и се помъкна към купичката си с вода.

— Убеждаване чрез принуда — казах аз.

Робин се засмя:

— Реших да ядем вкъщи. Напоследък не съм те виждала много.

— Звучи ми чудесно! Искаш ли да приготвя нещо?

— Не, освен ако не ти се яде нещо друго.

Аз надникнах в тенджерата. Златният бульон приютяваше в бълбукащата си пазва моркови, целина, лук, късчета бяло месо и широки ивици юфка.

— Нищо друго не ми се иска — казах аз, като заставах зад нея и обгърнах кръста ѝ, после плъзнах ръце към бедрата ѝ. Почувствах, че се отпуска в обятията ми. — Това — продължих аз — е една от онези големи фантазии — той се промъква зад нея, докато тя готви, и какъвто е стар сладострастник...

Робин се засмя, въздъхна леко и се притисна към мен. Ръцете ми се насочиха към гърдите ѝ, отпуснати и меки, покрити с дребни капчици пот. Зърната им се втвърдиха под дланите ми. Аз промъкнах пръсти под колана на панталоните ѝ. Тя издиша рязко.

— Ах, вие, психиатри такива! — възкликна тя, като постави ръка върху моята. После я насочи надолу. — Прекарвате повечето си време с разни фантазии, а не с реалността!

- [1] Подвижна платформа за камера. — Б.пр. ↑
- [2] Знакът на дявола според „Апокалипсиса“ на св. Йоан Богослов. — Б.пр. ↑
- [3] Над всичко (нем.). — Б.пр. ↑

17.

На другата сутрин се събудих с мисълта за мистър и мисис Арджънт, които твърдяха, че Клеър е избрала психиатрията, защото е искала да се грижи за хората. Въпреки че се бе насочила към невропсихологията като специалност, която съсредоточава вниманието си върху диагностиката, а избягва лечението. Върху изследователската диагностика, диаграмите и схемите, тези йероглифи на науката. Тя рядко е излизала от лабораторията си. Като се има предвид това, грижела се е не за нещо друго, а за данните в Окръжната болница.

Поне допреди шест месеца и преместването ѝ в „Старкуедър“. Робин навярно беше права и тази ѝ стъпка представляваше част от нейния алтруизъм.

Но защо тогава? Защо там?

Нещо не пасваше. Чувствах главата си като картотека, пълна с избрани наслука фишове. Аз обикалях из кабинета си и се опитвах да ги сравнявам. Робин и Спайк бяха излезли и тишината ме съсипваше. Беше време, много отдавна, когато се чувствах добре, че живея сам. Ограниченията и свободите на любовта ме бяха променили. Дали Клеър беше изпитвала любов?

Звънът на телефона беше като звук от стъкло, разбиващо се в камък.

— Първо дребните неща — каза Майлоу. — Джоузеф Старджил съвсем не е толкова богат, колкото твърди, защото част от собствеността му е ипотекирана, но той все пак притежава черно на бяло над четири милиона. Адвокатската практика му носи около сто и осемдесет хиляди годишно. Ако е някакъв алчен психопат или е ненавиждал същността на Клеър, предполагам, че триста и петдесет хиляди биха могли да го мотивират, но не мога да намеря никакви доказателства нито за едното, нито за другото, а и един адвокат, занимаващ се с легализиране на завещания, ми каза, че на Старджил ще му трябва дяволски много време, за да влезе във владение на имота. Без завещание щатът ще вземе по-голямата част от него, а родителите

на Клеър ще получат останалото. Старджил не е съвсем зачеркнат от списъка на заподозрените; все пак ще трябва да разузная дали не е направил някакви лоши инвестиции. Второ: нито една друга компания за даване на реквизит под наем не е била завлечена от мистър Уорк или „Тин Лайн“, тъй че той вероятно не е търсил някакво солидно оборудване, а е имал нужда само от необходимото за собствения му замисъл и е решил да запази взетото под наем, след като го е реализирал. Не успях да открия и самия Уорк. Сценарият за „Кървава разходка“ не е бил регистриран в никоя от гилдиите, никой не е чувал за „Тин Лайн“ и няма никакви данни филмът някога да е бил осъществен. Влязох във връзка с някои лаборатории за монтиране на филми, защото, ако има заснет някакъв метраж, той би трябвало да бъде монтиран някъде. Nada^[1]. А в клона на Американската банка в Панорама Сити за телефонния автомат не е постъпил и грош, обаче трябваше да отида там и да представя разрешително, за да мога да надникна в сметката на „Тин Лайн“.

— Тежък ден! — казах аз.

— И в края на краищата нищо. Почвам да мисля, че цялата тази история с киното е мъгла, особено като имам предвид точка трета: чиновничката от Държавния архив ми позвъни, Бог да я благослови. Излиза, че един пациент на „Старкуедър“ е бил освободен преди седем месеца. Някой си Уендъл Пели. Три седмици преди Клеър да постъпи на работа там. Това е малка следа, но Пели е могъл да научи за Клеър от някой идиот, който още е там. Или Клеър е имала контакт с него. Помисли само: датата на нейното официално постъпване е три седмици след като Пели е бил освободен, но какво може да ни гарантира, че тя не е ходила там и преди това. Да кажем, че случайно е налетяла на Пели — той може да е бил доста прилично момче, на което са се доверявали, нещо като гид за посетителите, като Хатърсън. Тя отива там да помага на хората и ѝ сервират някаква история за постигнат от тях успех. Това би могло да ѝ се стори привлекателно, нали?

— Разбира се — казах аз. — Но щом са пуснали Пели преди седем месеца, значи той е бил освободен един месец след убийството на Ричард Дада.

— Тогава някой друг е убил Дада. Винаги съществува такава вероятност.

По тона му разбрах, че не трябва да настоявам повече.

— А нещо за самия Пели? — попитах аз.

— Бял, четиридесет и шест годишен, обвинен преди двадесет и една години, че е застрелял любовницата си и нейните три деца в Сиера, Страната на златото. Очевидно Пели се е опитвал да започне да добива злато, завел ги е там, за да бъдат едно щастливо семейство, напил се е, самонавил се е, че те се опитват да го ограбят, и ги избил в пристъп на луд бяс. Диагнозата е параноидна шизофрения, опиати и алкохол, бил е твърде не на себе си, за да бъде подведен под отговорност.

— Защо са го пуснали навън?

— Служебна препоръка от „Старкуедър“ е всичко, с което разполага Отделът за освобождаване под гаранция.

— Суиг е одобрил освобождаването — казах аз. — Обаче го премълча пред нас.

— Мошеник. Никога не ми е харесвал. Трябва да разбере някои неща за самия него, но в момента главната ми грижа е да открия къде е Пели.

— Избягал ли е? — попитах аз. — Предполага се, че на освободените се дават консултации и им се правят медикаментозни тестове.

— Всичко това е доста забавно, нали? Пели се е бил сврял в някакъв социален дом близо до парка „Макартър“. Наблюдаващите не са го виждали от цял месец. Твърдят, че навреме са уведомили отговарящия за него служител. Опитах се да го намеря, но той още не се е свързал с мен.

— А този служител кого би трябвало да уведоми?

— Местната полиция. Отдела за защита на населението. Обаче не могат да открият никакво уведомление. Системата, а?

— А Суиг не трябва ли да е уведомен?

— Навярно. Ако е така, значи крие и нещо друго. Не искам да кажа, че той може да ни бъде от полза в този момент. Малко вероятно е Пели да е избягал обратно в „Старкуедър“.

— Тогава каква трябва да е следващата стъпка? — попитах аз. — Общонационално издирване?

— Не — отговори той. — Това е за телевизията. Официално Пели все още не е направил нищо лошо, тъй че няма защо щатският

надзор или който и да е друг да съобщават на пресата и да паникьосват хората. Ако Отделът за защита на населението бъде уведомен, това означава, че снимката на Пели и данните за него ще бъдат включени в информационния бюлетин на участъка, а те, ако проявят добра воля, ще раздадат негови снимки на дежурните полицейски коли. А това значи, че ако Пели направи нещо на обществено място и някой униформен се озове там навреме, ще бъде сгащен. Но ако не създава проблеми, може евентуално да се покрие и да се занимава с дърводелство например.

— Бил е по улиците три седмици преди Клеър да се присъедини към персонала в „Старкуедър“ — казах аз. — Може и да си прав. Тя е срещнала Пели и той е станал обект на плановете ѝ за работа извън болницата.

— Хей! — отговори Майлоу. — Казала е на онази психиатърка, че е готова за това. „Толкова много луди, толкова малко време!“

— А може Пели и Пийк да са общували помежду си. Може би Пийк е говорел за него, защото между тях е съществувала някаква хармония. Приличат си по едно важно нещо: и двамата са избили цели семейства.

— Най-добрата основа за приятелство, която някога съм чувал! — изруга той.

— Хейди въобще не спомена за освобождаването на Пели. Но тя се е включила в персонала след Клеър, може и да не е чувала за това.

— Тъй или иначе, бих искал пак да поговоря с нея — каза Майлоу. — Още повече че е единственият човек от това място, който прояви някакво желание да помогне. Тя застъпва на смяна в три. Аз ще бъда в движение цял ден, за да се опитам да открия някаква диря от Пели, затова ще оставя съобщение на телефонния ѝ секретар с твоя номер, за да те потърси. Съгласен ли си?

— Разбира се. Освен това мога да опитам да разбера от оня главен психиатър в „Старкуедър“ — Олдридж, какво знае за Пели.

— Не, още не — трябва да бъдем дискретни. Ако излезе, че Пели е нашият лош човек, оня, който е дал съгласие за освобождаването му, ще попадне на мушката. Няма смисъл да ги предупреждаваме и да им даваме възможност да организират защитата си. Да даваме възможност на Суиг да се свърже с чичо си сенатора и да вдигне цяла барикада от

документи! — В думите му прозвуча раздражение, но и нотка на оживление.

— Като че ли имаш добри предчувствия! — подхвърлих аз.

— Не знам, но ще ти кажа едно нещо и го запомни: това ми харесва адски повече, отколкото всички онези филми и дрънканици за бръцолевенето на Пийк. Това е светът, който аз познавам: лошият човек излиза на улицата и се случват лоши неща... Предполагам, че вярата ми в двата края, които някъде се съединяват, ще се потвърди още веднъж.

Стоплих си малко от останалата супа и набързо я изгълтах, докато си мислех колко въодушевен беше Майлоу от мисълта за Уендъл Пели.

В допълнение към обстоятелството, че бе чист по отношение на убийството на Дада, Пели беше използвал пистолет, не нож. Но пък двадесет и едната години може и да бяха променили стила му на убиване. И е офейкал от социалния дом.

Само че Майлоу се осланяше на онова, което мразеше най-много: теорията. Ако погледнеше трезво на нещата, щеше да поохлади ентузиазма си. Аз обаче не казах нищо. Запазих съмненията си за себе си. Терапията ме беше научила на едно: трябваше да се избере подходящият момент.

Телефонът ми иззвъня в три и двадесет и три. Очаквах да е Хейди Оут, но секретарката ми съобщи:

— Обажда се някоя си доктор Хърцлинджър от Окръжната болница. Казва, че е по повод на доктор Арджънт.

— Свържи ме.

Прещракване.

— Доктор Делауер? Обажда се Мери Хърцлинджър. Звънях на детектив Стърджис, но от участъка ми дадоха този номер.

— Той излезе и ме помоли да приема някои от съобщенията за него. За какво става въпрос?

— След като вие си отидохте, установих, че все повече мисля за Клеър. И почнах да се питам дали не съм предала нещо погрешно. Например относно онези нейни странни думи при раздялата ни — „Толкова много луди, толкова малко време!“ Вие ме попитахте дали Клеър е изглеждала разстроена, когато ги е казала, и аз отговорих отрицателно, че тя всъщност се усмихваше. Но колкото повече мисля,

толкова повече разбирам колко нехарактерна за Клеър е тази забележка. Защото преди тя никога не се бе шегувала. Никога не бе проявявала каквото и да е чувство за хумор, наистина. Не искам това да прозвучи непочтително към нея — но тя беше просто един извънредно сериозен човек. Когато не съм на работа, аз се опитвам да не анализирам хората, но вие знаете как става. Аномалиите ме привличат.

— Както и мен. Риск на занаята.

Тя се изсмя:

— Аномалиите освен това ме карат да се питам и за чувството на страх.

— Мислите, че Клеър е изпитвала чувство на страх, когато е сменяла местоработата си?

— Просто разсъждавам — отговори Мери, — но тя изрече онези думи така, сякаш ги беше репетирала. Сякаш ги рецитираше сама на себе си. Защото, да бъдем откровени, онова, което правеше, беше странно. Работата на Клеър беше сигурна, доктор Тиоболд я харесваше. Но да си събереш багажа просто така и да напуснеш заради място като „Старкуедър“? Тя никога не беше работила с пациенти, да не говорим — с психопати убийци. Това просто не звучи смислено!

— Може би след като е свършила изследванията си, е пожелала да помага пряко на хората.

— Тогава защо в „Старкуедър“? Кой има нужда от помощ там?

— Значи искате да кажете, че решението ѝ я е плашело, но тя тъй или иначе се е хвърлила с главата надолу — казах аз.

— Да, но това също не звучи смислено, нали? Ако е била нервна, защо да го прави? Бих се обзаложила, че ако беше отишла в кабинета на доктор Тиоболд и му беше съобщила, че е променила решението си, той на секундата щеше отново да я вземе на работа, без да задава никакви въпроси. Тя беше прекрасен изследовател. Сега, като разглеждам нещата със задна дата, ми се струва странно поведението ѝ, когато разчистваше кабинета си и пренасяше нещата си в колата. Онова, за което разговаряхме. Не мога да си спомня много неща, но все пак помня едно: тя спомена, че е оставила някакви материали в шкафа в кабинета, и каза, че ще се върне за тях следобед. Но аз бях в кабинета целия ден, а тя не се върна. Никога не се върна. Отидох да проверя и наистина те бяха там, в ъгъла. Два кашона с името ѝ върху

тях. Бяха затворени, но не бяха запечатани и аз отворих единия — надявам се, че не съм нанесла някаква вреда, като съм го направила?

— Не — отговорих аз. — Намерихте ли нещо интересно?

— Главно ксерокопия на вестникарски статии. Собствени публикации на Клеър и някои статии, свързани с нейните изследвания върху алкохолизма. Но наред с това имаше и един найлонов плик, пълен с изрезки от вестници. Всъщност фотокопия и когато ги прочетох, разбрах, че трябва да се обадя на детектив Стърджис. Всички бяха за едно масово убийство, станало преди шестнадесет години...

— На семейство Ардъло — казах аз. — Ардис Пийк.

Мълчание.

— Значи вече знаете?

— Пийк е в „Старкуедър“. Той е бил един от пациентите на Клеър.

— О, Господи!... Значи Клеър се е интересувала от него още преди да отиде там... може би той е бил една от причините тя да приеме тази работа. Но защо?

— Добър въпрос — казах аз. — Къде са изрезките сега?

— Точно пред мен — не искам да пипам другите неща, дори не съм се докоснала до втория кашон. Можете да ги вземете преди осем тази вечер, а утре ще бъда тук около седем сутринта.

— Благодаря ви — казах аз. — И ви благодаря, че се обадихте. Щом се свържа с детектив Стърджис, ще го уведомя.

— Този Пийк — каза тя. — Още ли е там — затворен?

— Да.

— Значи не би могъл да бъде той — произнесе тя и в гласа й прозвуча някакво облекчение. — Започнах да чета изрезките. Онова, което е направил... Тъй или иначе, положението е такова.

— Още нещо — казах аз. — Клеър споменавала ли е някога, че обича да гледа филми?

— Не и пред мен. Защо?

— Казаха ни, че това е било основното й развлечение.

— Струва ми се, че не съм изненадана — отговори Мери.

— Разбира се. Мога да го разбера — да избяга от себе си във фантазиите.

— Според вас тя е била човек с активно въображение?

— Според мен е била човек, който би могъл да бъде зависим от въображението си. Защото, не искам да бъда жестока, но истината е, че тя, изглежда, не е имала достатъчно реален живот.

Интересувала се е от Пийк, преди да приеме работата.

Нейният проект. Опитвала се е да увеличи способностите му за словесен изказ.

Или поне така е твърдяла. Какво у него е породило интереса й? Нещо във връзка с психиката му? Или неговите престъпления?

Да смеси изрезките с данните от своите изследвания!

Защото е смятала изрезките за данни?

Защо един изследовател на алкохолизма, израснал в Питсбърг и следвал в Кливланд, ще се занимава с едно зверство отпреди шестнадесет години, извършено в някакво калифорнийско градче?

Градче, което вече не съществува.

Помислих си за унищожаването на Трийдуей. Цяло едно население изчезва. Каква роля е изиграла онази безумна нощ на Ардис Пийк?

Кървавата разходка на Пийк... Още известно време се борих с тази идея. Клеър, един изследовател, който открива нещо...

Вече беше три и четиридесет, а Хейди Оут още не се бе обадила. Включих телефонния си секретар и се върнах в библиотеката.

[1] Нищо (исп.). — Б.пр. ↑

18.

Първо направих фотокопия и отново прегледах статиите, които бях открил вчера. Никакви нови прозрения. Като използвах думите „Ардъло“ и „Пийк“, аз се върнах двадесетина години преди престъплението и извадих пет съобщения, всичките в „Лос Анджелис Таймс“.

24 ноември 1929 г.

АРДЪЛО ВОДИ „ИНДИАНЦИТЕ“ КЪМ ПОБЕДА НА ФУТБОЛНОТО ИГРИЩЕ

Ред Шън, спортен наблюдател на „Таймс“

Две счупвания на рекордите, извършени от звездата преден защитник Хенри Ардъло — Бъч, по време на четвъртфиналите, отведоха „Индианците“ от Станфорд към победа с 21:7 над отбора на „Мечките“ в мача миналата неделя.

Ардъло, вече известен със своите пасове, показва майсторската си игра с крака, като извърши два неотразими и светкавични удара от тъчлинията, съответно от 70 и 80 ярда. Многобройната публика изрази одобрението си, станала на крака и с бурни овации, а някои професионални скаути, следили звездната игра на Ардъло през целия сезон, са били забелязани да наблюдават якия играч от младежкия състав. Никой няма да се изненада, ако славата кацне на рамото на Бъч още докато е студент. И което е още по-важно, със събирането на върната кохорта на Пало Алто^[1], „червенокожите“ вече си осигуряват участието в надпреварата за купата „Роуз“.

8 декември 1929 г.

Ред Шън, спортен наблюдател на „Таймс“

Поради счупена бедрена кост по време на тренировка вчера големият Хенри Ардъло — Бъч, от Станфорд бе изнесен на носилка от терена.

Очакваше се Ардъло, отбелязалият най-много точки преден защитник на Тихоокеанската университетска лига, да води „Индианците“ в техния мач за купата „Роуз“ с Ю Ес Си. Лекарите, на които е поверено лечението на контузения играч, съобщиха, че с неговата футболна кариера е свършено.

12 август 1946 г.

ГРУПА ФЕРМЕРИ КАЗВАТ, ЧЕ ТРУДЪТ НА ИМИГРАНТИТЕ Е НУЖЕН ЗА ИЗХРАНВАНЕТО НА ЩАТА

Джон М. Дарси, наблюдател на „Таймс“ по трудовите въпроси

Консорциумът на производителите на плодове в Калифорния се срещна със заместник-секретаря на земеделието Клемънт У Чейз във Вашингтон тази седмица, за да поиска смекчаване на имиграционните закони, с цел да се позволи увеличаването на броя на „потящите се“ работници от Мексико.

Клонът на Селскостопанското сдружение твърди, че по-суровите имиграционни закони ще доведат до увеличаване на разходите по труда, което ще нанесе „жесток удар върху местните потребители“, според президента на „СС“ Хенри Ардъло, производител на праскови и орехи от Трийдуей, Калифорния.

„Тези хора — каза Ардъло — могат да дойдат тук и да спечелят десет пъти повече от онова, което биха могли да спечелят в Мексико, и въпреки това ни осигуряват ниска себестойност на продукцията. Те работят онова, с което никой не иска да се захване, тъй че американските

работници няма да бъдат оцетени. Междувременно госпожа Домакинята може да отиде в магазина и да си купи най-хубавите, най-хранителните продукти, расли някога на тази планета, на цени, които правят здравословното хранене единствения логичен избор.“

Различни групи, настроени срещу имигрантите, се противопоставят на тази възможност. Секретарят Чейз заяви, че ще обмисли петицията и ще издаде съответното постановление.

14 януари 1966 г.

ПРОТИВОПОСТАВЯЙТЕ СЕ НА СЪБЛАЗЪНТА ДА ПРОДАВАТЕ ЗЕМЯТА СИ, ПРИКАНВАТ ОВОЩАРИТЕ И ЗЕЛЕНЧУКОПРОИЗВОДИТЕЛИТЕ

Стивън Банистър, наблюдател на „Таймс“ по въпросите на бизнеса

Фермерите трябва да се противопоставят на изкушението да продават земята си, макар и на високи пазарни цени, казва един изтъкнат производител на плодове от окръг Кърн, защото залогът тук е бъдещето на семейните ферми.

„Бързите печалби представляват изкушение, на което човек трудно може да устои, и само един бог знае пред какви трудности ще се изправи фермерството при всички тези ограничения, наложени от правителството — заяви Хенри Ардъло, производител на праскови и орехи от Трийдуей, Калифорния, бивш президент на Селскостопанското сдружение, група, представляваща интересите на независимите овощари. — Но фермите са душата на Калифорния. Този щат е житницата на Америка и ако ние отрежем ръката, която ни храни, в името на лесно спечелените пари, какво ще оставим на децата си? Игрищата за голф и провинциалните клубове са хубаво нещо, но я се опитайте да изхраните семейството си с окосена трева!“

Ардъло направи този коментар на вечеря за набиране на средства за Републиканската партия, състояла се в хотел „Феърмонт“ в Сан Франциско, където беше на подиума заедно с щатските сенатори Уилям Грибън и Руди Торес, както и с инвеститора по недвижими имуществва Шеридан Крафт.

3 март 1969 г.

5 март 1975 г.

ХЕНРИ АРДЪЛО, УНИВЕРСИТЕТСКА ФУТБОЛНА ЗВЕЗДА И ВИДЕН ПРОИЗВОДИТЕЛ НА ПЛОДОВЕ, ПОЧИНА

Хенри Ардъло — Бъч, почина в ранчото си в Трийдуей, Калифорния, миналата сряда. Известен като преден защитник на Станфордския университет, където счупи няколко рекорда по бягане и подаване на пасове, Ардъло имаше бакалавърска степен по бизнес, получена през 1930 г. Всички очакваха да влезе в професионалния футбол, докато една контузия сложи край на неговата кариера като атлет.

След дипломирането си той се присъедини към семейния бизнес, една голяма плантация за орехи и праскови, чието начало бе поставил неговият баща Джоузеф Ардъло (Джузепе), имигрант от Неапол, пристигнал в Калифорния през 1883 г. Той си намира работа като продавач на плодове и инвестира печалбите си в недвижимо имущество в градчето Трийдуей, окръг Кърн, където започва да отглежда стотици плодови дръвчета, получени от Англия, Италия и Португалия.

След смъртта на Джоузеф Ардъло през 1941 г. Хенри Ардъло поема бизнеса, фирмата „Ардъло АА Фрут“, която той разширява и преименува в „Бестбай Пръдюс“, и продължава да придобива земя, като става притежател на имот в долната част на централната долина. Избран за президент на Селскостопанското сдружение — създаден след Втората световна война консорциум на независимите

производители на плодове — през 1946 г., Ардъло представлява техните интереси във Вашингтон, включително и чрез една успешна петиция за смекчаване на имиграционните закони, което би позволило увеличаването на броя на наеманите във фермите в Калифорния работници. Той беше член на Куиванис, Търговската камара на Трийдуей, и на Фермерската лига, както и подпомагаше Републиканската партия; заемаше поста председател от централната долина на „Обединеният път“ от 1953 до 1956 г.

Оженил се за своята състудентка от Станфорд Катрин Ан Стетсън, дъщеря на собственик на универсален магазин в Пало Алто, в 1933 г. Тя починала през 1969 г. Единият му син, Хенри Ардъло-младши, загинал при една алпинистка експедиция в Непал през 1960 г. Наследник на стария Ардъло става другият му син Скот Стетсън Ардъло от Трийдуей, вицепрезидент на „Бестбай Пръдюс“.

Фермерите са душата на нашата страна.

Бесът на един луд беше превърнал дома на Хенри Ардъло в кошмар.

Едно семейство беше унищожено. Цял един град бе заличен от географската карта. След като сантименталността се бе погрижила веднъж, ценността на големите недвижими имоти беше свършила останалото.

Жалко, но аз не можах да намеря някаква връзка с Клеър или с демоните, вилнеещи в главата на Ардис Пийк.

Да не би да е имала някаква родствена връзка със семейство Ардъло? Родителите ѝ не бяха споменали такова нещо. Те като че ли нямаха основание да прикриват истината. И все пак хората често си имат свои основания. Намерих един телефонен автомат точно до читалнята, позвъних във „Флайт Ин“ и помолих да ме свържат със стаята на семейство Арджънт. Познатият хриплив глас на Роб Рей каза:

— Да?

— Мистър Арджънт? Обажда се доктор Делауер.

— О! Здравейте!

— Съжалявам, че отново ви безпокоя, сър, но имам още един въпрос.

— Имахте късмет, че ни намерихте — каза той. — Вече се бяхме запътили към вратата, за да отпътуваме за вкъщи.

— Ще бъда кратък, мистър Арджънт. Имате ли някакви роднини в Калифорния? И по-специално във фермерския бизнес?

— Във фермерския? Никакви.

— Говори ли ви нещо името Ардъло?

— Отново не. Помислих, че може би се обаждате, за да ни кажете, че имате някакъв напредък — само за това ли позвънихте?

— Ардъло са били семейство, към което Клеър е проявявала известен интерес — чела е за тях, пазела е някои изрезки от вестници.

— Били са семейство? — попита той. — Да не би да им се е случило нещо?

— За нещастие, били са убити. Преди петнадесет години, а Клеър, изглежда, е проявявала интерес към случая.

— Убити. Цялото семейство ли? — Той едва не се задуши при последните си думи. — Но какво... не искам да кажа нищо, но какво, че са били убити? Каква връзка има това с Клеър? Не, не ги познавам, никога не съм ги познавал. Вероятно е било нещо... професионално. Свързано с работата ѝ. Трябва да тръгваме, сбогом.

— Приятен полет! — пожелах му аз.

— О, да! — отговори той. — Ще бъде страхотен полет — най-после ще напусна загубения ви град.

Неговият гняв отекваше в главата ми и аз оставих слушалката с чувството, че съм се държал глупаво и че съм се натрапил. Какво се надявах да разбера? Какво общо имаха големите пари и сделките със земи с убийството на Клеър?

Сега, когато започнах да мисля трезво, разбрах, че за изрезките има едно простичко обяснение: след като е знаела, че се прехвърля в „Старкуедър“, Клеър е търсила някакви данни за болницата и е попаднала на описанието на кървавата нощ на Пийк. След като е отишла там, тя го е потърсила и е открила, че се е превърнал едва ли не в животно. В предизвикателство.

Толкова много луди, толкова малко време!

След всичките години, прекарани в лабораторията, тя е изпитвала глад за сурово клинично месо — за възможността сама да погледне тази поразителна престъпна лудост. Дори може и да се е надявала да опише случая на Пийк, ако успее да постигне някакъв напредък при него.

Тя беше навлязла в света на лудостта, но — да оставим настрана въодушевлението на Майлоу относно Уендъл Пели — аз се питах дали това имаше нещо общо с нейната смърт. Още от самото начало моята интуиция ми подсказваше, че някой организиран тип, с изкривена психика, но с ума си, беше прерязал гърлото на Клеър, беше я вкарал в багажника на колата и беше изчезнал с останалите пари във все още неоткритото портмоне. Без да остави никакви следи.

Може би същият човек, нарязал Ричард Дада, а може би друг. Всички прилики между двата случая биха могли да се обяснят с една анормална психика: психопатите съвсем не са толкова оригинални. След като човек достатъчно дълго се е сблъсквал със злото, той почва да усеща вонята на тези боклуци навсякъде.

Вече без гласове в главата. Може би сега Пели бе достатъчно нормален, за да свърши това, а може и да не беше. Така или иначе, не можех да престана да мисля, че сме изправени пред едно хладнокръвно дирижирано престъпление.

Убийство за забавление. Продукция.

Не можех да направя нищо повече и се прибрах вкъщи. Прекарах известно време на двора. Оплевих бурените в градината, подкастрих някои храсти, нахраних рибките и събрах падналите в езерцето листа.

Точно преди пет пейджърът ми ме свърза с Хейди Оут.

— Докторе! — Гласът ѝ звучеше възбудено. — Не мога да повярвам, но Пийк отново проговори и този път Суиг не може да ме обвини, че съм истеричка. Записах го на касетофона!

[1] Университет и изследователски център в близост с Лос Анджелис. — Б.пр. ↑

19.

— Двъъъ...

— Какво има, Ардис?

Шум от лентата. Засякох го по часовник. Двадесет, и две секунди.

— Какво казваш, Ардис?... Ти току-що каза нещо... Искаш да разговаряш с мен, така ли, Ардис?...

Тридесет и три секунди.

— Ардис? Можеш ли да отвориш очите си... моля те...

Минута. Деветдесет секунди, сто... Хейди Оут вдигна пръста си в знак, че трябва да имаме търпение.

Беше малко преди полунощ, но погледът ѝ беше съвсем ясен. Тя, Майлоу и аз седяхме в следственото помещение в участъка — задушен, напоен с миризма на лизол кабинет, който едва ни побираше тримата. Косите на Хейди бяха опънати назад и прихванати с шнола. Бе дошла направо от „Старкуедър“ и табелката с името ѝ се подаваше от джобчето на гърдите ѝ. Касетофонът бе един малък черен „Сони“.

— Още малко. — Тя потупа с пръст по стоманената маса.

Гласът ѝ от записа каза:

— Добре, Ардис. Може би утре...

Тридесет и три секунди. Стъпки.

— Двъъъ...

— Двъ ли, Ардис? Две? Какво две?

Двадесет и осем секунди.

— Ардис?

— Двъ... тм...

— Там ли?

— Двъъъ тм... пъфа-пъфа... бум-бум.

— Двама там пъфа-пъфа, бум-бум? Какво значи това, Ардис?

Осемнадесет секунди.

— Ардис? Какво е пъфа-пъфа, бум-бум?

Тридесет секунди, четиридесет, петдесет.

— Какво значи това, Ардис?

Осемдесет и три секунди. Щракване.

Тя каза:

— В този момент той се извърна от мен и не искаше да отвори очи. Почаках още малко, но знаех, че това е всичко, което мога да измъкна от него.

— Пъфа-пъфа, бум-бум! — повтори Майлоу.

Тя почервеня.

— Знам. Много е глупаво, нали? Струва ми се, че не трябваше толкова да се въодушевявам. Но все пак и това е нещо, не съм ли права? Той ми проговори. Може би ще продължи да говори.

— Къде бяхте поставили касетофончето? — попитах аз.

— В джоба си. — Тя посочи синята жилетка, която бе метнала на стола. — Вчера отново опитах, но не излезе нищо.

— Пъфа-пъфа, бум-бум... — каза Майлоу. — Лоши очи в кутийка.

— Опитвах се да намеря някаква връзка — продължи Хейди. Внезапно започна да изглежда много изморена. — Навярно ви губя времето. Съжалявам.

— Не, не! — отговори Майлоу. — Ние високо ценим помощта ви. Бих искал да задържа касетата.

— Разбира се.

Тя я извади от апаратчето, подаде му я и отново върна касетофона в джоба на жилетката, взе чантата си и се изправи.

Майлоу ѝ подаде ръка и двамата се ръкуваха.

— Благодаря ви — каза той. — Наистина. Всяка информация е полезна.

Тя сви рамене.

— Предполагам... Искате ли да продължа да записвам?

— Не искам да правите нищо, което нарушава правилата.

— Никога не съм чувала за правила, забраняващи записването на гласа на някого на касетофонна лента!

— По принцип записването на някого, без той да знае това, е незаконно, Хейди. Затворниците се лишават от правото на личен живот, но аз не знам дали това се отнася и до хората в „Старкуедър“.

— Добре — отговори тя. — Няма да го правя повече. — Като сви рамене, Хейди се отправи към вратата. — Малко е странно, нали? Да

защитават такива хора! Това е другата причина, поради която не желая да остана там.

— Какво значи това?

— Суиг непрекъснато говори за човешко отношение към тях, че и те са човешки същества. Но аз току-що установих, че не изпитвам кой знае какво съчувствие към тях, по-скоро бих работила с хора, за които ме е грижа... Е, те поне не могат да напускат болницата. Струва ми се, че това е главното.

— Тъй като говорим за това — отговори Майлоу, — един от тях е напуснал.

Кокалчетата на ръката, с която стискаше дръжката на дамската си чанта, побеляха.

— Не съм чувала за такова нещо. Кога?

— Преди вие да постъпите там.

— Кой е той? Как се казва?

— Уендъл Пели.

— Не съм чувала за него — каза тя. — Какво, да не би да е заподозрян във връзка с убийството на Клеър?

— Не — отвърна Майлоу. — Все още не. Но се старая да не пропускам нито една възможност. Всичко, което успеете да разберете за Пели, ще бъде от полза. Като например дали той и Пийк не са били във връзка един с друг.

— Мога да се опитам... докато все още съм в „Старкуедър“.

— Още две седмици.

— Да, но ако има нещо, което мислите, че бих могла... Да не би да казвате, че онези думи на Пийк се отнасят до Пели? Че Пели е общувал с Пийк? Че му е изпращал съобщения и че Пийк ги е повторил по някакъв начин пред мен?

— Бих желал да знам достатъчно, за да мога да теоретизирам, Хейди. Но засега просто оглеждам всичко едно по едно.

— Добре... Ще направя каквото мога.

Здраво подръпване на конската опашка. С разтревожен израз тя отвори вратата. Майлоу и аз я съпроводихме по стълбите до улицата. Колата ѝ беше паркирана до тротоара, наполовина осветен от уличната лампа. Стар, износен „Крайслер“. На един червен стикер се четеше: „Алпинистите естествено стигат високо!“

Майлоу попита:

— Коя е най-високата планина, която сте изкачвали?

— Повече се катеря по стени, отколкото по планините. Отвесни повърхности, колкото са по-отвесни, толкова по-добре. — Тя се засмя. — Обещавате ли, че няма да кажете на никого? Най-хубаво ми беше на едно място, което не бе съвсем законно. Електростанцията край границата с Невада. Качихме се в три сутринта, после скочихме с парашути.

— Адреналинът се повишава! — каза Майлоу.

— О, да!

Тя се засмя, качи се в крайслера и потегли.

— Вече имаш и алпинистка в екипа — казах аз. — Мисля, че си е намерила нов източник за доставка на адреналин.

— Малко е екзалтирана, нали? Но поне е човек, готов да сътрудничи... И така, какво мислиш за последния монолог на Пийк?

— Ако в него има някакво дълбоко психологическо значение, то ми се изплъзва.

— Пъфа-пъфа, бум-бум! — Той се засмя. — Говори за локомотиви!

Върнахме се в помещението на отдела за кражби и убийства. Върху бюрото на Майлоу се набиваше на очи една кутия с храна за вкъщи от „Дънкин Донът“.

— Трябва ли да се прибираш при Робин?

— Казах й, че може да позакъснея.

Той започна да оглежда бележките, които си бе водил в стаята за разпити.

— Хейди — каза той. — Нашето малко планинско момиче! Най-лошото е, че всичко онова, което ни поднася, вероятно не струва пукната пара... „Пъфа-пъфа, бум-бум!“ Какво ли ще е следващото? Пийк чете подбрани откъси от доктор Суус^[1]? — Майлоу разтърка очите си, събра някакви книжа и приглади с палци краищата им. — Мислиш ли, че сбъркахме? — попита той. — Това, че я помолихме да провери за Пели?

— Не, стига да не се разприказва за това.

— Ще стане от лошо по-лошо, ако Суиг разбере и вдигне аларма. Но пък не може да си позволи да раздуха работата.

— Ще се чуят лоши неща за заведението!

— Нещо ново около местонахождението на Пели? — попитах аз.

— Нищо. Отделът за защита на населението е бил уведомен, тъй че все пак има нещо положително. Бедата е, че онези от отдела по надзора на освободените под гаранция не бяха твърде услужливи. Занимават се със стотици случаи и Пели за тях е само една бройка. Съмнявам се, че биха могли да го разпознаят в тълпата.

Той извади един сгънат лист от джоба на самото си и ми го подаде. Данните за Пели и една снимка, толкова тъмна и размазана, че не виждах за какво би могла да послужи. Успях да различа единствено кръгло, бръснато лице, кавказки тип, с почти неразличими черти. Рядка светла коса. Сериозна уста. За престъплението му не се съобщаваше нищо.

— Това ли използват? — попитах аз, като оставих листа на масата.

— Да, знам, не е истински Картие-Бресон^[2]. Но поне го търсят. Аз също го търсих. Минах с колата из квартала, проверих в парк „Макартър“, парк „Лафайет“, алеите, някои барове, посещавани от бивши затворници, някои места, където знам, че се събират лоши момчета. Посетих и дома, където е бил настанен. Стар блок с колони отпред, държи го един кореец — достатъчно искрен, съобщи ми, че е бил социален работник в Сеул. Но едва говореше английски и задачата му преди всичко е да наблюдава обитателите и понякога да прави тестове за опиати, може би четири пъти годишно. Консултацията му се състои предимно в това да попита пандизчиите как се чувстват. Типовете, които видях да се мотаят наоколо, въобще не изглеждаха в състояние да се отдадат на самопознание. Колкото до Пели, кореецът можа да каже само, че е бил тих и не е създавал проблеми. Естествено никой от пандизчиите не можа да си спомни нищичко за него. — Той си взе парче от коравия канелен кейк. — Сега би могъл да бъде на хиляди мили отук. Не постигнах повече и с данните за инвестициите на „Старкуедър“. Шефовете на Нюпортската банка не пожелаха да разговарят с мен и са го информирали, че съм разпитвал за него. Той ми телефонира, беше бесен. Обясних му, че просто се опитвам да го поставя извън подозрение, и то попитах дали не е съгласен да ми даде възможност да погледна в сметките му. Ако всичко е наред, ще го зачеркнем от списъка на заподозрените. Той каза, че ще помисли за това, но знам, че няма да го направи.

— Крие ли нещо? — попитах аз.

— Или просто пази личния си живот — всеки има право на личен живот, нали? Дори момчетата, които готвят и ядат малки деца. Всеки, освен нещастниците, които лежат върху стоманените маси с покрити с бял чаршаф лица, които са били аутопсираны и с чиито вътрешни органи някой си е поиграл. Там нямаш личен живот.

[1] Псевдоним на американския детски писател и илюстратор Тиодор Суус Гайзъл. — Б.р. ↑

[2] Един от най-прочутите майстори на фотографията на XX век, автор, наред с другите си снимки, и на многобройни портрети на известни интелектуалци. — Б.пр. ↑

20.

Робин не помръдна, когато се мушнах в леглото до нея в един часа след полунощ. Образите на престъпленията на Пийк и мисълта, че не съм успял да помогна на Майлоу, ме държаха буден известно време, сърцето ми биеше ускорено, мускулите ми бяха стегнати. Като се стараех да дишам дълбоко, накрая съм заспал. Дори и да съм сънувал, на сутринта не помнех нищо, но краката ме боляха, сякаш бях бягал от нещо.

В девет сутринта вече пиех кафе и хвърлях по един поглед на телевизионните новини от Лос Анджелис: остри, шеговити коментари от света на шоубизнеса, последните брътвежи от малоумния ни градски съвет, последните сензационни репортажи от света на здравеопазването. Днес на ред бяха къпините от Мексико: всички щяхме да умрем от чревни разстройства. Преди много години, когато лекувах деца, новините плашеха хлапетата повече от който и да е филм на ужасите.

Вече се канех да загася телевизора, когато на екрана се появи усмихната блондинка.

— А сега ще ви покажем повече за нещастния случай с влака.

Репортажът трая тридесет секунди. Неизвестен мъж легнал на релсите в източния край на града, като препречил пътя на празен пътнически влак. Машинистът го забелязал и дръпнал внезапната спирачка, но било късно.

Пъфа-пъфа!

Позвъних на Майлоу.

Той веднага вдигна слушалката.

— Да, да, влакчето, което не могло да спре. Вероятно нищо. Или може би Пийк действително е пророк и трябва да му се прекланяме, вместо да го държим под ключ. Не, нямам нищо друго, затова се обадох на съдебния лекар. Покойният е някой си Елрой Линкълн Бийти, чернокож, на петдесет и две години. Дребно криминално досие — предимно кражби, пиянство и нарушаване на обществения ред.

Единственото, което ме заинтригува, беше, че Бийти е прекарал известно време в психиатрията. В Камарило, преди тринадесет години, когато в тези болници още приемаха подобни случаи. Не се споменава за „Старкуедър“, но човек никога не знае. Инцидентът е станал в участъка на Нютън. Искане ми се Мани Алварадо да беше поел случая, но той вече се е пенсионирал, а новият човек не е достатъчно надежден, що се отнася до желанието да се обади повторно, за да ти даде някаква информация. Мислех да отскоча до моргата преди обяда. Ако искаш, можеш да ме придружиш. Ако това ще развали апетита ти, може да обядваме някъде по-късно. Нещо като голяма пържола алангле.

— Преди всичко главата и долните крайници — каза придружаващият ни. Той беше нисичък, солиден мъж от латиноамерикански произход на име Албърт Мартинес, ниско подстриган, с очила с дебели стъкла, които уголемяваха очите му. Разпятието на врата му беше златно и ръчна изработка, напоящо византийски стил.

Съдебна медицина се помещава в двуетажна квадратна постройка, боядисана в кремаво и педантично поддържана. Обратно в Лос Анджелис — изток. Обратно в Окръжната болница. Старият кабинет на Клеър се намираще през няколко блока. Преди не бях го осъзнал, но тя беше минала по целия кръг и го беше затворила.

— Останалото от него е истинска каша — каза Мартинес.

— Все пак мисля, че имахме късмет да получим и това, с което разполагаме. Влакът навярно го е блъснал с колко... може би с четиридесет-петдесет мили в час!

Помещението беше студено, непорочно, без никакъв мирис. Празни стоманени маси, снабдени с вани за оттичане, монтирани отгоре микрофони, стена със стоманени шкафови по нея. Един ученик от горния курс веднага би познал цялата тази обстановка; твърде много телевизионни предавания бяха притъпили шока от гледката. Но телевизията рядко показваше съдържанието на шкафовете. Мъртвите по телевизията са непокътнати, чистички, безкръвни талпи, почиващи мирно.

Не бях слизал долу от стажуването си и не бях подновявал спомените си.

— Как го идентифицирахте? — попита Майлоу.

— По картата за социални помощи в джоба му — отговори Мартинес. — По долните му крайници имаше някакви останки от панталони и единият джоб беше непокътнат. Всичко, което намерихме у него, беше тази карта и няколко банкноти. Интересно нещо, още можеше да се усети вонята на алкохол. Въпреки всички останали течности! Искам да кажа, че наистина удряше в носа. Само веднъж преди съм усещал такова нещо, беше при една жена, умряла при раждане, изпила две бутилки вино същата нощ и починала на масата. Околоплодната ѝ течност беше червена — виненочервена, разбирате ли? Почти пурпурна. Сигурно се е наливала с „Гъндърбърд“ или нещо подобно. Бебето, разбира се, бе мъртво. Сигурно е имало късмет.

Мартинес докосна разпятието си.

— За кога е насрочена аутопсията на Бийти?

— Трудно е да се каже. Това е обичайна процедура. Защо?

— Може да открием нещо. Значи казвате, че Бийти е бил наквасен както трябва?

— За да мирише толкова силно ли? Разбира се. Предполагам, че е прехвърлил всякаква мярка. Навярно се е натряскал до козирката, тръгнал е по релсите, легнал е върху тях и бум! — Мартинес се засмя. — Ставам ли за детектив?

— Хич не се напъвайте! Работата ви е много по-забавна!

Мартинес се изкиска:

— Тези релси — наистина трябва да се направи нещо с тях! Никакви прегради, никакви парапети близо до депото! Аз съм израснал тук и като дете играех по релсите, но тогава нямаше такива бързи влакове. Помните ли какво стана миналия месец? Малкото момче, което вървяло по тях, като се връщало вкъщи от училище? Недалеч от мястото, където Бийти е бил прегазен. От момчето не беше останало нищо, по което да се разпознае! Трябва да сложат някаква ограда или нещо подобно... Дааа, нещо друго?

— Бих желал да видя Бийти.

— Наистина ли? Как ви дойде наум?

— Ще ми се да мисля за него като за човек.

Мартинес докосна с два пръста разпятието си.

— Като за човек, а? Е, като го видите, може би ще се убедите, че това не е най-правилният начин да мислите така, схващате ли?

Майлоу каза:

— Развеселихте ме!

Мартинес отиде до един от шкафовете, мълчаливо го издърпа и оттам се показа нещо, завито в бял чаршаф.

Лицето беше сиво, изненадващо запазено, с изключение на няколко одрасквания по лявата страна. Сиво като дървени въглища, защото приживе Елрой Бийти е бил черен. Бяла четинеста брада, небръсната четири или пет дни. Неподстригван калпак от прошарена коса. Очите бяха отворени, безжизнени, устните — покрити с червеникава коричка. Празният поглед, характерен за всички лица на мъртъвци. Няма значение какъв е бил вашият коефициент на интелигентност приживе, когато душата отлети, изглеждате глупаво.

Под врата имаше празно пространство. Чисто обезглавяване, с изключение на няколко прешлена от хранопровода и стърчащи останки от шийна тъкан. Десетина сантиметра по-долу на масата лежеше бял пакет, който, както без нужда обясни Мартинес, беше „долните крайници“.

Майлоу се загледа в пепелявосивия чукан, който някога бе носил съзнанието на Елрой Бийти. Без да мигне, без да помръдне. Запитах се колко ли пъти е бил тук.

Мартинес тъкмо казваше „И така?“, когато вратата се отвори и вътре влезе един мъж. Носеше гумени ръкавици, мрежеста шапка, мукавени чехли и маска около врата. Беше приблизително на възрастта на Бийти, висок, със сгърбени рамене, силно загоряло лице и гъста черна брада.

Той ни погледна, прочете картоната, който носеше в дясната си ръка, и се насочи към металните шкафове през две редици от нас.

После видя главата на Елрой Бийти и почервения от гняв.

— Какво, по дяволите, става тук?

— Проблем ли имате, доктор Фрийдман? — каза Мартинес.

— Именно проблем, дявол да го вземе! Кой се меси в моите аутопсии?

— Вашите аутопсии ли? — попита Мартинес.

— Точно това казах! Да не би да си глух, Албърт? — Сега Фрийдман се обърна към Майлоу: — А вие кой сте, дявол да ви вземе?

— От отдел „Убийства“.

— Мислех, че Уилис Хукс е оттам!

— Не — отговори Майлоу. — Хукс е в Централния. А това е случай на Нютън с детектив Робърт Агилар.

— Какво? — каза Фрийдман, като се взираше в картоната. — В документа пише Централен, Хукс. Откога се занимавате с това мистър Агилар?

Майлоу каза:

— Аз съм Стърджис, докторе. От Лос Анджелис — запад.

— Какво, по дяволите... — Той пристъпи към главата на Елрой Бийти. — Трябва да ви кажа, детектив, че някой сериозно е загазил! Аз трябваше да направя аутопсията, а някой е отрязал проклетата му глава! И какво прави в този шкаф, когато трябваше да е тук?

Доктор Фрийдман размаха картоната си.

— Никой не го е пипал, доктор Фрийдман! — намеси се Мартинес. — Той си е точно на мястото! И никой не му е рязал главата, тя...

— Дрънканици, Албърт! Дрънканици на търкалетата — да не би куршумите да са надупчили твоята глава? Куршумите...

— Това е Е. Л. Бийти — каза Мартинес. — Когато блъсна един...

— Знам кой е, Албърт. — Повторно размахване на картоната. — Бийти, Лерой. Рана от огнестрелно оръжие в главата, донесен миналата нощ...

— Елрой Бийти — прекъсна го Мартинес.

— Лерой, Албърт! Пише го тук! — Той навря картоната в лицето на Мартинес. — Дело № 971132; час на докарване: три часът и шестнадесет минути призори.

Мартинес разгъна малко от чаршафите, които обвиваха краката на Бийти. Като свали табелката от палеца, прочете: „Елрой Бийти, блъснат от влак. Час на докарване: три часът и четиридесет минути призори, дело № 971135.“

Фрийдман погледна към главата. После картоната. После номерата на стоманените шкафове. После отвори единия.

Вътре имаше цяло тяло, голо, сиво.

Също толкова сиво, колкото и на Елрой Бийти.

Същото лице.

Всички се вторачихме в него.

Аз местех погледа си от единия труп върху другия. Пред мен се очертаха някои незначителни разлики: Лерой Бийти имаше малко по-малко коса на темето, отколкото Елрой, но пък повече отстрани. Съвсем побеляла брада. По лицето нямаше никакви одрасквания, но един зараснал белег минаваше по дясната челюст, вероятно стара рана от нож.

Акуратният, чернеещ се отвор в челото изглеждаше твърде безобиден, за да бе причинил смъртта му. Ударната сила беше причинила някои поражения на лицето — подутини около носа, подпухналост под очите. Зачервени, прорязани с жилки, очни ябълки, сякаш твърде дълго се беше взирал в огньовете на ада.

Сега и главата на Фрийдман се въртеше на всички страни.

— Близнаци! — каза Мартинес. — Братко Елрой, добре дошъл при брат Лерой.

Фрийдман се извърна към него.

— Недей да се шегуваш, Албърт. Какво, по дяволите, става тук?

— Добър въпрос! — обади се Майлоу.

Трябваше да минат два часа, за да могат фактите да се уточнят. Доктор Фрийдман отдавна си беше тръгнал, като бе промърморил нещо от рода, че си имал работа с некомпетентни хора.

Аз седях заедно с Майлоу в конферентната зала на моргата. Пръв се появи детектив Робърт Агилар от Нютън. Млад, красив, с черна лъскава коса, гладко вчесана назад, той беше облечен в сив костюм на райета, който прилепваше към стройната му фигура. Нокти с маникюр. Говореше извънредно отривисто, малко по-бързо от нужното, опитваше се да изглежда спокоен, но номерът му не минаваше. Майлоу ми беше казал, че е нов в отдела. Доколкото знаех, това му беше първият случай.

Последен пристигна Уилис Хукс от Централния участък. Бях се срещал с него по времето, когато работеше в Югоизточния. Поредица убийства на отвлечени, които ми бяха дали възможност да надникна в един подъл, нов свят.

Хукс беше около четиридесетгодишен, чернокож, висок около метър и осемдесет, с обръсната до голо глава, с челюсти на булдог и гъсти, провиснали мустаци. Неговият син блейзър изглеждаше твърде

широк и падаше свободно, както често става при широкоплещестите хора. Обувките му бяха прашни.

— Майлоу! — каза той, докато седнаше. — Доктор Деллауер! Сякаш съдбата ни е събрала на това място!

Агилар наблюдаваше и слушаше, като се опитваше, предполагам, да разбере настроението на Хукс. Да знае с кого да се равнява.

— Съдбата или просто лошият късмет, Уилис! — отговори Майлоу.

Хукс дрезгаво се изсмя и разпери топчестите си пръсти върху масата.

Майлоу каза:

— Уилис, това е Робърт Агилар.

— Много ми е приятно — отговори Хукс. — Ваш ли е случаят с влака?

— Да — отговори Агилар. — Елрой Линкълн Бийти, чернокож, петдесет и две годишен.

— Моят е Лерой Уошингтън Бийти, чернокож, петдесет и две годишен. Мислите ли, че имат някакво далечно родство? — Преди Агилар да успее да отговори, Хукс намигна и каза: — Моят си е отишъл около три след полунощ или приблизително толкова.

— Моят също — каза Агилар.

— Как ви се струва това? — обърна се Хукс към Майлоу.

— Изглежда, някой е погнал семейство Бийти. Може би ще трябва да установим дали те двамата имат други роднини. Може да има и други Бийти в града — по дяволите, това може да излезе цяло изстребление на хората от рода Бийти! Ако не друго, поне ще трябва да ги предупредим.

Агилар се намръщи. Извади голяма златна писалка и си записа нещо в бележника.

— Имате ли някакви идеи, детектив? — попита Хукс.

Агилар вдигна глава. Устните му, бяха здраво стиснати.

— Просто си записвам данните.

Хукс издаде устни напред и мустаците му щръкнаха.

— Е, това е добре. И така, кажете ми, детектив Стърджис, каква е вашата връзка с близнаците?

— Няма да повярвате! — отговори Майлоу.

Напуснахме моргата в дванадесет и половина. Мишън Роуд беше пълна с пешеходци. Въздухът миришеше на печени пилета.

— Смазка — обади се Майлоу. — Хм. Обяд?

— Нещо не съм в настроение — отговорих аз.

— Каква сила на характера!

Той паркира колата си в маркираната с червени линии зона пред сградата редом с други полицейски автомобили. Аз използвах близкия паркинг. Бяло-синият фургон на съдебния лекар мина край нас и продължи надолу по улицата.

Майлоу каза:

— „Пъфа-пъфа, бум-бум“. Влак и пистолет. — Той вдигна единия си крак върху предната броня на колата. — „Лоши очи в кутийка“. И двата пъти Пийк е започнал да декламира един ден преди това. Кога ли копелето ще се включи в горещата психическа линия и ще почне да печели сериозни парички?

— Ако новината излезе на бял свят, сигурен съм, че агентите ще почнат да обядват с него в „Спаго“.

Майлоу изсумтя:

— И така, какво, по дяволите, значи всичко това, Алекс?

— Двама бездомници, един психолог, един келнер — отговорих аз. — Всякакви възрасти, от двата пола, черни, бели. Ако има някаква връзка, не мога да я видя. Може би Уендъл Пели стои зад нещичко от това. Но няма общо с Дада. Тъй че ако Дада е част от тази каша, това означава повече от един убиец. Същото ще е и ако братята Бийти наистина са били убити едновременно.

— Е, значи навън има цяла армия психари. Доколкото знаем, Пийк е избъбрил нещо и за Ричард, но преди да се появи Клеър, никой не му е обръщал внимание. Въпросът е как, по дяволите, Пийк е можел да знае?

— Единствената логична възможност — предположих аз, — е да има някаква връзка с външния свят.

— Би трябвало да е Пели! — заяви Майлоу. — Или друг питомец на „Старкуедър“. Подобни момчета би трябвало да знаят всички местенца, където скитат пияниците, като железопътните релси или алеята, където е бил застрелян Лерой. Пиянство и душевни болести, ще си кажеш ти: лоша комбинация. И историята на Пели подхожда:

той е бил мъртвопиян, когато е застрелял приятелката си и нейните деца. Сега отново живее на улицата. Братята Бийти са точно типът хора, на които би се натъкнал.

— Защо е използвал влака? — попитах аз. — Защо не е застрелял и двамата?

— Човекът е луд. Може би някакъв глас му е казал да го направи по този начин. Пъфа-пъфа, по дяволите, бум-бум! Важното е, че тук има някакъв модел.

Не отговорих.

Той каза:

— Имаш някакъв проблем с Пели ли?

— Не — отвърнах аз. — Просто не мога да видя никаква концептуална връзка между Клеър и братята Бийти, дори и ако елиминираме Ричард Дада от кашата.

— Братята са били алкохолици — отговори Майлоу. — Клеър е работила с алкохолици. Може да са били нейни пациенти.

— Това съвпада с насочеността на Окръжната — казах аз, — но все още не ни предлага никакви мотиви за убийството им. То трябва да има нещо общо с Пийк. С неговите престъпления — изрезките, които Клеър е съхранявала. Тя си го е набелязала, защото е имало нещо, което е искала да научи за него. Или от него. Аз отново прегледах написаното във вестниците и открих някои данни за семейство Ардъло. Бащата на Скот е бил голяма фигура в областта на земеделието, твърд поддръжник на идеята да не се продават фермерски земи — притискали са го в продължение на години, но е отказвал. После починал, Скот и семейството му били избити и цялата земя на Ардъло била продадена. Интересно е да се разбере кой я е наследил.

— Какво? — възкликна той. — Сега почваме да тичаме в друга посока, така ли? Че Ардъло са били отстранени, за да се извлече някаква печалба, и че Пийк има някаква връзка с това? Хайде, Алекс, по-склонен съм да повярвам, че Пийк може да прелита през стените по свое желание, да ликвидира хора и да се връща в своето убежище в лудницата.

— Знам, че Пийк е ненормален, но големите пари винаги добавят някакво ново измерение. Може би е крайно време да посетиш Трийдуей — ранчото Феъруей. Може би ще намериш някого, който помни нещо.

— Какво да помни?

— Престъплението. Нещо, което да разкрие истината.

— Точно в момента всички опити да се разкрие истината означават да намерим Уендъл Пели.

Той постави двете си ръце върху капака на колата и се загледа към сградата на моргата, после към млечносиньото небе. Зад нас — казани за боклук, водни помпи, задните страни на две от старинните сгради на болницата. Скулптирани корнизи и орнаментални фризове увенчаваха ронещите се тухлени стени. По-скоро викториански Лондон, отколкото Лос Анджелис — изток. Джак Изкормвача щеше да го хареса.

— Добре — казах аз. — Да останем верни на фактите. Дори мога да ти предложа мотив. Близнаците Бийти са умрели почти по едно и също време. Това придава на престъплението ритуален привкус — на игра. Освен това отговаря и на сценария на втория убиец. Прецедентите са много: Леополд и Лъоб, Бианки и Буоно, Битакър и Норис. Това би могло да върне Ричард Дада в списъка на жертвите. Другарчето на Пели е убило Дада, преди да освободят Пели. Но макар и извършено преди месец, от психологическа гледна точка това престъпление би могло да бъде прясно. Може би описанието на другарчето как го е направило е подтикнало Пели и го е върнало в играта на убийства.

— А другото копеле би могло да бъде някой ненормалник, когото Пели е срещнал в онзи дом, Алекс. Видях хората, които живеят там. Съвсем не е клуб „Киуанис“. Добре, ще се върна и ще бъда малко по-настоятелен. Ще продължа също така и да наобикалям онези от Охранителния отдел. Ще продължа да проверявам и свърталищата на скитниците. Ще поддържам тясна връзка по телефона с другите отдели и със съседните градове, в случай че Пели и/или лудото му другарче са си поиграли на лоши момчета някъде другаде. Въпреки че местата, където бяха убити близнаците, говорят, че става въпрос за местен тип. Което има смисъл. Те вероятно нямат превозно средство и не могат да вилнеят по магистралите.

Това ми напомни нещо.

— Първия път, когато говорихме за Ричард, споменахме за някой, който няма кола. Може би човек, който пътува с автобус. Също като призрачния приятел на Клеър.

— Улучи! — каза той. — Пътуващи с автобус луди. Каза, че той е нямал вид на луд. Какво мислиш за това сега?

— Съвсем същото — отговорих аз. — И четирите убийства са планирани и педантично осъществени. Който и да е убил Ричард и Клеър, е съобразил да не открадне колите им. А убийството на двамата Бийти в същата нощ добавя още едно равнище на изчисление. То е истинска хореография. Тъй че ако Пели е намесен, той навярно не е активно психотичен. Поне не външно. Не забравяй, че те са го пуснали навън. Би трябвало да изглежда на себе си.

— Когато убива, е акуратен. Това като цяло ме кара да се чувствам по-добре. — Като поклати глава, Майлоу протегна ръка, за да отвори вратата на колата си.

— Значи напълно се отказваш от онази работа с Трийдуей — казах аз.

— Не искаш да се отказваме, нали?

— Изрезките продължават да ме тревожат, Майлоу. Каквато и да е ролята на Пели във всичко това, между Пийк и Клеър е станало нещо. Тя го е търсила, превърнала го е в свой проект. Той предсказва убийството ѝ. Преди шестнадесет години е извадил очите на Британи Ардъло. Очите на Клеър също бяха извадени. Като че ли той по някакъв начин се е опитал да свърже двете убийства — по някакъв начин да повдигне булото над своето минало, като използва заместител.

— Очите на двамата Бийти не бяха докоснати.

— Но очите на Ричард бяха извадени. Твърде много вариации, твърде много неща не пасват. Пийк е единствената връзка. Ако разберем повече за неговата психодинамика, за неговата история, може би ще успеем да се приближим до Пели. Или който и да е замесен.

Той отвори вратата.

— Аз просто нямам време, Алекс. Но ако искаш да идеш там, добре. Високо ценя усилията ти — дори ще телефонирам на „Бънкър Протекшън“, за да разбера дали мога да ги накарам да ни помогнат. Междувременно ще почна да душа за безумеца тук, по улиците.

— Късмет! — казах аз.

— Изглежда, късметът нещо ни е поизоставил. — Той свали ръката си от вратата на колата и я отпусна върху рамото ми. — Аз съм

опако копеле, нали? Съжалявам. Не съм си отспал, а ми се струпаха доста безуспешни усилия.

— Не подслаждай хапчето!

— Все пак нека се извиня. Разкаянието е полезно за душата. И ти благодаря за цялото време, което отдели за всичко това. Наистина го мисля!

— Моята благодарност ще бъде, ако получиш добра оценка и си почистиш стаята.

Той се засмя. Прекалено високо. Може би това помагаше.

21.

Двадесет мили северно от Лос Анджелис, всичко е пусто.

Останах вкъщи достатъчно време, за да успея да прегледам фотокопията, които бях направил в библиотеката, да изпия глътка кафе и пак да се върна на магистралата. Шосе 405 ме отведе до шосе 101 и накрая до междущатската магистрала 5, като този път се насочих на север. Последната табела на „Бърза закуска“ остана на пет мили зад гърба ми и сега заедно с мен по магистралата пътуваха един камион с ремарке, натоварено със сено, огромни тирове, една таратайка и няколко камиона, превозващи вино, които трополяха в лентата за бавно движение.

Увеличих скоростта, преминавайки край кафяви планински възвишения, дъбови и елхови горички и насаждения с калифорнийски пипер и от време на време край някой пасящ кон. Горещината не беше спаднала, но небето бе изпъстрено с красиви облаци — синьо-сиви спирали, блестящи като сатен, подобно на стара булчинска рокля, метната над света.

Изрезките ме бяха насочили към трима души, с които евентуално бих могъл да осъществя контакт: Теодоро Аларкон, управителя на ранчото, който бе открил телата; шерифа Джейкъб Хаас и единствения човек, който бе коментирал странното поведение на Ардис Пийк, без да се скрие зад анонимността, едно момче на име Дерик Криминс. Не намерих никъде името на Аларкон или Криминс, но Джейкъб Хаас имаше адрес в Ранчо Феърлей. Обадих се на този телефон и един сърдечен мъжки глас от телефонен секретар ме уведоми, че Джейк и Марвъл не са си вкъщи, но че мога да оставя съобщение. Съобщих, че ще пристигна в града по поръчка на отдел „Убийства“ и ще бъда много благодарен, ако шерифът Хаас ми отдели малко от времето си.

Магистралата се разклони, пътят за тежкотоварни камиони завидясно и пое трафика от трите платна. Навсякъде имаше предупреждения, че движението се наблюдава от радари, но безкрайността на пътя пред мен ме изкуши и аз задържах своята

сивиля на 85 мили в час, като бързо отминах Согъс и Кастайк, западния склон на Националния лесопарк „Анджелис Крест“, Тиджън Пас, а после прекосих границата на окръг Кърн.

Малко след единадесет стигнах до Грейпвайн и заредих колата с бензин. Картата ми показваше как да стигна до Ранчо Феъруей, но аз реших да се уверя, че съм на прав път, и попитах за посоката сънливия на вид служител на бензиностанцията.

— Там е за стари хора — каза той.

Беше около деветнадесетгодишен, късо подстриган, пълчив и на лявото си ухо имаше четири обеци.

— Отивам на гости при баба — поясних аз.

Той огледа моята сивиля.

— Там е доста хубаво. Има предимно богати хора. Много играят голф.

Камионетката с огромни колела и рекламен стикер върху бронята, паркирана край кофите за смет, навярно беше негова. Току-що излъскана. Очите му се присвиха, докато продължаваше да се взира в моята сивиля. Аз се опитвах да поддържам колата си в добро състояние, но все пак тя беше модел от 1979 г., а всичко си има граници.

— Тук май е имало и друг град — подхвърлих аз.

Погледът му беше тъп.

— Трийдуей — допълних. — Ферми, ранча, прасковени и орехови градини.

— Така ли? — Абсолютно безразличие. — Хубава количка.

Благодарих му и потеглих, като поех на североизток по един тесен път, водещ към планината Техачапи. Това беше огромен масив — висок и остър, чиито върхове с различна височина се редуваха в изкусна композиция, която никой художник не би могъл да измисли. По-ниските хълмове бяха сиво-кафяви, горните хребети имаха същия пепелявосив оттенък като мъртвите лица на братята Бийти. Някои от по-далечните била бяха обградени в мъглива розовина. Зимни цветове, дори по това време на годината, но горещината беше по-силна, отколкото в Лос Анджелис, изгаряше ме през облаците, сякаш те бяха направени от някаква тънка изкуствена материя.

Пътят стръмно водеше нагоре. Местността имаше субалпийски характер. Не можех да си представя, че това е земя на фермери. После,

след десетина мили, една табела с надпис „Ранчо Феъруй: планирана община“ ме насочи надолу вляво по един път, който рязко пресичаше гранитни стени. Друг надпис „Остър наклон — намалете скоростта!“ се появи твърде късно — аз вече се носех устремно надолу.

Шеметното спускане продължи около две мили. Най-накрая пред мен ширна зелен, сякаш съшит от различни парчета, килим, сред който блестеше като диамант тъмносино езеро. Езерото нямаше определена форма — неговата безформеност беше твърде съвършена и подсказваше, че тук се е намесила човешка ръка. Две игрища за голф бяха разположени край водите му, по едно от всяка страна, очертани от варосани дървета с перести върхове — калифорнийски пипер. Къщи с червени покриви бяха групирани в предварително обмислен порядък. Испански керемиди над бежови стени, изпъстрени с трапецовидни зелени петна. Цялото това селище, заемащо площ с широчина от около пет мили, беше очертано в бяло, сякаш от ръката на дете, което много се страхува да не излезе извън линиите.

Когато наближих, можах да видя, че бялото беше ограда с височината на човешки бой. Точно копие на табелата с надпис „Планирана община“ се появи на стотина метра по-нататък, поставена над друга табела, която съобщаваше, че всичко се охранява от „Бънкър Протекшън“.

Никаква врата, само един равен, чист път водеше към застроената зона. Табели, ограничаващи скоростта до петнадесет мили в час, и предупреждения да се внимава за появяването на бавно движещите се колички за голф. Аз се подчиних и бавно подкарах край съвършено поддържани морави с райграс. Още пиперови дървета, заобиколени с лехи от многоцветни растения.

Стотина метра по-нататък друга дузина табели върху масивните стволове на тъмнокори дървета, които би трябвало да бъдат орехи, сочеха пътищата към вътрешността на Ранчо Феъруй.

Балморал Голф се намираше на север, „Уайт Оук“ на юг, Езерото на размисъла — напред. Възстановителният център „Пинакъл“ — на север, фитнес центърът „Уолнът Гроув“ — на юг. В центъра беше безистенът „Пикадили“.

Други стрелки указваха, както реших, шестте различни жилищни квартала: Чатам, Котсуолд, Есекс, Йоркшир и Джърси.

Планините се намираха на около две мили по-нататък, но изглеждаха по-близо. Ярките цветове и рязко очертаващите се детайли говореха, че въздухът тук е чист.

Зад дърветата с табелите се издигаше малка самотна сграда. Закръглени ъгли и простовата конструкция, имитираща кирпичена постройка. Отново испански керемиди.

Като оставих мотора на колата да работи на празен ход, аз се огледах наоколо. Акри трева и още редици калифорнийски пипер, няколко групички прасковени фиданки с набръчкани листа. Друга група дървета, с по-дебели стволове, чиято кора приличаше по цвят и грапавост на тази на дърветата, върху които бяха заковани табелите и които според мен би трябвало да бъдат орехи. Никакви плодове или цветове. Мъртви клони и окастрени върхове.

Като си представях вонята на торовете, стържещия шум на машините, редиците на берачите, които се движат под прежурящото слънце, се замислих за твърдото решение на Хенри Ардъло да не продава.

Й далечината се виждаха къщи — като бучки захар, с покриви от червени керемиди. Никаква следа от какъвто и да е дървен, тухлен или азбесто-циментен материал.

Съсекс, Есекс... Английски наименования, югозападна архитектура. Понякога в Калифорния бягството от логиката се считаше за свобода.

Чух шум от двигател. Един светлосин „Форд Седан“ с черни гуми беше паркиран до самотната постройка. Сега той бавно потегли и спря точно до мен. На вратата на водача имаше фирмено лого с щитообразна форма. Кръстосани пушки над надпис „БС Инк. Охранителна корпорация“. На покрива нямаше буркан, нямаше подозрително парадиране с огнестрелно оръжие.

Зад кормилото седеше мустакач млад мъж, облечен в бледосиня униформа и с огледални слънчеви очила.

— Добро утро, сър. — Бледа усмивка.

— Добро утро, офицер. Тук съм да посетя Джейкъб Хаас на Чаринг Крос Роуд.

— Чаринг Крос — повтори той, протягайки врат, сякаш да може по-добре да ме прецени. — Това е по пътя към Джърси.

Успях да потисна изкушението да го попитам: „Атлантик Сити или Нюарк?“

— Благодаря ви.

Той се прокашля.

— Нов ли сте тук?

— За пръв път идвам — отговорих аз.

— Роднина на мистър Хаас?

— Познат. Той е бил шериф. Някога в Трийдуей.

Поколеба се за миг, преди да отговори:

— Разбира се.

Същата тъпота, която бях съгледал в очите на момчето от бензиностанцията. За него Трийдуей също не значеше нищо. Не знаеше нищо за историята на мястото. Колцина знаеха? Погледнах край него към прасковените и ореховите дървета, които сега бяха само паметници от дърво. Нищо друго не беше останало от времето, когато това е било ранчо. Както сигурно нямаше и намек за кървавата баня в ранчото на Ардъло. Ако Джейкъб Хаас не си беше у дома или ако откажеше да се срещне с мен, бях пропилял времето си. Но дори и да проговореше, имаше ли някаква надежда да науча нещо от него?

Телефонът в колата на охранителната фирма иззвъня и униформеният го вдигна, кимна и ми каза:

— Джърси е в самия край — карайте право към езерото, после завийте вдясно. Ще видите табела, която сочи пътя към игрището за голф „Уайт Оук“. Вървете направо и ще го намерите.

Аз подкарах колата, като го наблюдавах в огледалото за обратно виждане как завива и се насочва към Балморал.

Безистенът „Пикадили“ беше малък търговски център източно от охранителната служба. Бакалница с поща и банкомат, ателие за химическо чистене, два магазина за дрехи, в които преобладаваха костюмите за голф и велурените екипи за джогинг. Един надпис до втория обявяваше, че филмът тази вечер е „Топгън“.

По пътя към Джърси минах край съвършено разположени обществени сгради — клуба, минералната баня — тенис кортове и плувни басейни. Постройките изглеждаха по-добре отдалеч, отколкото отблизо.

По размер те се отличаваха в различните райони. Есекс беше скъпата част на селището — самостоятелни къщи, построени на различни равнища, и двуетажни малки хасиенди върху парцели, големи колкото пощенска марка, някои с градинки, множество кадилаци и линкълни, малко сателитни антени. Широк изглед към езерото. Добре изглеждащи белокози хора в спортно облекло. Още по-навътре разположен, Йоркшир бе застроен с градски къщички, имитиращи кирпичени постройки, скупчени по четири или пет на едно място. Малко по-скъпернически, що се отнася до цветята и храстите, но все така чист и спретнат квартал.

Сега езерото беше скрито от пиперени дървета. Дървесината им беше твърда, не се поддаваше на гниене, нямаше дефекти. Бяха донесени в долината Сан Фернандо преди години с тежкотоварни камиони, като бяха взели връх над гъсталаците и бяха ускорили смъртта на местните дъбове. Изминах още четвърт миля по сенчестия път, преди да се появи Джърси.

Подобни на бунгала къщички върху открит парцел. Еднакво бели и безупречно чисти, с много зеленина около тях, но очевидно изработени от сглобяеми елементи. Само няколко дървета по периферията и без пряк достъп до езерото, но с величествен изглед към планините.

Малкото хора, които видях, също изглеждаха в добра форма, макар и малко провинциално. Пред къщичките имаше паркирани шевролети, фордове, японски модели, от време на време по някоя каравана. Пътят, който разделяше квартала, бе асфалтиран наскоро. Никакви ненужни украшения, но преобладаващото впечатление бе за чистота, за добро поддържане на сградите и местата край тях, за възрастни хора, които живеят в охолство.

Паркирах в една от десетте клетки на обществения паркинг в края и доста лесно намерих Чаринг Крос — първата улица вдясно.

Джейкъб и Марвъл Хаас обявяваха собствеността си върху караваната „Щастливия пътешественик“ с дървена табелка с пирографиран букви върху входната врата. Две коли, един „Буик Скайларк“ и една камионетка „Датсън“, тъй че навярно в дома имаше някого. Към караваната бяха добавени някои подобрения: зелени тенти на прозорците, дъбова врата, която изглеждаше ръчно резбована, циментова веранда пред входа. Саксии с гераниум и кактус, наред с

празен аквариум, в който още стоеше въглеродният филтър. Чукчето на вратата представляваше кокер шпаньол, излят от бронз. Около врата му имаше огърлица от дребни раковини.

Вдигнах кучето-чукче и почуках на вратата.

Един глас се обади:

— Минутка!

Мъжът, който отвори, беше по-млад, отколкото очаквах — въобще по-млад от всички местни обитатели, които бях видял досега. Шестдесетгодишен, ако въобще имаше толкова, със стоманеносива, пригладена назад, коса и извънредно пронизателни очи със същия цвят. Носеше бяла плетена блуза с къси ръкави, сини джинси и черни мокасини. Плещите му бяха широки, както и бедрата му. Над колана му се очертаваше издутината от тлъстинки. Ръцете му бяха дълги, без никакви косми по тях, и тънки, с изключение на китките, където те придобиваха някаква тежест. Лицето му беше тясно, обгоряло на места от слънцето, с бръчици около очите, и отпуснато около очертанията на костите, но кожата му бе лъскава, сякаш някой току-що я беше потупвал с любов.

— Доктор Делауер! — каза той със същия сърдечен глас. Изражението на лицето му обаче не подходдаше на гласа — в него се четеше предпазливост и някакво колебание. — Получих съобщението ви. Джейкъб Хаас.

Докато се ръкувахме, ръката му сякаш някак се съпротивляваше на допира — бегъл контакт, после бърз натиск по пръстите ми, преди да я изтегли и да пристъпи навътре.

— Заповядайте.

Влязох в тясно антре, което водеше към малка кухничка. Вътре тихо бръмчеше климатик. Не беше прохладно, но най-лошата част от горещината бе останала някъде назад. Никакви чворести дреболии от чам, никакви поставени в рамка библейски текстове, никакви клишетата. Тъмносив берберски килим покриваше пода. Диван с бяла памучна покривка и две кресла в тон с нея, масичка за кафе от стъкло и месинг, синьо-бяла китайска порцеланова поставка и тъмносиня ваза с жълти нарциси.

На стените, боядисани в бледооранжево, имаше репродукции на гравюри от Пикасо. Черни лакирани полици за книги съдържаха подвързани вестници и списания, там беше поставен и телевизор с

тридесет и пет инчов екран и дек със стерео устройство, както и тясна вертикална поставка за компактдискове. „Четиригодишните времена“, Дуейн Еди, „Евърли Брадърс“, Том Джоунс, Петула Кларк.

Рокендролът беше достатъчно стар, за да се пенсионира.

Стаята ухаеше на канелени сладкиши. Жената от дивана се изправи и каза: „Марвъл Хаас, радвам се да се запознаем!“ Носеше тъмносино поло, бели панталони, бели сандали и изглеждаше на възрастта на мъжа си. По-сбръчкана от него, но със стройна фигура. Къси вълнисти коси, боядисани в махагонов цвят.

Ръкостискането ѝ беше силно.

— Добре ли пътувахте от Лос Анджелис?

— Много добре. Прекрасна местност.

— Би ви се сторила още, по-прекрасна, ако живеехте тук. Нещо за пиене?

— Не, благодаря ви.

— Добре, тогава ще се разходя навън. — Тя целуна мъжа си по бузата и го прегърна през рамо — в жеста ѝ имаше нещо покровителствено, както ми се стори. — Бъдете добри момчета.

— Е, това не е за забава! — каза Хаас. — Карай внимателно, скъпа.

Тя бързо се отправи към вратата. Бедрата ѝ се залюляха. Преди години е била красива. А и все още беше.

Когато вратата зад нея се затвори, Хаас сякаш се смали. Той махна подканващо към креслата. Двамата седнахме.

— Реши да посети сестра си в Бейкърсфийлд — каза, — защото не желаше да остане, докато вие сте тук.

— Съжалявам...

— Не, вината не е ваша. Тя не желае да слуша и да научава нищо неприятно. — Хаас кръстоса крака, оправи с ръка косата си и внимателно ме загледа. — Изобщо не съм сигурен, че искам това, но предполагам, че се чувствам задължен да помогна на полицията.

— Високо ценя жеста ви, шерифе. Надявам се, че няма да бъде неприятно.

Хаас се засмя:

— Отдавна не са ме наричали „шериф“! Веднага след смъртта на семейство Ардъло започнах да продавам застрахователни полици за

тъста си. След две години вече нямаше нужда от шериф — градът свърши.

— Кой го ликвидира?

— Една група на име Би Си Ей „Свободно време“ купи земята. Едно от онези многонационални предприятия — японци, индонезийци, англичани. Американските партньори са една група за развитие от Денвър. Преди това те бяха почнали да купуват земи наляво и надясно.

— Имаше ли някаква съпротива от страна на местното население?

— Нито гък! — отговори той. — Фермерството винаги е било трудна работа и в Трийдуей само две семейства успяваха да се препитават от него; тези на Ардъло и Криминс. Те двете всъщност притежаваха деветдесет процента от земята. Ние, останалите, се занимавахме само с това да осигуряваме работите им да вървят — бяхме нещо като изполичари. След като те продадоха, останалите нямаше какво да му мислим. В действителност работата ми на шериф беше само на половин работен ден. Вече живеех в Бейкърсфийлд, край семейството на жена си. Занимавах се със счетоводството на тъста си.

— Кога се върнахте тук?

— Преди пет години. — Той отново се засмя. — Както ви казах, аз живеех край семейството на жена си. Съвсем сериозно, бях решил да си събера багажа, когато си дадох сметка, че съм скътал достатъчно полици, за да заживея прилично. А и Бейкърсфийлд беше почнал да заприличва на Лос Анджелис. Мислехме да сменим щата, да идем може би в Невада, после се появи тази къщичка — имахме късмет, защото къщичките в Трийдуей не остават празни за дълго. И ние си казахме: „Защо пък не?“ Въздухът е великолепен, риболовът е страхотен, дават филми, човек може да си напазарува всичко на място. Половината година пътуваме и едно малко местенце като това ни идва много добре. Не се занимавахме с обзавеждане; нещата тук са както във всяка друга къща наоколо. Летим. Във Вегас, когато има нещо, което бихме желали да видим. В Аляска, в Канада. Тази година направихме голямо пътешествие. В Лондон, Англия. Видяхме изложението на цветята в Челси, защото Марвъл обича цветя. Красива страна. Когато те казват „зелено“, значи наистина е зелено.

Тонът му се беше успокоил. Мразех това, което трябваше да направя, и реших да подходя към целта си по заобиколен път.

— Семействата Ардъло и Криминс. Едно момче на име Дерик Криминс беше споменато в статия. Аз четох за престъплението.

— Синът на Карсън Криминс. По-малкият — той имаше две момчета, Дерик и Клиф Карсън-младши. Да, помня ги и двамата как се въртяха около местопрестъплението заедно с куп други деца. Не си спомням Дерик да е говорил пред пресата, но разбира се, мога да си го представя, той винаги е имал голяма уста. Кажете ми защо полицията изпраща един психолог да разпитва за Изверга? Само не ми казвайте, че това е своего рода преценка, че се канят да го пуснат!

— Не — отговорих аз. — Той си е заключен на мястото и не се очертава никакво освобождаване. Но аз го видях. Много е деградирал.

— Деградирал! — каза той. — Да не би да е станал зеленчук?

— Нещо такова.

— Е, това е добре. Не би трябвало да живее... Деградирал — селският идиот, всички гледаха на него точно по този начин. Включително и аз. С него се отнасяха благо за съжаление, твърдението, че хората от малките градове са пълни с предразсъдъци и са нетолерантни, е лъжа на големите градове. Ние не приличаме на онези слабоумници, които можете да видите в „Джери Спрингър“. Изверга получи повече доброта в Трийдуей, отколкото въобще би могъл да получи в Лос Анджелис. Той и неговата майка. Двамата — пропадали, без грош в джоба, се появиха един ден и веднага ги приютиха. — Хаас спря, като очакваше да коментирам думите му. Аз кимнах. Той продължи: — Тя не беше особено приятно момиче, тази Норийн. И той определено не беше стока. Но никой не ги остави да гладуват.

— Тя труден човек ли беше?

— Не труден, но и не беше много приятна. Беше прегърбена, някак подпухнала в лицето, сякаш бе плакала цяла нощ. Човек се опитва да я заговори, а тя само клати глава и мърмори нещо под носа си. Не беше луда като Ардис, но ако питате мен, и двамата бяха умствено недоразвити. Той повече от нея, но и тя не беше гений. От страна на Ардъло си беше чиста доброта да ги прибере, нея и Ардис. Тя можеше да готви, но и самата Тери Ардъло беше превъзходна

готвачка. Това чисто и просто си беше акт на милосърдие. Направиха го, за да им дадат известно достойнство.

— Значи Скот и Тери са били милосърдни хора.

— Истинско злато. Скот беше добро момче, но Тери бе тази, която имаше идеали. Една такава религиозна, участваше във всички начинания на църквата. Църквата се намираще на земя, притежавана от Бъч Ардъло, бащата на Скот. Презвитерианска. Бъч по рождение беше католик, но Кати, жена му, беше презвитерианка, тъй че и Бъч се покръсти и ѝ построи църква. Тъжно нещо беше това. Да разрушиш такава църква! Бъч и неговите хора сами я построиха — красива малка постройка от бели дъски, с дърворезба и камбанария, която им направи някакъв датчанин в Солванг. И домът на Бъч беше забележителен. На три етажа, също от бели дъски, с голяма каменна покрита веранда, а земята се простираше наоколо във всички посоки. Посадиха орехи и праскови, за да продават плодовете, но отглеждаха и малка цитрусова горичка зад къщата. Човек усещаше аромата на цветовете им чак от главния път. Продаваха по-голямата част от лимоните и портокалите. Мястото на Криминс беше също почти толкова голямо, но не бе поддържано с толкова вкус. Два големи дома в двата срещуположни края на долината. — Очите му се замъглиха. — Спомням си Скот, когато беше малко момче. Бягаше между насажденията, винаги в добро настроение. — Очите му се замъглиха още повече. — Домът им беше щастлив. Бяха богати хора, но земни. — Той стана и си наля чаша вода от хладилника. — Сигурен ли сте, че не искате нещо за пиене?

— Благодаря ви, ще пийна малко вода.

Той постави двете високи чаши на масичката за кафе. Две глътки и неговата се изпразни.

— Време е да се презаредя — подхвърли Хаас. — Не искам да изсъхна като стафида. Имам нужда от повече минерална вода преди обяд. — Още веднъж в кухнята. Пресуши чашата, прокара пръст по ръба и оттам се разнесе остър, пронизителен звук. — Все още не сте ми казали защо сте тук.

Започнах с убийството на Клеър. Името ѝ не предизвика никаква реакция у него. Когато разказах за несвързаните брътвежи на Пийк, той каза:

— Не мога да повярвам, че сте блъскали целия този път заради това!

— Точно в момента нямаше друго кой знае какво, с което да се продължи разследването, мистър Хаас.

— Току-що ми казахте, че е деградирал, тогава кой го е грижа какво говори? И така, с какво мислите, че мога да ви помогна?

— С всичко, което ми разкажете за Пийк. За онази нощ.

Хаас стисна длани и сплете пръсти. Върховете на пръстите му почервеняха от натиска. Ноктите му придобиха цвета на гъст каймак.

— Прекарал съм много дълго време, за да се опитам да забравя онази нощ, и не мисля, че имате някакво приемливо основание да ме карате отново да се върна към нея.

— Съжалявам — отговорих аз. — Ако ви е толкова трудно...

— Дяволска жажда! — каза той, като скочи на крака. — Сигурно имам диабет или нещо подобно.

22.

Хаас се върна, като не изглеждаше по-щастлив, но поне бе примирен.

— Всичко е станало през онази нощ — каза той, — но никой не разбра нищо чак до сутринта. Аз узнах втори. Тед Аларкон ми се обади — той беше един от надзирателите на полята на Ардъло. Скот и Тед възнамерявали рано сутринта да отидат с колата до Фресно и да огледат някакви машини. Скот трябвало да вземе Тед и когато не дошъл, Тед телефонираше в къщата! Никой не отговори, той отишъл там с колата си и влязъл.

— Вратата отворена ли е била? — попитах аз.

— Никой не заключваше вратите си. Тед предположил, че Скот се е успал, тъй че решил да се качи горе и да почука на вратата на спалнята. От това можете да разберете какъв човек беше Скот — един мексикански надзирател преспокойно си се качва на втория етаж на дома му! Но по пътя си натам Тед минал през кухнята и я видял. Нея. — Той навлажни устните си. — След това един бог знае как е имал сили да се качи горе!

— Вестниците пишат, че той е проследил кървавите отпечатьци от гуменките.

— Тед беше печен човек, ветеран от Виетнам, беше видял истински битки.

— Имате ли някаква представа къде мога да го намеря?

— Във Форест Лоун — отговори Хаас. — Почина няколко години след това. От рак. На петдесет години. Пушеше, но нищо не може да ме убеди, че шокът не е подкопал здравето му.

Седна още по-изправен, сякаш да потвърди своето собствено здраве.

Казах:

— Значи Тед се е качил горе, видял е останалото и ви се е обадил.

— Аз още бях в леглото, слънцето току-що беше изгряло. Телефонът иззвъня и чух нечие трудно, хрипливо, сякаш безумно дишане, не можех да проумея какво става, тогава Марвъл попита: „Какво става?“, накрая разпознах гласа на Тед, но той още не говореше смислено. Чух го да казва: „Мистър Скот! Мисис Тери!“ — Поклати глава. — Разбрах само, че е станало нещо лошо. Когато отидох там, Тед беше на предната веранда с цяла локва повърнато пред него. Беше с доста тъмна кожа, но онази сутрин беше бял като платно. По джинсите и обувките си имаше кръв и първо помислих, че той е направил нещо безумно. После той повърна още, опита се да се изправи, после сякаш беше готов да припадне. Трябваше да го прихвана. През цялото време плачеше и сочеше назад, към къщата. — Като кръстоса крака, Хаас се прегърби и се отпусна по-дълбоко на дивана. — Извадих пистолета си и влязох вътре. Не исках да обърквам нищо, тъй че внимавах къде стъпвам. В кухнята лампата светеше. Видях Норийн Пийк, седнала на един стол — човек нямаше откъде да разбере, че това е тя, но аз знаех. Може би заради дрехите, с които беше облечена... — Той вдървено махна с ръка. — Стъпките от ботушите на Тед бяха кървави, той носеше западняшки ботуши, но кървави бяха и другите отпечатъци. От гуменки. Още не знаех дали горе има някой, тъй че се придвижих съвсем тихичко. Лампите светеха навсякъде, където той... сякаш е искал да покаже какво е направил. Скот и Тери лежаха един до друг, прегърнати. Минах през коридора... намерих момиченцето... — Той издаде остър, висок звук, сякаш стържеха лошо смазани панти. — ФБР ме разпитаха, аз го описах за тяхното разследване. Накарайте вашите шефове от „Убийства“ да ви дадат препис.

Кимнах.

— Какво ви отведе в колибата на Пийк?

— Проклетата кръв, разбира се. Следата изтъняваше, но водеше надолу към задното стълбище и към задната врата. Засъхнали дири и петна, но човек все пак можеше да разбере, че са отпечатъци от гуменки. Продължаваха може би още няколко метра по пътеката, после изчезваха. В този момент аз не знаех, че вървя след Пийк, а само, че трябва да стигна до колибата. Гуменките бяха точно зад вратата на Пийк. Една продавачка от лавката каза, че преди няколко седмици Пийк се е опитал да ги отмъкне и когато го заловила, той

започнал да говори нещо неразбираемо и платил нещичко, тъй че тя му оставила проклетите гуменки. — Хаас свирепо ме погледна. — Там беше бедата! Всички бяха твърде добри към него. Скиташе из града и изглеждаше ням и безсловесен; ние не бяхме имали истинско престъпление в Трийдуей, не разбирахме какво всъщност представлява той. Това беше съвършено мирно място, затова и човек като мен, който работеше на половин ден, можеше да бъде законът. Най-вече трябваше да помагам на хората да се оправят, да проверявам дали е заключено, да внимавам някой да не се качи в колата си, когато е кьоркютук пиян... Бях по-скоро нещо от рода на социален работник. Но Пийк... той винаги е бил странен. Всички ние бяхме прекалено доверчиви, дявол да го вземе!

Ръцете му яростно се размахваха. Трябваше да му дам време да си поеме дъх. Попитах:

— Когато затвориха Трийдуей, какво стана с архивите на града?

— Бяха опаковани и изпратени в Бейкърсфийлд. Но хич и не се надявайте да откриете нещо там. Говоря за карти, планове, а и от тях сигурно не е останало много. Струва ми се, че се ровите нахалост, докторе. Защо не се върнете в Лос Анджелис и не кажете на шефовете си да забравят цялата тази психология. Пийк е под ключ, това е главното.

Той погледна към китката на ръката си. Нямахше часовник. Стана, намери го на една от лавиците за книги, сложи го и се взря в циферблата.

Аз казах:

— Високо ценя, че ми отделихте от времето си. Имам само още няколко въпроса. В статията, която четох, пишеше, че сте намерили Пийк заспал.

— Като... — Устните му се разтрепериха. — Щях да кажа „като бебе“. Господи!... Да, беше заспал. Лежеше по гръб, със скръстени върху гърдите ръце, хъркаше, а цялото му лице беше покрито с кръв. Отначало помислих, че той също е убит, но когато го погледнах по-отблизо, можах да видя, че е само оцапан, и това ми позволи да му щракна белезниците. — Той попи потта от лицето си. — Онова място... Бях го виждал отвън, но никога не бях влизал вътре. Вон... миришеше по-лошо от кучешко изпражнение! Малкото, което Пийк притежаваше, бе смачкано и разхвърляно навсякъде. Развалена храна,

пълчища буболечки, празни бутилки от алкохол, флакони от спрей, туби от лепило, порносписания, които сигурно бе взел отнякъде другаде, защото такъв боклук не се продаваше в Трийдуей. Никой не можеше да си спомни да е виждал Пийк да пътува, но все трябва да е ходил някъде. Пък и дрогата. Той имаше всякакви хапчета — за повдигане на тонуса, за успокоение, фенобарбитал. Аптекарите, които работеха с рецепти, бяха в Техачапи, но никой от тях нямаше записка да е изпълнявал такива рецепти. Тъй че навярно ги е купувал от улицата. Един пор като Пийк може да получи всичко.

— Беше ли „отцепил“ онази ноц?

— Трябва да е бил. Дори и след като му щракнахме белезниците и почнах да му крещя в лицето, като заврях пистолета си под носа му, едва можах да го накарам да се изправи. Той се кандилкаше на всички страни с онази своя тъпа усмивка, а после затвори очи и отново потъна в нищото. Трябваше да напрегна всичките си сили, за да не го застрелям на място. Заради всичко онова, което беше направил и което намерих в колибата му. — Той се извърна. — На горещия котлон... Беше взел ножа със себе си, оня, който бе използвал за малкото момиченце, беше отмъкнал момченцето от люлката му и... — Отново скочи на крака. — По дяволите, не мога да продължавам! Трябваше ми ужасно много време, за да излича от паметта си тези картини. Сбогом, докторе, не казвайте нито дума, просто — сбогом.

Той забързано се отправи към вратата и я отвори. Отново му благодарих, че ми е отделил от времето си.

— Да, разбира се!

— Само едно нещо още — казах аз. — Кой наследи имуществото на Скот и Тери?

— Цял куп роднини от целия щат. Нейният род беше от Модесто, а Скот имаше някакви роднини в Сан Франциско, по майчина линия. Адвокатът, който се занимаваше с това, каза, че има цели две дузини наследници, но никой не предяви претенции. Никой не даваше и пукнат грош за това наследство, всички бяха съкрушени от начина, по който тези пари щяха да им дойдат.

— Помните ли името на адвоката?

— Не. Има ли някакво значение, по дяволите?

— Убеден съм, че има — отговорих аз. — А майката на Скот вече е била починала.

— Преди години. Нещо сърдечно. Защо?

— Просто за да бъдем точни.

— Сигурен съм, че сте точен!

Той се опита да затвори вратата.

Аз казах:

— Мистър Хаас, има ли някой наоколо, който би пожелал да поговори с мен?

— Какво? — яростно извика той. — Това не ви ли беше достатъчно?

— Тъй като все пак съм тук, бих могъл да поговоря и с останалите — вие сте били човек на закона, знаете как стават тези неща.

— Не, не знам. И не желая да знам. Забравете! От онова време не е останал никой. Феъруей е за стари хора, които търсят покой и тишина. Аз съм единствената останка от Трийдуей на това място. И затова ме държат на разстояние. — Смахът му беше студен.

— Имате ли някаква представа къде е Дерик Криминс?...

— Всички Криминс си заминаха, както и останалите. След като Карсън и жена му получиха парите си, се преместиха във; Флорида. Чух, че са си купили яхта и плават някъде, но това е всичко, което знам. Ако са живи, ще са много стари. Поне той ще е стар.

— Жена му по-млада ли беше?

— Това беше втората му жена.

— Как се казваше?

— Не помня! — отговори твърде бързо той. Гласът му беше станал по-твърд и вече бе притворил вратата, като беше оставил само цепка от десетина сантиметра. Лицето, което се виждаше оттам, беше мрачно. — Клиф Криминс също е покойник. Инцидент с мотоциклет във Вегас — така писаха вестниците. Той се занимаваше с мотокросове, правеше номера от висшия пилотаж, скачаше с парашут, ходеше на сърф. Всичко, което имаше някакво отношение към скоростите и опасността. И двамата бяха такива. Развалени момчета, винаги искаха да бъдат в центъра на вниманието. Карсън им купуваше всички играчки, които си пожелаеха.

Вратата се затвори.

Бях вдигнал стресовото равнище на още един човек. На един психолог.

От друга страна, това си струваше.

Дали той беше реагирал с особена страст, когато стана въпрос за втората мисис Криминс, или бях пуснал в движение неговата емоционална помпа и вече всичко, което казвах, вдигаше кръвното му налягане?

Докато се връщах при колата си, аз се спрях на първия отговор: доколко беше правдоподобно да е забравил името на една от най-богатите жени в града? Нещо около мисис Криминс го безпокоеше... но нещо много важно. Навярно я беше мразил. Или пък я беше обичал. Или беше копнял за нея, без да получи удовлетворение.

Нямах никакво основание да мисля, че то е свързано с онова, което търсех.

Дори не знаех какво търся.

Нахалост.

Наближаваше пладне и аз се почувствах безполезен. Хаас твърдеше, че тук няма никакви други жители на Трийдуей, и може би казваше истината. Но някак си не бях сигурен в това — заради нещо в поведението му: защо се беше съгласил да се срещнем, беше се държал приятелски в началото, а после се бе променил?

Вероятно заради ужасните спомени.

Но аз все още бях тук... Вече бях изчерпал основните източници на информация за убийствата на членовете на семейство Ардъло, но малките градчета имаха свои собствени вестници и трийдуейският сигурно беше описал подробно касапницата. Всички архиви са били пренесени в Бейкърсфийлд. Не било останало много от тях, твърдеше Хаас. Но градските библиотеки оценяват стойността на старите вестници.

Когато стигнах до своята сивиля, един бебешкосин седан на охранителната фирма се показа от паркинга за камиони. Друг пазач на кормилото, също така млад и мустакат. Навярно такъв беше образът, наложен от „Бънкър Протекшън“.

Той подарка към мен и спря по същия начин, както и първият.

Изпитателно загледан в мен. Без никаква изненада. Вече му бяха казали за мен.

— Приятен ден! — му пожелах аз.

— И на вас, сър.

По обратния път три пъти превиших максимално позволената скорост.

Когато отново се върнах на бензиностанцията в Грейпвайн, се обадох по телефона на няколко места и научих, че най-голямата библиотека, в която могат да се направят справки в окръг Кърн, е библиотека „Бийл Мемориъл“ в Бейкърсфийлд.

Още четиридесет и пет минути шофиране. Доста лесно намерих „Бийл“ — десетгодишна модернистична постройка с пясъчен цвят в красивата част на града, зад която имаше паркинг за двеста автомобила. Влизаше се в ухаещо на чистота преддверие и човек придобиваше усещане за експедитивност. Казах на усмихнатата библиотекарка какво търся и тя ме препрати към залата за местна история „Джак Магайр“, където друга приятна жена потърси в базата данни на компютъра и каза:

— Разполагаме с двадесетгодишнини от нещо, наречено „Трийдуей Интелиджънсър“. Копие на хард диск, не разполагаме с микрофиш.

— Може ли да го видя, моля?

— Всичко?

— Освен ако не представлява проблем.

— Нека проверя.

Тя изчезна зад една врата и се появи след пет минути, бутайки пред себе си ръчна количка с две, средни по размер, картонени кутии.

— Имате късмет! — каза тя. — Бил е седмичник, и то малък, тъй че това са двадесетгодишнините. Не може да ги изнесете от залата, но ние сме отворени до шест. Приятно четене.

Никакви вдигнати вежди, никакви нахални въпроси. Бог да благослови библиотекарките! Избутах количката до една маса.

Мъничък наистина. „Интелиджънсър“ представляваше зелен вестник, състоящ се от седем странички, и втората кутия беше полупразна. Броевете, започвайки от януари 1962 г., бяха подвързани по дванадесет и поставени в пластмасови опаковки. Издател и главен

редактор бе някой си Ортън Хацлър, а отговорен редактор Уонда Хацлър. Преписах си двете имена и започнах да чета.

Текст с широка разрядка и няколко снимки с изненадващо добро качество. Репортажи за времето на първата страница, защото дори в Калифорния времето имаше значение за фермерите. Танци в гимназията, небивала реколта, научни проекти, клуб „4 — X“, скаутски експедиции, ликуващи описания на панаира на окръг Кърн („Още веднъж Ларс Карлсън показва, че е шампионът по ядене на ябълков сладкиш за всички времена!“). Втората страница беше почти същата, а третата беше запазена за съобщенията на телеграфните агенции за международните събития на деня и за статии на редактора. Ортън Хацлър беше истински ястреб, що се отнасяше до войната във Виетнам.

Името на Бъч Ардъло се мяркаше постоянно, предимно в репортажи, свързани с водещата му позиция в организацията на фермерите. Снимка на него и жена му на един благотворителен бал във Фресно показваше едър мъж с лице на булдог и сива, ниско подстригана коса, надвесен над слабичка, изискано изглеждаща жена с тъмни коси. Щастливо стечение на генетичните заложи беше облагодетелствало Скот с телосложението на баща му и чертите на майка му.

Скот беше наследил и атлетическите умения на баща си. За пръв път открих името му под една от онези групови снимки на футболни герои — играчи, подбрани за мача на всички звезди на окръг Кърн, — клекнали и сияещи пред вратата на игрището. Скот бе играл като полузащитник за „Техапачи Хай“ и се бе представил с чест.

Никакви снимки на Тери Ардъло, което си имаше оправдание. Тя не беше родом от Трийдуей, бе израснала в Модесто.

Името на Карсън Криминс също се появяваше редовно. Другият богаташ в града. Доколкото успях да разбера, в началото Карсън се бе изявявал като съюзник на Бъч Ардъло в борбата за семейните ферми, но се бе отклонил от пътя в началото на седемдесетте години, като бе започнал да изразява разочарованието си от цените на орехите и все по-нарастващите разходи по отглеждането на плодове, а после бе обявил готовността си да продаде земята си на „онзи, който му предложи най-добра цена“.

Негови снимки нямаше. Нито коментари на Бъч Ардъло по този въпрос. „Интелиджънсър“ избягваше да взема страна.

Март 1969 година. Цял брой, посветен на погребението на Катрин Стетсън Ардъло. Упоменаваше се „продължително заболяване“ и смъртта по време на туризъм преди години на по-големия ѝ син Хенри-младши. Статията беше осеяна със стари фамилни снимки и снимки на Бъч и Скот, свели тави край гроба.

10 август 1974 година. Ортън Хацлър оплаква оставката на Никсън.

Следващият декември голям студ поразява насажденията както на Ардъло, така и на Криминс. Бъч Ардъло заявява: „Човек трябва да бъде философ, трябва да се опитва да надмогне лошите времена с добро.“ Карсън Криминс не коментира.

Март 1975 година. Смъртта на Бъч Ардъло. Две извънредни страници в мемориално издание. Този път Скот е сам на гробището. Карсън Криминс заявява: „Ние си имахме нашите различия, но той беше човек на човеците!“

Юни 1976 година. Съобщение за брака на Криминс с „бившата Сибил Нунан от Лос Анджелис. Както всички знаем, мис Нунан, драматична актриса, играла под името Черил Норман, срещна мистър К. по време на пътешествие до Бахамите. Сватбеното тържество се състоя в хотел «Бевърли Уилшър» в Бевърли Хилс. Шаферка беше сестрата на младоженката — Чарити Хернандес, а шафери — синовете на мистър К., Карсън-младши и Дерик. Младоженците са на сватбено пътешествие на Каймановите острови“.

Две снимки. Най-после мога да видя Карсън Криминс. На първата снимка той и неговата жена разрязват пететажна сватбена торта. Той изглежда на около шестдесет години, висок, изгърбен, плешив, с твърде малко лице в сравнение с клюна на носа. Тънки мустачки добавят характерни нотки на филмов злодей. Малки тъмни очички танцуват някъде вляво — встрани от младоженката. Усмивката е страдалческа. Стар бухал от войните в смокинг.

Втората мисис Криминс, онази, която накара очите на Джейкъб Хаас да се присвият и гласът му да се втвърди, приближава четиридесетте, нисичка, с пълнички ръце и сочно тяло в плътно прилепнала сватбена рокля без ръкави. Струва ми се, че има силен загар. Островърха корона върху камара платиненоруси коси.

Множество зъби, червило и сенки за очи, откровено намекващи за несходство в характерите. В хилядаватовата ѝ усмивка няма никаква двойственост. Може би е било истинска любов или навярно огромният камък върху пръста ѝ е допринесъл нещо за събитието.

На втората снимка се виждат момчетата на Криминс, застанали от двете страни на младоженците. Вляво е Карсън-младши, около седемнадесетгодишен, Хаас каза, че Дерик е бил по-малкият, но от снимката трудно може да се каже. И двамата са тънки, плещести, с изпъкнали носове и нещо от птичия вид на баща им. Изглеждат по-добре от баща си — по-силни брадички, по-широки рамене. Същите тънки устни. Карсън-младши вече е достигнал ръста на баща си, Дерик е малко по-висок. Косите на Младши са непокорни, руси, къдрави, а тези на Дерик — тъмни и прави, стигащи до раменете. И двете момчета, изглежда, не споделят радостта на деня. И двете излъчват неподвижна начумереност, толкова характерна за тийнейджърите и вече осъждани престъпници.

Април 1978 година. Репортажът на първата страница разказва за посещение в Трийдуей на представители на компания, наречена „Свободно време“. По покана на Карсън Криминс. Скот Ардъло казва: „Това е свободна страна. Хората могат да продават онова, което притежават. Но те също така могат да покажат сила на характера и здраво да се придържат към традицията на фермерството.“ Няма следващи репортажи, посветени на тази тема.

Юли 1978 година. Сватбата на Скот Ардъло и Тереза Макинтайър. Сватбената рокля — „въздушно творение, с петметров шлейф и ръчна бродерия, заедно с воала от белгийска дантела и сладководните перли бяха донесени от Сан Франциско“. Тук няма разминаване в характерите. Тереза Ардъло е предпочела дълги ръкави и плътен воал.

Преминах към следващата партида вестници.

Половин година след посещението на представителите на компанията все още не се споменава за продажби на земя или някакви преговори, нито за предложения от страна на други компании.

Предложението на Криминс е отхвърлено, защото Скот Ардъло е отказал да продава, а кой ще иска да се занимава само с половината от земята?

Ако това е така, Криминс не е правил коментари, които да са отразени във вестника. През юли 1978 г. той и Сибил предприемат пътешествие до Бахамските острови. Снимки на нея на палубата, отдаващи дължимото на бикини на цветя, тя — с висока чаша ледено питие в ръката. Текстът гласи, че „тя е забавлявала останалите гости с весели песнички от различни представления и бродуейската класика“.

Нищо интересно до 5 януари 1980 г., когато стигнах до репортажа „Новогодишен бал и благотворително събиране на средства на Лигата на фермерите“, състоял се в помещенията на „Сребърното седло“ във Фресно.

Повечето снимки на хора, които не познавам. Чак до края на четвърта страница.

Скот Ардъло танцува, но не със съпругата си.

В обятията му е Сибил Криминс, дългата ѝ, изрусена до бяло коса се развява над голите смугли рамене. Роклята ѝ е черна, с гол гръб; гърдите ѝ едва се прикриват в оскъдния корсаж, докато се притискат към колосаните бели гърди на Скот. Пръстите ѝ са сплетени с неговите и големият ѝ диамантен пръстен блести между неговите пръсти. Той гледа надолу към нея, а тя — нагоре към него. В очите му има нещо по-различно, което контрастира с образа му на солиден млад бизнесмен, в тях се виждат твърде много горещина и светлина, някакъв намек за изглупяване.

Упоена капитулация.

Може би питиетата са дошли в повече или новостта да държиш в обятията си някоя, която не е твоята съпруга, да усещаш нейната топлина срещу лицето си. Или може би голямото тържество е предложило на тях двамата възможността да развоят пред погледа на останалите нещо, което са криели в тъмната, ухаеща на мускус, стая.

Навярно именно поради това Джейкъб Хаас се стегна, когато заговорихме за Сибил Криминс. Скот, момчето, от което той отдавна се бе възхищавал, кривва от правия път с една платиненоруса лека жена от Лос Анджелис?...

Докато гледах снимката, сякаш ме обливаха горещи вълни. Тя струваше много повече от хиляди думи. Изненадващото беше, че „Интелиджънсър“ я бе публикувал.

Открих една статия на главния редактор, публикувана три седмици по-късно, която навярно обясняваше този факт:

След толкова изследвания на човешката душа и ставайки пряк свидетел на победите и труда на онези достатъчно благородни (а някой би казал и достатъчно склонни към донкихотовство) люде да се борят срещу природните стихии, както и срещу далеч по-злонамерените сили на Голямата държава, този вестник трябва да вземе страната на рационализма и самосъхранението.

За родените под щастлива звезда е съвсем приемливо и съвсем в реда на нещата да изричат светата истина за абстрактните идеали като: светостта на семейната ферма. Но за огромната част от населението, за онези смели, но преклонили глава хора, погълнати от грижата да преживеят днешния ден и да си осигурят утрешния с изнурителния си труд, който запазва плодородието на земята, отрупва с плодове клонките на дърветата и пълни каруците им с изобилие, това е съвсем друга история.

Средният гражданин от Трийдуей (а ние се осмеляваме да твърдим — и във всяка селскостопанска община) се труди ден след ден, за да може да си плати определените налози, без никаква надежда за сигурност или печалба или някакви дългосрочни инвестиции. В повечето случаи неговият оскъден къс земя в задния двор на къщичката му е негов собствен, а понякога дори той зависи от някоя финансова институция. Средният гражданин с удоволствие би кроил планове за бъдещето, но той обикновено е твърде потънал в настоящето си. Тъй че когато Фортуна му се усмихне под формата на нарастване на цените на земята, като предлага на споменатия мистър Среден гражданин възможността да получи истинска печалба, той не може да бъде осъждан, че е уловил възможността да осигури за своето семейство същата сигурност и удобства, които по късметлиите от него считат за свое право по рождение.

Понякога здравият разум и правата на отделната личност трябва да натежават повече.

На нашия последен обяд в Киуанис мистър Карсън Криминс го каза най-добре: „Прогресът е като свръхзвуков

самолет. Дали летиш с него, или стоиш на пистата му, тъй или иначе рискуваш въздушната му струя да те отнесе.“

Би било добре онези, които са от по-облагодетелствани родове, но имат по-малко въображение, да го разберат.

Времената се променят и трябва да се променят. Историята на тази велика страна се основава върху свободната воля, частната собственост и упованието на самия себе си.

Онези, които се съпротивляват на гласа на бъдещето, един ден може да се видят в онова безбожно състояние, известно под името стагнация.

Времената се менят и умните хора се променят заедно с тях.

Ваш покорен О. ХАЦЛЪР

Скот Ардъло загубил благоволенията на избирателите. И все пак дали тази снимка не беше озадачила и самия Карсън Криминс?

Прегледах следващите броеве, като търсех писмен отговор от Скот на редакторската статия. Нищичко. Той или не се беше обезпокоил, или „Интелиджънсър“ бе отказал да отпечата писмото му.

След пет седмици имената на Ортън и Уонда Хацлър изчезваха от редакторското каре на вестника. На тяхно място се мъдреше, изписано със завъртян шрифт:

СИБИЛ КРИМИНС

Издател, редактор и основен автор

Сега хартията беше розова и изданието се беше ограничило до три страници, незначителни като рекламната листовка на някой супермаркет. Вече нямаше съобщения на телеграфните агенции и снимки. На тяхно място — възторжени излияния за филми, явно буквално преписани от рекламните материали за тях, полуграмотни описания на местните събития и любителски рисувани комикси без особен смисъл. Твърде едър подпис: „Дерик К.“

Три едва изпълнени страници, дори и двадесет месеца по-късно, когато водещото заглавие крещи:

КАСАПНИЦА ВЪВ ФЕРМАТА НА АРДЪЛО!

ЛОВЕЦЪТ НА ПЛЪХОВЕ АРЕСТУВАН!

от Сибил Нунан Криминс, издател, редактор и
основен автор

Най-мрачният час за Трийдуей удари или поне така изглеждало, когато шерифът Джейкъб Хаас бил повикан от главния управител на „Бестбай Пръдюс“ Тебдоро Аларкон (Гед) в ранчото и там открил едно ужасяващо убийство в невероятни размери. Вътре в къщата шерифът Джейкъб Хаас намерил няколко мъртви тела, или по-точно готвачката на ранчото, мис Норийн Пийк, която била станала обект на невероятно и нечовешко отношение от страна на някакъв злокобен дух. На втория етаж били открити другите тела: на собственика на ранчото Скот Ардъло, който е наследил имота от баща си Бъч Ардъло, на жена му Тери и на тяхната дъщеря, малката Британи, около петгодишна. Всичко било ужасно. Но никаква следа от другия член на семейството! От бебето Джъстин. Всички ние помним как Тери толкова трудно го роди и то по някакво чудо се чувстваше прекрасно.

Но кошмарът продължил. Шерифът Хаас проследил кръвта и тръгнал към задния двор на къщата, където по това време живееше синът на Норийн, Ардис Пийк, и там открил Джъстин. Добрият вкус повелява да не навлизаме в подробности, нека кажем само, че който и да е сторил това на едно невръстно създание, е злокобен бяс, сравним със сатаната. На нас ни става лошо от всичко това!

Ардис Пийк бил пиан и докаран до вцепенение от най-различни опиати. Той беше ловецът на плъхове на ранчото, но в същото време преследваше всички видове гризачи и всякакви гадинки. Вероятно той е разполагал с

всякакви оръжия и отрови, но ние все още не знаем какво точно е използвал при бедните хора.

Наистина е ужасно и невероятно, че нещо като това би могло да се случи в едно малко, спокойно място като нашето, но изглежда, че днес светът върви така, само погледнете семейство Мейсън и как те нападнаха хората, които се чувстваха в безопасност само защото имаха пари и живееха зад стоманени врати. А днешната музика, никой не пее за любов и романтика, всичко е някаква ужасна врява и става все по-лошо.

Така че изводът, според мен, е да вярваш в Бога, само Той може да те опази.

Шерифът Хаас телефонираше във ФБР и на полицията в Бейкърсфийлд, за да се консултира с тях, защото това излизало извън рамките на обикновените му задължения. Той ми каза, че е бил в Корея, но никога не бил виждал нещо подобно.

Мои източници ми съобщиха, че Ардис Пийк винаги е бил особен. Понякога някои хора са се опитвали да му помогнат — знам, че моите синове Клиф и Дерик със сигурност са го правили, като са се опитвали да го накарат да се занимава с някакъв спорт и какво ли не още, театрални проекти, вие продължете списъка. Каквото и да е, за да излезе от черупката си, защото те си въобразяваха, че той е самотен. Но той не ги чу. Просто продължаваше да си седи сам, да вдишва лепило, боя и какво ли не. Мои източници ми съобщават, че е бил прекалено затворен в себе си, за да общува с други хора, нещо като остро психическо заболяване.

Защо той внезапно извърши такова ужасно нещо?

Ще узнаем ли някога?

Всички обичаха семейство Ардъло, те от толкова отдавна живееха тук, винаги са се трудили усилено, дори когато не изглеждала сигурно, че това би могло да помогне, защото цените на реколтата бяха толкова ниски. Но те усилено се трудеха, защото вярваха в това, те бяха солта на земните хора, те обичаха само да работят.

КАК МОЖА ТАКОВА НЕЩО ДА СЕ СЛУЧИ ТУК,
В ТРИЙДУЕЙ!?

В АМЕРИКА!!!!???

Но ето какво става, когато разумът спи, мисля аз.

Бих желала да имам отговор, но аз съм само една журналистка, а не оракул.

Бих желала Господ да прави така, че ние да Го разбираме — защо трябва бебета и деца да страдат по този начин? Кое кара един човек така да полудее?

Въпроси, въпроси, въпроси.

Когато намеря отговори, ще ви съобщя.

С. Н. К.

Никога не го беше направила.
Последният брой на „Интелиджънсър“.

23.

Като се върнах в главната зала на библиотеката, аз прегледах микрофишовете с изданията от Сан Франциско, Бейкърсфийлд и Фресно за убийството на семейство Ардъло. Нищо, което не беше отразено и в Лос Анджелис.

В „Бий“ от Модесто открих некролог за Тери Макинтайър Ардъло. Нейната смърт беше описана като „ненавременна“, за убийство не се споменаваше. Биографичните данни бяха кратки: скаутка, доброволка в „Червен кръст“, завършила с отличие гимназията в Модесто, член на Испанския клуб и на Шекспировото общество, бакалавърска степен от университета „Дейвис“.

Нейните родители Уейн и Филис Макинтайър, сестрите ѝ Барбара Макинтайър и Лин Блоун я бяха надживели. В телефонния указател на Модесто имаше една Уейн Макинтайър. Чувствайки се като престъпник, аз набрах номера и казах на възрастната жена, която вдигна слушалката, че търся роднини на семейство Арджънт от Пенсилвания във връзка с първата семейна среща на членовете на това семейство, която ще се състои в Скрантън.

— Арджънт ли? — попита тя. — Но тогава защо търсите нас?

— Вашето име е включено в списъка, който имаме на компютъра.

— Така ли? Боя се, че компютърът ви е сбъркал. Ние не сме роднини с никакви Арджънт. Съжалявам.

Никакво раздразнение, никаква защитна нотка.

Никаква представа какво е накарало Клеър да се интересува от Пийк.

Представих си го в неговата килия как гримасничи, как се върти и как се поклаща, отчужден от всичко. Нервните му окончания даваха накъсо произволно и само Бог знаеше какви импулси се сливаха и боричкаха между, гънките на замъглените му фронтални лобове.

Вратата се отваря и влиза една жена, която се усмихва, готова да помогне.

Новата лекарка. Първият човек, който проявява някакъв интерес през последните шестнадесет години.

Тя коленичи до него и му заговарва меко. Иска да му помогне... да му окаже помощ, каквато той не желае. Помощ, която го дразни.

Ще я пъхне в кутия. Лоши очи.

Продължих да търся във вестниците от Маями някакви материали за семейство Криминс. Некролозите бяха всекидневен специалитет: „Хералд“ ме информира, че Карсън и Сибил Криминс са починали заедно преди дванадесет години при експлозията на яхта край бреговете на Южна Флорида. Един неназован член на семейството също бе загинал с тях. Карсън беше описан като „собственик на недвижими имоти“, а Сибил като „бивша актриса“. Нямаше снимки.

След това попаднах на едно съобщение в „Лас Вегас Сън“ за смъртта на Карсън Криминс-младши при нещастен случай с мотоциклет две години по-късно, край Пим, Невада. Нямаше нищо за по-малкия брат Дерик. Доста лошо; някога беше забелязван. Може би щеше да пожелае да си припомни нещо, ако успееш да го открия.

Паметта на бившия издател на „Интелиджънсър“ Ортън Хацлър беше почетена с една снимка в „Санта Моника Ивнинг Аутлук“. Беше починал в едно крайбрежно градче от „естествена смърт“ на възраст осемдесет и седем години. Само на няколко мили от дома си. Заупокойна служба в Крайморската презвитерианска църква, предназначениите за цветя суми да се изпращат в Американската асоциация за сърдечни заболявания. Надживяла го вдовица: Уонда Хацлър.

Навярно все още живееше в Санта Моника. Но ако я намерех, какво щях да я попитам? Не бях успял да разплета някаква финансова война между клановете Ардъло и Криминс, бях си играл на Шерлок Холмс с една-единствена снимка, която подсказваше друг тип съперничество. Но нищо не намекваше, че убийството на семейство Ардъло е било резултат от нещо по-различно от кървавия пир на един луд.

Помислих за това колко внезапно е било нападението. Азиатските култури си имат специална дума за този вид

непровокирана жестокост: амок.

Нещо в амока на Пийк беше привлякло интереса на Клеър и сега тя бе мъртва. Заедно с останалите трима... а Пийк беше предсказал смъртта на двама от тях. Предвещаващ гибелта пророк в една заключена килия. Трябваше да съществува някаква свързваща нишка.

Изоставих търсенията си във вестниците и се зарових в компютърната база данни за нещо, свързано с Уонда Хацлър и Дерик Криминс. Открих някаква личност с буква „А“, чието име приблизително отговаряше: Дерик Албърт Криминс от Уест Стрийт 154 в Ню Йорк Сити. Използвах монетния автомат на библиотеката, позвъних и взех участие в един объркан разговор, продължил деветдесет секунди, с някакъв очевидно много възрастен, много любезен мъж, който говореше на невероятен жаргон и вероятно бе чернокож.

У. Хацлър бе регистрирана в Санта Моника, но без адрес. Женският глас от телефонния секретар също беше възрастен, но енергичен. Представих се по същия начин, както и на Джейкъб Хаас, и й съобщих, че ще намина по-късно.

Преди да напусна Бейкърсфийлд, телефонирах на Майлоу. Не беше на служебното си място, а клетъчният му телефон не отговаряше. Магистрала 5 минаваше точно край Нюкхол. Катастрофа беше затворила пътищата на север и бе предизвикала струпване на тълпа любопитни в обратното платно. Дузина автомобили със святкащи буркани, коли на ченгета от няколко района и линейки, паркирани диагонално на магистралата, репортери, които се навираха навсякъде. Един преобърнал се тежкотоварен камион беше блокирал изхода към най-близката отбивка. На сантиметри от предните му колела се виждаше смачкана купчина червено и хром.

Един пътен патрул ни махна с ръка да продължаваме, но ние по инерция намалихме и колоната запълзя като охлюв. Включих радиото. Катастрофата беше голямата новина: някакво спречкване между двама мотоциклетисти, гонитба извън шосето, после рязък завой, който бе отвел преследващия мотоциклет в насрещното платно. Това го нарекоха пътен бяс. Сякаш лепването на етикет променяше нещата.

Трябваша ми два часа, за да се върна до Лос Анджелис, и когато стигнах до Уестсайд, небето бе притъмняло, изпъстрено с черни като въглен ивици, които пъплеха към тъмночервеното зарево на хоризонта.

Твърде късно, за да посещавам една възрастна жена. Заредих с бензин на Сънсет и Ла Брий и отново телефонирах на Уонда Хацлър. Този път тя ми отговори:

— Елате у дома, очаквам ви.

— Сигурна ли сте, че не е твърде късно за вас?

— Не ми казвайте, че сте от ранобудните птици!

— Всъщност наистина не съм.

— Чудесно! — отговори тя. — Ранобудните трябва да бъдат принуждавани да доят кравите!

Обадих се вкъщи, за да съобщя, че ще закъснея. Гласът на Робин от телефонния секретар ми отговори, че ще бъде в Студио Сити до девет, където щяла да внася поправки в някакъв звукозапис. Синхрон в свръхактивността. Потеглих към Санта Моника.

Адресът на Уонда Хацлър беше на Йейл Стрийт, южно от Уилшър, едно розово бунгало със зелен покрив зад поляна с лавандула, див лук, мащерка и няколко вида кактуси. Сред растенията стърчеше табела с името на някаква охранителна фирма, но около имота нямаше ограда.

Докато паркирах колата си, тя вече беше на тротоара — едра жена, висока около метър и осемдесет, със здрави плещи и масивни крайници. Косата ѝ беше късо подстригана. Човек трудно можеше да определи цвета ѝ в здрачината.

— Доктор Делауер? Уонда Хацлър. — Здраво ръкостискане, груби ръце. — Харесвам колата ви, имах „Флийтууд“, след като Ортън вече не можеше да шофира и аз се уморих да подкрепям петролните компании. Само ми покажете някакъв документ, за да сме сигурни, а после заповядайте вътре.

Вътре къщата ѝ беше тясна, топла, светла, облицована с ламперия в пепелносив цвят и пълна с кресла, покрити с поне три разновидности кафяви калъфи от вълнен плат с цветни щампи. На стените имаше репродукции на Джорджия О'Кийф^[1] наред с някакви маслени пейзажи от Калифорния в мътни цветове. Отворена врата водеше към кухнята, където на един шкаф бяха подредени меки кукли, представляващи деца във всякакви национални костюми — нещо като малка, претъпкана детска градина. Стара бяла печка с два котлона. Една тенджерка беше поставена върху танцуващия син пламък и изведнъж ме споходи един спомен от детството: уханието на

зеленчуков бульон в студен следобед. Опитах се да не мисля за кулинарните набези на Пийк.

Уонда Хацлър затвори вратата и каза:

— Заповядайте, настанете се удобно.

Седнах на едно от креслата, покрити с пъстрата вълнена материя, а тя застана до мен. Беше облечена в зелен пуловер с V-образно деколте върху бяло поло, носеше широки сиви панталони и кафяви пантофи. Косата ѝ беше черна, прошарена със сребро. Би могла да бъде от седемдесет до осемдесет и пет годишна. Лицето ѝ беше широко, с провиснали като на басет^[2] бузи. Влажните синьо-зелени очи сякаш ме изпиваха. Не се усмихваше, но почувствах, че се забавлява по някакъв начин.

— Нещо за пиене? Кола, диетична кола, силен ром?

— Не, благодаря ви.

— А малко бульон? Аз ще си сипя.

— Не, благодаря.

— Труден клиент!

Тя отиде в кухнята, напълни си една чаша, върна се и седна, подуха бульона, после отпи.

— Трийдуюей, каква дупка! За какво ви трябва да узнаете нещо за него?

Разказах ѝ за Клеър и Пийк, като подчертах, че терапевтичните отношения са тръгнали зле, но не споменах за пророчеството и пропуснах и другите убийства.

Уонда остави чашата си на масата.

— Пийк ли? Винаги съм мислила, че е бавноразвиващ се. Освен че го затвориха за насилие, какво мога да знам за него? Единствената психология, която някога съм изучавала, беше един встъпителен курс върху Сара Лорънс от миналия век.

— Мога да се обзаложа, че знаете много.

Тя се засмя:

— Защо? Защото съм стара ли? Не се изчервявайте, аз наистина съм стара. — Докосна една от сбръчканите си бузи.

— Истината е в плътта. Не го ли казва Самюъл Бътлър^[3]. Или може би аз съм си го измислила. Все пак, боя се, че не мога да ви дам някаква представа за Пийк. Никога не съм изпитвала никакво чувство

към него. Значи ще си тръгвате. Много лошо. Вие изглеждате добре и аз го очаквах това нещо.

— Да поговорим за Трийдуей?

— Да позлословим за Трийдуей.

— Колко дълго живяхте там?

— Доста дълго. Никога не съм могла да стоя много на едно място. По време на убийствата работех в Бейкърсфийлд. В Търговската камара. Не е точно космополитен град, но поне имаше някакви признаци на цивилизация. Като тротоари например. През нощта помагах на мъжа си да отпечата вестника. Такива работи. — Уонда вдигна чашата си и отпи. — Чели ли сте оня парцал?

— Двадесетгодишници.

— Господи! Че как се добрахте до него?

— В Мемориалната библиотека „Бийл“.

— Имали сте *мотив*. — Тя поклати глава. — Двадесетгодишници! Ортън щеше да се шокира. Той знаеше какво е създал.

— Не харесваше ли публицистиката?

— Харесваше добрата публицистика. Би предпочел да издава „Ню Йорк Таймс“. Беше дартмътско чедо. „Интелиджънсър“ — не ви ли намирисва на чувствителността на Източното крайбрежие? За съжаление политическите му убеждения бяха малко по-десни от тези на Джо Маккарти^[4] и след войната не бяха твърде на мода. Освен това той имаше и малък проблем. — Направи знак, сякаш пиеше. — Силен ром — почна да му се услажда, когато служеше на Тихия океан. Тъй или иначе, живя до осемдесет и седем. Заболя от рак на небцето, имаше подобрение, после получи цироза и дори на нея й трябваша няколко години, за да го убие. Лекарят му видя една рентгенова снимка на дроба и каза, че той е медицинско чудо — беше доста по-възрастен от мен. — Като се смееше, тя допи бульона си, наля си още и се върна. — „Интелиджънсър“ беше дъното, до което Ортън стигна. Започна кариерата си във „Филаделфия Инкуайър“ и оттам почна да слиза все по-надолу през останалата част от живота си. Трийдуей беше последната ни спирка — купихме този парцал от немай-къде и започнахме живот, изпълнен с убийствена скука и благородна бедност. Божичко, мразех това място! Глупаци накъдето и да се обърнеш. Социален дарвинизъм, предполагам: умните напускат, за да се

отправят към големите градове, само идиотите остават да се размножават. — Отново се изсмя. — Ортън го наричаше силата на позитивното въртене на педалите в обратна посока. Той и аз решихме да не се размножаваме.

Направих усилие да не погледна към куклите в кухнята.

Тя продължи:

— Единствената причина, поради която стоях там, беше, че обичах този човек — беше много красив. Дори по-хубав от вас. И много мъжествен.

Уонда кръстоса крака. Потрепваха ли миглите й?

Казах:

— Семейство Ардъло, изглежда, не са били глупави хора.

Тя махна с ръка, сякаш отхвърляше думите ми.

— Да, знам. Бъч бе ходил в Станфорд — разправяше го на всеки, който имаше желание да го слуша. Но той отиде там заради футбола. Всички го харесваха, не и аз. Достатъчно любезен, но изкуствено. Един от онези хора, които са убедени, че привличат жените като магнит и действат като Галахад^[5]. Голямата самоувереност при един мъж не е особено привлекателна черта, още повече, когато не е оправдана. У Бъч нямаше огън — той беше упорит и караше все напред, като кон с капаци. Посочи му пътя и той поема. И онази негова жена! Някаква деееликатна викторианска вкаменелост... Винаги прикована към постелята. Аз вече си мислех, че това са някакви превземки, и я наричах малката мис Хипохондрия. Но тя после ме изненада и действително почина от нещо си. — Сви рамене. — Това е проблемът, когато си злобен — понякога грешиш и в душата ти се просмуква някаква досадна необходимост да се разкаеш.

— А Скот?

— По-умен от Бъч, но не и светило. Той наследи земята и отглеждаше плодове, когато времето го задължаваше. В никакъв случай Айнщайн, нали? С което не искам да кажа, че не бях шокирана и потресена от онова, което му се случи. И бедната му жена — едно такова сладко създание, обичаше да чете, винаги подозирах, че у нея може да има скрита някаква интелектуална жилка. — Устните й се разтрепериха. — Най-лошото беше с онези деца... Когато това се случи, Ортън и аз току-що бяхме продали вестника и се бяхме преместили тук. Когато Ортън прочете за убийството в „Таймс“,

повърна, седна на бюрото си и написа статия — като че ли все още продължаваше да е журналист. После я скъса, отново повърна и пи дайкири през цялата нощ и следващите два дни. Когато дойде на себе си, не усещаше краката си. Трябваше ми още един ден да го убедя, че не умира. Беше голямо разочарование за него. Много му допаднаше идеята да се напише до смърт, чувствителната душица! Голямата му грешка бе, че възприемаше света сериозно — въпреки че, предполагам, в случай като вашия и вие трябва да го възприемате по този начин. Дори аз плаках. За дечицата. Не си падах особено по децата — те ме плашеха, бяха твърде уязвими, едно голямо момиче като мен никога не ми се струваше подходящо за такива крехки създания. Онова, което направи Пийк, потвърди мнението ми. Тогава дълго време не можах да спя както трябва. — Тя размаха чашата си. — Години не съм се сещала за тази история, питах се дали, ако се разрови, това би могло да ме разстрои, но като оставим децата настрана, тя е доста забавна. Цели двадесет години ние живяхме над редакцията на вестника, търсехме реклами, вземахме допълнителна работа, за да свързваме двата края. Ортън оправяше счетоводството на хората, аз преподавах английски на невероятно тъпи деца и пишех съобщения до пресата за разни дебелащи от Търговската камара.

— Значи никога не сте имали никакъв по-близък контакт с Пийк.

— Знаех кой е — доста подозрително момче, което обикаляше по улиците и се ровеше из боклука, но не, никога не сме разменили и думичка. — Кръстоса краката си. — Това е добре. Да знам, че още мога да си спомня някои неща — малко бензинец в старата машина... Какво друго бихте желали да научите?

— Семейство Криминс...

— Полукретени. — Пак отпи от бульона. — Още по-лоши от Ардъло. Вулгарни. Карсън беше като Бъч — нищо не можеше да създаде, беше луд на тема долари, — минус очарованието. Заедно с орехите отглеждаше и лимони. Ортън казваше, че изглежда като някой, който е бил отбит от майчината гърда с тяхна помощ. Като че ли никога не изпитваше удоволствие от нищо — убедена съм, че за това състояние си има дума.

— Анхедония.

— Точно така! — каза тя. — Би трябвало да премина курс по спомагателна психология.

— А Сибил?

— Повлекана. „Златотърсачка.“ Тъпа блондинка. Сякаш излязла от някакъв лош филм.

— Търсила е парите на Криминс — вметнах аз.

— Той сякаш не мислеше така. Срећнали са се на някакво пътешествие, малко цуни-гуни — какво гадно клише! Ако Карсън имаше малко мозък в главата си, щеше да скочи през борда.

— Проблеми ли му създаваше?

Мълчание. Премигване.

— Беше вулгарна жена.

— Твърдяла е, че е актриса.

— Колкото аз съм султан на Бруней!

— Какви трудности му създаваше?

— О, сам знаете! — отговори Уонда. — Пое юздите в ръцете си, искаше да управлява всичко от момента, в който се появи в града. Преобрази се в звезда. Всъщност наистина се опита да създаде театрална трупа. Накара Карсън да й построи сцена в един от хамбарите си, накупи всякакво оборудване. Ортън умираше от смях, когато ми разказваше за това, едва не изплю зъбната си протеза. „Познай кой е нахълтал тук, Уонда? Джийн Харлоу! Харлоу сред конските фъшки!“

— С кого възнамеряваше да играе Сибил?

— С местните селяндури. Опита се да впримчи и момчетата на Карсън. Единият от тях, вече съм забравила кой, имаше малка дарбица да рисува, тъй че тя го накара да се заеме с декорите. Каза на Ортън, че и двамата имат „качества на звезди“. Помня как дойде в редакцията с обявата си за прослушване на актьори. Като се наведе към мен, тя заговори с чуруликащ глас, който имитираше гласа на момиченце: — „Казвам ти, Уонда, тук навсякъде има скрити таланти! Всеки може да прави нещо, трябва само да го накараш да блесне!“ Дори мислеше, че е оплела и Карсън в мрежите си, и това, че се опитваше да бъде любезна, беше театро, предназначено лично за него. Можете ли да си представите каква пиеса мислеше да постави? „Нашият град“! Ако поне имаше акъл, човек би могъл да погледне на нея с известна ирония. „Нашето блато“, така трябваше да нарече пиесата си! Разбира се, всичко отиде по дяволите. Никой не искаше да се покаже пред

публика. А и Карсън помогна за това! Един ден преди обявата да се появи, той плати на Ортън двойно, за да не я пуска.

— Страх от сцената?

Уонда се изсмя:

— Каза, че това си е чисто губене на време и пари. Каза, освен това, че хамбарът му трябвал за слама.

— Това не беше ли характерно за него? — попитах аз. — Криминс си купува онова, което пожелае!

— Вие всъщност питате дали Ортън не се е корумпирал в досега си с богатството и властта — отговори тя. — Да, абсолютно. — Приглади пуловера си. — Не се извинявайте. Карсън и Бъч управляваха този градец. Ако искахте да оцелеете, трябваше да играете по свирката им. Когато Бъч умря, Карсън прибра и неговата половинка. Това дори не беше град. Беше феодално владение, а ние, всички останали, бяхме крепостници, които балансираха на въжето между тях двамата. Ортън беше малко по-надясно от средата. В края на седемдесетте решихме веднъж завинаги да си вдигнем багажа оттам. Ортън имаше право на социална пенсия, моята също беше на път да излезе, а и бях получила малко наследство от една леля. Всичко, което искахме, беше да продадем печатарските преси и да получим нещо срещу това, че вестникът беше наша собственост. Ортън отначало се обърна към Скот, защото мислеше, че с него ще може да се разбере полесно, но Скот дори не пожела да го изслуша. — Като се удряше по гърдите, тя направи гримаса на горила. — „Яз съм фермир, не мо'а нищу другу!“ Направо свински го отрязва, също като баща си. Тъй че Ортън отиде при Карсън и за негова изненада той отговорил, че ще си помисли.

— Изненадан, защото Карсън нямал никакви художествени наклонности ли?

— И защото всички знаеха, че Карсън също искаше да се махне от Трийдуей. Всяка година започваше да се говори за някаква нова сделка с имота му.

— И колко дълго продължаваше това?

— От години. Основният проблем беше, че Скот не желаше и да чуе за такова нещо, а само половината от земята не беше привлекателна за продажба. Подходът, който Ортън използва при Карсън, беше да му намекне, че вестникът би бил подходящо поле за

заниманията на Сибил и не би ѝ създавал неприятности. — Уонда щракна с пръсти. — И номерът мина.

Сега разбрах защо редакционната политика на „Интелиджънсър“ изведнъж бе почнала да клони към Криминс.

— А какви други неприятности си бе създавала Сибил? — попитах аз.

Тя широко се ухили.

— А вие какво предполагате?

— Видях снимка, на която тя и Скот танцуват.

Усмивката ѝ потрепна, после промени курса, започна да се разширява, да расте и се изпълни с радост.

— О, онази снимка! — възкликна Уонда. — Можехме да ги покажем и голи-голенички! Ортън нямаше намерение да я публикува, той си остана джентълмен до края. Но в онази нощ доста си пийна, тъй че аз пуснах вестника. — Като си пое дълбоко дъх, тя с наслада издиша въздуха обратно.

Попитах:

— Какъв беше ефектът?

— Публично никакъв. Предполагам, че между пряко засегнатите е имало напрежение. Тери Ардъло винаги ми правеше впечатление на лесно ранима жена, но не погна Сибил с брадвичка в ръката. Ардъло никога не изнасяха мръсното си бельо пред хората. Същото важеше и за Карсън.

— А крепостниците какво казаха?

— Нищо, което да съм чула. Не си струва да се противопоставяш на благородниците, ако искаш да ядеш. Не че имаше някой, който да не знаеше за Скот и Сибил.

— Романът им беше публично достояние, така ли? — попитах аз.

— От месеци. Със сигурност откакто постановката на Сибил пропадна. Предполагам, че е имала нужда от нова роля. — Поклати глава. — Дватама си бяха намерили доста прозрачно прикритие: първо камионетката на Скот изхвърчаваше от града. Час по-късно малкият „Тъндърбърд“ на повлеканата избръмчаваше нататък. Тя винаги се връщаше първа, обикновено с торби с покупки. Понякога ходеше при селяните в местните магазини и им показваше с какво се е снабдила. После със сигурност изгърмяваше камионетката на Скот. Просто комично. Как са можели да мислят, че никой не ги вижда!

— Значи Карсън трябва да е знаел.

— Не разбирам как не би могъл.

— И въобще не е реагирал? Никога ли не се е опитал да спре тази история?

— Карсън беше доста по-възрастен от Сибил. Може би не е могъл да я задоволи в леглото и е нямал нищо против някой да я ангажира от време на време. Навярно и затова се хвана на въдицата на Ортън да се намери някакво поле за изява на Сибил. Ние определено се опитахме да го използваме — четохте ли парцала, след като тя го пое?

— Разлика от небето до земята.

— Вие сте очарователен млад човек! — Тя се изправи. — Божичко, страшно ми е забавно!

— А какво можете да ми кажете за Джейкъб Хаас? — попитах аз.

— Доста съобразителен, но дръвник. Преди да стане шериф, бе работил като счетоводител в Бейкърсфийлд. Получи тази длъжност, защото бил в Корея, премина през някакви ускорени курсове по право в гимназията, не засягаше никого.

— Искате да кажете, че не е бил свързан нито с Бъч, нито с Карсън?

— Искам да кажа, че никога не пъкна децата им в затвора.

— А имало ли е такава възможност? — попитах аз.

— При Скот не, но при момчетата на Криминс определено. Две гадни малки мръсничета, абсолютно развалени. Баща им им беше купил бързи коли, с които те непрекъснато се състезаваха по главната улица. Всички знаеха, че пият и вземат наркотици, тъй че си беше просто късмет, че не убиха някого. Няколко години по-късно единият от тях си плати за безумствата — умря при катастрофа с мотоциклет.

— Други нарушения, освен че са карали пияни?

— Отвратителни характери най-общо. Отнасяха се с имигрантите като с измет. Насилваха момичетата им. Когато сезонът за бране свършваше, те запалваха колите и почваха да задирят местните момичета. Спомням си как една нощ, много късно, току-що приключила вестника, излязох навън да взема малко въздух и видях една кола да спира точно до блока. Един от онези мощни автомобили с линии отстрани, за който точно знаех чий е. Задната врата се отвори, някой изпадна отвътре, а колата отпраши нататък. Човекът остана да

лежи за миг на земята, после се изправи и извънредно бавно тръгна по средата на Главната. Аз отидох при него. Беше малко мексиканско момиче, не повече от петнадесетгодишно, и не говореше английски. Лицето му беше подпухнало от плач, а косите и дрехите — раздърпани и разкъсани. Опитах се да го заговоря, но то само поклати глава, избухна в сълзи и побягна. Улицата свършваше след един блок и то изчезна сред полето.

— Чие поле? — попитах аз.

Уонда присви очи, после ги затвори.

— Ами да помисля... На север. Трябва да са били ливадите с люцерна на Скот.

— И нямаше никакви последици за Клиф и Дерик?

— Никакви.

— А какви бяха техните отношения с мащехата им?

— Да не би да питате дали са спали с нея? — подхвърли тя.

— Всъщност въображението ми не ме отведе толкова далеч.

— Защо не? Не гледате ли токшоу по телевизията?

— Казвате, че Сибил...

— Не! — отговори тя. — Не съм казала нищо подобно. Просто размишлявам. Защото тя си беше мръсница, а те вече бяха големи момчета. За да бъда честна — нещо, от което винаги съм се отвращавала, — никога не съм чула дори и намек за подобно отвратително нещо, но... Какви са били отношенията им ли? Кой обича мащехата си? А и Сибил в никакъв случай не беше настроена майчински.

— Но е успяла да ги въвлече в театралната си дейност.

— Само единия от тях — оня, който рисуваше.

— Дерик — уточних аз. — Тя пишеше за това в „Интелиджънсър“. Все пак развалените юноши не правят неща, които мразят.

Уонда помълча малко.

— Да... Сигурно е изпитвал удоволствие от това. Но защо ми задавате всички тези въпроси за клана Криминс?

— Името на Дерик Криминс се появява във вестниците във връзка с убийствата. Коментира странностите на Пийк. Освен Хаас, той е единственият човек, който е позволил да цитират думите му, тъй че реших да го откроя.

— Ако го намерите, не му предавайте поздрави от мен. Разбира се, не е пропуснал възможността да се надсмее на Пийк. Той и брат му изпитваха удоволствие да мъчат Пийк — друга черта от престъпните им наклонности.

— Как го измъчваха? — попитах аз.

— Какво бихте могли да очаквате от едни развалени момчета — блъскаха го, дърпаха го. Неведнъж съм ги виждала двамата и цяла банда други момчурляци на улицата, която минаваше край редакцията. Пийк също бе свикнал да виси там. Ровеше из кофите за смет, търсеше кутии от боя и бог знае какво още. Явно братчетата и тайфата им се отегчаваха и си търсеха някакво забавление. Те обикаляха около него, смееха се, удряха му леки шамари, пъхаха цигара в устата му, но не я палеха. Последния път на мен ми дойде до гуша, излязох на улицата, казах им няколко сладки приказки и те изчезнаха. Не че Пийк ми беше благодарен. Дори не ме погледна, само обърна гръб и си тръгна. Никога след това не си направих подобен труд.

— А Пийк как реагираше на подигравките? — попитах аз.

— Просто стоеше ей така. — Мускулите на лицето ѝ се отпуснаха, а погледът ѝ се изпразни от всякакво съдържание. — Момчето никога не е било с всичкия си.

— И не се ядосваше?

— Въобще. Беше като зомби.

— Бяхте ли изненадана, когато той избухна в насилие?

— Предполагам! — отговори тя. — Въпреки че днес не би ме изненадало. Какво казват хората? „Той от тихите ли е?“ Може ли да кажете, че някой е тих?

— Имате ли теория защо е убил семейство Ардъло?

— Беше луд. Вие сте психолог, защо лудите действат като луди?

Почнах да ѝ благодаря и понечих да стана, но Уонда ми махна с ръка да остана на мястото си.

— Теория ли искате? Какво ще кажете за лош късмет, лошо време, неподходящо място? Като да си вървиш по тротоара и изведнъж да те прегazi автобус! — Устните ѝ се разтрепериха. Сякаш се канеше да се разплаче. — Не е лесно да оцелееш. Все чакам нещо да ми се случи, но орисията ми е такава. Понякога това е ужасно — ден след ден, все същото. — Пак ми махна с ръка. — Добре тогава, вървете си. Изоставете ме. Тъй или иначе не ви бях от помощ.

— Много ми помогнахте...

— О, моля ви се, нито думичка за това. — Но тя се протегна и хвана ръката ми. Кожата ѝ беше хладна, суха, толкова гладка, че изглеждаше нереална. — Запомнете го, докторе: и добрият късмет може да е проклятие. Когато човек знае много, неизбежно ще го сполети нещо лошо, но не е известно кога.

[1] Американска художничка (1887–1986 г.). — Б.пр. ↑

[2] Дребни ловджийски кучета. — Б.пр. ↑

[3] Самюъл Бътлър (1612–1680 г.), английски поет сатирик. — Б.пр. ↑

[4] Американски сенатор, съперник на Ричард Никсън в изборите през 1968 г. — Б.пр. ↑

[5] Герой от староанглийския епос за крал Артур и рицарите на Кръглата маса. — Б.пр. ↑

24.

Когато си тръгнах малко след осем вечерта, Уилшър представляваше истински поток от фарове под черно-сивото небе. Главата ме болеше, препълнена от разкази и намеци. В Трийдуей имаше повече омраза и интриги, отколкото предполагах. Но все още нямаше връзка с Клеър Арджънт. Готов да сложа край на работния си ден, аз се обадох на телефонния си секретар от една будка на паркинга.

Истинско конско евангелие: Робин щеше да се забави до десет и един особено противен адвокат от Енсино искаше да му помогна при едно проточило се дело за попечителство. Той знаеше, че работя само за съда, а не като наемен обирджия, и все още не бе платил сметката си за една консултация, която му бях дал миналата година. Заблуди навсякъде.

Петото съобщение беше от Майлоу. „Ще съм в службата около седем и половина, свържи се с мен.“

Коментарът звучеше приблизително така: „Беше доста раздразнен твоят приятел детективът.“

Потеглих към участъка и се представих на дежурния, който позвъни в отдел „Убийства и кражби“. Край мен минаваха и се разминаваха униформени. Никой не ми обърна внимание, докато разглеждах снимките на обявените за издирване. След няколко минути вратата на асансьора се отвори и се появи Майлоу, отмятайки косите от челото си.

— Да излезем навън, имам нужда от въздух! — каза той, без да си направи труда да спре.

Костюмът му беше с цвят на гранясало овесено брашно, а на левия ревер имаше петно от нещо зелено. Връзката му бе пристегната, вратът явно го болеше и въобще той изглеждаше като момче от плакат за седмицата за борба със свръхнапрежението.

Стигнахме до тротоара и поехме по „Бътлър“. Въздухът бе натежал от суха горещина и ми се прииска да спрем някъде, където бихме могли да пийнем нещо студено.

— Още нищо за Пели — заяви Майлоу, — тъй че не ме питай. Цял ден съм се занимавал с близнаците Бийти. Брат Лерой разправял на хората, че ще играе пред публика.

— Какви хора?

— На приятелчетата си по чашка. Уилис Хукс и аз бяхме на местопрестъплението тази вечер. Недалеч от една кръчма, където Лерой обикновено киснел заедно с други няколко смукачи на грапа. Неколцина от тях казаха, че Лерой се фукал, че щял да става кинозвезда.

— Кога е било това? — попитах аз.

— Времето не е нещо строго определено за такива създания, но по техни предположения преди около три или четири месеца. Лерой също така казал на приятелчетата си по чашка, че и брат му щял да участва — след като един от режисьорите разбрал, че има близък, му предложил повече пари. Смукачите мислеха, че просто си е дрънкар така, защото Лерой имал този обичай, когато се наквасвал както трябва. Те дори не повярваха, че Лерой има близък. Никога не бил споменавал за Елрой.

— Лерой разправял ли им е нещо след снимките?

— Не. Бил се върнал след седмица, разнебитен, и отказвал да говори. Затова, ако бил получил някакви пари, никой не ги е виждал. Приятелчетата му предполагат, че е организиран някакъв запой и е профукал всичко.

— Или мистър Грифит Д. Уорк е изработил още някого — предположих аз. Умът ми трескаво работеше. Някои подробности от разказите се събираха... парченцата се нагласяваха...

— Помислих за това — отговори той. — Никой от тях не е виждал някакъв висок бял да разговаря с Лерой.

— Можеха ли да кажат другарчетата по чашка на Елрой нещо за филма?

— Досега Агилар не е открил никого от приятелите на Елрой. Изглежда, той е бил близъкът самотник, живял е съвсем самичък някъде край релсите. Един от кондукторите си спомня, че го е виждал от време на време да се мотае наоколо. Мислел, че е някой луд, защото винаги си говорел сам. — Той се почеса по носа. — Ето ме отново с тази история за филма. Може би това е някаква връзка между Дада и близнаците, но все още не се свързва с Клеър. С изключение на това,

че тя също е ходела на кино. Дявол да го вземе, виждаш ли ме как обяснявам всичко това на родителите ѝ? Показах нейна снимка на скитниците и те не я разпознаха. Не е за чудене, какво би могла да прави тя с някакви пияници от Южния централен? Тази вечер пак ще отида до езерото Толука, в онова място Оук Баръл, където Ричард е сервирал. Изглежда твърде невероятно, но Клеър може би е вечеряла там. Доколкото знаем, мистър Уорк ги е пипнал и двамата там — а ти между другото беше прав, че Уорк е средното име на Д. У. Грифит. Проверих. Значи нашият киноманиак се мисли за голяма клечка в тази област. — Почеса се по главата. — Това е точно от оня вид лайна, с каквито най мразя да се занимавам. Защо ще му трябва на Уорк — или на който и да е друг — да убива актьорите си?

— Може би за да ограничи бюджета си?

— По-добре не предлагай идеите си на филмовите студии. Сериозно, какво става тук? И как — и защо — робот като Пийк може да бъде информиран за това?

— Уорк навярно филмира убийства.

— Нещо със смъркане?

— Да, или някакъв друг вариант — не е задължително да има и сексуален привкус. Хронологията на една неестествена смърт — буквално кървава разходка. За черния пазар. Това би могло да обясни защо сценарият никога не е бил регистриран и защо Уорк е използвал фалшиво име, за да наеме оборудване и да се подпише на сметката. Също така би могло да обясни разнообразието на жертвите и методите. И ритуалността. Вероятно си имаме работа с човек, който се вижда като автор на кървави филми. Прави се на бог, като създава образи — действителни хора, — а после ги унищожава. Психопатите деперсонализират своите жертви. Вероятно Уорк е стигнал до върховната деградация, като свежда актьорите си до прототипи: близнаците, актьора, такива неща. Това е жестоко, примитивно мислене — децата точно по този начин разиграват своя гняв. Някои разгневени деца никога не порастват. Колкото до Пийк, той би могъл да бъде намесен, защото Уорк е искал да бъде намесен. Защото Уорк по някакъв начин е част от миналото на Пийк. Може би Уорк е бил повлиян от престъпленията на Пийк. Сега той създава своя собствена постановка и желае да включи Пийк в процеса. И аз имам един вероятен кандидат за Уорк: човек на име Дерик Криминс.

Разказах му всичко, което бях научил за Трийдуей. За дългогодишния конфликт между семействата Ардъло и Криминс, за любовния роман между Скот и Сибил, за антисоциалното поведение на синовете на Криминс, за участието на Дерик в необразувалата се театрална труппа на Сибил.

— Той не е изпитвал особена любов към втората си майка, Майлоу, но се е забъркал с нея. Защото цялото понятие за театър — или постановка — го е увлякло лично. Той също така съответства на описанието, което Вито Бонър ни даде за Уорк — висок, слаб, а и възрастта отговаря. Дерик сега би трябвало да бъде на около тридесет и пет години.

Майлоу дълго мисли върху казаното от мен. Ние вървахме по тъмните улици и стъпките ни отекваха върху паважа.

— Значи всички Криминс са мъртви, с изключение на Дерик?

— Бащата, мащехата, братът, всички при нещастни случаи. Интересно, не мислиш ли?

— Излиза, че той също е убиец на семейства, така ли?

— Подготовката на нещастни случаи също може да се разглежда като форма на постановка — като поставяне на сцени. Дерик далеч не е бил примерен гражданин. Уонда Хацлър описа него и брат му като покварени момчурляци и потенциални изнасилвачи.

Изведнъж спрях.

— Какво ти става? — попита той.

— Дойде ми нещо друго наум. Шерифът Хаас ми каза, че след убийството край Пийк в колибата му са били намерени купища най-различни наркотици, включително и няколко таблетки фенобарбитал, които по принцип се дават срещу лекарска рецепта. От аптеката в Трийдуей не е липсвало нищо и никой от домакинството на Ардъло не е получавал рецепта за фенобарбитал. Така че Хаас беше сигурен, че са били взети някъде извън града. Но никой не е виждал Пийк да напуска града. Може би е имал някакъв източник за наркотици в града. Уонда е виждала Дерик и приятелите му да висят край Пийк, преди всичко, за да го дразнят. Пийк не им се е съпротивлявал и бил крайно пасивен. Дали момчетата на Криминс не са били онези, които са го снабдявали с наркотици — за да се забавляват със селския идиот? В нощта на клането Пийк е силно дрогиран, психиката му рухва и той накълзва семейството. А Дерик и брат му разбират, че косвено са

участвали в това. Някой друг сигурно би се ужасил от тази мисъл, но момчетата на Криминс са имали един куп основания да мразят Скот. Неговият отказ да продаде земите си е пречел на намеренията на баща им в продължение на години. А и Скот спял с доведената им майка. Дали пък не са били доволни от онова, което Пийк е направил? Ами ако са си приписали зловещата заслуга за това? И в най-ужасния смисъл това е било успешна постановка: сделката със земята се осъществява, семейството отново е богато. И този „успех“ може да се е оказал силен наркотик за момчето, което вече е проявявало своите антисоциални наклонности. След няколко години Дерик се опитва да направи нещо по-пряко: вдига във въздуха яхтата на татко си и доведената си майчица. И още веднъж номерът му минава.

— Или — обади се Майлоу — крушението на яхтата наистина е било нещастен случай, някой друг е дал наркотика на Пийк, Уорк не е Дерик, а Дерик си остава само един плейбой, който си пие пиня коладата на Палм Бийч и работи върху меланомата^[1] си.

— Това също става — отговорих аз. — Но след като вече почнахме да се заяждаме, аз ще отида още по-далеч: делът на Дерик и Клиф е повече от неволно съучастие. Те съвсем преднамерено са давали наркотиците на Пийк и са си играли с неговите налудничави идеи. Те са го подтикнали да убие семейство Ардъло. Те са били доминиращите, агресивните; Пийк е бил пасивен, възприемчив. Те може да са научили, че Пийк е хранил някаква своя лична неприязън към семейството, и са го използвали. Навярно никога не са очаквали, че това може наистина да се случи — просто празни приказки на дрогирани младежи, а когато Пийк е получил амока си, те отначало са били уплашени. После учудени. След това доволни.

Майлоу разтърка очи.

— Какво се е случило в детството ти, та можеш да мислиш по този начин?

— Имах твърде много свободно време.

Баща алкохолик, потисната майка, часове наред сам в тъмната изба, мъчейки се да избягам от шумовете горе, опитвайки се да си създам свой собствен свят...

— Боже, боже, боже...

— В края на краищата — казах аз, — няма ли да бъде добре да разберем къде живее сега Дерик, какво е финансовото му състояние,

дали има някакво досие в полицията?

— Чудесно — отговори той. — Чудесно!

Когато се върнахме в „Убийства и кражби“, той се зае с компютъра си. Дерик Криминс не беше в списъка на издирваните, нито в списъка на пуснатите под гаранция, не беше в списъка на сексуалните престъпници, нито във файловете на ФБР и доколкото разбрахме, не заемаше място в който и да е от затворите на Калифорния.

Позвъняването до Транспортната полиция не ни даде никакви регистрации под това име.

Същото и относно Грифит Д. Уорк. Търсенето по имената ни снабди с няколко Д. Криминс, но нито един Дерик. Никакъв Г. Д. Уорк.

Майлоу каза:

— Утре ще се свържа и със социалното осигуряване. Дори ще проверя смъртните актове на семейство Криминс просто за да ти покажа, че работя по въпроса. Къде точно е хвъркнала във въздуха яхтата?

— Всичко, което знаем, е, че е станало някъде по крайбрежието на Южна Флорида — отговорих аз. — Брат му Клиф е катастрофирал на мотоциклетно състезание в Пим, Невада.

Той се почеса, затвори бележника си и тежко се надигна.

— Който и да е този Уорк, как влиза в контакт с Пийк?

— Може би лесно — отговорих аз. — Може би работи в „Старкуедър“.

Майлоу направи гримаса.

— Искаш да кажеш, че пак трябва да прегледам списъка на персонала. Моят стар приятел мистър Суиг... Ако тази „Кървава разходка“ е някакъв свръх кървав филм, мислиш, че Уорк наистина се надява да го продаде?

— Или просто иска да си го държи за собствен кеф. Ако той е Дерик и е наследил огромно богатство, и няма нужда от пари, филмът би трябвало да е някакво голямо, отвратително забавление.

— Игра.

— Винаги съм си мислил, че в убийствата има някакъв игрови елемент.

— Ако беше някой глупак — отговори той, — бих могъл да не обърна внимание на фантазиите ти... Добре, обратно на планетата Земя. Към Оук Баръл.

— Ще дойда с теб, ако искаш.

Майлоу погледна часовника си.

— А сърцето и домашното огнище?

— Твърде горещо е да паля огън в сърцето, а домашното огнище ще бъде празно още няколко часа.

— Прави каквото искаш! — заяви той. — Ти шофираш.

Езерото Толука е закътано между Северен Холивуд и Бърбанк. Дотам се достига по едно кривващо на изток удължение на магистралата Ривърсайд, край което са наредени скромни магазинчета, много от които още са съхранили оригиналните си фасади от четиридесетте и петдесетте години. Домовете варират от обградени с градинки самостоятелни къщички до големи имения. Боб Хоуп^[2] е живял там. Много звезди все още живеят, предимно тези, които поддържат Републиканската партия. Повечето от големите уестърни са били заснети в близост с него, в студиите на Бърбанк и по склоновете на околните хълмове. Коневъдният комплекс е само на няколко мили оттам, както и седалището на Ен Би Си.

Една малка отбивка от която и да е страна на Ривърсайд ще ви отведе в тихи улици, които са пусти през нощта, защото в тях се влиза само с пропуск — правило, за което се грижат бдителните сили на реда. Ресторантите на Толука Лейк са полутъмни и просторни, сервиращи онази неподаваща се на каквато и да е класификация храна, известна като континентална кухня, някога основен приоритет на Лос Анджелис, а сега разпространена само западно от каньона „Лоръл“. Белите коси не предизвикват презрително изсумтяване от страна на обслужващия персонал, мартинито не е ретроманията на деня, баровете с пиано все още съществуват.

От време на време аз свидетелствам в съда в Бърбанк и се отбивам там, като си мисля за съвършените предградия от шоупрограмите на черно-бялата телевизия: модерни мебели, скъпи „Седан“-и, тъмно червило. Джак Уеб с твърд като стомана поглед се е облегал на броня с винилови тампони, отмаряйки след един дълъг

ден на снимачната площадка. Съвсем наблизно трябва да е актьорът, играл ролята на Уърд Кливър, каквото и да беше името му.

Бях посещавал няколко ресторанта по магистралата Ривърсайд, но не бях ходил в Оук Баръл. Той се оказа скромна тухлена постройка с гипсова мазилка, свита в югоизточния ъгъл, полуосветена от уличните лампи, а зелени неонов тръби дискретно очертаваха върху табелата му бъчва и бокал над малък портик. Един паркинг с размери два пъти колкото самия ресторант подсказваше, че заведението бе строено в края на четиридесетте или началото на петдесетте години. Нямаше портиер, само добре осветена асфалтирана площадка с очертани места за паркиране, една четвърт от които бяха заети от линкълни, кадилаци и буици, преобладаваха линкълните.

Входната врата беше от дъб с прозорче от шуплесто стъкло. Ние влязохме, заобиколихме дървената решетка, която се изпречи пред нас, и се озовахме в малко антре, в дъното на което се намираше салон за коктейли. На бара висяха четирима пияници. На стената, над рафтовете с бутилки, премигваше телевизор. От апарата не се чуваше никакъв звук. Въздухът беше студен, подправен с твърде деликатната музика на пиано, осветлението беше толкова оскъдно, че едва различавахме цветовете. Но зеленото сако на салонния управител успя да си пробие път през полумрака.

Беше висок, най-малко седемдесетгодишен, с пригладена бяла коса, римски черти на лицето и очила с черни рамки. Върху дъбовия плот пред него беше отворена книга за резервации. Куп свободни места. Дървената решетка препречваше погледа към главната зала вляво от него, но до слуха ми достигнаха подрънкването на сребърни прибори и гълчавата на разговорите. Пианистът бе превърнал „Бъдете тъй добра, госпожо“ в менует.

Салонният управител ни поздрави:

— Добър вечер, господа! — Дискретна усмивка, ясна дикция, подправена с италиански акцент. Когато приближихме към него, той каза: — А, детективе! Радвам се пак да ви видя! — На малък златен правоъгълник върху сакото му беше гравирано „Лю“.

— А, значи ме помните! — отговори Майлоу с приветлива усмивка, която можеше да мине за естествена.

— Паметта ми още е свежа. А и нас не ни посещават особено много полицаи. Този път сте дошли да хапнете?

— Да пия — отговори Майлоу.

— Оттук, моля. — Единият от зелените ръкави се размаха.

— Някакъв напредък относно Ричард?

— Бих искал да имаше — отвърна Майлоу. — Тъй като заговорихме за това, тази жена идвала ли е тук?

В ръката му като гълъб на фокусник се появи снимката на Клеър. Лю се усмихна.

— Веднага заговорихме за това, а? Ще пиете ли нещо друго, освен информация?

— Разбира се. Бира, ако имате.

Лю се засмя и внимателно се вгледа в снимката.

— Не, никога не съм я виждал. Защо? Да не би да е познавала Ричард?

— Точно това бих желал да науча — каза Майлоу. — Кажете ми, не ви ли е дошло нещо ново наум от последния път, когато бях тук?

Салонният управител му върна снимката.

— Не. Ричард беше добро и скромно момче. Добър работник. Ние обикновено не наемаме разни набедени, но той беше на мястото си.

— Набедени? — намесих се аз.

— Ами, набедени актьори, набедени режисьори — те повечето са въздух под налягане, мислят си, че могат да правят всичко и че ви оказват голяма чест, като са се появили тук. Девет души от десет не могат да държат поднос за хляб в ръцете си или вбесяват някой от редовните ни клиенти, тъй че аз съм принуден да слушам всякакви ругатни. — Той мушна ръка зад гърба си и се поизпъчи. — Предпочитаме по-възрастните — подчерта. — Професионалисти от класа. Като мен. Но Ричард беше много свестен за младок. Учтив — „Мадам!“ и „Сър!“, а не онова проклето „Ей, вие“. Добро момче, много добро момче, ето защо, макар и да искаше да става актьор, аз го наех. А и той ми се примиоли. Каза, че наистина има нужда от пари. И аз се оказах прав по отношение на него. Добър работник, приемаше поръчките както се полага, никакви оплаквания — „заповядайте“, „да минем оттук, господа“, „разполагайте се и да ви е сладко“.

Барът представляваше огромна парабола от лакирано орехово дърво, обточена по края с червена кожа. Месингов тезгях, червени столчета с месингови крачета. Четиримата клиенти вече гледаха

стъклено, мъже на средна възраст със спортни сака. Една вратовръзка, три спортни ризи с отворени яки, извадени над широките ревери. Седнали на разстояние един от друг. Те сезираха във високите си чаши върху картонени подложки, ровеха с дебели пръсти в чинийките с орехи, маслини, печени чушки, парченца наденица, розови варени скариди, забодени с пластмасови клечки за зъби. Барманът гонеше шестдесетте, тъмнокож, с буйна коса и лице на издялан от дърво идол на племето тики. Той и двама от пиячите погледнаха към нас, когато Лю ни поведе към края на бара, но само след секунда всички отново, потънаха в алкохолната хипноза.

Лю каза:

— Хернандо, поднеси на тези господа...

— „Гролш“ — заяви Майлоу.

Аз си поръчах същото, а Лю добави:

— Капни и на мен от онзи сотерн^[3], от отлежалия, но съвсем малко.

Ръцете на Хернандо се движеха отривисто като на карате боец. След като ни поднесе питиетата и се върна в средата на бара, Майлоу попита:

— Да сте имали клиент на име Уорк?

— Уърк?

— Уорк — повтори буква по буква Майлоу. — Някъде около тридесет и пет годишен, висок, слаб, с тъмна къдрава коса. Твърди, че е кинопродуцент.

Очите на салонния управител ни погледнаха весело.

— Мнозина твърдят какво ли не, но не си спомням никакъв Уорк. Майлоу отпи от скоча си.

— А Криминс? Дерик Криминс? Може да е идвал с жена, по-млада, с дълга руса коса.

— Може, навярно... все още ли за Ричард?

— Може би — отговори Майлоу.

— Съжалявам, и за Криминс не си спомням, но някои хора идват тук, без да са си направили резервация, и ние не знаем имената им.

— Говорим за преди осем-девет месеца. Можете ли да помните всяко име — дори и да имате превъзходна памет?

Лю изглеждаше засегнат.

— Ако искате да проверя в книгата за резервации, с удоволствие ще го направя, но отсега мога да ви кажа, че странни имена като тези определено ги помня. — Притвори очи. — Висок и мършав, а? Клиент на Ричард?

— Може би.

— Мисля си за един човек, никога не ми е казвал името си, само валсираше, докато чакаше да го настаня — но нямаше момиче, беше сам. Помня го ясно, защото ни създаде проблеми. Обсеби цялото време на Ричард, докато останалите клиенти още не бяха получили храната си. Те почнаха да се оплакват на помощник-келнерите, помощник-келнерите хванаха мен и аз трябваше да оправям нещата. Друга причина да го помня е, че това беше единственият път, когато имах някакъв проблем с Ричард. Не че той ми се нацупи — това не беше негов проблем, беше си проблем на оня човек, той непрекъснато бърбореше нещо на Ричард и момчето не знаеше какво да прави. Работеше тук само от няколко месеца. Ние непрекъснато им набиваме в главата, че клиентът винаги има право, тъй че Ричард изпадна в затруднено положение, нали разбирате какво искам да кажа? И аз трябваше да се справям, направих всичко по силите си да бъда учтив, но човекът съвсем не беше от учтивите. Така ме изгледа, сякаш говореше „Ти ли ще ми кажеш на мен!“, нали разбирате какво имам предвид?

— Ричард не каза ли какво му е говорил онзи човек?

— Не, но човекът сам каза. Нещо от рода на: „Хей, аз мога да му осигуря хляба, да не мислиш, че той възнамерява да остане тук цял живот!“. Ричард беше на друга маса и ме погледна с крайчеца на окоото си, като че искаше да ми даде да разбере, че идеята не е негова. Аз предложих на оня човек да изпием заедно по чаша вино, но той отговори нещо гадно, хвърли парите на масата и си тръгна. Едва стигнаха за сметката, за Ричард едва ли остана нещо. Салата „Цезар“, телешко по пармски, немска шоколадова торта.

— А можете ли да ми кажете какво е свирил пианистът? — попита Майлоу.

Лю се ухили.

— Вероятно „Говориш твърде много“. — Сви рамене. — Наистина съм късметлия, винаги съм имал добра памет, никога не съм имал затруднения с онези старчески работи от рода на склерозата. Ако

говорим сериозно, понякога съвсем не е забавно. Имам си две бивши съпруги, които с удоволствие бих забравил. — Смехът му беше хрипкав. — Ако имате снимка на оня Уорк, веднага ще ви кажа дали е същият.

— Още нямам — отвърна Майлоу. — Можете ли да го опишете?

— Около метър и осемдесет-осемдесет и пет, мършав, целият в черно, както онези днешните, набедените. Господи, сякаш идваше от погребение!

— Коса?

— Дълга, тъмна. Но не къдрава. Падаше до раменете — като перука. Сега, като се замисля, може и да е било перука. Голям нос, малки очички, тънки устни. Не изглеждаше добре. Сякаш беше гладен, нали разбирате какво искам да кажа? И един такъв мургав — сякаш се е пекъл под кварцова лампа.

— Колко пъти е идвал тук?

— Само онзи път. Ако това би могло да ви помогне, видях колата му. „Корвет“. Не беше нова — от онези, които са с големи калници отпред. Светложълта. Като такси. Видях я, защото след като оня си тръгна, аз надникнах през вратата, за да се убедя, че наистина се маха. Казвате, че има нещо общо с убийството на Ричард? Копеле!

— Не знам — отговори Майлоу, като довърши питието си.

— Много ни помогнахте. Високо ценя това. Има ли още някой, който да е работил онази нощ и който би могъл да си спомни този човек?

Лю прокара пръст по ръба на винената си чаша. Питието му имаше меднозлатист цвят. Не беше го докоснал.

— Може би Анджело — ще проверя. Ще пиете ли още по едно?

— Не, благодаря. А случайно да сте видели регистрационния номер на корвета? Поне някои цифри.

— О! — отговори салонният управител. — Май сте от онези безумни оптимисти, а? Като в песничката — ще накарам Дорис да я изсвири!

[1] Злокачествено новообразуване на кожата от пигментна тъкан. — Б.пр. ↑

[2] Известен американски киноактьор и комик. — Б.пр. ↑

↑

[3] Френско бяло вино, произвеждано в района на Бордо. — Б.пр.

25.

Анджело беше нисък, плешив келнер от възрастовата категория на Лю, който със зачервено лице сновеше между две големи маси. Когато салонният управител му направи знак, начумерването придаде на тънките му мустачки формата на обърнато „V“ и той приближи към нас, като си мърмореше нещо под нос. Майлоу бе разговарял и с него преди месеци, но той едва си спомняше за това. Нахалникът в черно не предизвика у него никаква реакция, освен свиване на раменете.

— Отнася се за Ричард — каза Лю.

— Ричард беше добро момче — заяви Анджело.

Майлоу попита:

— Има ли още нещо, което бихте могли да ни кажете за него?

— Добро момче — повтори Анджело. — Каза, че ще става филмова звезда — трябва да вървя, всички се оплакват, че в соса няма достатъчно гъби.

— Ще кажа на онези в кухнята — предложи Лю.

— Добра идея.

Анджело се отдалечи.

Лю каза:

— Съжалявам, но жена му е болна. Дайте ми визитната си картичка и ще ви се обадя, когато успея да хвърля поглед на книгите за резервация.

Докато карахме обратно към града, аз казах:

— Може би срещата в Оук Баръл е била прослушването на Ричард. Ричард е отговорил на обявата и Уорк е предложил: „Да се срещнем на мястото, където работиш. Да те видя в естествената ти среда.“ Като ловец, съзрял жертвата си. Освен това така отпада и нуждата да има официално място, където да провежда подбора на актьори.

— Доста наивно от страна на Ричард.

— Искал е да стане звезда.

Майлоу въздъхна:

— Перука с къдрава коса, перука с права коса — това почва да става досадно. Сега остава да открием мистър У. и да си побъбрим с него.

— Вече знаем и за колата. Един жълт корвет не е незабележим автомобил.

— В Пътна полиция не описват цвета, а само марката, модела и годината. Все пак това е отправна точка, освен ако корветът не е бил откраднат. Или никога не е бил регистриран... Големи калници отпред — вероятно модел от седемдесетте. — Той се замисли за миг. — Корветът обяснява и защо Ричард е бил укрит в собствената му кола — корветите нямат багажник.

— Още някой, за когото трябва да помислим! — продължих аз. — За русата приятелка. Тя отговаря на теорията за втори шофьор. Изчаква някъде наблизко, докато Уорк зарязва БМВ-то на Ричард, взема Уорк и двамата потеглят. Без да оставят никакви следи. Няма основание да ги свързват тях двамата с Ричард.

— Всеки продуцент се нуждае от някоя красавица без много акъл в главата, нали? За нея не разполагам дори с някакво фалшиво име.

Той извади една пура, отвори прозореца, изкашля се и се замисли дълбоко. Затвори очи и месестите черти на лицето му застинаха, сякаш бе изпаднал в състояние на ступор^[1]. Намирахме се на Ривърсайд и аз поех на запад. Когато минавахме през каньона „Голдуотър“, той още не бе проговорил. Но отвори очи и в тях се четеше безпокойство.

— Нещо не пасва ли? — попитах аз.

— Не е там работата — отговори той. — Пак тази история с киното! През всичките тези години съм премитал оборите, а сега изведнъж се втурвам в шоубизнеса.

Той не ми се обади на сутринта и двамата с Робин отидохме да закусим на крайбрежието в Санта Моника. В девет тя вече се бе върнала в ателието си заедно със Спайк, а на мен ми телефонира оня досаден адвокат от Инсино. Изслушах няколко изречения от мазната му „реч“, после му казах, че не съм заинтересован да работя с него.

Той започна да се прави на обиден, после думите му станаха още по-злобни и накрая затръшва слушалката, като вдигна доста шум.

Секунди по-късно служебният ми телефон иззвъня.

— Докато разговаряхте, докторе, някоя си мисис Ракано се обади от Майърс Бийч, Флорида.

Споменаването на Флорида ме подсети за нещастния случай с яхтата на Криминс. После си припомних името: доктор Хари Ракано, професорът на Клеър. Бях се обаждал в Кейз Уестърн преди два дни, за да питам за него. Записах си номера и телефонирах. Отговори хрипкав женски глас.

— Мисис Ракано?

— Казвам се Ейлин.

— Обажда се доктор Алекс Делауер от Лос Анджелис. Благодаря ви, че ми телефонирахте.

— Да — резервирано отговори тя. — Мери Елън от Кейз ми каза, че сте се обаждали заради Клеър Арджънт. Какво, за бога, се е случило с нея?

— Била е отвлечена и убита — казах аз. — А все още никой не знае защо. Обадох ви се, за да се консултирам с вас за случая.

— Защо мислите, че Хари би могъл да ви помогне?

— Опитваме се да научим колкото е възможно повече за Клеър. Името на вашия съпруг е споменато в една от нейните статии. Преподавателите от университета би трябвало добре да познават студентите си.

— Хари беше научен ръководител на Клеър за дисертацията ѝ. И двамата се интересуваха от алкохолизма. От време на време Клеър ни посещаваше у дома. Мило момиче. Много скромно. Не мога да повярвам, че е била убита.

Заговори по-бързо. Може би се беше изплашила от нещо?

— Клеър и тук е работила върху алкохолизма — отговорих аз, — но няколко месеца преди да бъде убита, някак неочаквано е напуснала работата си и се е прехвърлила в болницата „Старкуедър“. Това е държавно учреждение за криминално проявени душевноболни.

Мълчание.

— Мисис Ракано?

— Не съм знаела. Клеър и аз не сме се чували, откакто тя напусна Кливланд.

— Проявявала ли е някога интерес към убийци психопати?

Въздишката ѝ долетя до мен като смущение по линията.

— Срецнахте ли се с нейните родители?

— Да.

— И... Но те, разбира се, не биха ви казали каквото и да е. О, доктор Деллаур, струва ми се, че най-добре ще бъде да научите!

Тя ми разказа основните факти. Подробностите намерих във вестникарските файлове на изследователската библиотека.

В питсбъргския „Поуст-Газет“ отпреди двадесет и седем години, но можех да ги намеря в кой да е голям вестник. Историята беше получила национална известност.

УБИЙСТВО НА СЕМЕЙСТВО ПРИ БУЙСТВО НА МЛАДЕЖИ

В отговор на обаждания от обезпокоени съседи полицията тази сутрин влезе в един дом в западната част на Питсбърг и откри телата на едно цяло семейство, както и скрития в избата младеж, на когото се приписва тяхното убийство.

Джеймс и Маргарет Браунли и техните деца, Карла — на пет години, и Купър — на две години, са били намушкани с нож и пребити до смърт с чукче за месо, взети от кухнята на дома им в Оукланд. Браунли, тридесет и пет годишен, е работел като главен доставчик в „Бутилирана чиста вода“, а двадесет и девет годишната му съпруга е била домакиня. И двамата бяха описани като ранобудни хора с твърдо установени навици, но когато вчера сутринта мистър Браунли не излязъл от дома си, за да иде на работа, и никой от членовете на семейството не се показал, съседи се обадили в полицията.

Заподозреният Дентън Рей Арджънт, на деветнадесет години, бил намерен свит до фурната, като продължавал да стиска оръдията на убийствата, цял покрит с кръв. Арджънт, който живее с родителите си и една по-малка от него сестра през три врати от семейство Браунли, бил описан като странен и саможив младеж, изключен от

гимназията, с промени в поведението, които започнали да се наблюдават още преди няколко години.

„Беше около четиринадесетгодишен, когато всичко започна — каза една жена, която не пожела да назове името си. — Дори и преди това той не беше твърде общителен — бе тих, но такава беше и цялото им семейство, те живееха затворено. Когато обаче започна да възмъжава, престана да се грижи за себе си, истински мърльо. Човек можеше да го види как се мотае наоколо, говори си нещо сам и размахва ръце. Всички знаехме, че е странен, но никой не мислеше, че би могъл да стигне дотук.“

Съобщенията, че Дентън Арджънт е работил за кратко време като градинар при семейство Браунли, не са потвърдени. Арджънт бе отведен под стража в централния затвор, предстои дело и по-нататъшно разследване на случая.

Въвеждането на името на Дентън Арджънт в компютъра ми донесе още няколко репортажа, които преповтаряха престъплението. След това в продължение на месец нямаше нищо, освен едно антрефиле на третата страница:

УБИЕЦЪТ НА СЕМЕЙСТВОТО ИЗПРАТЕН В БОЛНИЦА

Масовият убиец Дентън Арджънт е бил признат за душевноболен и неспособен да съдейства за собствената си защита от трима, посочени от съда, психиатри. Арджънт, който е обвинен в убийството на мистър и мисис Браунли и техните две малки деца в пристъп на губелна лудост, потресло тихия квартал Оукланд и целия град, бе освидетелстван от лекари, посочени както от страна на обвинението, така и от защитата.

„Беше съвсем ясно — заяви помощникът на окръжния прокурор Стаили Розенфийлд, определен да представлява обвинението по това дело. — Арджънт

страда от шизофрения в остра форма и по никакъв начин няма досег с реалността. Един съдебен процес срещу него няма да доведе до нищо.“

Розенфийлд продължи, като каза, че Арджънт ще бъде изпратен в някоя държавна болница за неопределено време. „Ако някога се излекува, ще го изправим пред съда.“

Седмица по-късно:

СЕМЕЙСТВОТО НА УБИЕЦА ОСТАВА

Родителите на семейния убиец Дентън Арджънт нямат планове да се преместят от дома си на Креснът Стрийт, където, само три къщи по-надолу от добре поддържания им дом, техният син ликвидира всичките четирима членове на едно съседско семейство.

Деветнадесетгодишният Арджънт бе признат за душевноболен престъпник и за човек, който не е в състояние да сътрудничи на собствената си защита по обвинението за убийството на Джеймс и Маргарет Браунли и техните две малки деца, Карла — на пет, и Купър — на две години. Неговите родители, Робърт Рей Арджънт и Ърнестин Арджънт, притежатели на местен магазин за подаръци, отказаха да разговарят с пресата, но теши съседи съобщават, че са изразили нежеланието си „да избягат от онова, което Дентън направи“. Техният магазин остана затворен в продължение на три седмици, но по-късно отново бе отворен, както се говори, при съществен отлив на клиенти. Но общото отношение на съседите беше милостиво.

„Те са порядъчни хора — каза друг съсед, Роланд Даниджър. — Всички знаеха, че Дентън е странен, и може би те е трябвало да се опитат да му помогнат повече, но откъде са можели да предположат, че той ще стане агресивен? Ако съжалявам някого, това е малката му

сестра; тя винаги е живяла затворено, но сега човек въобще не може да я види.“

Става въпрос за по-малката сестра на Арджънт, Клеър, дванадесетгодишна, която напусна училището си и както се говори, взема уроци вкъщи.

След пет години:

СЕМЕЙНИЯТ УБИЕЦ УМИРА В ПСИХИАТРИЯ

Масовият убиец Дентън Арджънт почина от мозъчен удар в килията си в държавната болница „Фарвю“, съобщиха властите днес.

Арджънт, двадесет и четири годишен, беше убил цяло едно семейство по време на пристъп на лудост една ранна утрин преди пет години. Признат за душевноболен, той беше изпратен в държавно болнично заведение, където пребиваваше без никакви инциденти. Ударът, вероятно резултат от неустановена преди епилепсия или на психиатричното лечение, става причина Арджънт да загуби съзнание в заключената си килия и да се задуши в повърнатото от него в полунощ. Тялото му било открито на другата сутрин. Болничните власти съобщиха, че нямат подозрения за извършено престъпление.

— Хари не знаеше това чак до последната година на Клеър в университета — бе казала Ейлин Ракано. — За него това беше истински шок. Бедното създание, да носи такъв товар!

— Тя как ви събщи?

— Беше по времето, когато работеше върху окончателния вариант на дисертацията си. Това винаги е изпълнен със стресове период, но Клеър сякаш преживяваше особено трудно време. Писането не ѝ вървеше лесно, а тя беше перфекционистка и непрекъснато

правеше поправки и наново редактираше текста. Тогава каза на Хари, че се безпокои, че няма да вземе устните изпити.

— Имаше ли такава вероятност?

— Оценките ѝ бяха отлични, а изследванията — солидни.

Не го казах с думи, но едно „обаче“ увисна във въздуха.

— По онова време не се вземаха под внимание личните съображения.

— Значи вашият съпруг е имал някакви резерви относно нейния характер?

— Той мислеше, че тя е мила млада жена, но... че е твърде затворена. А и да израснеш под такава сянка... Хари чувстваше, че тя не го е преодоляла, че това може да ѝ създаде проблеми по-късно...

— Как точно го разбра?

— Една сутрин отишъл в лабораторията и намерил Клеър там. Изглеждала ужасно — личало, че е работила през цялата нощ. Хари я попитал защо се самоизмъчва и тя отговорила, че няма избор, че трябва да изкара изпита, че това е всичко, за което живее. Хари отговорил нещо в смисъл, че извън университета също се живее, и тогава Клеър се предала — като хълцала, тя каза на Хари, че той не разбира, че за нея най-важното в живота е да стане психолог, че тя трябва да стане психолог, че не е като останалите студенти. Хари я попитал защо не е като тях и точно тогава всичко излязло наяве. След това Клеър се свила на стола си, цяла разтреперана. Хари ѝ дал сакото си и останал при нея, докато се успокоила. След това ние станехме много внимателни към Клеър, започнахме да я каним вкъщи на вечеря. Хари беше чудесен човек. Всичките му студенти го обичаха. Години след като се оттегли, продължавахме да получаваме писма, картички и ни посещаваха. Макар и не от Клеър. След оня случай тя се затвори в себе си и въобще отказваше да говори за това. Хари не можеше да изиска от нея да се подложи на лечение, но настоятелно ѝ го препоръчваше. Клеър обеща, че ще се лекува, но никога не каза пред нас, че е предприела такава стъпка.

— Значи тя е взела изпитите си, получила е докторската си степен и си е заминала.

— Повярвайте ми — отговори Ейлин, — Хари се тревожеше за нея. Той дори обмисляше как би могъл да я задържи тук, беше в истински конфликт със себе си, доктор Деллауер. Но от етична гледна

точка знаеше, че не може. Клеър беше изпълнила всички изисквания за дипломирането си и той знаеше, че тя никога вече няма да повярва в никого, ако той изнесе историята ѝ пред обществото. Най-странното бе, че по време на устните изпити тя беше самото олицетворение на самоувереността. Очарователна, владееща се, сякаш никога нищо не се е случвало. Хари предпочете да мисли това за знак, че е получила помощ. Но щом взе дипломата си, тя напълно ни изключи. Дори и след като получи стипендия тук, в Медицинския факултет на Кейз, въобще не ни се обади. Година по-късно разбрахме, че е започнала работа в Лос Анджелис. Хари тогава каза: „Клеър си тръгна от Дивия запад.“ Целият този случай го безпокоеше. Питаше се дали не е трябвало да бъде по-настойтелен и да я накара да преодолее чувството си за вина.

— Чувствала се е виновна за онова, което брат ѝ е направил?

— Неоснователно виновна, но, да, Хари така виждаше нещата, а неговите прозрения почти винаги бяха точни. В невропсихологията той виждаше начин Клеър да избяга от себе си. Провеждане на тестове, числа, лабораторна работа, няма нужда да навлизаш в чувства. Питаше се дали не се е отказала от попрището си и сега вие ми казвате, че го е направила.

— Брат ѝ е починал от удар — казах аз. — Съпругът ви не се ли е питал дали изборът на професия от страна на Клеър не е бил свързан с желанието ѝ да намери някакво органично основание за престъплението на Дентън?

— И това го имаше. Но той се безпокоеше да не би някой ден тази защита да рухне. Защото тя нямаше да намери лесен отговор и щеше да се разочарова. Самият Хари беше невропсихолог, но наред с това беше и майстор на психотерапевтиката. Заедно с изследванията си върху алкохолизма той работеше и към Националната асоциация на психиатрите и лекуваше семейства на жертви на пияни шофьори. Опитваше се да научи студентите си колко е ценно хората да поддържат емоционалното си равновесие.

— Но Клеър не възприе посланието.

— Онази Клеър, която ние не познавахме. Тя беше толкова... момиче, което се държеше на разстояние. Сякаш се самонаказваше.

— По какъв начин?

— Беше потънала единствено в работата си, не се забавляваше, никога не участваше в мероприятията на факултета, нямаше приятели

между студентите. Мога да се обзаложа, че вечерите в нашия дом бяха основният ѝ социален контакт. Дори и начинът, по който бе обзавела стаята си, доктор Делауер. Студентите никога не трупат вещи, но повечето от тях се опитват да направят нещо от онова, което университетът им дава. Една нощ беше особено студено и Хари и аз я отведохме с колата до дома ѝ. Начинът, по който живееше, ни шокира. Всичко, което имаше, беше едно легло, едно бюро и един стол. Казах на Хари, че ми прилича на затворническа килия. Той се запита дали тя по някакъв начин не се опитва да сподели съдбата на брат си.

Вече знаех защо Клеър е отказвала да говори за семейството си с Джо Старджил.

Сега разбрах готовността на Роб Рей и Ърнестин да оставят Клеър да ги изключи от живота си: заради всеобхватното чувство на срам.

Нямаше никакво значение какво става край нея...

Аз се бях питал за царуващия в семейството хаос, но моето въображение не бе отишло достатъчно далеч.

Както толкова много хора, които се нуждаят от помощ, тъй и Клеър се бе опитвала да се излекува сама. Отначало бе подходила към това отдалеч, като се е криела от проблема зад сухите данни и работата в лабораторията. Като е работела с Тиоболд, човека, който бе изоставил психоанализата заради докторската си дисертация в областта на биохимията. *Аз гледам на себе си като на администратор на хора... Не се бъркам в техния личен живот. Не съм баща на никого.*

Беше останала с Тиоболд през всичките тези години, защото той ѝ бе позволявал да си остане чужденец.

И тогава нещо се беше променило.

Професор Ракано бе заподозрял, че бягството в професията няма да трае вечно, и се бе оказал прав. През последната година Клеър бе почнала да търси отговорите — като бе подходила към тях със същата академична безпристрастност, търсейки в библиотеката данни за буйство, подобно на това на брат ѝ.

Защо точно в този момент от живота ѝ? Може би нещо бе отслабило защитните ѝ сили... Единственото, за което можех да се сетя, беше нейният развод. Защото омъжването ѝ за Джо Старджил за

нея е било друг тъжен опит да заживее нормално и той беше пропаднал.

Спомних си как тя и Старджил са се срещнали. В она следобед, в бара на „Мариот“, импулсивно, точно както церемонията в Рино. И все пак в основата си мотивите на Клеър да се събере със Старджил са били всичко друго, но не и прибързани, макар и най-вероятно неосъзнати. Така тя е запазила своята тайна, с която е живяла още от детството си, като е избрала едно погълнато от себе си дете на алкохолици, за което е смятала, че ще се съсредоточи върху собствените си проблеми и няма да си пъха носа в нейните.

Случайно запознанство, невероятен секс. Нещо подобно на физическа интимност, която не се нуждае от изследване. Старджил беше описал брака им като успоредно движение на двама, заети с много работа, съквартиранти.

Клеър беше направила кратковременен опит да разкраси дома си и своя живот. След заминаването на Старджил тя беше оголила къщата. Не заради безметежността. А за да се върне обратно в килията.

Наказвайки самата себе си, точно както беше подозирал професор Ракано. Опитвайки се още веднъж, без да го съзнава, да възпроизведе безрадостния живот на Дентън Арджънт, за да може по някакъв начин да се свърже с този брат, който беше опетнил годините на нейното формиране като личност.

Била е на дванадесет, когато Дентън е избил семейство Браунли. Но навярно е била много по-малка, когато е разбрала, че нейният единствен брат е по-различен, може би опасно по-различен. Дали се е обвинявала, че не е казала на никого?

Или просто се е срамувала, че е свързана генетично с един изверг?

Помислих си как семейство Арджънт бяха отказали да се преместят. Оставането им в същия квартал сигурно е било мъчително за тях. И за всички наоколо. Дали Клеър не е била избягвана през останалите години от детството ѝ?

Когато Дентън е получил съдбоносния удар, тя е била седемнадесетгодишна и все още е живеела при родителите си. Растяла е притисната от травмата, срама и загубата. Юношеството ѝ е било белязано от търсенето на идентичност. Какво ли е станало с чувството за собствената ѝ самоличност?

Дали някога е посетила Дентън в лудницата, или нейните родители са ѝ забранявали всякакъв контакт с него? Дали по някое време не е мислела да поговори с брат си за неговото престъпление? Да се опита да осмисли събитията, които не са се поддавали на обяснение?

Ако е било така, смъртта на Дентън е убила всяка надежда. Години по-късно тя все пак е решила да потърси отговор. Когато е научила за убийството на семейство Ардъло, това ѝ се е сторило някакво спасение.

Паралелът между двата случая накара кръвта ми да замръзне. Само можех да се опитам да си представя как Клеър се е чувствала, докато се е ровела във файловете, за да намери двойника на Дентън в лицето на Ардис Пийк.

Отначало шок. После отчайващо, твърде познато усещане за съпричастност в неговото най-лошо възплъщение.

Накрая проблясък на облекчение: един последен шанс да разгадае великото *Защо*.

Сега, след като знаех това, преместването на Клеър в „Старкуедър“, нейното насочване към Ардис Пийк въобще не ме озадачаваше.

Толкова много луди, толкова малко време.

В действителност това не е било избор. Било е психологически предопределен танц, режисиран от хореографията на болката.

Абсолютно неминуем.

[1] Вцепеняване, неподвижност, при което се получава обездвижване с пълно или частично мълчание и отслабване на реакциите на дразнене, включително и на болка; характерно за болните от шизофрения, депресия, истерия и други психични заболявания. — Б.пр. ↑

26.

— Нямам късмет — каза Майлоу.

— В какво?

— В нищо. Нито за корвета, нито за откриването на Уорк или Криминс. Уорк няма социална осигуровка, а последната данъчна декларация на Криминс е отпреди десет години. Във Флорида. Не продължих да търся, защото бях ангажиран в съда. Опитах се да намеря трима отделни съдии, за да разрешат надзора върху пощата и телефонните обаждания на Пийк. Не мина. Пророчествата не им направиха впечатление. Третият ми се изсмя и ме посъветва да се консултирам с гледачка на ръка.

Беше почти пет часът. Той беше паркирал на алеята пред къщата ми преди няколко минути. Сега ровеше из хладилника, наведен, за да види какво има на долната скара, и очертанятията на служебния му пистолет изпъкваха през твърде тясното му сако от туид.

— Няма ли значение връзката на Клеър с Пийк? — попитах аз.

Майлоу поклати глава и си извади майонеза, горчица, пакет солено говеждо, за което бях забравил, после измъкна от кутията за хляб ръжено хлебче на възрастта на говеждото. Като си направи сандвич, който приличаше на някаква безформена купчинка, той седна и отхапа огромен залък.

— Лайтмотивът беше „безсмислени брътвежи“. И „психотични отклонения“ — заяви Майлоу. Всички казаха, че Пийк бил преди всичко важен свидетел. Ако е бил. Освен това психическото му състояние го правело неспособен да предостави някакъв значителен материал, тъй че цялата обосновка отпада. — Друга част от сандвича изчезна. — Не ми остава нищо друго, освен да преместя Уорк от графа Б в графа А на сметката. Някаква фиктивна личност, само далечно и теоретично свързана с едно убийство отпреди осем месеца, не може да разреши доказателствената горчица.

— Мамичко! — казах аз. — Искам да стана полицай, когато порасна!

Усмивката му беше свирепа.

— Сега щастливата новина: Уендъл Пели вече не е заподозрян. Поне не за братята Бийти. Уендъл Пели е покойник. Преди повече от седмица — преди пъфа-пъфа, бум-бум. Тялото му било открито на едно сметище в Ленъкс преди шест дни. Заместник-шерифът случайно прочел телеграмата, която бях изпратил, и ми телефонира. Сметището е организирано, тъй че те успели да определят откъде е сметта, с която е докаран Пели. От казана за боклук зад една обществена пералня. Контейнерът е бил вдигнат три дни преди трупът да бъде открит, но степента на разлагане показва, че Пели навярно е бил там известно време преди това. По трупа няма никакви следи от насилие. По всяка вероятност той е заспал в контейнера и е бил транспортиран със сметта до бунището.

— Смачкан до смърт?

— Не, забелязали го, преди да трамбоват сметта — по-точно, забелязали онова, което било останало от него. Причина за смъртта са крайно обезводняване и недояждане. Копелето се с довело до смърт чрез гладуване. Обадих се на корееца, който се занимава с онзи приют. Да, отговори той, Пели не ядял особено много, преди да изчезне. Вероятно тогава тежал около петдесет и четири килограма. Не, в това не виждал основание за тревога, Пели не създавал никакви проблеми.

— Това ми говори за самонаказание — казах аз. — Пели пеш ли е изминал целия път от бариерите до Ленъкс?

— Вероятно е вървял по уличките на някои от по-западналите квартали, намерил си е мястото за вечен покой, свил се е там и е умрял.

— Има ли никакви следи от престъпление?

— Никакви, Алекс. Те са го записали като несъмнено самоубийство. Четох доклада и той е доста ясен. Десикация^[1], кахексия^[2], ниска стойност на хемоглобина, нещо във връзка с химията на черния му дроб, която подсказва, че не се е хранил нормално от дълго време. Никакви рани, нито счупени кости; вратните му прешлени са непокътнати, както и черепът. Единствените увреждания по трупа са от ларвите на мухите. — Като се вгледа в онова, което беше останало от сандвича, той се поколеба, после го лапна, изтри си устата и си отвори бира. — Само помисли, Алекс. Да се чувстваш толкова изпаднал, че сам да се изхвърлиш на сметището!

— Въпреки това можеш да докажеш, че той и Клеър някога са се срещали, може би. Но сега, когато е мъртъв? Освен това, като се има предвид обстоятелството, че няма особена вероятност да е бил свързан с Дада или с братята Бийти, моят ентузиазъм към него определено изчезна. Вече го отписах. Както каза мистър Дилан, много шум за нищо.

Той се върна към хладилника, взе си оттам ябълка и шумно отхапа от нея.

— Навярно ще мога да те поразведря — казах аз. — Работата е там, че знам защо Клеър е търсила Пийк.

Разказах му за пристъпа на лудост на Дентън Арджънт. Майлоу започна да дъвчи по-бавно. Когато свърших, той остави ябълката.

— Брат й! Никога не съм чувал за този случай.

— Аз също. Станало е преди двадесет и седем години.

— Бях във Виетнам... Но какво се е надявала да научи, като се е захванала с Пийк?

— Съзнателният й мотив вероятно е било желанието да разбере насилието, извършено от един психично болен. След като е психолог — и изследовател, — да го легитимира. Но аз си мисля, че всъщност тя се е опитвала да разбере защо нейното семейство и нейното детство са били разклатени из основи.

— И Пийк е могъл да й го каже?

— Не — отговорих аз. — Но в такъв случай тя би трябвало да се отрече от мотивите си.

— И тогава се е захванала с Пийк и се е опитала да го накара да излее душата си за онова, което е направил.

— Може би е направила повече от опит — отговорих аз. — Ако някой е можел да го накара да говори, това е била Клеър. Защото тя е била единственият човек, който е прекарвал значително време с него в заточението му. Тя се е грижела за него. И какво, ако е успяла и Пийк й е казал нещо, което я е поставило в опасност?

— Какво например?

— Той не е действал сам. Бил е подтикнат от братята Криминс. Или поне е мислел, че е подтикнат. Да приемем, че Пийк все още има връзка с Криминс и му е казал, че Клеър става твърде любопитна. И Криминс е решил да премахне проблема. Ето как Пийк е знаел за убийството на Клеър един ден преди то да бъде извършено.

— Ако е знаел — вметна Майлоу. — „Лоши очи в кутийка“ не е изрично доказателство. Както ми беше припомнено три пъти днес. — Той хвана ябълката за дръжчицата и я завъртя. — Извънредно интересна хипотеза, Алекс, но не знам. Всичко зависи от това дали Пийк е имал разговори. Дали се е измъкнал от състоянието на вегетация.

— Ами ако неговата умствена изостаналост въобще не се дължи на психозата? — предположих аз. — Ами ако до голяма степен тя е била причинена от медикаментозното му лечение? Острата форма на неговите вторични симптоми и фактът, че дозата му от петстотин милиграма никога не е била променяна, показват, че той реагира силно на умерени дози торазин. Да предположим, че Клеър е решила да експериментира и е отменила хапчетата, с цел да възстанови яснотата на мисленето му. И че това е подействало.

— Че тя тихомълком е направила някаква фалшификация?

— Ние говорим за много силна мотивация. Една жена, която се отказва от работата си, само и само да бъде близо до Пийк. Ако е смятала, че намаляването на дозата му торазин би могло да го накара да проговори, защо не? Навярно е мислела, че това е за негово собствено добро — медикаментите са засилвали неврологичните му проблеми и намаляването им би могло да ги смекчи. Единственият риск е можел да бъде в увеличаването на агресивността, но тя сигурно е била убедена, че ще може да се справи с това.

— Хейди също е работила с него — каза той. — Тя е можела да забележи промените.

— От медицинска и психологическа гледна точка Хейди е неизкушена. Клеър ѝ е казала само онова, което е искала тя да знае. Измененията навярно са били почти недоловими — от време на време по някое изречение. А и те вероятно са се проявявали единствено в отговор на провокациите на Клеър. Тя е прекарвала много време на четири очи с Пийк, като нарочно го е провокирала. Знаела е какво иска: прозорче към неговата агресивност. А по този начин и към агресивността на Дентън. Дори и Пийк да е казал нещо на Хейди, тя не е имала основание да го преценява. Или да изпита особен интерес към казаното. Приемала го е за безсмислици, както е възприемала и израза „Лоши очи...“, преди да узнае за смъртта на Клеър.

— А след смъртта на Клеър Пийк отново е започнал да получава пълната си доза.

— И е изпаднал в летаргичното си състояние...

— Добре! — каза Майлоу. — Нека да смея това... Пийк ломоти нещо, Клеър открива, че е намесен и някой друг... и Уорк се вписва в картинката, защото той и Пийк по някакъв начин са в контакт...

— Защото Уорк работи в „Старкуедър“!

— Да, да, нека подреда мозайката... Пийк се пробужда — може би става по-агресивен. Или най-малкото поне към Уорк. Той му отправя заплахи. — „Сега си имам тази докторка, която наистина се интересува от мен. Казах ѝ, че ти си ме превърнал в чудовище, тя ми повярва и ще ме измъкне оттук.“ Дори и Клеър никога да не е казвала такова нещо, Пийк би могъл да вярва, че е така — воден от налудничавите си идеи. Той все пак е луд, нали така?

Аз кимнах.

— Все пак — продължи той — това са твърде много брътвежи за старото Чудовище.

— Освен ако не се преструва.

— Поставих този въпрос в началото. Ти каза, че е малко вероятно.

— Контекстът се промени.

Майлоу стана от стола си и започна да се разхожда из стаята, като закопчаваше и разкопчаваше сакото си.

— Ако Уорк е бил заплашен, защо тогава не е убил Пийк?

— А защо да си прави труда? — казах аз. — Отново старата доза или дори още по-силна, ако някой започне да човърка в обратната посока, и Пийк престава да бъде заплаха. Той ще изживее остатъка от живота си в своята единична килия, вторичните симптоми ще се засилят, докато нервната му система даде накъсо и един ден го намерят мъртъв. Точно както Дентън Арджънт.

— И Клеър може да е правела същото — подхвърли Майлоу. — Да му е давала прахчета, без никой да забележи това.

— Доколкото успях да видя, „Старкуедър“ дава на персонала си достатъчно свобода. Доктор Олдридж формално е бил ръководител на Клеър, но, изглежда, не знае особено много за нейните пациенти. Нито Суиг. В това отношение работата ѝ в „Старкуедър“ напомня на тази с

Тиоболд — изпълнена със самота. Стил, към който е била привикнала още от детството си.

— Значи — каза той — пак трябва да се върна там и да поискам да прегледам досиетата на персонала. Суиг няма да ме посрещне с почести.

— Можеш да използваш заплахата от публичност — че ще поискаш съдебно постановление и ще информираш медиите за това. Той няма откъде да знае, че съдиите са отказали да ти сътрудничат. Поискай да се срещнеш с мъжете от групата на Клеър. Това е напълно основателна причина. Докато си там, опитай се да надникнеш в картотеката на персонала.

Майлоу направи още няколко обиколки.

— Още нещо. Братята Бийти. Защо би трябвало Криминс/ Уорк да казва на Пийк, че ще ги убие? Тъкмо обратното, ако Пийк го притеснява, това е последното, което той би искал Пийк да знае.

— Чудесно разсъждение — отговорих аз. — Може би това е за колонка А: Криминс и Пийк все още заговорничат заедно. Поддържат съюза, който води до първоначалната кървава разходка на Пийк. Като се забавляват с това — заснемат го на филм. — Стомахът ми се сви. — Току-що ми мина една мисъл. За изваждането на очите. Какво са лещите на една кинокамера?

Майлоу престана да крачи.

— Око.

— Всевиждащо око. Невидимо, вездесъщо, направляващо, като Бог. Тези престъпления са свързани с властта и контрола. Актьорите са обект. Те са обективирани. Камерата наблюдава само по този начин — аз виждам, ти — не. Ти нямаш очи.

— Тогава защо очите на Бийти не са засегнати?

— Навярно защото те вече са били засегнати. Пияни — заслепени от алкохола.

— Отвратително! — заяви Майлоу. — Значи отново се връщам към люпилнята на лудите. Може би докато съм там, ще си наема стая... Добре, ще се уговоря за утре. Бих желал и ти да си там, да те видя до какво ще можеш да се добереш. Междувременно ще продължа да търся Криминс, ще се опитам да разбера кога за последен път се е появявал на бял свят със собственото си име, да науча повече за онези

нещастни случаи в семейството. — Големият му пръст се насочи към корема му, откъдето се чу силно къркорене. Той потрепери от болка.

— Добре ли си? — попитах аз.

Майлоу с труд се изправи.

— Само газове — следващия път се опитай да ми поднесеш нещо по-здравословно.

[1] Изсушаване на организма (лат). — Б.пр. ↑

[2] Изтощение (лат). — Б.пр. ↑

27.

Дъскави стени, боядисани в прасковено розово, което някак си успяваше да изглежда неприятно. Дузина белезникави чинове от имитиращ дърво материал, подредени в две редици по шест. Предната стена беше почти цялата покрита с девствена черна дъска. Закръглени ръбове, обхванати от пластмасова рамка; нямаше тебешир, само две меки гъби за изтриване.

Точно пред дъската бе поставено бюро от дъбово дърво, прикрепено с болтове към пода. На плота му нямаше нищо. Върху стената вдясно бяха закачени две географски карти на земното кълбо — в мащаб и в Меркаторова^[1] проекция. Залепени за стените постери предлагаха наставления за това как трябва да се държим на масата, как да се храним правилно, основните принципи на демокрацията, азбуката, изписана с нормален шрифт и в курсив, и хронологията на американските президенти.

Постерите бяха залепени с тиксо: не се виждаха никакви кабарчета.

Американският флаг в ъгъла представляваше пластмасов правоъгълник върху пластмасова дръжка, също прикрепена с болтове.

Външни атрибути на една класна стая. Учениците бяха облечени в кафеникаво-сивкави униформи и едва се побираха на белите чинове.

Шестима.

Отпред седеше възрастен мъж с прекрасна златистобяла коса. Приветлив дядка от реклама за разслабително. Зад него седяха двама чернокожи мъже на около тридесетина години, единият с цвят на кафе мока, луничав и грубоват, с очила и рядка брада, другият — жилав, с лице като от дялан оникс и проблясващи, бдителни очи на ловец, който оглежда равнините.

В началото на втората редица седеше едно извънредно мършаво създание на около двадесетина години, с хлътнали бузи, блуждаещ поглед и бледи устни. Сивкавите му юмруци притискаха слепоочията му. Седеше толкова приведено, че брадичката му почти докосваше

плота на чина. Под сивата му плетена шапка стърчеше твърда кестенява коса. Шапката бе нахлупена чак до веждите и караше главата му да изглежда несъразмерна.

Зад него стоеше великанът Чет, който се прозяваше, въртеше се, душеше въздуха, проучваше вътрешността на устата си с пръсти. Поради огромния си ръст беше принуден да седне странично, протегнал дългите си като на жираф крака на пътеката между чиновете. Кошмарният белег над коляното не се виждаше, скрит от сиво-кафявите панталони. Той веднага позна Майлоу и мен, намигна ни, махна с ръка и като изимитира с устни звука от пръдня, каза:

— Вие ми взехте човека, който бъркаше и печеше пирожки в Аляска, щото там беше напечено, мамини синчета, само не ми се надувайте, педали такива, цунете ми задника!

Когато първия път видяхме Чет, Долард не ни спомена, че той е бил от групата на Клеър. Днес Долард въобще не говореше, стоеше си в ъгъла и зорко наблюдаваше пациентите.

Последният мъж беше един дребен, блед човечец от латиноамерикански произход с обръсната глава и омазнени мустаци. Климатикът в помещението беше свел температурата до тази на фризер за месо, но той се потеше. Търкаше ръцете си една в друга, изпъваше шия, облизваше устни.

Още вторични симптоми. Огледах присъстващите в стаята, за да открия и други белези на неврологични увреждания. Ръцете на дядката малко трепереха, но това можеше да се дължи и на възрастта. Вероятно зеещата уста на луничавия, въпреки че това можеше да идва и от някакъв психотичен ступор или от дневен лунатизъм...

Франк Долард отиде наперено до предната част на стаята и се намести за дъбовото бюро.

— Добро утро, господа.

В гласа му нямаше повече топлина, отколкото преди петнадесетина минути, когато ни посрещна пред вътрешния вход със скръстени на гърдите ръце.

— Пак ли вие? — бе казал след известно мълчание, но не направи никакъв опит да отключи вратата.

Майлоу му отговори:

— Просто не можем да се откъснем оттук, Франк.

Долард се намуси:

— И какво по-точно се опитвате да постигнете?

— Да разрешим случая с едно убийство, Франк. — Ръката на Майлоу леко побутна ключалката.

На Долард му бе необходимо доста време, за да измъкне връзката с ключовете си, да избере нужния ключ, да го вкара в ключалката и рязко да го завърти. Езичето се освободи. Трябваша му още няколко секунди, за да върне ключа в джоба си. Накрая отвори вратата.

След като влязохме вътре, той се усмихна кисело.

— Както вече казах, чудя се какво се опитвате да постигнете.

Без да изчака отговор, поглади мустаците си и тръгна през двора. Край нас всичко беше покрито с прах, кафяв и гладък като бакалска хартия.

Майлоу и аз го последвахме. Долард увеличи разстоянието между него и нас. Горещината и светлината бяха мъчителни. Пациентите втренчено ни гледаха. Ако някой от тях се промъкнеше отзад, Долард нямаше да ни бъде от никаква полза.

Трима санитарни наблюдаваха двора. Двама от латиноамерикански произход и един масивен бял, който съвсем не се доближаваше до физическото описание на Дерик Криминс.

Долард отключи задния вход и ние доближихме до главната сграда. Вместо да влезе в нея, той спря на няколко крачки от вратата и подрънка връзката с ключовете.

— Не можете да се видите с мистър Суиг. Не е тук.

— Къде е? — попита Майлоу.

— По работите на болницата. Каза да ви позволим да се срещнете за петнадесет минути с групата за всекидневни умения. Това е всичко.

— Благодаря ти, че ни отдели от времето си, Франк! — каза доста меко Майлоу. — Съжалявам, че съм такъв натрапник.

Долард примигна и пусна ключовете в джоба си. Като погледна назад към двора, той стисна зъби.

— Тези момчета са като обучени животни, човек не бива да увеличава или намалява твърде много обхвата на реакцията им на стимулантите. Вашето идване тук действа разрушително. Отгоре на всичко, то е и безсмислено. Нещата са напълно ясни: тук никой няма нищо общо с убийството на доктор Арджънт.

— Защото никой не излиза оттук.

— И това е една от причините.

— Уендъл Пели е излязъл.

Долард отново примигна. Езикът му облиза долната му устна.

— А какво общо има това с цялата тази история?

— Това, че един перко излиза навън, а след няколко седмици един от психиатрите му е убит?

— Доктор Арджънт никога не е била психиатър на Пели. Дори се съмнявам дали някога го е преглеждала.

— Защо беше освободен Пели?

— Трябва да попитате някой от лекарите му.

— Значи нямаш никаква представа, а, Франк?

— Не ми плащат да имам представи! — отговори Долард.

— Тъй каза и първия път — заяви Майлоу. — Но и двамата знаем, че това са глупости. Какво е направил Пели, че е излязъл?

Обветрената кожа на Долард започна да почервява, а раменете му се изопнаха. Внезапно той се изсмя.

— По-скоро трябва да попитате какво не е направил. Не се е държал като луд. Отдавна не е луд.

— Някакво медицинско чудо? — попита Майлоу.

— По мое мнение този тип никога не е бил действително психично болен, а просто пияница. Не казвам, че е симулирал. Хората, които са го познавали, когато за пръв път е бил изправен пред съда, казват, че всичко си е било както се полага — имал е халюцинации, държал се е безумно, в един момент е трябвало да го напъхат в усмирителна риза. Но после, след месец или два, всичко това престанало, дори без лекарства. Тъй че според мен това си е било остро алкохолно отравяне и той се е детоксикирал.

— Тогава защо не е бил изправен пред съда повторно?

— Защото, когато са го арестували, законът все още приемаше, че човек в това състояние не е виновен. Той е бил побъркан.

— Късметлия! — каза Майлоу.

— Не чак толкова голям късметлия — все пак прекара тук двайсет години. Повече, отколкото щеше да лежи в затвора. Може и да не е било само от алкохола. Пели години наред е работил в рудниците; може и да е получил някакво отравяне от тежките метали. Или просто е полудял за кратко време, побеснял е и състоянието му се е подобрило. Както и да е, той никога не се е нуждаел от невролептици,

а само от малко антидепресанти. Година след година висеше тук, не прояви никакви симптоми, според мен, те са помислили, че няма смисъл да го държат повече.

— Антидепресанти... — повтори Майлоу. — Кутсузлия човек, а?

— Защо е целият този интерес? Да не би да е направил някаква поразия навън?

— Единствено на себе си, Франк. Оставил се е да умре от глад.

Долард сви устни.

— Той не обичаше да яде... И къде са го намерили?

— На едно сметище.

— Сметище! — повтори Долард, сякаш се опитваше да си го представи. — Това звучи доста покъртително, но той съвсем не беше толкова лош момък. Поне когато аз разговарях с него, наистина изпитваше разкаяние за онова, което беше направил с приятелката си и нейните деца. Дори не искаше да излиза оттук. Което не го извинява, но... — Сви рамене. — Какво пък, по дяволите, всички ние един ден ще умрем!

— Кой беше негов лекар? — попитах аз.

— Олдридж. Не Арджънт.

— Сигурен Ли си, че не е имал контакт с доктор Арджънт?

Долард се изсмя.

— Не мога да бъда сигурен в нищо, освен в смъртта и данъците.

И за да отговоря на следващия ви въпрос, той не се познаваше и с Пийк. Пели беше в Отделение „Б“, а Пийк винаги е бил във „В“.

— А какво ще кажеш за двора? — подхвърлих аз.

— Никой от тях никога не е излизал на двора, доколкото знам.

Пийк никога не напуска проклетата си стая.

— Тогава с кого е бил в контакт Пийк?

Очите на Долард станаха студени.

— Отговорих ви на този въпрос предишния път, когато бяхте тук, докторе. С никого! Той е едно проклето зомби! — Погледна часовника си. — Освен това ми губите времето. Да приключваме с тази история.

Като се обърна, той пое край голямата сива постройка, изпълнал напред биволския си врат. Добре отъпкана пътека в прахта завиваше надясно. Когато стигнахме до западната страна на сградата, пътеката ни поведе към три еднотажни постройки, боядисани в бежово, които се препичаха под жаркото слънце.

Един надпис гласеше: Постройки „А“, „Б“ и „В“. Зад малките постройки се простираше друг кафяв двор, широк колкото и този отпред, заключен и празен. Още една телена ограда и гъста гора. Не от евкалипти, като тази на входа. По-гъста, зелено-черна, някакъв вид бор или кедър.

— Накъде води този път? — попита Майлоу.

— Наникъде.

— Мислех, че има само една сграда.

— Това не са сгради, а пристройки — отговори Долард, като се усмихваше. Той бързо ни поведе край постройка „А“. Две ключалки на вратата, прозорци от плексиглас, вместо стъкло. Мрак от другата страна на прозорците, никакъв признак на живот. Отвън се виждаха няколко пластмасови скамейки и циментова площадка, чисто пометена. Тишината се нарушаваше от долитащите от време на време крясъци от главния двор. Не се чуваха нито птичи песни, нито цвърчене на насекоми, дори и най-слаб отглас от някакво движение.

Пристройка „Б“ също беше празна. Почувствах нещо зад себе си и погледнах през рамо. Главната сграда, над която струеше сутрешното слънце, се чернееше като въглен.

После илюзията за някакво движение се прехвърли в ъгълчето на дясното ми око и в главата ми се появи бучене, съпроводено със световъртеж, който продължи само частица от секундата и премина почти също толкова бързо.

Погледнах назад, без да спирам. Нищо. Но за този кратък промеждутък от време цялата сграда сякаш се беше килнала напред, като че ли се опитваше да се освободи от основите си. Сега тя изглеждаше неподвижна, каквато трябва да бъде една постройка, прозорците ѝ се чернееха, пусти като редица табла за отбелязване на резултата от някакъв мач.

Долард забързано пое към пристройка „В“, спря пред вратата и кимна на двамата санитарни, които пазеха отвън. Двама чернокожи. Никакъв Уорк. Те ни провериха и отстъпиха назад. Долард използва ключа си, отвори широко вратата, надникна вътре и влезе отривисто, оставяйки подсиленото със стомана крило да политне право към лицето на Майлоу.

— Добро утро, господа! — повтори Долард.

Никой от мъжете не отвърна на поздрава му.

— Да си кажем обещанието! — продължи той и почна да рецитира.

Никой не стана. В гласа му се долавяше отегчение. Чет, дядката и мършавият чернокож се присъединиха към него.

— Здравейте, патриоти! — обяви Долард, когато всичко свърши.

— Роден в САЩ! — обади се Чет. После се обърна към нас. — Рано-рано сутринта Електра електрифицира йоните и те йонизираха таблата всичко си върви гладичко и смазано дори и френските белезници белязват значи белезите под белезниците на Родни Кинг, братя мои!

Мършавият чернокож наведе под ъгъл главата си към Чет и с отвращение я разтресе. Никой друг като че ли не обърна внимание на брътвежите на великана, въпреки че ръцете на стареца започнаха да се тресат по-подозрително.

— Много добре! — каза Долард, като се настани върху края на дъбовото бюро. — Мина доста време, откакто не сте се събирали, момчета, защото доктор Арджънт вече не работи тук, но...

— Еби я! — каза латиноамериканецът. — Еби я в гъза.

— Паз! — твърдо произнесе Долард. — Не говори мръсотии!

— Заеби я! — повтори Паз. — Отначало ни обръща внимание с хубавичкото си личице, а после ни зарязва!

— Паз, вече ти обясних, че тя не си е подала оставката, тя беше...

— Заеби я! — продължи да настоява Паз. От брадичката му капеше пот. Изглеждаше, че всеки момент ще избухне в сълзи. — Заеби я, шибана никаквица, човече... Не е честно! — Той погледна към присъстващите в стаята. Никой не му обръщаше внимание. — Еби я! — пак повтори слабо латиноамериканецът. — Не може, майка й шибана, така да се отнася към хората!

— Ти се еби! — щастливо заяви Чет. — Еби всеки всичко старият чеп на Кама Сутра се заби натам където се кефихме с оралната й любов орални майни орална хигиена.

— Еби я! — каза тъжно Паз. Той затвори очи. Гърдите му вибрираха при всяко издишване. После вибрациите стихнаха. Секунди по-късно приличаше на заспал.

— Лека нощ! — обади се Чет. — Еби всичко равенство за права и отговорности и активна демокрация с право на свобода под

наметалото на Бога възседнал бледния кон...

— Стига! — каза мършавият чернокож. Уморен, но ясен, спокоен, почти бащински глас.

— Много точно, Джаксън! — заяви Долард. Към Чет: — Стига, големи човече!

Чет запази доброто си настроение. Жълтата му брада беше пълна с трохи, а очите му бяха кървясали. Той нададе гърлен, наподобяващ цвилене на кон, смях.

— Стига е твърде много стига никога не стига, освен когато е парадокс тъй че да стига може всичко в зависимост от измерението на...

— Престани, човече! — обади се Джаксън, като се поизправи. — Всички знаем, че си ходил на училище, че си гений, но стига! Разбра ли? — Той оголи зъбите си към Чет.

— Не съм гений — отговори Чет. — Аз съм ген и видове и...

— Да, да, да, мамата и сина, и светия дух! — каза Джаксън. — Престани! Чу ли? — Усмивката му наподобяваше озъбването на пантера.

Чет продължаваше:

— Стига стига стига братко патко знаеш ли защо ще стига стига стига аз да съм добре и ти...

Джаксън се приведе напред от чина си.

— *Чет!* — каза Долард.

— *Чет!* — каза Джаксън.

— Чет! — подигравателно ги изимитира великанът. Като удари по чина си, той се наведе, оголи ранения си крак и прокара ръка по обвитата му с кожа кост.

— Покрий това! — нареди Долард.

Джаксън вече не се интересуваше от ставащото и се взираше в тавана. Любезният дядка въртеше палци и сладко се усмихваше.

Паз издаде шумно, подобно на оригване, сумтене.

Чет продължаваше да прокара пръсти нагоре и надолу по крака си. Широка усмивка се разля по лицето му и от нея жълтата му брада щръкна.

Друго сумтене откъм Паз.

— Покрий го! — повтори Долард.

Чет се изсмя и отстъпи.

Главата на грубоватия луничав чернокож се отпусна; изглежда, той също заспа. Дядката улови погледа ми и ме удостои с усмивка. Бузите му бяха като пресни ябълки. Дирите от гребена в косите му сякаш бяха очертани от ръката на чертожник.

Единственият, който не бе помръднал през цялото това време, беше бледият, слаб мъж с шапката. Юмруците му продължаваха да притискат слепоочията.

Долард каза:

— Господа, тези мъже са от полицията. И тъй като вече заговорихме за доктор Арджънт, те биха искали да ви зададат някои въпроси за нея.

Само дядката и Чет наблюдаваха как Майлоу отиде до бюрото. Долард за миг остана на мястото си, сякаш нямаше никакво желание да отстъпи територията си, после се отмести встрани.

— По-лиция! — се обади Чет. — Добрият джандарин има право да носи две оръжия да пази обществото от измет боклуци и запъртъци и шефа роден в САЩ! Аз сам бях по-ли—цай учтив. По Едгар Алън потренира за специалните служби мен и Чък Ийгър и Аннабел Ли и Боби Макджи...

— Добре — каза Майлоу. — Имаме нужда от цялата помощ, която можете да ни окажете. Относно доктор Арджънт...

Рязък шепот прекъсна въведението:

— *Евреите са го направили.*

Шапката. Не беше помръднал. В лицето му имаше толкова живот, колкото и в някой речен нанос.

— Печелиш точка! — каза Чет. — Карл Маркс насилствено свали от власт всички онези семити семиотици антибиотици не, беше Флеминг, не евреин, а шотландец...

— *Евреите са го направили!* — повтори Шапката.

Долард се намеси:

— Стига по този въпрос, Рандъл!

Чет каза:

— Може би Джак Изкормвана е бил прав като е написал върху стената, че евреите са хора които не са го направили или такова двойно-тройно-отрицателно което в алтернативните световни паралелни системи от паралелограми додекадрони човек никога не знае нищо положително...

— Рандъл е расистки задник! — каза Джаксън. — Хабер си няма, както и ти. — Отново показва зъбите си и започна да гризе кожичките около ноктите си.

Долард погледна към нас.

Вижте какво направихте!

— Рандъл е расистко копеле! — съобщи делово Джаксън.

Рандъл не реагира. Паз и луничавият чернокож продължаваха да спят.

— Още една дума, Джаксън — каза Долард, — и си в ПиО!

Джаксън се повъртя още няколко секунди на мястото си, но не продума нито думичка.

Долард се обърна към Майлоу.

— Свършвайте!

Майлоу ме погледна. Аз отидох до него.

— И така, доктор Арджънт е работила с вас, момчета.

Любезният дядка каза:

— Ще бъдете ли така добри да ни съобщите какво точно се е случило с бедната жена?

Долард отговори:

— Вече ви казахме, Холцман.

— Разбирам, мистър Долард — продължи Холцман. — Била е убита. Но може би, ако знаехме подробностите, бихме могли да помогнем на господата полицаите!

Мек глас. Сияещи сини очи. Напълно на себе си. Какво го бе довело тук?

— Съобщих ви всички подробности, които трябваше да знаете! — отговори Долард.

Очите на Паз се отвориха. И се затвориха. Някой си изпусна газовете и вонята премина през стаята, после изчезна.

Главата на Рандъл се вдигна със сантиметър. Юмруците му притиснаха още по-силно черепа. Шапката му беше мръсна. Ръцете му се отдръпнаха за малко и аз видях, че кожата край слепоочията беше зачервена и възпалена, на места издраскана.

Казах:

— Ако има нещо...

— Как е станало? — настоя дядо Холцман. — Застреляна ли е била? Ако е била застреляна, с пистолет или с пушка?

— Не е била застреляна — отговори Долард. — И това е всичко, което ви трябва да...

— Тогава заклана? — продължи Холцман.

— Има ли значение, Холцман?

— Е — отвърна човекът, — ако трябва да помогнем...

Чет каза:

— Модусът винаги е ключова улика профилиран психологически краснопис тъй да се каже за да издаде...

— Значи е била заклана? — възкликна Холцман. — Разфасована до костите, алилуя! — Като смъкна ципа си с две ръце, той измъкна члена си и започна да мастурбира ожесточено. Едновременно пееше със сочен баритон: — Заклана, заклана, заклана, да се слави името ти! Курвата ти разсечи на парчета три!

Долард грубо го хвана за раменете и го помъкна към вратата.

Към нас:

— И вие също! Вън! Срещата свърши!

Докато излизахме, Чет крещеше:

— Почакайте аз открих това *cherchez la femme cherchez la femme*^[2]...

Навън Долард заключи вратата на пристройката и предаде Холцман на другите двама санитарни. Старият човек беше утихнал, но изглеждаше ужасен. Пенисът му все още висеше отвън.

По-високият санитар каза:

— Оправи се! Веднага!

Холцман се подчини и отпусна ръце край тялото си.

— Беше ми приятно, че се запознахме. — Отново любезният дядка. — Мистър Долард, ако съм нарушил...

— Не казвай нито думичка! — нареди му Долард. Обърна се към другите санитарни: — Занимайте се с онези вътре, докато аз се справя с тези двамата. Ще изпратя Майлс да ви помогне.

Санитарите отведоха Холцман до стената и го поставиха с лице към нея.

— Не вдигай шум, старче!

Като посочи вратата, единият от тях попита:

— Вътре наред ли е, Франк?

— Чет Бодайн е отворил уста като счупена тоалетна, а Джаксън му припява. Както и Рандъл — отново дрънка антисемитските си

глупости.

— Наистина ли? — отбеляза безгрижно санитарят. — Не съм го чувал от известно време, мислех, че сме го овладели.

— Да — заяви Долард. — Нещо трябва да е породило напрежение сред тях!

Когато отново се върнахме до главната постройка, той заяви:

— Е, това беше разумно изразходване на парите на данъкоплатците!

Майлоу каза:

— Искам да видя Пийк.

— А аз искам да чукам Шарън Стоун...

— Заведи ме при Пийк, Франк!

— О, разбира се, как не! За кого, по дяволите, се мислите? — Долард отново потисна яда си. Високо се изсмя. — За това се иска разрешение, детектив. Имам предвид мистър Суиг, а както вече казах, той не е...

— Обади му се!

Долард подви единия си крак.

— Защото вие ми заповядвате да го направя ли?

— Защото мога да се върна тук след един час със сериозно подкрепление и със съдебно постановление за теб, защото си възпрепятствал правосъдието. Моите шефове не си поплюват за тези неща, Долард. Суиг би могъл евентуално да те защити, но както виждам, не е тук, тъй че няма да може да попречи да те изправят пред съда. Говоря за Централна поръчка. Ти си бил ченге и знаеш какво може да стане.

Лицето на Долард придоби цвета на сурова говежда пържола. Той бавно и подчертано процеди думите си:

— Нямах представа в какво голямо лайно се опитваш да стъпиш!

— Отлична представа имам, Франк. Сега нека поиграем на вестници и телевизия. Един куп идиоти от телевизията с касетофони и камери. Насоките, които ще им дам, ще бъдат в смисъл, че полицията разследва убийство с неизвестен извършител и вие правите всичко по силите си да й попречите. Освен това ще подхвърля как вие, гениите,

сте преценили, че един масов убиец е с всички си, и сте решили, че може да бъде освободен, а после той доказва колко е нормален, след като отива да пукне на едно сметище. Когато всичко това излезе на бял свят, Франк, не мислиш ли, че чичко сенатор ще помогне на Суиг, а теб ще остави сам-самичък?

Долард издаде долната си челюст напред. После ритна прахта.

— Защо го правиш, по дяволите?

— Точно това исках и аз да те попитам, Франк. Защото тази промяна в поведението ти ме озадачава. Като бивше ченге от теб се очаква нещо по-различно. Това ме кара да се чудя, Франк. Навярно ще трябва да те огледам по-отблизо.

— Гледай каквото си искаш! — отговори Долард, но отметна глава назад, а в гласа му не се усещаше увереност. Кривогледите му очички опипваха небето. — Върши си работата, човече!

— Защо е тази промяна, Франк?

— Няма никаква промяна! — заяви Долард. — Когато за пръв път бяхте тук, това беше любезност. Втория път бе толерантност. Сега това е подривна дейност — само погледнете какво направихте на тези хора!

— Убийството е подривна и разрушителна дейност! — отвърна Майлоу.

— Продължавам да ти повтарям, че това убийство няма нищо общо с... Остави това. Какво искаш от мен, по дяволите?

— Заведи ме при Пийк. После ще видим.

Долард отново разрови прахта с върха на обувката си.

— Мистър Суиг е на важна среща за бюджета и не може да...

— Кой е вторият човек след него?

— Никой. Единствено мистър Суиг дава разрешения.

— Тогава му остави съобщение! — каза Майлоу. — Давам ти пет минути, след това си отивам и започвам съвсем различна игра. Кога за последен път ти взеха отпечатъци от пръстите?

Долард отново погледна към небето. Някой от двора изкрещя.

— Хайде, докторе, тръгваме! — каза Майлоу.

Долард ни остави да направим десет крачки, преди да каже:

— Остави това. Давам ти десет минути за Пийк, влизаш и излизаш.

— Не, Франк! — отговори Майлоу. — Ще получа каквото искам.

[1] По името на Герхард Кремер (1512–1594), фламандски математик и географ, който съставил географски карти и първата хидрографска карта. — Б.пр. ↑

[2] Търсете жената (фр.). — Б.пр. ↑

28.

Влязохме в главната сграда. Майлоу пръв отиде до вратата, като не позволи на Долард да наложи ритъма си. Линдийн Шмиц седеше на предното бюро и говореше по телефона. Тя понечи да се усмихне на Майлоу, но един поглед на Долард я възпря.

В мълчание стигнахме до Отделение „В“. От другата страна на двойната врата четирима пациенти безделничеха. Можех да видя как сестрите безгрижно бърбеха в стаята си. Дрезгав и неприятен смях долиташе от стаята с телевизора.

Долард стигна до стаята на Пийк, отключи двойната ключалка, запали осветлението и се намръщи. Издърпа двете резета и предпазливо отвори вратата. Бегъл поглед навътре.

— Не е тук.

Опита се думите му да прозвучат раздражено, но удивлението преобладаваше в гласа му.

— Как така? — попита Майлоу. — Нали никога не напуска тази стая?

— Казвам ти — заяви Долард, — че никога не излиза.

— Може би гледа телевизия! — предположих аз.

Влязохме в голямото помещение и огледахме присъстващите. Две дузини мъже в униформи с цвят какви се бяха вторачили в екрана. От него се изливаше някаква сапунена гадория — комедия на ситуациите. Никой в стаята не се смееше. Пийк не беше между зрителите.

Когато отново се озовахме в коридора, Долард пак почервения. Яростта на догматик, на когото са доказали, че е сгрешил.

— Ще стигна до дъното на тази работа!

Вече се беше насочил към стаята на сестрите, когато някакъв вял, стържещ звук го спря.

Шътс-шътс... шътс-шътс... шътс-шътс...

Сякаш някакъв невидим барабан глухо отмерваше бавен танц. След секунди Пийк се показа от лявата страна на сестринското

помещение.

Шътс...

Пантофи с мукавени подметки, които се тътреха по линолеума.

Хейди Оут го държеше за лакътя, докато той пристъпваше напред с полузатворени очи, при всяка стъпка триъгълната му глава подскачаше като плюшено кученце, окачено над задното стъкло на автомобил. На безмилостната флуоресцентна светлина на коридора кичурите косми по главата и лицето му приличаха на безразборно разпръснати по кожата му черни точки. Вдлъбнатините по черепа му изглеждаха мъчително дълбоки. Той беше силно приведен напред сякаш гръбнакът му не го държеше. Сякаш земното притегляне го дърпаше надолу и щеше да се строполи, ако не беше хватката на Хейди.

Двамата не ни забелязаха, докато тя го влачеше и окуражително му шепнеше нещо.

Долард каза „Ей!“ и Хейди погледна нагоре. Косата ѝ беше опъната назад в стегнат кок, в израза на лицето ѝ имаше нещо угодническо. Сякаш Пийк беше някакъв инвалид, а тя — негова отдавна страдаща дъщеря.

Хейди спря. Пийк се олюля, отвори очи, но като че ли все още не осъзнаваше нашето присъствие. После завърта глава. Моравият му език се проточи като плужек навън, започна да се върти и остана повесен няколко секунди, преди отново да се върне в устата.

— Какво става? — попита Долард.

— Малка разходка — отговори Хейди. — Помислих си, че упражненията биха могли да помогнат.

— На какво да помогнат? — попита Долард. Дебелите му ръце се скръстиха върху гърдите, а пръстите се впиха в бицепсите.

— Да не би нещо да не е наред, Франк?

— Не, всичко е велико, страхотно — те пак искат да го видят. Щеше да е добре да бъде там, където се предполага, че трябва да бъде.

— Съжалявам! — каза Хейди, като погледна към мен. — Той да не би да има ограничения да напуска стаята си? Не съм чувала за такова нещо.

— Не, все още не — отговори Долард. — Хайде, върни го на мястото му. — После се обърна към Майлоу: — Вие си свършете работата, аз ще се върна след петнайсет минути.

С все така скръстени ръце, той се отдалечи.

Хейди неспокойно се усмихна — тийнейджърка, озадачена от избухването на татко си.

— Хайде, Ардис, времето за упражнения свърши.

Едното око на Пийк се отвори по-широко. Замъглено, нефокусирано. Той облиза устни, отново измъкна език и завъртя рамене.

— Никой не го е грижа да го изведе! — каза Хейди. — Помислих, че това може да е от помощ за... нали знаете.

— Възможностите за словесен изказ — подсказах аз.

Тя сви рамене.

— Идеята не изглеждаше лоша. Хайде, Ардис, да се връщаме.

Хейди го поведе по коридора към стаята му, доведе го до леглото му и го сложи да седне. Той остана точно на мястото, където тя го постави. В продължение на няколко мига никой не каза нищо. Пийк не помръдваше. После движенията на езика се подновиха. Очите му започнаха да трепкат, опитаха се да останат отворени, не успяха.

Хейди каза:

— Моля ви, може ли някой от вас да загаси лампата? Мисля, че светлината го притеснява.

Изгасих лампата и в стаята настана сумрак. Пийк седеше на мястото си, облизваше се и въртеше глава. Същата воня от чревни газове и изгоряло дърво като че ли отново нахлу към нас, като някакъв гнил поздрав, предизвикан от нашето влизане.

Хейди се обърна към Майлоу.

— Франк защо беше тъй настръхнал? Да не би нещо да не е наред?

— Франк не е в настроение. Кажете ми, Пийк проговарял ли е въобще, откакто го записахте на касетофона?

Тя поклати глава.

— Не, съжалявам. Опитвах се, но нищо не излезе. Ето защо помислих, че някои упражнения...

Пийк завъртя глава. Започна да се тресе.

Майлоу ни отведе от леглото. Заставахме близо до вратата.

Той каза:

— Значи няма уточняване на „пъфа-пъфа, бум-бум“.

Хейди широко отвори очи.

— Това всъщност значи ли нещо?

Майлоу сви рамене.

— Искам да ви попитам дали Пийк е споменавал нещо друго — нещо като име?

— Какво име? — попита тя.

— Уорк.

Хейди бавно го повтори.

— Не звучи много като име... Прилича на ръмжене.

— Та той може да го е изломотил, а вие да сте помислили, че е някаква безсмислица?

— Може би... Но не, никога не го е произнасял. — Тя протегна ръка и поправи кока си. — Уорк... Не, никога не е казвал такова нещо. Защо? Кой е той?

— Може би приятел на Пийк.

— Той няма приятели.

— Стар приятел — поясни Майлоу. — Продължавате ли да го записвате?

— Опитвах се... когато имах възможност. Франк защо беше толкова наежен?

— Франк не обича да му казват какво да прави.

— О! — каза Хейди. — А вие сте го накарали да работи.

— Франк май не обича да работи?

Тя се поколеба. Още повече приближи до вратата и погледна през пролуката.

— Може и да не е вярно, но съм чувала, че е бил изхвърлен от някакъв отдел в полицията, защото спял по време на работа. Или нещо такова.

— От кого сте го чували?

— Така се говори в отделението. Освен това той мрази жените — отнася се към мен така, сякаш съм някоя от пациентките. Видяхте как се държа — искам да кажа, какво лошо има да изведеш някого, който никога не излиза навън, да се поразходи? Всички други гледат телевизия, никой не бива да бъде пренебрегван!

Аз се обадох:

— Франк създавал ли ви е други проблеми?

— Основно отношението му, както сам видяхте. Суиг го харесва, тъй че той не си дава много труд.

Тя пак погледна към Пийк. Той продължаваше да седи на мястото си, да се клати и да ближе въздуха.

— Казвате, че Пийк всъщност има някакъв приятел? От миналото ли?

— Трудно ли ви е да повярвате? — казах аз.

— Разбира се. Никога не съм го виждала да общува с когото и да било.

Майлоу се обади:

— И не получава никаква поща?

— Не, доколкото знам. Същото е и с телефонните обаждания. Той никога не излиза от стаята си.

— До днес — казах аз.

— Е, да. Опитах се да му помогна. Какво е направил този Уорк? Какво става?

— Вероятно нищо — отговори Майлоу. — Просто работя върху всички възможни гледни точки. Човек пробива много дупки, като все се надява от някоя да избликне вода.

— Струва ми се, че върви много бавно — каза Хейди. — Без да искам да ви засягам.

— Не е като да се катериш по електростанции.

Тя се засмя.

— Много малко неща са като катеренето.

Излязохме от стаята на Пийк и тя заключи вратата.

Майлоу попита:

— Имате ли някаква представа откъде мога да взема списъка на персонала?

— От главния кабинет, струва ми се. Защо?

— За да видя с кого още бих искал да поговоря.

— Ако е заради Пийк — отговори тя, — аз съм единственият човек, с когото си струва да говорите. Никой друг не му обръща внимание, откакто Клеър я няма.

— Колко време точно му отделяше тя? — попитах аз.

— Хм. Трудно е да се каже. Понякога, когато бях на смяна, прекарваше при него около час. Понякога цял ден. Обикновено всеки ден. Тя беше такава, ангажирана.

— С всички ли?

— Не — отговори Хейди. — Всъщност, не. Искам да кажа, че по принцип прекарваше повече време с пациентите си, отколкото с останалите лекари. Но Пийк беше... тя сякаш особено много се интересуваше от него.

— След като говорим за нейните пациенти — вметнах аз, — ние току-що се срещнахме с мъжете от групата за придобиване на умения за всекидневния живот. Със забавено развитие, както вие казахте. Имате ли представа по какви критерии ги избираше тя?

— Никога не сме обсъждали това. Аз бях само санитарка. Стоях да ги пазя, да нося това или онова. За да бъде честна, трябва да ви кажа, че групата в действителност не стигна доникъде. Клеър сякаш... повече ги наблюдаваше, отколкото ги обучаваше. Групата се събра само седем пъти, преди тя да бъде... — Поклати глава. Приглади кока си. — Понякога просто ме втриса. Онова, което се е случило с нея.

— Имате ли някаква информация за биографията на тези мъже? Какво са направили, за да попаднат тук?

— Да видим... Изард Джаксън — оня мършав чернокож. Убил е жена си. Завързал я в къщата им и я изгорил. Същото е и с Холцман — стареца, за когото никога няма да помислите, че е извършил някакво престъпление. Нарязал жена си, пъхнал парчетата в хладилника и им сложил етикети като месарите — бут, рибица... Рандъл застрелял родителите си — бил в някаква нацистка групичка и имал налудничавата идея, че те са замесени в еврейски заговор... Кой друг... А, другият чернокож. Прити^[1]. Така му е името — Монроу Прити. Убил децата си, четири от тях — най-малките. Удавил ги във ваната. Едно по едно. Сам Паз, мексиканчето, полудял на сватбата на брат си. Застрелял брат си, майка си и един куп от присъстващите. Всички говорят, че май са умрели шестима. Великанът, Чет Бодайн, живеел като отшелник. Убил някакви туристи.

Толкова много луди, толкова малко време...

Аз казах:

— Всички, освен Чет, са избили цели семейства.

— Всъщност Чет не беше избран за групата — отговори тя. — Той разбрал за нея и помолил Клеър да се присъедини. Толкова много говореше, че Клеър помисли, че това може да стимулира другите, и се съгласи. Да, прави сте. Никога не съм се сещала за това, но тя трябва да се е интересувала от семейни убийци.

Майлоу попита:

— Имате ли някаква представа защо?

Хейди извади една фиба от кока си и отново я върна на мястото й.

— Честно казано, това вероятно няма особено значение. Много от хората тук са убили членове на семействата си. Това не е ли нещо обикновено, когато лудите побесняват? Като Пийк, той е започнал с майка си, нали? Поне така ми каза Клеър.

— Какво друго ви е казвала за престъпленията на Пийк?

Тя докосна връхчето на носа си.

— Само онова, което е направил... с майка си и едно цяло семейство. Но какво общо има това с убийството на Клеър?

— Може би нищо — отговори Майлоу. — Ще продължавате ли да работите с Пийк?

— Предполагам. Ако искате. Макар и да не съм свършила кой знае какво.

— Не си докарвайте беля на главата, Хейди. Ценя онова, което направихте.

— Разбира се — каза тя, като прехапа устни.

— Проблем ли има?

— Както ви казах преди, мислех, че е дошло време да си тръгна оттук. Останах. Нещо като изчакване, докато успеете да разплетете случая с убийството на Клеър.

— Искане ми се да можех да ви кажа, че това ще стане скоро, Хейди — отговори Майлоу. — Междувременно, тъй като доктор Делуер е тук, той би могъл да направи опит с Пийк.

— Разбира се! — отговори тя. — Каквото пожелае.

Вратата се затвори след мен с пневматично съскане.

Застанах на половината път между нея и леглото, като наблюдавах Пийк. Ако осъзнаваше присъствието ми, не направи нищо, за да го покаже.

Продължих да го наблюдавам. Езикът му не спираше причудливия си танц. Пийк се олюляваше, въртеше се, трепкаше с очи.

Докато стоях там неподвижно, потопен в сивата светлина, започнах да се чувствам безформен, безтегловен. Обонянието ми

привикна към вонята. Без да откъсвам очи от ръцете на Пийк, аз се приближих още малко до него. Още няколко минути наблюдение и реших, че съм уловил последователността на движенията му.

Изплезване на езика, извиване и завъртане във въздуха, връщане в устната кухина, вратът започва да се върти по посока на часовниковата стрелка, после обратно.

Същата последователност на движенията в продължение на десет секунди, шест повторения в минута, осъществявана при постоянно поклащане на торса.

Забелязах и други подробности.

Леглото му не беше оправено. Изглеждаше така, сякаш никога не са го оправяли. Ръцете му почиваха върху смачкани, покрити с петна от пот, завивки. Пръстите на лявата ръка стискаха чаршафите, полускрити в тях.

Ръцете, които бяха причинили толкова много разрушение... Приблжих се на сантиметри от леглото и известно време останах надвесен над него.

В установената последователност нямаше никаква промяна. Коленичих. Застанах на равнището на очите на Пийк. Те бяха здраво затворени. Някои белези от напрежение в ъглите им подсказваха, че той стискаше силно клепачите си. Преди няколко минути, когато беше с Хейди, те бяха полуотворени. Може би като реакция на онази стимулация? А сега, откъснат от нея, отново се беше върнал в своята изолация?

Чух някакво потропване откъм пода. Погледнах натам. Кракът му. Бос. Мукавените пантофи се бяха изхлузили, без да забележа.

Два слаби, бели крака. С големи размери. Неестествено дълги пръсти. Потупваха по пода, по-бързо от движенията на горната част на тялото, извън ритъма на танца на късната невролептична дискинезия.

Толкова много движение, но без полъх от преднамереност — неодушевеното поклащане на някоя кукла.

През цялото това време очите му продължаваха да бъдат като залепени. Застанал толкова близо, сега можех да видя сухата зеленикава коричка, напластена около миглите.

— Ардис! — казах аз.

Потропването продължаваше.

Опитах още веднъж. Нищо.

След няколко минути:

— Ардис, аз съм доктор Деллаур. Искам да поговорим за доктор Арджънт.

Нищо.

— За Клеър Арджънт.

Никаква реакция. Отново повторих. Клепачите на Пийк останаха затворени, но почнаха да потрепват — клепачите се свиваха и отпусаха, едно видимо движение под кожата. Няколко зеленикави зрънца паднаха в скута му.

Реакция? Или неволно движение?

Наведох се още повече. Ако искаше да ме целуне или да извади очите ми, сега би могъл да го стори.

— Ардис, тук съм заради доктор Арджънт.

Повторен тик на очите — някаква внезапна вълна премина под приличащата на хартия кожа.

Определено реакция. На някакво равнище той беше в състояние да се фокусира.

Аз казах:

— Ти беше важен за доктор Арджънт.

Тик, повторен тик, нов тик.

— Тя беше важна за теб, Ардис. Каж ми защо.

Клепачите му потрепваха като жаба по време на галваничен експеримент. Отброих движенията, дължащи се на болестта: едно... две... десет.

Дванадесет за две минути. Той спря.

Бяха ми се сторили повече от сто и двадесет секунди. Не че бях отегчен, но времето напредваше. Почнах да се питам колко минути е продължил бесът на Пийк. Дали Ардъло са били будни, или вече са спели? Или са били в просъница, в онова тъмно полусъзнание, когато са умирали, мислейки, че всичко това е само някакъв лош сън?

Отново произнесох името на Клеър. Очите на Пийк започнаха да правят конвулсивни движения. Но нищо повече.

Сетих се за снимката му по време на неговото арестуване, за ужаса в неговите очи. Той ми напомни нещо — за едно зло куче от моето детство. То беше ухапало много хора, но когато най-накрая беше притиснато в ъгъла от ловеца на кучета, се беше свило и бе почнало да скимти като умиращо от глад кутре.

Колко ли много насилие бе извършено в света от страх? Не стоеше ли в основата на всичко злобната страхливост?

Не, не мислех така, все още бях убеден, че убийството на Клеър е било извършено от позицията на силата и доминацията.

Забавно.

Дали Пийк беше изпитал удоволствие от своята кървава разходка? Като го гледах сега, ми беше трудно да си представя, че може да изпита задоволство от каквото и да е.

Докато го наблюдавах, картините как делово обезглавява собствената си майка, качва се на втория етаж, с кървав нож в ръка, притичва от стая в стая, причинявайки страдание и смърт, изглеждаха невъзможно далечни...

Също толкова неправдоподобни, колкото и представата за милия мистър Холцман, който разфасоваше жена си и подреждаше парчетата от тялото ѝ в хладилника.

На това място логиката не означаваше нищо.

Казах:

— Лоши очи в кутийка.

Никакво движение под клепачите.

— Пъфа-пъфа, бум-бум.

Нищо.

Опитах пак. Същата липса на реакция.

Отново основното. Името на Клеър.

— Доктор Арджънт — казах аз.

Нищо. Да не би да го бях изключил?

— Доктор Арджънт се грижеше за теб, Ардис.

Пет, шест... очите продължиха тиковите си движения.

— Защо умря доктор Арджънт, Ардис?

Единадесет, дванадесет... тик, повторен тик, нов тик.

— Кажи ми нещо за Уорк?

Четиринадесет...

— Грифит Д. Уорк.

Шестнадесет, седемнадесет. Нищо.

— „Кървава разходка“.

Неподвижни клепачи.

Навярно тези тикове не означаваха нищо и аз се самозаблуждавах, като позволявах една случайна неврологична

искрица да придобие някакъв смисъл.

Заблудите са навсякъде...

Осъзнах, че това може би е последният ми опит с Пийк, аз реших да продължа. Просто да продължа.

Доближих се достатъчно, за да мога да прошепна в ухото му:

— Доктор Арджънт. Клеър Арджънт.

Клепките подскочиха спазматично и аз отстъпих назад с разтуптяно сърце.

Той замръзна. В продължение на няколко секунди нямаше никакво потрепване.

Очите се отвориха. Виждаше ли ме? Не бях сигурен.

Затвориха се.

— Доктор Арджънт се грижеше за теб — казах аз.

Никакво движение на очите — но жилите на врата му се изопнаха; той се наклони към мен. И аз отново отстъпих неволно назад.

Не ме виждаше, но бе обърнат към мен и аз въпреки всичко си помислих, че той... се опитва да осъществи контакт. Устата му зейна по-широко. Езикът не се виждаше. Пийк започна да издава хъхреци звуци, сякаш се задушаваше. Внезапно главата му се люшна напред със змиеподобно движение, а клепките отново подхванаха своето безумно трептене.

Докато го наблюдавах, парализиран от ужас, той отметна глава назад, а вратът му се изопна толкова силно — сякаш по някакъв невъзможен начин се удължи, че малката му челюст се вирна към тавана.

Отстъпих още една крачка. Ръцете му почнаха да се вдигат нагоре. Бавно. Мъчително.

Очите му се отвориха. Останаха отворени. Широко, много широко. Приковани към тавана.

Сякаш раят се криеше в мазилката... сякаш се молеше на някого.

От гърлото му се изтръгнаха нови клокочеци звуци. Колко ли навътре бе набутал езика си?

Ръцете му се издигнаха още по-високо. В молба.

Изкашля се беззвучно. Гърчовете на врата се възобновиха, по-силни отвсякога, бързи като при епилептичен пристъп. Още давене.

Хлътналата му гръд се задъха. Сетих се за Дентън Арджънт, умрял в килията си от инсулт, и се запитах дали и аз не съм причинил същото.

Но Пийк сякаш задиша по-нормално. Не беше инсулт. Само движения от нов тип.

Почна да се клати по-бързо. Мършавите му бедра почти се отделиха от дюшека, докато издаваше гърдите си напред.

Предлагаше себе си.

Дясната му ръка се спусна към устата. Четирите пръста потънаха в нея.

Той ги извади и езикът се показва, увисна навън и започна да се извива и да се мятат като риба на сухо... в същата последователност: изплезване, въртене, мятане, прибиране. Но задникът му остана приповдигнат на няколко сантиметра от леглото, краката едва докосваха пода. Неестествена поза — това изискваше голямо усилие, — дали изпитваше болка?

После всичко внезапно свърши. Главата му отново увисна към гърдите, ръцете се върнаха върху завивките и потропването с краката продължи...

Един път, два пъти...

Останах при него още пет минути, като шепнех, уговарях го, но без никакъв резултат.

Този път името на Клеър го остави безучастен като мазилката на стената. Може би смяната на темата щеше да го подтикне към нов изблик.

— Братята Бийти — казах аз. — Елрой. Лерой.

Нищо.

— Пъфа-пъфа, бум-бум!

Нищо.

— Единият с пистолет, другият — прегазен от влак.

Глух, сляп, ням.

И все пак името на Клеър го беше възбудило. Знаех, че имам нужда от повече време с него, знаех, че не бях постигнал много.

Продължавай!

Един интервал, два...

Прошепнах:

— Ардъло.

Никаква промяна.

— Ардъло — Скот Ардъло, Тери...

Да, да, ето го тика на клепките, по-ускорен отпреди, доста по-ускорен, потрепването на клепачите, сякаш очните ябълки се въртяха с бясна скорост.

— Тери и Скот Ардъло — повторих аз.

Очите се отвориха. Сега живи.

Вперени в моите.

Буден.

С очевидно намерение. Да направи какво?

Втренчено се взираше в мен. Без въобще да помръдне.

Приковано внимание? Върху мен.

Бях постигнал успех, но имах чувството, че по гърба ми лази скорпион.

Проверих къде са ръцете му. *Онези* ръце. И двете — сгърчени върху коленете.

Продължавах да следя за някакво внезапно движение.

— Скот и Тери Ардъло! — казах аз.

Втренчен поглед.

— Британи и Джъстин.

Мигна. Веднъж, два пъти, шест, двадесет, четиридесет пъти — конвулсии на клепките, които не можеха — или не искаха? — да престанат.

Като метроном, хипнотично. Почувствах, че му се предавам. *Не се поддавай, наблюдавай ръцете му...*

Ръцете му отново се повдигнаха. Обхвана ме страх, бързо се изправих и отстъпих назад.

Той сякаш не ме забелязваше.

Изправи се сам.

Несигурно, но успя да се задържи изправен. По-силен, отколкото изглеждаше в коридора, поддържан от Хейди.

Продължаваше да се взира. С жар. Ръцете бавно се свиха в юмруци.

Изправи гърба си.

Пристъпи към мен.

Чудесно, направи го, Делауер! Успех!

Направи още една крачка напред. Аз се стегнах и започнах да обмислям защитата си. Какво би могъл да ми направи, невъоръжен,

толкова слаб, толкова крехък?

Още една стъпка. Ръцете му се протегнаха, като че търсеха прегръдка.

Отстъпих към вратата.

Устата се отвори, изкривена — езикът не се подаде навън. Наблюдавах мъчителните опити на безустното отвърстие, което се бореше да промени формата си, мъчеше се да проговори или да извика... усилено се опитваше, опитваше се, опитваше се...

Внезапно изскочи остър, сух звук. Тих, тъничък, като ехо — едва доловим, но пронизващ слуха ми...

Ръцете му отново се повдигнаха, извънредно бавно. Когато застанаха паралелно на раменете, те се размахаха. Като крила на птица. Не като хищна птица, а като нещо фино, колебливо, деликатно — като жерав.

Без предупреждение той се обърна с гръб към мен и с накуцване — като все още размахваше ръце, сякаш летеше — се отпрати към далечния ъгъл на стаята.

Притисна гръб към стената и продължи да държи ръцете си разперени. Главата му бе наведена надясно.

Вградените в стената над него метални куки за усмирителните въжета приличаха на предупредителни знаци.

Очите му все още бяха отворени, широко отворени, обещени; можех да видя влажните им червени очертания. Влажни очи. Сълзите извираха, преливаха, стичаха се надолу по хлътналите страни.

Той кръстоса левия си крак върху другия и остана да стърчи на един крак.

Друга летяща поза? Не, не, нещо друго...

Позираше.

Поза, която не можеше да се сбърка.

Тялото му образуваше кръст.

Разпятие върху невидим ешафод.

Сълзите продължаваха да текат по лицето му. Неконтролирани, мълчаливи хълцания, всеки пристъп подчиняваше крехкото му тяло и го разтърсваше като мокро котенце.

Плачещ Христос.

[1] Pretty на английски означава хубав, добър, жив, сръчен. —
Б.пр. ↑

29.

Стоеше така, просто си стоеше така.

Колко дълго бях останал там? Сигурно Долард, враждебен и нетърпелив, щеше да се върне скоро и щеше да ми нареди да изляза.

Минаха още пет минути, но това не се случи.

Пийк стоеше притиснат към стената. Сълзите бяха намалели, но не преставаха да се стичат.

Вонята се беше върнала. Кожата ме сърбеше. Сетивата ми се възвръщаха и се изостряха. Искях да изляза навън. Почукването върху кафявата стоманена врата прозвуча едва доловимо. Можеха ли да го чуят в коридора? Никакви шумове отвън не проникваха в килията. Опитвах се да отворя вратата. Заключена. Можеше да се отваря само отвън. Вратата можеше да се отвори само отвън. Лишаване от сетива. Какво повече можеха да направят на едно вече увредено съзнание? Друго почукване, по-силно. Нищо. Пийк беше замръзнал в позата си на разпнат, прикован от невидими гвоздеи. Имената на жертвите му бяха отприщили сълзите в него. Разкаяние или самосъжаление?

Или нещо друго, за което не можех да тая надежда, че ще разбере някога?

Представих си как влиза в кухнята в дома на Ардъло, как съзира майка си, силата, която е трябвало да употреби, за да разреже вратните прешлени... После нагоре, към втория етаж, докато размахва бейзболната бухалка на Скот Ардъло.

Децата...

Техните имена бяха предизвикали позата на Иисус.

Мъченическа поза.

Да не би да се смяташе за жертва?

Внезапно абсурдността и безплодието на онова, което бях направил, ме потресоха — да се опитвам да получа информация от един болен разсъдък, който без никакви усилия изразяваше грях и спасение! Каква полза можеше да допринесе това за когото и да било?

Дали и Клеър не беше предизвикала Пийк по същия начин? Дали не беше загинала заради своето любопитство?

Стените на тясната стая сякаш започнаха да настъпват към мен. Стоях притиснат до вратата, но не можех да избягам достатъчно далеч от бялото, разпнато създание.

Сълзите вече само се процеждаха.

Плачеше за себе си.

Изверг.

Тих в страданието си.

Главата му се завъртя извънредно бавно. Малко се повдигна. Обърна лицето си към мен. В очите му изплува нещо, което не бях виждал преди.

Острота. Яснота на волята.

Той кимна. Знаещо. Сякаш ние двамата с него споделяхме нещо общо.

Притиснах гръб към вратата.

Внезапно зад мен зейна празнота и аз политнах.

Хейди каза:

— Съжалявам! Първо трябваше да смъкна резето и да ви предупредя.

Възстанових равновесието си, поех си дъх, усмихнах се, опитвах се да изглеждам на себе си. Майлоу ме наблюдават заедно с Долард и трима лекари — Олдридж, Стийнбърг и Суенсън. Всички в спортни ризи, сякаш бяха пристигнали направо от игра на голф. Върху лицата им нямаше нищо игриво.

Хейди понечи да затвори вратата, погледна в стаята и пребледня.

— Какво прави той? Какво става?

Тримата се втурнаха вътре и се загледаха. Пийк отново бе заел позата на Иисус, със сведена вдясно глава. Но сълзи нямаше.

Аз казах:

— Изправи се преди пет минути и застана по този начин.

Олдридж промълви:

— О, боже... правил ли го е и преди, Хейди?

— Не. Никога. Никога не става от леглото си. — Гласът ѝ прозвуча уплашено. — Доктор Делауер, казвате, че се е придвижил

съвсем сам?

— Да.

Стийнбърг и Суенсън се спогледаха. Олдридж каза:

— Интересно!

Сериозността на тона му граничеше с комичното. Опитваше се да покаже компетентност по един случай, за който не знаеше нищо.

Франк Долард попита:

— Какво му казахте, за да го накарате да застане така?

— Нищо! — отговорих аз.

— Не сте ли говорили с него?

Майлоу се намеси:

— Какво толкова е станало? Преди е мислел за себе си като за зеленчук, сега се прави на Христос.

Лекарите и Долард го изгледаха.

— Острата психоза е заболяване — заяви Олдридж. — Човек не може да ѝ се надсмива.

— Съжалявам! — отговори Майлоу.

— Разговарял ли е някога на религиозни теми, Хейди? — поинтересува се Суенсън.

— Не. Това точно се опитвам да ви кажа. Той почти не говори.

Суенсън замислено се извърна и сложи ръце върху катарамата на колана си. — Разбирам... Това е нещо съвършено ново.

Долард кимна към мен.

— Най-добре ще е да ни кажете за какво сте говорили с него. Ние трябва да знаем, в случай че започне да буйства.

Олдридж попита:

— Има ли някакъв проблем, Франк?

— Тези хора са проблем, доктор Олдридж. Те идват тук, внасят смут, отиват при Пийк. Мистър Суиг даде разрешение само за петнадесет минути с групата за всекидневни умения и никакво време за Пийк. — Посочи през вратата. — Погледнете там. С такъв човек откъде можем да знаем какво може да се случи? И за какво? Той не би могъл да има нищо общо с доктор Арджънт. Аз им го казах, вие им го казахте, мистър Суиг им го каза...

Олдридж се обърна към Майлоу:

— Каква е целта на посещенията ви, инспекторе?

— Да разследвам убийството на доктор Арджънт.

Олдридж поклати глава.

— Това не е отговор. Защо разпитвате Пийк?

— Казал е нещо, с което може би е предсказал убийството на доктор Арджънт, докторе.

— Предсказал? Чувате ли се какво говорите?

Майлоу му разказа.

— В кутийка... — повтори Олдридж. Той се обърна към Хейди. Стийнбърг и Суенсън сториха същото. — Кога ви го каза!

— Ден преди да се случи.

— Оракул? — подхвърли подигравателно Стийнбърг. — О, моля ви се! А сега е Исус — да не би аз да съм единственият, който вижда тук тенденция към неадекватност?

Суенсън се обади:

— Поне е оригинално. Е, относително. Напоследък нямаме много исусовци. — Той се засмя. — Много елвисовци, но не и исусовци. Може би това е заради безбожното състояние на нашата култура.

На никой не му се стори забавно.

Суенсън не се предаде:

— Винаги можем да направим онова, което е правил Милтън Ериксън с исусовците — да им дадем дърводелски сечива и да ги накараме да сглобят нещо.

Олдридж се начумери и Суенсън млъкна.

— Инспекторе! — каза Олдридж. — Нека изясним това нещо: въз основа на тези предполагаеми... думи ли се върнахте тук?

— Аз работя върху едно неразкрито убийство, доктор Олдридж.

— Дори и така да е...

Олдридж приближи до прага и погледна в килията. Пийк не беше помръднал. Той притвори вратата.

Долард каза:

— Освен това те предизвикаха смут и в групата на всекидневни умения. Хърман Рандъл се развихри и почна да крещи нацистките си глупости. Трябва да помислим дали да не увеличим дозата му.

— Трябва ли? — попита Олдридж. Обърна се към Хейди: — Какво ще кажете да се срещнем следобед и да прегледаме досието на мистър Пийк? Да проверим дали това, което виждаме тук, не е някакъв вид регресия.

— Бих казал точно противоположното — намесих се аз. — Той показва повече мобилност и афективна реакция.

— Афективна реакция ли?

— Той плачеше, доктор Олдридж.

Олдридж пак погледна в стаята.

— Е, сега не плаче. Просто си стърчи там с всички симптоми на регресия. На мен ми прилича на каталепсия^[1].

Попитах:

— Има ли някаква възможност да се намалят медикаментите му?

Олдридж се ококори.

— Защо, по дяволите, трябва да го направим?

— Може би по този начин ще се освободи речевият му изказ.

— Ще го освободи — подхвърли язвително Суенсън. — Точно това ни трябва, един освободен Христос!

Две фигури в сиво-кафяви униформи се появиха откъм стаята с телевизора. Пациентите се загледаха в нашата посока и тръгнаха към нас. Суенсън и Стийнбърг пристъпиха напред. Мъжете се обърнаха, поеха в обратна посока, спряха до вратата на стаята с телевизора и влязоха вътре.

Олдридж каза:

— Благодаря ви за изказаното мнение, докторе. Обаче вие и инспектор Стърджис трябва веднага да напуснете. Никакви по-нататъшни контакти с мистър Пийк или който и да е от пациентите, докато аз или мистър Суиг не дадем разрешение. — След това се обърна към Стийнбърг и Суенсън: — По-добре вървете. Уговорката е за един часа.

Докато пресичахме двора, Долард вървеше още по-далеч пред нас отпреди. Големият Чет беше на двора и се насочи към нас, като жестикулираше, смееше се и дърпаше косата си като малко дете.

Долард вдигна предупредително ръка.

— Върни се!

Великанът спря, нацупи се и отскубна кичур коса от главата си. Жълтите косми полетяха към земята като пухчета на глухарче.

Изразът му говореше: *Виж какво ме накара да направя!*

— Идиот! — изръмжа Долард.

Очите на Чет се присвиха.

Долард махна с ръка и двама санитаря забързано тръгнаха към нас през двора. Чет ги видях, замръзна, накрая пое нанякъде. След като направи четири крачки, спря и погледна през рамо към нас.

— Запомнете думите ми! — извика той. — *Cherchez la femme. Champs-Elysées!*^[2]

Долард отвори входната врата и я затръшна след нас, без да каже дума.

Докато чакахме Майлоу да получи пистолета и ножа си, аз казах: — Нещо определено го е засегнало.

— И ти се питаш какво, нали? — отговори той.

В момента, в който влязохме в колата ми, Майлоу грабна клетъчния телефон и набра номера на полицейския участък в Хемет. Оставих мотора да работи на празен ход, докато той говореше. Горещината вътре беше ужасна, затова включих климатичната инсталация на арктически температури. Майлоу бе прехвърлян от човек на човек, като с всеки един поддържаше колегиален разговор, но имаше вид, сякаш преглъщаше нещо слузесто. Въздухът в колата изстина, потният ми гръб се заледи. Майлоу бе мокър до кости.

Той остави телефона.

— Накрая намерих началник, който проговори. Хейди беше права. Долард е бил първокласен кръшкач: не обръщал внимание на телефонните повиквания в района си, излизал е от работа без разрешение, надписвал си работни часове. Не могли да намерят сериозно основание, за да повдигнат обвинение срещу него — навярно не са поискали. По-лесно им е било да го накарат да напусне сам.

— Кога е било това?

— Преди четири години. Отишъл направо в „Старкуедър“. Началникът подхвърли нещо от рода, че лудичките са си тъкмо за Долард, никой не съжалявал за него, когато си тръгнал.

— Суиг го харесва — казах аз. — Казаха ли ти нещо за Суиг?

— Има доста високопоставени приятели.

Потеглихме от паркинга. Над асфалта трептеше мараня.

— Какво направи, че накара Пийк да разиграе ролята на Иисус в училищна пиеса?

— Споменах имената на семейство Ардъло. След като реагира на името на Клеър — очни тикове, повишена възбуденост. Когато прошепнах имената на Британи и Джъстин в ухото му, той скочи, отиде

до стената и зае това положение. Мислех, че е летаргичен, че е в ступор, но може да се движи бързо, когато иска. Ако беше скочил върху мен, щях да съм неподготвен.

— Значи не е абсолютно вегетиращ. Може би е някакво лукаво копеле, което разиграва всички ни. Само помисли как се е промъкнал зад майка си. Жената си седи и бели ябълки, той се прокрадва тихичко зад гърба ѝ, а тя си няма ни най-малка представа какво се кани да направи!

— Изненадал е и двамата Ардъло — отбелязах аз. — Шериф Хаас каза, че те оставяли вратите си незаключени.

— Кошмар за всички... Точно като от филм на ужасите.

Появи се евкалиптовата горичка, голяма сива мечка отвори в прозявка уста край пътя.

— А той с истински сълзи ли плачеше? — попита Майлоу.

— Изобилни. Но не съм сигурен, че бяха от разкаяние. Когато се обърна и се загледа в мен, почнах да си мисля нещо друго: за самосъжаление. А и позата на Иисус отговаря на предположението ми. Сякаш се мисли за мъченик.

— Болно копеле! — заяви Майлоу.

— Или може би — продължих аз — имената на децата са предизвикали у него някакъв много силен спомен. Спомнил си е, че не го е направил сам. Че е бил осъден заради нещо, което братчетата Криминс са го подтикнали да направи. Може би е казал това на Клеър. Не успях да доловя нищо, близо до реч, но при по-ниска доза...

Майлоу охлади ръцете си на вентилатора на климатика...

— Защо според теб Долард изведнъж стана толкова враждебен?

— Заради повторното ни посещение. Сигурно има нещо, което иска да скрие.

Майлоу не отговори. Излязохме от горичката и лятната светлина блесна ослепително в предното стъкло на автомобила. Дърветата изглеждаха като попарени. Почти физически усещах как горещината се опитваше да проникне в колата.

— А какво ще кажеш за някакъв вид престъпление вътре в болницата? — подхвърлих аз. — Финансови злоупотреби. Или незаконна търговия с лекарства. Клеър открива нещо и това я поставя в опасност. Може би Пийк също е знаел. Научил е, че някой иска да

причини зло на Клеър, и „пророчеството“ е било неговият начин да я предупреди.

Бяхме излезли от територията на болницата и се насочихме към полетата с шлака и складовете. Попитах се накъде ли водеше гората зад пристройките, оттук не можех да видя дърветата.

— Как би могъл Пийк да узнае? — попита Майлоу.

— От неволно изтървани думи. Всички мислят, че той е дебил и не разбира нищо. Но днес видях достатъчно, което да ме убеди, че това не е вярно. Ако Долард е замесен в нещо незаконно, може да е казал или направил нещо, което Пийк е забелязал.

— Такова невнимание?

— Колко случая си разрешавал, защото някой е бил невнимателен?

— Пийк предупреждава Клеър — каза той. — Значи сега се превърна в герой?

— Навярно на известно равнище той е бил свързан с Клеър. Оценил е вниманието, което му е обръщала.

— Тогава защо е предупредил Хейди?

— В оня ден Клеър не е била на работа, тъй че Пийк е направил най-доброто: казал е на нейната помощничка. Съобщението е било неясно, защото се е мъчил да проговори, въпреки въздействието на торазина и неврологичните си проблеми.

— Всички се отнасят към Пийк като към стenen тапет, а той попива информация.

— Та той е *функционал* като стenen тапет в продължение на шестнадесет години! Не е толкова трудно да почувства самодоволство. Навярно точно заради това Долард толкова много се обезпокои, когато видя как Пийк се прави на Иисус Христос. Разбра, че Пийк е способен и на повече. Стана нервен и не иска да се връщаме повече. Само си спомни какво наговори за нас на Олдридж. И Олдридж заигра по гайдата му. Или и Олдридж е замесен. — Рекетиране на персонала от голямото добрутро?

— Както сам каза, те не са сплотен екип. Тъй или иначе, Долард получи това, което искаше. Ние повече няма да прекрачим прага на болницата без съдебно постановление.

— „Лоши очи в кутийка“ — каза Майлоу. — Значи Пийк е знаел, че някой се кани да извади очите на Клеър и да ги скрие някъде.

Допускам, че Долард може да се е раздрънкарал пред него за намерението си да убие Клеър, но чак пък с такива подробности!

На това нямах отговор. Той извади бележника си, записа нещо и затвори очи, сякаш задряма. Стигнахме До магистралата. Натиснах до дупка педала, влязох в скоростното платно, на кръстовището се отклоних вдясно по път 10, минах край старите тухлени пострройки в покрайнините на града, изненадващо оцелели след голямото земетресение. Върху една от тях беше залепен огромен филмов плакат. На него някакво суперченге биоробот бе свило ръка в юмрук и от кокалчетата на пръстите му, превърнати в цеви, излитаха куршуми. Де да ставаше така лесно!

Майлоу се обади:

— Долард се суети... около нашия мистър Уорк, неговия съучастник. Но какво ще кажеш за Ричард, за близнаците Бийти? Те как биха могли да се свържат с някакъв болничен рекет?

— Не знам — отговорих аз. — Но ако Уорк е Дерик Криминс, това, че работи тук, придобива смисъл на друго едно равнище: той е бил привлечен от присъствието на Пийк, също както и Клеър. Защото побесняването на Пийк му е направило огромно впечатление. И ако предположението ми, че той е доставял наркотици на Пийк преди шестнадесет години, е вярно, това би ни препратило към свързан с наркотици рекет. Долард откъква медикаменти, дава ги на Уорк, който ги продава на улицата. Уорк има достатъчно пари в онази сметка в „Банк ъв Америка“, за да покрие всички разходи, когато Вито Бонър го привика да си оправят сметките. Значи е имал източник на пари в брой. След като е въвн от болницата, това го прави идеалният човек, който може да устрои засада и да убие Клеър. Долард предупреждава Уорк, дава му адреса на Клеър от личните досиета на персонала; Уорк я издебва, убива я в Лос Анджелис — запад и я напъхва в багажника на собствената ѝ кола. Въобще няма никакво основание някой да свърже убийството със „Старкуедър“. Каква е мантрата^[3], който всички тук повтарят? „Това не може да бъде свързано с нейната работа!“ Днес в болницата се оглеждах за някого, който отговаря на физическото описание на Уорк. Единственият висок и слаб е Олдридж, но той е твърде възрастен, а и се съмнявам, че Уорк би се маскирал като лекар — твърде рисковано е. Обаче тук работят повече от сто души, а ние сме видели навярно двадесетина.

— И нямаме достъп до досиетата на персонала. — Майлоу удари леко с ръка по командното табло на колата. Продължи да стиска юмрук; знаех, че му се искаше да го прасне доста по-силно.

— Какво ще кажеш да погледнем случая под по-различен ъгъл? — предложих аз. — Да приемем, че отначало именно присъствието на Пийк е привлякло Уорк в „Старкуедър“. Но и същото време той се нуждае от пари и му трябва работа, за която бързо да получи квалификация. Това елиминира всички професии, които изискват по-продължително обучение — лекар, психолог, фелдшер, аптекар. В такъв случай остават по-нискоквалифицираните: готвач, пазач, градинар, санитар. Един закъсал бъдещ продуцент ще отхвърли първите три като доста под достойнството му. От друга страна, един психиатричен санитар има известен престиж, на него може да се гледа почти като на лекар. А психиатричните санитарии получават удостоверение от държавата. Министерството на здравеопазването съхранява списъците.

Лицето на Майлоу бавно разцъфна в усмивка.

— Струва си да се опита.

Филмовият афиш изплува в съзнанието ми.

— Друго основание Уорк да приеме работата: ако той се мисли за режисьор на филми на ужасите, има ли по-добро място от „Старкуедър“, където да изрови кървавите си сюжети? Това би могло да бъде връзката с Ричард и с близнаците Бийти: те са част от играта на филми на Уорк.

— Пак онази екстравагантна история с филмите — правим, струваме, все около нея се въртим.

— Както сам каза, ако изкопаем няколко кладенеца...

Той разтри слепоочията си.

— Добре, добре, стига сме приказвали, аз трябва да направя нещо. Тази сутрин се обадох в Маями и Пим, Невада. Когато се върнем, ще видя дали някой е оставил съобщение и какво ще излезе от списъците на здравното министерство. Въпреки че за да получи удостоверение, Уорк би трябвало да се регистрира под името Криминс или нещо близко до него. — Той потърка лицето си. — Това са само догадки. Изстрели в мрака.

— По-добре от нищо — казах аз.

— Понякога се питам дали е така.

[1] Букв. схващане, вцепененост, скованост. Двигателно разстройство, при което болните продължително време запазват неудобно и неестествено положение на тялото и крайниците си. — Б.пр. ↑

[2] Търсете жената. Шанз-Елизе (фр.). — Б.пр. ↑

[3] Мистична формула за призоваване на Бога в индуизма, която монотонно се повтаря неограничен брой пъти. — Б.пр. ↑

30.

Около два следобед вече седяхме в стаята на детективите.

Петък. Повечето от бюрата бяха празни. Бюрото на Дел Харди беше непосредствено до това на Майлоу и той ме настани на стола на Дел. Дел е бил партньор на Майлоу преди много години — ранен съюз, циментиран от взаимно уважение и споделено отчуждение. Харди беше един от първите чернокожи детективи, назначени на работа западно от Ла Бриа. Сега той имаше мнозина чернокожи колеги, но Майлоу си оставаше вълк единак. Може би това ги беше отдалечило един от друг или причина бе втората съпруга на Дел — жена със строги възгледи върху абсолютно всичко. Майлоу никога не говореше за това.

Използвах телефона на Дел, за да се обадя в Щатската комисия по психиатрия, зачаках да ме свържат. Бюрото на Майлоу беше празно, с изключение на един лист, нанизан на металния шип за съобщения. Той го измъкна, прочете го и вдигна вежди.

— Обаждане в отговор от Орландо, Флорида. Някакъв човек на име Кастро „с удоволствие ще поговори за Дерик Криминс“.

Той набра номера, разхлаби вратовръзката си и седна. Един записан глас с неопределен пол ми съобщи, че ще бъда свързан веднага щом операторът се освободи. Забелязах как раменете на Майлоу се напрегнаха, когато връзката му се осъществи.

— Детектив Стърджис за детектив Кастро! — произнесе той. — О, здравейте! Благодаря ви, че ми се обадохте... Наистина ли? Да, това е интересно — слушайте, може ли да ви свържа с още един човек? Той е нашият психолог консултант... Да, съвсем случайно... Да, ще бъде от полза. — Като постави ръка върху слушалката, Майлоу ми каза: — Затвори и се включи в деривата ми.

Записаният глас прекъсна линията, като първо ми благодари за търпението. Аз затворих телефона си, взех слушалката на деривата и се представих.

— Джордж Кастро — произнесе плътен глас от другия край. — Сега всички ли сме включени?

— Да — отговори Майлоу. — Доктор Делауер, детектив Кастро току-що ми каза, че е чакал някой да му се обади относно Дерик Криминс.

— Очаквам го много отдавна — каза Кастро. — Това е като Коледа посред лято. Ако трябва да бъда искрен, вече се бях отказал, мислех, че трябва да е умрял.

— Защо?

— Защото досега не срещнах името му в нито една криминална сводка, но лошите момчета не се отказват току-тъй. А това момче наистина беше много лошо. Измъкна се, въпреки убийството на няколко души.

— На родителите си — подхвърли Майлоу.

— Точно така! — отговори Кастро. — Той и брат му Клиф. Клиф беше по-голям, но Дерик бе по-умен. Каква двойка! Нещо като поранен вариант на Менендес-Менендес, само че братята Криминс не се оставиха да бъдат арестувани. Те бяха моето проклятие. До днес не мога да се отърва от тях. Кажете ми с какво сте го пипнали малкото му копеле!

— Нямаме нищо определено — каза Майлоу. — Дори не можем да го открием. Тъй или иначе, намирисва на далавера и убийство.

— Ами да, това е нашият човек, дума да не става! Трябва да ви кажа, че това наистина ме връща в миналото. Тогава бях съвсем нов в Маями Бийч. Прекарах една година в отдела за измами, после ме прехвърлиха при убийствата. Бях се преместил преди година от Бруклин заради слънцето, без да имам ни най-малка представа какво ще значи името Кастро в Маями. — Спря, сякаш очакваше да се засмеем. — Аз съм пуерториканец, не кубинец. Тъй или иначе, имах няколко доста грозни случая на север. В Бед Стю, Кроун Хейтс, Източен Ню Йорк. Но никой от мошениците, с които се бях срещал дотогава, не ми бе създавал толкова грижи, колкото тези братчета. Да убият собствените си роднини заради пари — по-точно баща си и мащехата си! Това беше случай на Крайбрежната охрана, защото яхтата беше хвъркнала във въздуха в океана, на половин миля от брега, но ние действахме на сушата. Никой не се съмняваше, че това бе мръсен номер. Някой беше пхнал бомба в резервоара за гориво и

всичко се превърна в дървени трици. Всъщност загинаха трима души. Старият Криминс, жена му и някакъв кубинец, когото бяха взели за капитан. Били са на лов за марлин^[1]. И — бум! Парченца кости и това е всичко.

— Дали братята сами са направили бомбата?

— Съмнявам се. Имахме няколко теории по този въпрос — при нас се навъртаха няколко образа с опит в областта на експлозивите. Живи разбойници, наркомани, готови на всичко. Алибитата стесниха кръга до половин дузина главорези; привикахме всички, но никой не проговори. И ничия банкова сметка не набъбна неочаквано. Все пак продължих да държа под око по-специално двама от тях, доминиканци с магазин за химическо чистене като прикритие. Двамата бяха заподозрени за почти същата експлозия в склад за дрехи, но се измъкнаха поради липса на доказателства! Окошарихме всички информатори, с които разполагахме, не можехме да си позволим да плъзнат слухове. Това ми говори, че залогът е бил големи пари.

— Момчетата имаха ли пари?

— Много — по петдесет хиляди годишно. А по онова време можехте да накарате да очистят някого и за сто долара. За пет хиляди бихте могли да намерите някой компетентен, за петнайсет — истински спец. Проверихме сметките на братчетата и открихме, че доста големи суми са били теглени седмиците преди експлозията, но не можахме да ги обвиним в нищо, защото те така си живееха. Старият им даваше по петдесет в началото на годината и те си харчеха парите както им хрумне — по четири-пет хиляди месечно. Профукваха всеки цент. В сценария нямаше изменения. Използваха един хлевоуст адвокат, той не ни каза и една сричка повече.

— Заподозряхте ги точно заради наследството, нали?

— Можете да се обзаложите — отговори Кастро. — Първата божа заповед, нали така? Върви по дирята на меда. След като я нямаше и мащехата, те ставаха единствени наследници на баща си, ставаше въпрос за милиони. Но и тяхното алиби беше дяволски неоспоримо: двамата са били извън града и това беше първото, което ни дадох да разберем. За миг се престориха на много опечалени, а после веднага: „Между другото ние бяхме в Тампа, за да караме мотоциклети!“ Показаха ни някакви билети за състезанието, на което са били — всичко си беше наред. И при това ми се хилеха и ги пъхаха в лицето

ми. Защото аз и преди си бях имал работа с тях. Още когато работех в „Измамите“. Което пък бе третото нещо, което ми се наби в съзнанието за тях: че е и преди са били лоши момчета. Мошеници. Както казах, убийство и далавера страхотно им пасва.

— Каква беше далаверата? — попита Майлоу.

— Нищо блестящо. Обикаляли по крайбрежието, хващали изкуфели възрастни хора и ги закарвали с колата до някакви затънтени места, които представяли за ваканционни селища. След това отивали до банката на жертвите, изчаквали, докато те изтеглят пари, за да платят в брой, връчвали им някакъв фалшив нотариален акт и духвали. Те плякосвали наистина изглупели възрастни хора. В повечето от случаите жертвите дори не знаели, че са ги ограбили. А и теглените суми не били големи — пет-шестстотин долара, тъй че и банките не забелязвали нищо. Всичко свършило, когато синът на някаква възрастна жена надушил какво става — той изчакал с майка си на брега, докато тя посочила Дерик.

— Излежали ли са някаква присъда?

— Не — отговори ядно Кастро. — Дори не им бяха предявени обвинения. Защото татенцето им беше наело адвокат — същия хлевоуст приятел, който ги отърва при аферата с яхтата. Слабото място беше идентификацията. Адвокатът заяви, че възрастните хора на свидетелската скамейка просто го забавлявали — показва, че са твърде оглупели, за да бъдат свидетели, на които може да се вярва. Обвинението не пожела да рискува. Няколко банкови служители мислеха, че могат да ги разпознаят, но не бяха сигурни. Защото Дерик и Клиф са били дегизирани — носели са перуки, фалшиви мустаци, очила. Глупава работа, аматьорска, биха могли да се облекат като Фидел за всичките си набелязани жертви. Освен това не успяхме да докажем, че фалшивите нотариални актове водят до тях — примитивна работа, извадени на циклостил. Цялата тази история беше толкова долнопробна, че би могла да ни забавлява, ако не беше толкова жестока. В края на краищата старият успя да постигне своето, възстанови взетите суми и делото беше приключено.

— На колко души възстановиха парите?

— Мисля на шест, най-много на седем. Не беше голяма далавера, но помня, че ставаше въпрос за едномесечна работа и за две момчета, които едва бяха навършили двайсет години. Мен това ме удиви —

толкова млади и толкова хладнокръвни! От опит знаех, че във всяка възраст могат да се намерят множество агресивни деца, но обикновено им трябват няколко години, за да стигнат до такава хладнокръвно обмислена далавера като тази. Не ми приличаха на особено умни — никой от тях не беше посещавал колеж, двамата просто се бяха мотали по крайбрежието. Клиф особено беше дървена глава. Но те си имаха заложбата да правят измами. Освен това имаха и късмет. Едно точно разпознаване — и те щяха да гръмнат, щяха да получат най-малкото условна присъда. — Той отново се изсмя. — Щастливи копелета! Обяснението, което дадоха, беше най-глупавото нещо на света: голямо недоразумение, старците били толкова не на себе си, че не могли да направят разлика между действителността и фантазиите си, а и никой не предполагал, че някой ще възприеме сериозно историята с леговищата. Всичко било част от някакъв филм за злоупотребите с доверието, който те снимали. Дори ни показаха сценарий. Една страница лайна — мошеничества и бързи коли, нещо средно между „Ужилването“ и „Полетът на снаряда“. Твърдяха, че възнамеряват да го продават в Холивуд. — Отново се изсмя. — Значи наистина са отишли там?

— Само Дерик — обясни Майлоу. — Клиф умрял няколко години след татко си и втората си майка. Нещастен случай при мотоциклетни състезания край Рино.

— О, боже! — възкликна Кастро. — Интересно!

— Много.

— Както ви казах, хладнокръвни. Винаги съм виждал Дерик като човек на идеята. Клиф беше предвзет глупак. Беше по-красив от Дерик, с хубав тен, великолепен майстор на водните ски, домашно кученце. А, да, също и на мотоциклетите. Той имаше един куп. Цяла колекция. И двамата ги караха. Така че Дерик твърде добре е знаел как може да скрои нещо с такава машинка... Мислех си, че ако някой се провали, това ще бъде Клиф, планът ми беше да ги разделя, да видя дали ще мога да играя с единия срещу другия. Но адвокатът не ми даде възможност да се доближа до тях. Няма да забравя последния път, когато разговарях с тях. Задавах въпроси, като се правех на любезен, а те двамата само гледаха адвоката си и той заявяваше, че не са длъжни да отговарят, а те ми се хилеха. Накрая трябваше да си тръгна и Дерик реши да ме изпрати до вратата. Голяма стара къща, тонове мебели и те

дватамата с брат му щяха да получат всичко това. Тогава той отново ми се изсмя в лицето. Сякаш искаше да каже: „Аз знам, ти знаеш, наври си го отзад, Чарли!“ Единствената ми утеха беше, когато научих, че не са станали толкова богати, колкото мислеха, че ще станат.

— Колко получиха? — попита Майлоу.

— По осемдесет хиляди всеки, преди всичко от продажбата на къщата. Имотът, беше обложен с големи данъци и след като платиха данък наследство, комисионата и всички тези приятни неща, не им остана много. Те мислеха, че баща им има чувал пари, но излезе, че е направил някои лоши инвестиции — всъщност сделки със земи, което е доста забавно, не мислите ли? Той дори осребрил осигуровките си, за да може да плати някои дългове. Единствените други авоари бяха мебелите, два кадилака по на три години, клубове за голф и една количка за голф, както и бижутата на мащехата, половината от които се оказаха евтини боклуци, а останалите — съвсем нова изработка. На такива не можеш да вземеш дори парите, за които си ги купил. Другото забавно обстоятелство беше, че яхтата не била ипотекирана. Старият очевидно я обичал, гледал да я запази на всяка цена и я поддържал. Красива работа, като от картинка. — Той силно се изсмя. — Яхта за минимум петдесет хиляди, без никакви задължения и тежести, а те я хвърлиха във въздуха! Сега ми разкажете малко повече какво е направил Дерик при вас.

Майлоу му разказа накратко.

— Олеле! — Възкликна Кастро. — Гаден убиец, това е съвършено ново равнище... Струва ми се, че разбирам. След като ти се е разминало другото, почваш да си мислиш, че си Господ.

— Онова, което ме интересува — каза Майлоу, — е, че, доколкото можем да твърдим, Дерик не живее добре. Няма регистрирана кола, няма адрес в някакъв шикозен квартал, по който да го намерим, й е приел няколко нископлатени работи под фалшиво име. Тъй че може и да не е инвестирал онези осемдесет хиляди.

— Не би могъл. Профукал ги е, като всеки друг социопат.

— Не можах да открия никаква социална осигуровка на негово име, освен за времето, когато е живял в Маями — продължи Майлоу. — И никаква регистрация за работа под собственото, му име. Имате ли някаква представа какво е правил през всичките тези години?

— Не — отговори Кастро. — Напусна града осем или девет месеца след убийството, което двамата са извършили, без да остави следа. Делото официално беше открито, но никой не желаше да работи по него. В свободното си време аз продължих да следя парите, посетих няколко клуба, където те обикновено се мотаеха. След това един ден мой източник от окръжния архив ми се обади — бях помолил да ми съобщят, когато имуществото се продаде. Тогава научих колко малко са получили. Адресът на трансфера беше в Юта. В Парк Сити. Потърсих там. Пощенска кутия. Беше през зимата. Помислих си, че малките негодници са отишли на ски с парите на мъртвите.

— Мошеничества, убийства, филми — казах аз. — Неизвестен адрес. Може би е необходима по-точна сглобка?

Майлоу поклати глава. Чувствах се разпален от онова, което току-що бяхме научили, но той като че ли беше обезсърчен.

— Какво има?

— Нищо — отговори той. — Първо очиства родителите си, после брат си, вероятно заради дела на Клиф от осемдесет хиляди. Той е професионален злодей.

— Ако изобщо е било останало нещо от дела на Клиф — вметнах аз. — Както каза Кастро, те вероятно са излапали всичко. Дерик може би е лапал по-бързо.

— Дерик е доминиращият... арогантният, както току-що каза.

— Добро самочувствие на престъпник — продължих аз. — А и защо пък не? Той си върши чисто работата. И може би се е упражнявал, като е премахнал семейството си.

— Семейство Ардъло — подхвърли Майлоу. — Да подкочороса Пийк — е, твоите предположения май бяха съвсем правилни, а?

— Глупости! — възразих аз. — Сега ни остава да открием Дерик. Нека отново се свържа с Комисията по психиатрия.

— Разбира се. А аз ще опитам с Пим. И с Парк Сити. Може би Дерик и там се е опитал да направи нещо.

— Ако искаш, ще ти посоча и някои други възможности.

— Какви?

— Аспен, Телуърайд, Вегас, Тахо. Това момче обича да се забавлява. Отива там, където е весело.

Унилият му вид се възвърна.

— Този вид проверка на архивите изисква седмици — въздъхна той. — А човекът си е тук, замърсява моя гради аз не мога да го докосна с пръст!

Трябваше да проведе няколко телефонни разговора, за да науча, че разрешителните за психиатрични санитарии се издават за период от тринадесет до двадесет и четири месеца. За отделни имена може да се направи проверка, но изпращането на целия списък е небивал прецедент. Накрая намерих един инспектор, който се съгласи да изпрати списъка по факса. Минаха още двадесет минути, преди апаратът с мизерен вид в другия ъгъл на стаята да започне да бълва хартия.

Аз четях, докато текстът излизаше. Страница след страница с имена, но никакъв Криминс, нито Уорк.

Друго фалшиво име?

Грифит Д. Уорк. Представящ се за филмов маестро. Манипулативен, претенциозен, арогантен. И странно наподобяващ дете, което играе своите измислени игри.

Психопатите могат да се справят с несходствата.

Психопатите имат ниско равнище на боязън.

Освен това има и други видове продукции.

„Кървава разходка“.

„Лоши очи в кутийка.“

Още нещо относно змиите в човешки образ: на тях им липсва дълбочина на емоциите, те са фалшиви човешки същества. Непреодолимо желаят повторемостта. Моделите.

Така Уорк може да си е присвоил името на някой от големите режисьори. Не бях филмов специалист, но веднага ми дойдоха наум няколко имена: Алфред Хичкок, Джон Хъстън, Джон Форд, Франк Капра... Прегледах списъка с имената. Никой от споменатите по-горе.

Обаче Уорк беше средното име на Д. У Грифит. Какво беше името на Хичкок?

Обадих се в изследователската библиотека в университета, помолих да ме свържат със справочния отдел и обясних от какво имам нужда. Библиотекарката навярно е била озадачена, но те често се сблъскват със странни запитвания и, бог да я благослови, не започна да спори.

След пет минути разполагах с онова, от което се нуждаех: Алфред Джоузеф Хичкок. Джон, без средно име, Хъстън. Франк БСИ^[2] Капра. Джордж Орсън Уелс. Джон БСИ Форд с истинско име Шон Алойшъс О'Фини.

Като ѝ благодарих, аз се върнах към списъка на санитарите. Нито един Капра, четирима Форд, един Хичкок, нито един Хъстън, нито един О'Фини... никакви специални манипулации с имената на Хичкок или Форд... тогава го видях.

Дж. У. Орсън.

Използвал е името на един гений.

Налудничавите идеи са *навсякъде*.

[1] Едра океанска риба от рода на риба меч. — Б.пр. ↑

[2] Без средно име. — Б.пр. ↑

31.

— Гражданин чудовище! — каза Майлоу, докато гледаше заграденото в кръгче име.

— Дж. У. Орсън е получил разрешително преди двадесет и два месеца — допълних аз. — Това горе-долу е всичко, което успях да получа, освен адреса, който е посочил в молбата си.

Той разгледа адреса.

— Саут Шинандоа Стрийт... около Осемнадесета. На територията на Западен Лос Анджелис. Това е само на няколко квартала от търговския център, където беше захвърлена Клеър.

— Центърът е далеч от къщата на Клеър, защо ли е пазарувала там? Освен ако не е отишла с някой друг.

— Криминс? Имали са връзка?

— Защо не? — отговорих аз. — Да приемем, че Орсън и Уорк са псевдоними на Криминс. Ние все още не разполагаме със списъка на работещите, но Криминс е психиатричен санитар, тъй че не е твърде трудно да предположим, че работи в „Старкуедър“ или поне е работил в миналото. Попаднал на Клеър. Нещо се е случило между тях. Защото и двамата имат общи интереси: филмите и Ардис Пийк. Когато Клеър е казала на Криминс, че си е набелязала за обект Пийк, той е решил да разбере нещо повече. Щом е научил, че Клеър разполага с разобличаваща информация, която може да представлява потенциална опасност за него, решил да я прослуша за „Кървава разходка“.

— Убива я, снима я и я захвърля — допълни Майлоу. — Това звучи логично, остава само да го докажа. Аз обиколих търговския център и показах снимката ѝ на всеки продавач, който е бил на работа в деня, когато е била убита. Никой не си спомня да я е виждал, сама или с някой друг. Това не означава нищо, мястото е огромно, ако успея да намеря снимка на Криминс, ще се върна. Ала навярно ние ще можем лично да го зърнем. — Той размаха листчето с адреса.

— Това много ще ни помогне. Първо да видим дали е регистрирал своя корвет.

Телефонното обаждане до службата за регистрация на коли го накара да поклати глава.

— В щата никъде няма коли на името на Дж. У. Орсън.

— Живее в Лос Анджелис, но няма законна кола — казах аз. — Само по себе си това говори, че тук има нещо нечисто. Опитай с другите имена на режисьори.

— По-късно — отговори той, докато прибираше листчето с адреса в джоба си. — Това поне е нещо действително. Да вървим да видим.

Кварталът беше тих, на места озеленен с дървета, пълен с едноетажни къщи, разположени на миниатюрни терени, които варираха от стриктно поддържани до напълно занемарени. Чуруликаха птички, лаеха кучета. Един мъж по фланелка буташе пред себе си косачка за трева. Някаква тъмнокожа жена, която люлееше бебе, ни погледна, когато минавахме. Първо преценка, после облекчение; колата на Майлоу без отличителни знаци беше всичко друго, но не и подозрителна.

Преди години кварталът бил запустял заради престъпността и бягството на белите жители. Нарастването на цените на недвижимото имущество бе предизвикало известен обрат и сега той бе населен със смесени обитатели, което пък от своя страна беше съпроводено от напрежение и плаха гордост.

Мястото, което Грифит Уорк бе нарекъл свой дом преди двадесет и два месеца, беше бледозелено испанско бунгало с акуратно очертана моравата и никакви други растения. Табела с надпис „Дава се под наем“ беше забита точно в средата на тревната площ. На алеята за коли имаше последен модел „Олдсмобил Кътлас“. Майлоу продължи надолу до средата на квартала, като четеше табелите. „Имоти ТБЛ, за справки — Уилшир до Ла Бриа“.

Той зави обратно и паркира пред зелената къща. Една магнолия-джудже, засадена непосредствено до моравата, хвърляше сянка върху олдсмобила. На ствола ѝ беше забодена обява. Мъглява снимка на куче, в което се долавяха черти на ротвайлер. Енергично зъбата усмивка. „Виждали ли сте Бъди?“ над телефонен номер и написано с печатни букви съобщение: „Бъди изчезна преди седмица и се нуждае от всекидневен лечение с тироид. Намерилият го ще получи

възнаграждение от сто долара.“ Не знам защо, но Бъди ми се стори странно познат. Вече всичко почваше да ми напомня нещо.

Ние отидохме до предната част на зелената къща, като заобиколихме ниска, покрита с гипсова мазилка, стена, която образуваше малък вътрешен двор. Предната врата лъщеше и миришеше остро — току-що е била боядисана. Бели завеси покриваха предното прозорче. Блестящо медно чукче. Майлоу го вдигна и го пусна да падне.

Стъпки. Един азиатец отвори вратата. На около шестдесет години, костелив и мургав, облечен в тъмна работна риза с навити до лактите ръкави, памучни панталони в същия цвят и бели кецове. Облеклото му зловещо напомня на дрипите, носени от пациентите на „Старкуедър“. Почувствах как юмруците ми се свиват и направих усилие да ги отпусна.

— Да?

Косата му беше рядка и бяла, а очите му приличаха на два белега, останали след хирургическа намеса. В едната си ръка държеше намачкано сиво килимче.

Значката на Майлоу проблесна.

— Търсим Джордж Орсън.

— Значи него! — Вяла усмивка. — Не се учудвам. Влезте.

Последвахме го в малка, празна всекидневна. Следващата врата водеше към кухнята, също празна, с изключение на шест пакета с рула тоалетна хартия върху кафяв, облицован с плочки, плот. В ъгъла имаше бърсалка за миене на подове и метла, които приличаха на изтощени участници в танцов маратон. Къщата беше празна, но старите миризми на манджи, плесен и тютюн се смесваха и се бореха за надмощие над миризмата на сапун, амоняк и боя от вратата.

Празна, но в нея имаше повече следи от живот, отколкото в къщата на Клеър.

Мъжът протегна ръка.

— Лен Итатани.

— За собственика ли работите, сър? — попита Майлоу.

Азиатецът се усмихна.

— Аз съм собственикът.

Той извади две визитни картички.

Недвижими имоти ТБЛ, Инк.
Ленърд Дж. Итатани, президент

— На името на децата ми. Том, Бевърли, Линда. И така, какво е направил Орсън?

— Струва ми се, че сте имали проблеми с него, сър — каза Майлоу.

— Нищо особено — отговори Итатани. Той се огледа из стаята. — Съжалявам, че няма къде да седнете. Имам минерална вода, ако сте жадни. Днес е доста горещо, за да чисти човек, но лятото е най-доброто време за даване под наем и аз искам да приготвя мястото.

— Не, благодаря — отговори Майлоу. — Какво е направил Орсън?

Итатани измъкна хартиена носна кърпичка от джоба на ризата и попи чистото си, широко чело. Не успях да забележа и капчица влага върху бронзовата му кожа.

— Орсън беше нехранимайко. Винаги закъсняваше с наема, после въобще престана да го плаща. Една съседка се оплака, че продавал наркотици, но аз нямах доказателства и не можах да направя нищо. Тя каза, че през нощта тук идвали хора с най-различни коли, стояли малко и после си тръгвали. Казах ѝ да се обади в полицията.

— Тя обади ли се?

— Трябва да попитате нея.

— Коя съседка?

— Непосредствено до мен. — Той посочи на юг.

Майлоу извади бележника си.

— Значи никога не сте разговаряли с Орсън за това, че продава наркотици?

— Навярно щях да го направя — отговори Итатани. — Но онова, за което исках да говоря с него, беше наемът. Пъхах му бележки под вратата — той никога не ми остави телефонния си номер, каза, че въобще не си е прекарвал телефон. Това би трябвало да ми послужи като сигнал. — Пак попи сухото си чело. — Не исках да го подплашвам с разговори за наркотици, докато не ми плати наема, който ми дължеше. Бях готов да му пратя съобщение по пощата. Но той си тръгна посред нощ. Задигна мебелите. Остана ми само депозитът

срещу евентуални повреди, но той нанесе на къщата повече щети, отколкото може да покрие депозитът — изгаряния от цигари по нощните шкафчета, счупени плочки в банята, драскотини по пода, вероятно е влачил камерите.

— Какви камери?

— Кинокамери — големи и тежки. И всякакви неща в кутии. Предупредих го за подовете; отговори, че ще внимава. — Той направи гримаса. — Бях принуден да изцикля сто квадратни фута дъбов паркет, а някои парчета направо трябваше да се подменят с нови. Аз му казах да не снима в къщата, не исках никакви такива работи.

— Какви работи?

— Нали знаете — отговори Итатани. — Такъв тип, хем казва, че прави филми, хем живее тук. Първата ми мисъл беше, че става въпрос за някаква порнография. Не исках такива неща да стават в къщата и ясно му заявих: това е жилище, а не студио. Орсън отговори, че няма никакво намерение да работи тук, имал договор с една студия, просто трябвало да съхранява част от оборудването. Изобщо не му повярвах — ако имаш договор със студия, няма да живееш тук. Още от самото начало имах неприятни предчувствия относно него — нямаше никакви препоръки, каза, че известно време е бил на свободна практика, работел върху свои собствени проекти. Когато го попитах какви са тези проекти, той отговори — само късометражни филми, и смени темата. Но ми показа пари в брой. Беше по средата на годината, къщата отдавна стоеше празна и аз си помислих, че съм хванал птичето.

— Кога се нанесе тук, сър?

— Преди единадесет месеца — отговори Итатани. — Остана шест месеца и ме завлече за последните два.

— Значи е напуснал преди пет месеца? — каза Майлоу. — Имали ли сте други наематели оттогава?

— Разбира се — отговори Итатани. — Първо двама студенти, после един фризьор. Не бяха по-голяма стока, наложи се да ги изгоня.

— Орсън сам ли живееше?

— Доколкото знам. Виждал съм го с няколко жени; дали ги е снимал или не, не знам. Какво е направил, за да дойдете тук?

— Доста работи — отговори Майлоу. — А как изглеждаха жените?

— Едната беше от типа на рокаджийките — руса коса, една такава щръкнала, много грим. Беше тук, когато дойдох за наема. Каза, че е приятелка на Орсън, той не бил вкъщи, но тя щяла да му предаде думите ми.

— Колко годишна?

— На двайсет-трийсет, човек трудно може да каже заради целия онзи грим. Въобще не бе груба — всъщност беше възпитана. Обеща да предаде на Орсън. Цяла седмица не стана нищо, аз отново дойдох, но нямаше никого. Оставих бележка, мина още седмица и Орсън ми изпрати чек. Нямаше покритие.

— Помните ли от коя банка беше?

— „Санта Моника Банк“, булевард „Пико“ — отговори Итатани. — Сметката била закрыта, имал я само за седмица. Дойдох за трети път, погледнах през прозореца, видях, че оборудването му е тук. Трябваше да го изгоня още тогава, но се нуждаех от парите. Дори и да спечелиш в „Малки награди“, опитай се да си ги вземеш. И аз му оставях още бележки. Той ми се обаждаше по телефона в отговор, но винаги късно през нощта, когато знаеше, че не съм си в офиса. — Нервно сви пръсти. — „Съжалявам, пътувах.“ „Сигурно в банката е станала някаква грешка.“ „Ще ви изпратя парите в брой.“ Другия месец трябваше да ги получа, но той вече си бе отишъл.

— А втората жена? — попита Майлоу.

— С нея не съм се срещал, само я видях с него. Влизаше в колата му — това е друго нещо. Колата му. Жълт корвет. Страхотия. За това имаше пари. Времето, по което видях втората жена, беше почти същото — преди около пет-шест месеца. Бях дошъл да си прибера наема, в къщата нямаше никого. Оставих бележка и си тръгнах с колата; бях стигнал почти до средата на квартала, когато видях корвета на Орсън и обърнах. Орсън паркира и излезе от колата, но трябва да ме е видял, защото пак се качи и подкара. Когато се разминавахме, му махнах, но той не спря. Тя беше на седалката до шофьора. Брюнетка. Вече бях виждал блондинката, помня, че си помислих: „Не може да си плати наема, но може да си позволи две приятелки!“

— Помислихте, че брюнетката му е приятелка, така ли?

— Беше с него посред бял ден. Отиваше в дома му.

— Какво друго може да ни кажете за нея?

— Не можах да я разгледам много добре. Стори ми се по-възрастна от блондинката. Нищо особено. Когато минаха край мен, тя гледаше през прозореца. Право в мен. Нито се усмихваше, нито нищо. Помня, че си помислих, че е объркана — сякаш се питаше защо Орсън бе побягнал, но... Наистина не мога да кажа нищо повече за нея. Брюнетка, това е всичко.

— А как бихте описали Орсън?

— Висок, мършав. Винаги когато съм го виждал, беше облечен в черно. Носеше от онези черни боти с високи токове, които го правеха да изглежда още по-висок. И си бръснеше главата — истински Холивуд!

— Бръснал си е главата... — повтори Майлоу.

— Беше гола като кегла — отговори Итатани.

— На каква възраст беше?

— На трийсет, може и на четирийсет.

— Цвят на очите?

— Това не мога да ви кажа. Винаги ми напомняше лешояд. Голям нос, малки очички — мисля, че бяха кафяви, но не мога да се закълна.

— А на каква възраст беше брюнетката в колата?

Итатани сви рамене.

— Както ви казах, разминахме се за секунди.

— Но вероятно по-възрастна от блондинката — настоя Майлоу.

— Струва ми се.

Майлоу извади снимката на Клеър от досието ѝ в Окръжната болница.

Итатани внимателно я разгледа и я върна, като клатеше глава.

— Няма основание да не е тя, но само това мога да кажа. Коя е?

— Вероятно колежка на Орсън. Значи видяхте брюнетката с него преди пет или шест месеца.

— Чакайте да помисля... по-скоро пет. Малко преди да си тръгне. — Отново попи лицето си. — След всички тези въпроси... той трябва да е направил нещо наистина лошо.

— Защо мислите така, сър?

— Ами да си губите времето така... В някои от другите ми имоти имаше обири, кражби и всичко, което мога да направя, е да повикам полицията да дойде и да напише доклад. Знаех си, че този човек не е добър.

Майлоу се опита да притисне Итатани за още подробности, но безуспешно; след това обиколихме къщата. Две спални, една баня, целите ухаеха на сапун. Прясна боя; нов килим в коридора. Заменените дъсчици на паркета бяха в по-малката спалня. Майлоу потърка лицето си. Всяка физическа следа от присъствието на Уорк беше премахната.

Той попита:

— Орсън държеше ли някакви инструменти тук — захранвани с ток инструменти?

— В гаража — отговори Итатани. — Беше си направил цяла работилница. По-голямата част от снимачното оборудване също беше там. Лампи, кабели, всякакви такива неща.

— От какъв вид бяха инструментите му в гаража?

— Ами обикновени — отговори Итатани. — Електрическа дрелка, ръчни инструменти, електрически триони. Каза, че понякога сам си прави декорите.

Гаражът — продълговата постройка с плосък покрив и двойна широчина, която заемаше една трета от малкия заден двор, бе твърде голям за къщата.

Отбелязах си това.

Итатани отключи плъзгащата се метална врата и я избута.

— Разширих го преди няколко години, като си мислех, че по този начин ще мога по-лесно да давам мястото под наем.

Вътре стените бяха облицовани с евтина имитация на дъб, подът беше циментов, таванът беше с открити греди и от него, закачена на едно трупче, висеше флуоресцентна лампа. Миризмата на някакъв дезинфекционен препарат ме удари в носа.

— И тук сте почистили — каза Майлоу.

— Първото място, което почистих — отговори Итатани. — Фризьорът беше развъдил тук котки. Против правилата — нямаше разрешение да отглежда домашни животни. Навсякъде разхвърляни кутии и драскотини. Трябваша ми няколко дни, за да проветря от вонята. — Той подуши въздуха. — Най-последно!

Майлоу обходи гаража, огледа стените, после пода. Спря в задния ляв ъгъл и ми кимна да отида при него. Итатани също се приближи.

Бледо петно с цвят на кафе, безформено, с площ осемнадесет или деветнадесет сантиметра.

Майлоу клекна и приближи лицето си плътно до стената, като ми я сочеше. Засъхнали петънца от същата материя бяха изпъстрили стените. Кафяво върху кафяво, едва забележими.

Итатани каза:

— Котешка урина. Успях да изстържа някои петна.

— Малко по-тъмни са.

Майлоу стана и извънредно бавно обходи задната стена. Отстъпи на няколко крачки и отбеляза нещо в бележника си. Още едно петно, само че по-малко.

— Какво? — попита Итатани.

Майлоу не отговори.

— Какво? — повтори Итатани. — О, вие не... О, не...

Сега за пръв път наистина се потеше.

Майлоу се обади по клетъчния телефон на екипа за оглед на местопрестъпления, извини се на Итатани за безпокойството и му нареди да седи по-далеч от гаража. После извади жълта лента от колата си без опознавателни знаци и я опъна през алеята за коли.

Итатани каза:

— Все пак ми прилича на котешки мръсотии.

После седна в олдсмобила си.

Майлоу и аз отидохме до съседната постройка. Още една къща в испански стил, блестящо бяла. На рогозката пред входната врата пишеше „Махай се!“. Отвътре се чуваше много силна класическа музика. Никой не отговори на позвъняването ни. След поредица силни удари по вратата тя се отвори няколко сантиметра и разкри пред нас светлосиньо око, ивица бяла кожа и петно от червена уста.

— Какво има? — попита един дрезгав глас.

Майлоу извика в отговор:

— Полиция, госпожо!

— Покажете ми картата си.

Майлоу протегна значката си. Синьото око се приближи още повече, зеницата му се сви пред силната дневна светлина.

— По-близо! — нареди гласът.

Майлоу пъкна значката си в пролуката. Синьото око премигна. Минаха няколко мига. После вратата се отвори.

Жената беше ниска, слаба, поне на осемдесет години, косата ѝ беше гарвановочерна и навита на къдрици като перуката на Мария Антоанета, което ми напомни за кървави вакханалии. Дебело напудреното тебеширено лице засилваше още повече приликата с придворна дама в напреднала възраст. Носеше черен копринен пенъоар, изпъстрен със златни звезди, около врата ѝ имаше кехлибарена огърлица на три реда, а от ушите ѝ висяха обеци с огромни перли. Музиката отзад беше нападателна и тежка, може би на Вагнер, Брукнер или друг някой композитор, музика, която би подходдала за церемониален марш. Чинелите гръмнаха. Жената просия. Зад нея се виждаше огромен бял роял, отрупан с купища книги.

— Какво искате? — изкрещя тя през какофонията от звуци. Гласът ѝ беше приятен колкото скърцане по стъкло.

— Джордж Орсън? — отговори Майлоу. — Възможно ли е да намалите музиката?

Като ругаеше под носа си, жената затръшна вратата и я отвори след минута. Музиката беше с няколко тона по-тиха, но все още твърде силна.

— Орсън! — каза тя. — Отрепка! Какво е направил, да не е убил някого? Погледна наляво. Итатани беше излязъл от колата си и стоеше на моравата пред зелената къща. — Дявол да ги вземе тези хазяи, които си живеят другаде! Хич не им пука на кого дават под наем. И така, какво е направила тази отрепка?

— Точно това се опитваме да разберем, госпожо!

— Оставете я тази стара песен! Какво е направил? — Тя сложи ръце на ханша си. Коприната прошумоля и пенъоарът се отвори на врата ѝ, като разкри напудрена шия, няколко сантиметра от мършавата бяла гръд, остри ключици, изпъкващи като дръжки от слонова кост. — Вие искате информация от мен, не ми пробутвайте разни лъжи!

— Мистър Орсън е заподозрян в няколко кражби на наркотици, мисис...

— Мис... — каза тя. — Синклер. Мис Мари Синклер. Наркотици! Голяма изненада, а? Много сте закъснели, момчета. През

цялото време, докато това нищожество беше тук, непрекъснато идваха и заминаваха коли, идваха и заминаваха, цяла нощ.

— Обаждали ли сте се някога на полицията?

Мари Синклер сякаш беше готова да го удари.

— Всемогъщи боже! Само шест пъти! Вашите тъй наречени инспектори отговориха, че ще дойдат. Ако бяха дошли, много неща щяха да се разберат.

Майлоу си записа нещо.

— Какво друго е направил Орсън, което ви е обезпокоило, мис Синклер?

— Коли идваха и си заминаваха, идваха и си заминаваха, непрекъснато. Аз се опитвам да се упражнявам, а фаровете проникват през завесите. Точно тук. — Тя посочи предния си прозорец, покрит с дантелена завеса.

— В какво се упражнявате, госпожице? — попита Майлоу.

— На пиано. Преподавам, изнасям рецитали. — Тя разпери десетте си тънки като крачета на паяк пръста. Ноктите бяха крещящо червени, но изрязани почти до дъно. — Работех в радиото — каза тя, — в радио на живо, в старите студия на Ар Кей Оу. Познавах Оскар Ливант^[1], какъв луд човек — друг приятел на дрогата, но беше гений. Бях първата пианистка на „Косовата горичка“, свирех мокамбото, в моя чест имаше парти в апартамента на Айра Гершуин^[2], горе на Роксбъри Драйв. Разговаряхме за сценичната треска — Джордж и Айра слушаха. Да, по онова време имаше великани; не само духовни джуджета и...

— Орсън казал на мистър Итатани, че е филмов режисьор.

— Мистър Ита-кой си... — Тя подигравателно се изсмя, — не дава пукнат грош кои са наемателите му. След като отрепката се изнесе, ми бяха сервирани две момчета, истински свине, а след това някакво педерастче козметик. А някога, когато купих тази къща...

— Когато Орсън живееше тук, виждали ли сте да се снима филм отсреща? — попита Майлоу.

— Да бе. Истински Сесил Б. Демил^[3]. Не, никога. Само коли, идваха и заминаваха. Аз се опитвам да се упражнявам, а фаровете светят като някакво...

— През нощта ли се упражнявате, госпожице?

— И какво от това? — заяви Мари Синклер. — Да не би сега да е противозаконно?

— Не, госпожице, аз само...

— Вижте какво! — каза тя. Ръцете ѝ се отделиха от ханша и се отпуснаха край тялото. — Аз съм нощна птица, ако това ви влиза в работата. Не мога да спя, ако това ви влиза в работата. Заради всички онези години по клубовете. — Тя пристъпи на верандата и се доближи до Майлоу. — Нощта е време за живот. Сутринта е за скапаняците. Хората, които работят сутрин, трябва да бъдат строени в редица и разстреляни.

— Значи основното ви оплакване срещу Орсън е движението на колите.

— Движението на наркотици. На онези отрепки наркоманите, какво им пречи да извадят пистолет? Никой от тези идиоти не може да стреля точно, чувате колко цветнокожи и мексикански деца са застреляни случайно при такива престрелки! Мога да си седя тук и да свиря Шопен — и буум!

Тя затвори очи, издаде брадичка и отметна главата си назад. Черните къдрички затанцуваха. Когато отново отвори очи, те бяха погорещи, по-ярки.

Майлоу попита:

— Успявали ли сте да разгледате добре някого от посетителите на Орсън?

— Посетители! Ха! Не, не съм. Не исках да виждам, не исках да знам. Фаровете ми стигаха. Вашите хора не си мръднаха пръста! И не ми казвайте да обърна пианото, защото това е триметров „Стейнуей“ и не може да се събере в стаята по друг начин.

— Колко често, госпожице?

— Много. Почти през половината време. А може и повече. Благодаря на Бога за малките му милости!

— А вие говорили ли сте някога с него за онези фарове?

— Какво? — Тя се изпъчи. — И да го накарам да извади пистолета? Та ние говорим за една отрепка! Това си е ваша работа. Аз ви телефонирах. И какво стана?

— Мистър Итатани каза, че Орсън е имал работилница в гаража. Чували ли сте го някога да реже или пробива нещо?

— Не! — отговори тя. — Защо? Да не би да мислите, че той е произвеждал наркотика тук? Или го е нарязвал тук, знам ли какво правят с тази гадост?

— Всичко е възможно, госпожице.

— Не, не е! — изстреля тя. — Много *малко* неща са възможни. Оскар Ливант няма да възкръсне от мъртвите. Оня рак в мозъка на Джордж Гершуин също... Няма значение. Губя си времето. Никога нищичко не съм чувала, защото през деня, когато спя, си пускам музика — купих си едно от онези програмиращи се устройства за компактдискове и то непрекъснато повтаря шест диска. Това е единственият начин, по който мога да спя, така се изолирам от проклетите птички, от колите, от всички тези мръсни боклуци. Той ме безпокоеше, когато бях будна. С фаровете. Аз се опитвам да свиря гамите си, а проклетите фарове светят право върху клавиатурата.

Майлоу кимна.

— Разбирам, госпожице.

— Сигурно! — отвърна тя. — Само че е много, много късно.

— Има ли нещо друго, което бихте могли да ни кажете?

— Това е! Не знаех, че ще ме изпитват!

Майлоу ѝ показа снимката на Клеър.

— Да сте я виждали с Орсън?

— Никога! — отговори тя. — Прилича ми на учителка. Нея ли е убил?

Екипът за оглед на местопрестъпления пристигна след десет минути. Итатани седеше в олдсмобила си и изглеждаше отчаян. Мари Синклер се беше прибрала обратно в дома си, но се появиха няколко съседни. Майлоу им зададе някои въпроси. Аз го следвах, докато той обикаляше квартала и чукаше по вратите. Никакви нови разкрития. Ако Джордж Орсън се беше занимавал с продажба на наркотици, Мари Синклер бе единствената, която го беше забелязала.

Една приятна възрастна жена на име мисис Лейбър се оказа притежателката на Бъди, изчезналото куче. Тя изглеждаше опечалена, че ние не търсим крадеца на любимеца ѝ. Беше убедена, че Бъди е бил отвлечен, въпреки че една отворена врата встрани от къщата ѝ подсказваше и други възможности.

Майлоу ѝ каза, че трябвало да си държи очите отворени.

— Толкова е сладък! — отговори мисис Лейбър. — Смел е, но не е подъл!

Върнахме се при зелената къща. Криминалистите все още разопаковаха апаратурата си. Майлоу показа петната в гаража на главния им сътрудник, един чернокож на име Мериуедър, който се наведе и навря носа си в най-голямото.

— Възможно е — обясни той. — Но ако е такава, то е много, много избледняло. Ще вземем проба. Ако е кръв, ще открием кръвната група, но определянето на ДНК е съвсем друга работа.

— Само ми кажи дали е кръв.

— Веднага ще проверя.

Докато работеше, ние го наблюдавахме как си служи с различни разтворители и реактиви, тампони и епруветки.

Отговорът дойде след минути:

— Нулева положителна.

— От типа на Ричард Дада — каза Майлоу.

— Четирийсет и три процента от населението са от нея — каза Мериуедър. — Нека да постържа наоколо и вътре в къщата, това ще ни отнеме по-голямата част от деня, но навярно ще мога да ви намеря нещо интересно.

Когато се върнахме в колата без опознавателни знаци, Майлоу отново телефонира в Службата за регистриране на коли и поиска справка за всички моторни средства с адрес на „Шенандоа“. Не попадна на нищо.

Като форсира двигателя, той се измъкна от алеята за паркиране, а гумите изсвистяха по паважа. Бързаше не толкова от необходимост, колкото от раздражение. Когато отново излязохме на Пико, той намали скоростта.

На Дофини спряхме заради червената светлина на светофара и Майлоу каза:

— Кръвната група на Ричард. Това, че Орсън е напуснал жилището, може да ни обясни защо Ричард е бил разрязан, наполовина, а Клеър не. По времето, когато я е убил, той вече не е имал работилница, не е разполагал с време — или с място — да го направи... Всичката онази крадена киноапаратура. Трябва да я държи някъде. Време е да проверим складовете за екипировка. Щеше да бъде

чудесно, ако Итатани беше идентифицирал Клеър като жената от колата.

— Ако е била тя, Итатани я е видял малко преди да бъде убита. Може би тя и Орсън са отишли да купят нещо в центъра и той точно затова я е зарязал там. Кои складове са там?

— „Монтгомъри Уорд“, „Тойс Р“, складове за храни, „Стерео Гълор“, зад който беше открита.

— „Стерео Гълор“ — казах аз. — Може би са продали кинокамерите?

Той погледна в огледалото за задно виждане и направи непозволен обратен завой.

Предният паркинг беше претъпкан и ние трябваше да паркираме в най-отдалечения край, близо до Ла Сиенега. „Стерео Гълор“ представляваше двуетажна огромна постройка със сиви гумени подови настилки и кафяви пластмасови прегради на отделенията. Телевизионните екрани работеха без звук; тези премигващи, пулсиращи центрове за забавление излъчваха разнородни ритми; продавачи в яркозелени жилетки показваха последните модели на зашеметените клиенти. Отделът за кинокамери се намираше в дъното на втория етаж.

Управителят беше дребен, мургав, забързан човечец на име Албърт Мустафа, с добре оформени черни мустаци и толкова дебели стъкла на очилата, че светлокафявите му ириси изглеждаха отдалечени на километри. Той ни отведе в едно сравнително спокойно ъгълче, зад високи прожекционни апарати в цветни кутии. Какофонията, нахлуваща отдолу, се просмукваше през гумените покрития на пода. Мари Синклер би се чувствала тук като у дома си.

Снимката на Клеър Арджънт предизвика недоумяващ поглед. Майлоу То попита за значителни видео покупки.

— Преди шест месеца ли? — запита той.

— Преди пет или шест месеца — потвърди Майлоу. — Името би могло да бъде Уорк, Криминс или Орсън. Търсим някой, който да е закупил значително количество видеооборудване или кинокамери.

— Какво значи значително? — попита Мустафа.

— Какви са обичайните ви продажби?

— Няма нищо обичайно. Защото камерите варират от петдесет долара до близо хиляда. Можем да ви предложим базова видеоапаратура за по-малко от триста, но можете да намерите и хайтек и тогава ще ви трябват сериозни пари.

— Всяка продажба се регистрира в компютъра, нали?

— Би трябвало.

— Категоризирате ли клиентите си въз основа на това колко са похарчили?

— Не, сър.

— Много добре — заяви Майлоу. — Какво ще кажете да проверим продажбите на видеоапаратура за над хиляда долара отпреди четири до шест месеца. Ще започнем с тази дата. — Той посочи деня на убийството на Клеър.

Мустафа отговори:

— Не съм сигурен, че е законно, сър. Би трябвало да проверя в главния офис.

— Къде се намира той?

— В Минеаполис.

— А те вече са затворили — каза Майлоу.

— Боя се, че е така — отговори Мустафа.

— А какво ще кажете да хвърлим поглед само на онзи ден, мистър Мустафа, да видим какво ще излезе.

— Наистина бих желал да не го правим.

Майлоу го изглежда втренчено.

— Не искам да изгубя работата си! — каза Мустафа. — Но вие сте полицаи... Значи само онзи ден.

Осем покупки с кредитни карти на видеооборудване, две от тях за над хиляда долара. Нямаше Криминс, Уорк, Орсън или Арджънт. Нищо, което да напомня име на виден режисьор. Майлоу си преписа имената и номерата на кредитните карти, докато Мустафа нервно го гледаше.

— А продажбите в брой? Имате ли записи и на тях?

— Ако клиентът предложи стабилна гаранция. Той трябва да ни даде адреса си, за да можем да го включим в списъка за доставки по пощата.

Майлоу почука с пръст по компютъра.

— Тогава да погледнем няколко дни назад.

Мустафа се опита да протестира:

— Това не е хубаво!

Обаче се подчини.

Нищо за цялата седмица.

Мустафа натисна един бутон и екранът остана празен. Преди Майлоу да успее да му благодари, той вече се бе отдалечил.

[1] Знаменит джазов пианист. — Б.пр. ↑

[2] Известен музикант и продуцент, брат на композитора Джордж Гершуин. — Б.пр. ↑

[3] Прочут американски режисьор (1881–1959). — Б.пр. ↑

32.

Още няколко детективи се бяха върнали в стаята на отдел „Грабежи и убийства“. Аз придърпах един стол до бюрото на Майлоу и слушах, докато той се обаждаше в „Социални осигуровки“ и Районната данъчна служба. Две попадения: на Джордж Орсън са били изплатени надвзети суми. Работно място: държавна болница „Старкуедър“.

— Чековете са били изпратени на един адрес в Пико — десет хиляди и петстотин долара. Търговска зона, пощенски клон 101. Също близо до мястото, където е бил захвърлен Ричард... Добре, добре, тук става нещо. Трябват ми повече подробности, трябва да разбера дали все още работи в „Старкуедър“.

— Какво ще кажеш за жената на рецепцията, Линдийн? — предложих аз. — Тя те харесва. Трябва да е заради оня специфичен, мъжки мирис на ченге.

Той направи гримаса.

— Да, аз съм истински бик... Добре, защо не? — Грабна телефона. — Ало, Линдийн? Здравейте, обажда се Майлоу Стърджис. Точно така... О, карам я някак, а вие?... Ами ужасно е, да, чух за онези... звучи доста забавно, поне вие успявате да се оправите... А, да, не съм сигурен, че имам нещо да... Така ли мислите? Добре, чудесно, ако успея да измъкна малко свободно време — след като изясня случая с доктор Арджънт... Не, де да беше така... А като говорим за това, дали някакъв санитар на име Джордж Орсън работи при вас? — Той произнесе името буква по буква. — Нищо важно, просто чух, че може да е близък с доктор Арджънт... Да, знам, че не е имала, но името му се появи от друго място, казаха ми, че той е работил в „Старкуедър“ и я познавал... Не ли? — Намръщи се. — Бихте ли могли? Ще бъде страхотно. — Майлоу прикри слушалката с ръка.

— Сякаш името му ѝ е познато, но не може да го свърже с определено лице.

— Сто души персонал — казах аз. — Какво иска в замяна?

Той понечи да отговори, после отново върна слушалката до устата си.

— Да, слушам... Така ли? Кога го е направил? А някакъв друг адрес? — Пригответи писалката си, но не записа нищо. — Всъщност колко време е бил при вас? — Надраска нещо. — А някаква представа защо е напуснал? Не, не бих използвал точно тези думи, просто проверявам всяка дия... Какво? Толкова скоро? Бих искал да кажа „да“, но докато случаят не се изясни, аз съм доста... Моля? Да, добре, обещавам... Да, ще бъде чудесно. Аз също. Благодаря, Линдийн. И слушайте, не бих желал да безпокоите мистър Суиг по този въпрос. Разбрах всичко, което ми трябваше. Още веднъж благодаря. — Майлоу затвори телефона. — В замяна ще трябва да изнеса лекция пред някакъв клуб за разкриване на тайнствени убийства, към който тя принадлежи. Разиграват различни престъпления и дават награди на онези, които разкрият случая. Искаше да бъде там идния месец, но аз се измъкнах за голямата им сбирка за Коледа.

— Ще бъдеш нещо като Дядо Коледа?

— Мама му стара!

— Казах ти, че мъжкият ти хормон действа!

— Да, следващия път първо ще трябва да си взема душ... Работата с Орсън е, че той е постъпил в „Старкуедър“ преди петнайсет месеца на пълен работен ден и след десет месеца е напуснал.

— Преди пет месеца... — казах аз. — Месец след като Клеър е постъпила там. Значи имали са достатъчно време, за да се запознаят.

— Брюнетката в колата — каза той. — Трисекундното наблюдение на Итатани не е достатъчно, но при тези обстоятелства възможно е да е била тя. Според досието на Орсън, той е работил предимно на петия етаж, с престъпниците, които се преструват на луди — за какво, по дяволите, му е трябвало това? Но пък е имал и известен брой извънредни часове в другите отделения, което му дава възможност за достъп до Пийк. Никакви издънки, никакви проблеми, напуска доброволно. Снимката му липсва от досието, но Линдийн мисли, че трябва да го спомня — може би е имал светлокафява коса. Вероятно е бил адски услужлив. Или е имал цяла колекция от перуки.

— Само едно бръкване в куфара с костюми! — казах аз. — Той продуцира, режисира и играе. А преди пет месеца, това означава съвсем малко след убийството на Ричард Дада. Точно когато Орсън е

затворил работилницата в Шенандоа, когато е опаковал инструментите си. Той продължава да бъде подвижна мишена. Спестява пари от наема и си прави кефа с измами.

— Отношенията му с Клеър. Мислиш ли, че са надхвърлили интереса към Пийк?

— Кой знае? Кастро каза, че не се е проявил като голям хитрец в Маями, но пък е имал време да се шлифова. При цялата ѝ любов към усамотението, Клеър трябва да е била самотна и ранима. А и знаем, че е можела да бъде агресивна в сексуалните си отношения. Навярно нейният интерес към патологичното не я е оставял и след приключването на работния ѝ ден. Или Орсън ѝ е обещал да я вкара в киното.

Майлоу разтърка очи с кокалчетата на ръката си и много бавно издиша въздуха от дробовете си.

— Добре тогава, да проверим този адрес на Пико.

Когато излязохме от сградата, аз казах:

— Нещо, което е в наша полза — може и сам да си е подложил динената кора. Защото в неговото поведение има нещо много установено и едновременно с това много детинско. Виж само начина, по който е описал мошеничествата си в Маями. Обзалагам се, че и сега е направил същото. Или начина, по който се установява в луксозни квартали, как захвърля Клеър съвсем близо до един от адресите си, а Ричард — край друг. Той се мисли за някакъв факир, изпълнен с творческо въображение, но винаги се връща към рутината си.

— Звучи доста вероятно за човек от шоубизнеса — отговори Майлоу.

Пощенски клон „Хевън“. В североизточния ъгъл на една сенчеста алея, точно на запад от Барингтън, един душен офис, обточен с метални кутии, в който миришеше на влажна хартия. От задната стая се появи млада жена с червени коси и светли очи, която просия, когато Майлоу ѝ показа значката си. Тя смяташе, че полицейската работа е „страхотна“.

Кутията на Джордж Орсън беше наета от някой друг преди година и служителката не разполагаше с регистрация за първоначалното ѝ прехвърляне.

— Няма начин — каза тя. — Ние не пазим документацията. Хората идват и си отиват. Знаем кой ни ползва в момента.

Върнахме се в колата на Майлоу. По пътя към участъка минахме край мястото, където беше изоставено БМВ-то на Ричард Дада. Малки фабрики, монтьорски работилници, дворове за резервни части. Просто още един индустриален парк — само че по-чиста, по-компактна версия на запуснатата площ край „Старкуедър“.

Удобни зони...

Спряхме, паркирахме край тротоара и безмълвно наблюдавахме мъжете с навити ръкави, които влачеха и прекарваха с автомобили материалите си, безделничеха и пушеха. На заграждението нямаше специални входове. Достъпът вътре беше съвсем лесен. Празни, тъмни акри земя — просто съвършено място, за да захвърлиш някого или нещо. Плоска канавка с алуминиева тръба минаваше отстрани. От един фургон за закуски с ръждясали петна по белите стени се разнесе звук на клаксон и към него се отправиха неколцина мъже, за да получат сандвичите си със съмнително съдържание.

Шумът никога не беше стихвал, но сега го чух за пръв път. Компресори виеха и скърцаха, метал се блъскаше в цимент, свистящ триумф на трион, който се впира в дърво...

Придружавах Майлоу, докато той посещаваше място след място, задаваше въпроси, срещаше отегчение, объркване, недоверие, понякога открита враждебност.

Питаше за висок, слаб, плешив мъж с птиче лице, който се е занимавал с дърводелство. Може да е бил с перука, черна или кафява, къдрава или с прави коси. С жълт корвет или стар фолксваген. Два часа и всичките ни усилия ни донесоха само дробове, пълни с напоения с химикали въздух.

Майлоу ме закара до участъка и аз се отправих към дома си, обзет от внезапни и необясними мисли за изчезналото куче с добросърдечна усмивка.

Нощта може да бъде толкова различна.

Малко след осем вечерта Робин и аз ядохме пица на верандата под беззвездното пурпурно небе. Жегата беше станала по-поносима. Тишината беше благодатна.

Робин бе пристигнала преди половин час. Тъй като се чувствах виновен, че съм ходил в „Старкуедър“, без да ѝ съобщя, аз започнах да ѝ разказвам всичко.

— Не е нужно да се изповядваш. Важното е, че си цял-целеничък...

Изглеждаше изморена и си взе вана, докато аз отидох до Уестууд, за да купя пици. Взех камионетката, като извънредно силно си подсвирквах една композиция на Джо Сатриани. Не мислех за потока от коли, всъщност не мислех за нищо. Когато се върнах, изпих две бири, без да успея да се разтревожа. Банята беше освежила Робин и да я наблюдавам през масата как се справя с второто си парче ми се струваше прекрасен начин за прекарване на времето.

Позволих си да се чувствам превъзходно, докато колата без опознавателни знаци не избръмча пред вратата на къщата.

Фаровете ме заслепиха. Тази нощ Мари Синклер и аз бяхме сродни души.

Колата спря. Спайк изляя. Робин махна с ръка. Аз не помръднах. Майлоу подаде глава през прозореца на колата.

— О, извинявайте. Не е нещо важно. Обади ми се утре, Алекс.

Спайк беше надул децибелите и сега лаеше като обидено куче. Робин стана и се наведе през перилата.

— Не ставай глупав. Влез и хапни нещо.

— Не! — отговори той. — Влюбените птички имат нужда от малко време само за себе си!

— Хайде, млади човече. Веднага!

Спайк се хвърли надолу по стълбището, озова се пред колата и започна да подскача пред вратата на Майлоу.

— Как да тълкувам това? — попита Майлоу. — Като приятелски жест или като враждебност?

— Като приятелски жест — отговорих аз.

— Сигурен ли си?

— Психолозите никога не са сигурни — отвърнах аз. — Нашите преценки са само вероятни.

— Какво искаш да кажеш?

— Ако започне да пикае по обувките ти, значи съм сгрешил.

Майлоу твърдеше, че е хапнал сандвичи, но след бира и половина започна да наблюдава пицата с интерес. Преместих я към

него. Той си сложи четири парченца в чинията и заяви:

— Може би е здравословно — подправките пречистват тялото.

— Разбира се — подкрепих го аз. — Това е здравословна храна.

Отстрани токсините от тялото си!

Майлоу вече се трудеше над петото си парче, Спайк се беше свил в краката му и улавяше хапките, които той му подхвърляше скришом под масата с лявата си ръка и с непроницаемото лице на покерджия, като си мислеше, че Робин и аз не забелязваме прикритото му дарителство.

Робин попита:

— Десерт?

— Не си прави труда...

Тя вирна глава и влезе в къщата.

Аз казах:

— И какво е това, което не е толкова важно?

— Открих още четири банкови сметки на Джордж Орсън. В Глиндейл, Силмар, Нортридж и в търговската част на града. Все същият модел — внася в брой за една седмица и тегли веднага след като напише чекове.

— Чекове за какво?

— Все още не съм успял да се занимая с тях. След определено време — изглежда, никой не знае точно колко — документите се унищожават и данните се изпращат в централния компютър.

— В Минесота — уточних аз.

— Без съмнение. Тези хора са пристрастени към бумацината, изглежда, не желаят да си помогнат сами.

— Глиндейл, Силмар, Нортридж, търговската част — повторих аз. — Орсън се е разпрострял из целия град. Това също би могло да означава, че той е неуморен пътник. Логично за един убиец забавление. Някой спомня ли си го?

— Никой. Престъпленията са надлежно документирани, полицейските доклади са заведени, но никой не си е направил труда да се понапъне и да ги проследи. Втора точка: лабораторията разполага с пълен кръвен анализ на петната от гаража. Изпратих кръвните данни на Ричард за сравнение. В къщата не са открили нищо. Мистър Итатани е чистил твърде усърдно — къде са нехайните собственици на коптори, когато имаш нужда от тях?

Спайк издаде вибриращ, напомнящ квакането на жаба, звук. Лявата ръка на Майлоу се плъзна под масата. Мляс-мляс.

— Накрая — едно приятно и едно неприятно съобщение. Мис Синклер наистина се е обаждала за нощното движение пред къщата. Дузина оплаквания, изпращали са седем пъти патрулки, но всичко, което колегите са видели, били няколко коли на алеята за паркиране, нямало е никакви наркотици. Говорих с един от сержантите. Той мисли, че Синклер е откачена. Помолих го да ми обясни защо смята така. Очевидно нейното основно хоби е да се жалва. Веднъж се обадила в два след полунощ заради някаква птица присмехулник, която, според нея, чуруликала фалшиво на дървото — това било птичи заговор, целящ да ѝ попречи да свири на пианото си. Реших, че по-добре ще бъде да не описвам по-дробно психическото ѝ състояние в рапорта си и я нарекох „съседка, която видяла“. Но им казах: „Каква изтощителна работа имате, момчета, вие никога няма да останете без ангажименти“.

— Много жалко, че мисис Лейбър не е забелязала нищо — казах аз.

— Коя е мисис Лейбър?

— Госпожата с изгубеното куче.

— О, тя ли! Единствената ѝ грижа е кучето.

— Мислих си за кучето.

— Какво имаш предвид?

— Лицето му е пред очите ми. Не знам защо. Имам чувството, че съм го виждал и преди.

— В миналия си живот ли?

Засмях се, защото това беше най-доброто, което можех да направя. Майлоу пусна на Спайк голямо парче от пицата.

Робин се върна с кафе с лед и шоколадов сладолед. Майлоу довърши пицата и се присъедини към нас, посръбвайки от кафето и ближейки лениво сладолед. Скоро той се отпусна на стола си и почти задряма със затворени очи и глава върху облегалката.

— Ах! — въздъхна той. — Прекрасен живот!

После телефонът му иззвъня.

33.

— Суиг — каза Майлоу, като се върна от кухнята.

— Някой му е разказал за исусовата поза на Пийк — казах аз — и сега се кани да превърне живота ти в ад, ако не стоиш настрана.

— Тъкмо напротив. Предаде ми лична покана да го посетя. Веднага.

— Защо?

— Не каза защо, само подчерта „веднага“. Разбира се, не като заповед. Любезно искане. Всъщност каза „моля“.

Погледнах Робин.

— Става забавно.

Тя отговори:

— О, моля ти се! Ще се разхождаш из къщи цяла вечер и ще прекараш една от безсънните си нощи. — Обърна се към Майлоу: — Грижи се за него или вече няма да получиш никаква бира.

Той се прекръсти. Аз целунах Робин и двамата забързано се отправихме към колата.

Когато подминахме Глен и се насочихме на юг, попитах:

— Искаше да не тревожиш Робин или той наистина не ти каза защо?

— Второто. Само едно нещо не казах пред нея. Гласът му звучеше тревожно.

Десет вечерта. Нощта беше милостива към индустриалното сметище. Един от охранителите на болницата ни чакаше на пътя точно зад завоя, като си играеше с лъча от фенерчето си по земята. Когато приближихме, освети табелата на колата без опознавателни знаци и бързо ни махна да продължаваме напред.

— Карайте направо — каза той на Майлоу. — Чакат ви.

— Кой ме чакат?

— Всички.

Пазачът от будката вдигна бариерата, докато приближавахме. Влязохме, без да ни задават въпроси.

— Без да поискат пистолета? — казах аз. — Кога ще постелят червения килим?

— Много е лесно — отговори Майлоу. — Мразя, когато нещата стават много лесно.

На паркинга един чернокож санитар с посребрена коса ни посочи най-близкото празно място. Майлоу промърмори:

— Сега ще трябва да му дам бакшиш.

Когато излязохме от колата, санитарят каза:

— Аз съм Хол Кливланд. Ще ви заведе при мистър Суиг.

Забърза към вътрешната бариера, без да ни изчака. Като пое по същия път, по който ни бе водил Долард преди, той се обърна, за да провери дали го следваме.

— Какво е станало? — попита Майлоу.

Кливланд поклати глава.

— По-добре да ви каже мистър Суиг.

Сега, през нощта, дворът беше празен. И по-различен, прахта изглеждаше замръзнала и синьо-сива под силната светлина на лампите, на места скупчена като сладолед. Кливланд едва не подтичваше. Беше хубаво да можеш да пресечеш двора, без да се страхуваш, че някой психопат ще ти се нахвърли. И въпреки това установих, че поглеждам зад себе си.

Стигнахме до крайната врата и Кливланд я отключи с бързо движение. Главната сграда не изглеждаше много по-различна — все така пепелява и грозна, а плексигласовите ѝ прозорци зееха като умоляващи усти. Друг пазач се изпречи пред вратата. Въръжен с тояга и пистолет. За пръв път виждах униформа — или оръжия — вътре в това място. Той отстъпи пред нас и Кливланд бързо ни поведе край бюрото на Линдийн, край медното блещукане на трофеите от боулинг, през тихия коридор. Край вратата на Суиг, край всички врати на администрацията, право към асансьора. Бързо, непрекъсвано изкачване към Отделение „В“. Кливланд се сви в единия ъгъл, като си играеше с ключовете.

Когато вратите на асансьора се отвориха, друг санитар, едър и с брада, бе застанал точно пред нас. Той отстъпи, за да ни даде възможност да излезем. Кливланд остана в асансьора и пое надолу.

Брадатият санитар ни поведе през двойната врата. Уилям Суиг стоеше по средата на коридора. Точно пред вратата на Пийк. Тя беше заключена. Други двама униформени пазачи бяха застанали няколко крачки встрани. Брадатият санитар ни остави, за да се присъедини към другите двама санитарни, застанали с гръб към стената.

Не се виждаше никой, облечен в сиво-кафяви дрехи. С изключение на бръмченето от климатичната инсталация, отделението беше безмълвно.

Суиг ни видя и много енергично поклати глава, сякаш се опитваше да отрече тежката действителност. Носеше синьо поло, джинси и маратонки. Редките кичури по върха на главата му стърчаха под странни ъгли. Флуоресцентното осветление на тавана засилваше контраста между бледата кожа на лицето му и белезите, които го покриваха. Тъмните точки, като букви от Брайловата азбука, предаваха съобщението, изписано върху лицето на Суиг.

Нищо двусмислено в посланието: чист страх.

Той отвори вратата на Пийк, потрепери и ни покани да погледнем вътре с жест на конферансие на цирково представление.

Кръвта не беше чак толкова много.

Един-единствен пурпурночервен питон.

Който се извиваше към нас от далечния десен ъгъл на килията. На около три стъпки от мястото, където Пийк беше играл Исус.

Иначе стаята изглеждаше същата. Мръсно легло. Прикрепени към стената усмирители пръстени. Същата остра миризма, примесена със сладникавия дъх на бакър.

Никаква следа от Пийк.

Кървавата диря стигаше до средата на стаята, като започваше от тялото.

Набито тяло, лежащо с лице към пода. Риза на карета, сини джинси, маратонки. Глава, покрита с остра сива коса. Протегнати сякаш за отдых ръце. Кожата вече бе придобила сивкаво-зелен оттенък.

— Долард! — възкликна Майлоу. — Кога?

— Не знаем — отговори Суиг. — Откриха го преди два часа.

— И вие ме повикахте преди четиридесет минути?

— Трябваше да проведем първо свое собствено разследване — отговори Суиг. Той опипа един от белезите си, който се зачерви по краищата.

— И?

Суиг погледна встрани.

— Не го намерихме.

Майлоу продължи да мълчи.

— Виж какво — каза Суиг, — ние бяхме длъжни да направим първо нашето разследване. Дори не съм сигурен дали трябваше да ви се обадя. Ние сме под юрисдикцията на шерифа — всъщност под наша собствена юрисдикция.

— Значи оказали сте ми чест — каза иронично Майлоу.

— Вие се интересувахте от Пийк. Опитвам се да ви сътруднича.

Майлоу пристъпи по-близо до тялото, коленичи и погледна под брадичката на Долард.

— Прилича на напречен разрез — каза той. — Някой пипал ли го е?

— Не — отговори Суиг. — Нищо не е пипано.

— Кой го намери?

Суиг посочи един от тримата санитарни.

— Барт.

Мъжът приближи. Млад, от китайски произход, с деликатно телосложение, но с огромни мускули на ръцете като на човек, който се занимава с культуризъм. Снимката на табелката му приличаше на снимката на дете. Б. Л. Куан, санитар II.

— Разкажете ми — обърна се към него Майлоу.

— Бяхме в приземието — каза Куан. — Не че имаше някакъв проблем. Ние слизаме там за събрания на персонала.

— Колко често правите такива събрания?

— Два пъти седмично за всяка смяна.

— В кои дни?

— Зависи от смяната — поясни Куан. — Тази вечер беше за тази от девет до седем сутринта. В шест и половина. Петък вечер доклад за цялата седмица. Пациентите се събират там и ние заедно с тях. — Той посочи към стаята с телевизора.

— В отделенията не остава ли някой от персонала?

— Един от санитарите е отвън. Ние се сменяме. Никога не сме имали никакви проблеми, всички пациенти са здраво заключени.

Майлоу погледна тялото.

Куан сви рамене.

— И Долард по разписание е трябвало да бъде санитарят отвън.

Куан кимна.

— Но пейджърът му не е давал сигнал.

— Точно така.

— Какво ви накара да го потърсите? — попита Майлоу.

— Събранието беше свършило, аз бях вторият в двойката за дежурството и Франк трябваше да ми докладва данни за някои пациенти. Лекарствата, какво трябва да наблюдавам, такива неща. Но той не се появи и аз помислих, че е забравил.

— Това типично ли беше? — попита Майлоу. — Франк да забравя?

Куан, изглежда, се смути от въпроса. Погледна към Суиг.

— Не се безпокойте — каза Майлоу. — Вече не можете да му навредите.

Куан отговори:

— Понякога.

— Понякога какво?

Куан пристъпи от единия на другия си крак. Майлоу се обърна към Суиг.

— Кажу ми каквото знаеш — нареди Суиг. Гласът му отново беше станал хрипкав. Той сви пръсти и потърка още един от белезите на лицето си.

— Понякога Франк забравя да направи някои неща — каза Куан. — Именно затова не се разтревожих особено. Но след това, когато отидох да взема картоните на пациентите, не намерих един от тях — този на Пийк. Затова реших да го потърся в стаята му.

— Намерихте ли картона?

— Не.

— Нещо друго? — попита Майлоу.

— Това е всичко. Видях Франк, Пийк го нямаше, тогава заключих вратата и дадох сигнал за тревога трета степен. Беше лесно, защото всички бяха събрани на долния етаж. Мистър Суиг дойде,

повикахме външните пазачи в отделенията и претърсихме навсякъде. Трябва да се е скрил някъде, няма начин...

— Няма начин какво? — попита Майлоу.

— Пийк да изчезне току-така. Човек не може да изчезне току-така в „Старкуедър“.

Майлоу поиска ключ за стаята на Пийк, взе този на Суиг, затвори вратата и я заключи, после се отдалечи на известно разстояние и се обади по клетъчния си телефон на шерифа. Разговаря дълго. През това време никой от пазачите или санитарите не помръдна.

Тишината като че ли ставаше все по-осезаема. След това в нея почнаха да нахлуват някакви звуци — спорадични удари иззад някои от кафявите врати; приглушено тътрене на крака, сякаш някъде неуловимо пристъпваше мишка. Викове, стонове, които постепенно, но все по-устойчиво се засилваха и преминаваха в разярени отломки от шум, който можеше да бъде породен само от гласовете на хора, изпаднали в скръб.

Хор от викове. Пазачите и санитарите се спогледаха. Суиг изглеждаше разсеян.

— Мамка им! — каза брадатият санитар. — Дано се задавят!

Суиг направи няколко крачки надолу по коридора. Никой не се опита да спре шума.

Неистовото блъскане от вътрешността на килиите ставаше все по-силно и по-силно.

Пациентите знаеха. По някакъв начин бяха научили.

Майлоу прибра телефона в джоба си и се върна.

— Шерифският екип за оглед на местопрестъплението ще дойде след малко. Патрулни коли ще претърсят местността в радиус от пет мили извън болницата. Разпоредете се хората ви отвън да не спират никого на централния вход.

Суиг каза:

— Засега не бива да се вдига шум около тази история, докато — искам да кажа, нека разберем какво точно се е случило, преди да...

— Вие какво мислите, че се е случило, мистър Суиг?

— Пийк е изненадал Франк и му е прерязал гърлото. Франк е силен мъж. Значи това е било някакво коварно нападение.

— Какво е използвал Пийк, за да го пререже?

Отговор нямаше.

— Няма ли никакви предположения? — настоя Майлоу.

— Никой от санитарите не е въоръжен — каза Суиг.

— Поне на теория.

— На теория и на практика, детектив. По очевидни причини ние имаме точни...

Майлоу го прекъсна:

— Вие имате разпоредби, непоклатима система. Тогава ми кажете, изисквате ли санитарите и лекарите да бъдат проверявани за оръжие в будката на охраната, както ни провериха нас?

Суиг не отговори.

— Сър?

— Това би било твърде бавна процедура. Общият брой на...

Майлоу погледна към тримата санитарии. Никакви предупредителни жестове. Братият мъж погледна предизвикателно назад.

— Значи всеки, с изключение на персонала, се проверява да не крие оръжие?

— Персоналът знае, че не бива да носи оръжие — отговори Суиг.

Майлоу бръкна в джоба си, извади служебния си пистолет и го залюля на показалеца си.

— Доктор Делауер?

Аз извадих армейския си нож.

— Тази вечер никой не ни провери. Предполагам, че от време на време системата се пропуква — каза Майлоу.

— Вижте какво — заяви Суиг, като повиши глас. Изведнъж избухна: — Тази нощ е съвсем различно. Аз им наредих да улеснят влизането ви. Много добре знаех...

— Значи няма да се поколебаем да се закълнете, че Долард не е носил със себе си хладното оръжие, с което е бил убит?

— Франк заслужаваше голямо доверие.

— Дори и когато е имал склонност да забравя някои неща?

— Никога не съм чувал за такова нещо! — отговори Суиг.

— Току-що чухте — заяви Майлоу. — Нека ви разкажа за Франк. Полицейският участък в Хемит го е изгонил за злоупотреби. Пренебрегвал е телефонни обаждания, надписвал си е работни часове...

— Не знам абсолютно нищо за...

— Навярно има и други неща, за които не знаете.

— Вижте какво! — повтори Суиг. Но не добави нищо, само поклати глава и се опита да приглади рядката си коса. Адамовата му ябълка се повдигна и спусна. — Защо да спорим? Вие така или иначе вече сте взели решение.

Майлоу се обърна към санитарите:

— Ако ви пребъркам, момчета, дали няма да намеря нещичко?

Мълчание.

Той прекоси коридора. Барт Куан се разкрачи, сякаш беше готов да се бие, а другите двама скръстиха ръце пред гърдите си — същата съпротивителна поза, която Долард беше демонстрирал вчера.

— Наредете им да ми съдействат! — каза Майлоу.

— Правете каквото ви казва! — нареди Суиг.

Майлоу претърси бързо и умело санитарите. У Куан и у санитаря, който досега не беше проговорил — един по-възрастен човек с унили очи, — не намери нищо, обаче от джинсите на единия брадат мъж извади джобен нож с костена дръжка.

Майлоу отвори острието. Десет сантиметра добре наточена стомана. Той го завъртя в ръцете си с възхищение.

— Стив! — обади се Суиг.

Лицето на едрия мъж се разкриви:

— Майната ви! — каза той. — След като работи с такива животни, човек трябва да се погрижи за себе си!

Майлоу продължаваше да проучва острието.

— Откъде си го намерил, в „Домашни потреби“ ли?

— В магазин за ножове — отговори Стив. — И не се безпокой, човече, не съм го използвал от миналата зима, когато ходех на лов.

— Уби ли нещо?

— Одрах някой и друг лос. Бяха вкусни.

Като сгъна ножа, Майлоу го прибра в джоба на сакото си.

— Той е мой, човече! — каза Стив.

— Ако е чист, ще си го получиш обратно.

— Кога? Искам разписка!

— Спокойно, Стив! — каза Суиг. — Двамата с теб ще поговорим по-късно.

Ноздрите на брадатия се разшириха.

— Да бе, да! Ако изобщо пожелае да остана в тази мръсна дупка.

— Твоя си работа, Стив. Но тъй като междувременно държавата все още ти дава заплата, изслушай ме — върви в отделения „А“ и „Б“ и провери дали там всичко е наред. Искам пълни обиколки, непрекъснато наблюдение, включително и проверки на вратите. Никаква почивка до второ нареждане.

Брадатият хвърли един последен яростен поглед към Майлоу и се отправи наляво, заобикаляйки сестринската стая.

— Къде отива? — обърна се Майлоу към Суиг.

— Към служебния асансьор.

— Когато обикаляхме сградата, не видяхме такъв асансьор.

— На вратата няма табелка, асансьорът е само за персонала — обясни Суиг. — Трябва да продължим търсенето. Мога ли да освободя тези пазачи?

— Разбира се — отговори Майлоу.

— Тръгвайте! — нареди Суиг на униформените мъже.

— Къде? — попита единият.

— Навсякъде, по дяволите! Започнете с външните зони, на север и юг. Проверете дали не се е скрил на някое дърво. — Суиг се обърна към останалите санитарии: — Барт, ти и Джим отново претърсете приземието. Кухнята, пералнята, всеки склад. Проверете всичко така внимателно, сякаш го правите за пръв път. — Изстрелваше заповеди като генерал. Когато хората се разпръснаха, Суиг се обърна към Майлоу: — Знам какво си мислиш. Че сме стадо цивилни кекавци. Но действително за пръв път, откакто управлявам това място, някой се опитва да избяга. Като правило, никой никога...

— Някои хора — заяви Майлоу — живеят за правилата. Що се отнася до мен, аз се занимавам с изключенията.

Ние обходихме Отделение „В“, като Майлоу проверяваше вратите. Няколко пъти накара Суиг да отключи прозорчето за наблюдение. Щом надникнеше в някое помещение, шумът вътре намаляваше.

— Не мога да видя цялата стая през това. — Той посочи прозорчето на вратата.

— Ние обходихме всяка стая — отговори Суиг. — Това бе първото, което направихме. Всичко тук е проверено.

Аз се намесих:

— А онази врата на служебния асансьор без обозначение. Предполагам, че пациентите знаят за нея.

— Не сме ги уведомявали — отговори Суиг. — Но предполагам...

— Причината, поради която споменах за нея, е, че вчера Пийк и Хейди се появиха от тази посока. Тогава за пръв път от дълго време насам Пийк беше напуснал стаята си. Питам се дали не е видял някой да влиза там и да е разбрал, че това е асансьор. Той спира ли на всеки етаж?

— Да — отговори Суиг.

— Някой проверявал ли е там?

— Предполагам.

Майлоу го прониза с поглед.

— Предполагате ли?

— Разпорежданията ми бяха да се провери навсякъде.

— Вашите разпореждания са и да не се носи оръжие.

— Сигурен съм, че... — започна Суиг. — Добре, дявол да го вземе, ще ви го покажа!

Кафява врата, малко по-широка от тези на стаите на пациентите. Две ключалки, без вътрешен говорител. Суиг отключи горната и езичето щракна. Вратата се отвори и разкри друг кафяв правоъгълник. Вътрешна врата. Без дръжка. Една ключалка в центъра — Суиг използва същия ключ и когато бутна вратата, между стените отекна буботещ шум. Няколко крачки по-нататък имаше по-малка врата, широка навярно седемдесет сантиметра и два пъти по-висока.

— Откъде идва кабината? — попита Майлоу.

— Не съм сигурен — отговори Суиг. — Движи се малко бавно, но скоро ще дойде.

— Когато за пръв път бях тук — казах аз, — Фил Хатърсън се обади горе, поговори с някого и асансьорът дойде при нас. Но с този не

може да се направи така.

— Прав сте — отговори Суиг. — Приемникът за повикване на главния асансьор е в сестринското помещение. Там непрекъснато има санитар, който следи за лекарствата. Част от задълженията му е и да наблюдава движението между етажите.

— Франк Долард изпълнявал ли е това задължение?

— Със сигурност. Персоналът се върти. Всеки върши по малко от всичко.

— Когато асансьорът се заключва дистанционно, кое определя къде да спре?

— Ключът се оставя в ключалката, докато асансьорът пристигне. Когато някой упълномощен, тоест човек, който има ключ, използва асансьора, той може да освобождава механизма на ключалката и да натиска бутоните в кабината.

— Значи, след като се отключи, асансьорът действа като всеки друг асансьор.

— Да — отговори Суиг, — но човек не може да освободи който и да е механизъм вътре без ключ, а единствено персоналът разполага с ключове.

— Поправяли ли сте някога ключалките?

— Ако възникне проблем.

— Което никога не се случва — подхвърли Майлоу.

Суиг страхливо потрепери.

— Не е нужно да се случи нещо от подобен мащаб, за да поправим ключалките, детектив. Всичко, което е извън границите на всекидневното, например, ако се докладва, че има откраднат ключ — ние веднага сменяме патроните.

— Сигурно е притеснително! — каза Майлоу. — Всички ключове да се заменят с нови...

— Нямаме толкова много притеснения.

— Кога за последен път са били сменяни патроните, мистър Суиг?

— Трябва да проверя.

— Но не толкова скоро, иначе щяхте да си спомняте.

— Накъде биете? — попита Суиг.

— Още нещо — продължи Майлоу. — Между отделенията има двойни врати. Всеки път, когато преминавате от отделение в

отделение, вие би трябвало да отключвате всяка врата поотделно.

— Точно така — отговори Суиг. — Сградата е проектирана като лабиринт. Нарочно.

— Колко ключа трябва да има един санитар, за да успее да се оправи с лабиринта?

— Няколко — отговори Суиг. — Не съм ги броил.

— Имате ли шперц?

— Имаме.

Майлоу посочи ключа, който се подаваше от вътрешната врата на асансьора. Шумът продължаваше да се усилва, като че ли асансьорът пристигаше.

— Това ли е?

— Да. Освен това имаме дубликат в сейфа в една от стаите с картотеки на първия етаж. И да, проверих. Там си е, не е бърникано в сейфа.

Вратата шумно се отвори. Кабината беше малка, едва осветена, празна. Майлоу надникна вътре.

— Това какво е? — Той посочи някакво парченце на пода.

— Прилича ми на картон — отговори Суиг.

— Като мукавата, от която са направени пантофите, които пациентите носят?

Суиг се вгледа по-внимателно.

— Може би — но не виждам кръв.

— Защо би трябвало да има кръв?

— Той прерязва гърлото на Франк...

— В стаята на Пийк няма кървави отпечатьци — отбеляза Майлоу. — Което значи, че Пийк е свършил много чисто работата. Не е лошо за един луд.

— Човек трудно може да повярва — отвърна Суиг.

— На кое?

— На това, което току-що казахте. Че Пийк е успял да вложи толкова майсторлък.

— Затворете асансьора — каза Майлоу. — Дръжте го заключен, никой да не влиза вътре. Когато екипът за оглед дойде, първо ще ги накарам да извадят това парче.

Суиг се подчини. Майлоу посочи по-малката врата.

— А това какво е?

- Шахтата за смет. Спуска се право в подземиеото.
- Като кухненски асансьор.
- Точно така.
- Не виждам резета или ключалки — каза Майлоу. — Как се отваря?
- Има един лост. В сестринската стая.
- Покажете ми го.

Суиг отключи стаята. Три стъклени стени, четвъртата — запълнена със заключени стоманени шкафчета. Помещението приличаше на голяма телефонна будка. Суиг посочи стоманената стена.

— Лекарства и материали от първа необходимост, винаги под ключ.

Огледах се наоколо. Никакви бюра, само вградени пластмасови шкафчета, в които се помещаваха телефонна централа, малко командно табло и микрофон за вътрешна връзка. В предната стъклена стена имаше около петнадесетсантиметрово прозорче с плъзгащ се метален поднос.

— Тясно е, за да не си пъхат ръцете през него — обясни с гордост Суиг. — Нарездат се, получават хапчетата си, нищо не е оставено на случайността.

— Къде е лостът? — попита Майлоу.

Като протегна ръка под бюрото, Суиг започна да опипва. Чу се прещракване. Излязохме от сестринската стая и се върнахме в коридора. Вратичката на шахтата за смет се бе вдигнала нагоре, образувайки малък метален сенник.

— Достатъчно широко е за някой слаб човек. — Майлоу вмъкна вътре главата си и го чухме как души. — Пийк не е от най-охранените.

— Хайде, хайде! — каза Суиг.

— Какво още има в подземиеото?

— Сервизни помещениа — кухня, пералня, складови помещениа. Повярвайте ми, всичко е било проверено най-внимателно.

— Доставките идват от приземието, така ли?

— Да.

— Тогава там има товарна платформа.

— Да, но...

— Как можете да бъдете сигурен, че Пийк не се е скрил в някой кош с мръсно пране?

— Защото проверихме, при това два пъти. Идете и вижте сам.

Майлоу почука върху вратата на подечника.

— Това нещо ходи ли до петия етаж, там, където държите симулантите?

Суиг изглеждаше засегнат.

— До онези по член 1368? Да.

— Главният асансьор също ли отива дотам?

— Не. Петият етаж си има собствен асансьор. Движи се от приземието до върха на сградата.

— Трети асансьор — каза Майлоу.

— Само за петия етаж. По съображения за сигурност — подчерта Суиг. — Онези по 1368-и влизат и излизат. Използването на главния асансьор за целия този трафик би могло да породи непредвидени проблеми. Затворническият автобус ги стоварва отзад, в центъра за приемане по член 1368. Документите им се обработват и ги качват право на петия етаж. Никакви спирки — те нямат право на достъп до останалата част от болницата.

— Освен до служебния асансьор.

— Те не използват служебния асансьор.

— Теоретически.

— На практика! — отговори Суиг.

— Ако искате напълно да отделите петия етаж, тогава защо асансьорът за персонала отива дотам?

— Така е била построена болницата — отговори Суиг. — Логично е, не мислите ли? Ако на петия стане нещо и персоналят има нужда от подкрепление, ние сме на линия.

— На линия посредством един бавен асансьор! — подхвърли язвително Майлоу. — Колко често се случва нещо на петия етаж?

— Рядко.

— Дайте ми цифри.

Суиг потърка един от белезите си.

— Веднъж — два пъти в годината — има ли някакво значение? Става въпрос за временни безпорядъци, не за бунтове. Някои от онези по член 1368 полагат доста усилия да ни внушат, че са луди. Или се

опитват да избягат. Не забравяйте, че повечето от освидетелстваните са членове на гангстерски банди. — Суиг замислено подсмръкна. — Всяко общество си има своите касти.

— Да хвърлим поглед на петия етаж — предложи Майлоу.

— През приемателния център. Не искам никой да се докосва до това парче мукава.

— Дори и да е от пантофа на някой от пациентите — каза Суиг, — това не означава, че е от този на Пийк. На всички пациенти се раздават... — Той спря за миг. — Разбира се, разбира се, този асансьор е единствено за персонала — какви ги говоря!

Докато се спускахме надолу, той добави:

— Вие си мислите, че съм някакъв бюрократ, на когото не му пука за нищо. Но аз приех тази работа, защото мисля за хората. Осиновил съм две сирачета.

Слязохме на първия етаж, излязохме по пътя, по който бяхме дошли, и последвахме Суиг към лявата част на сградата. Онази част, която не бяхме виждали досега. Нито пък някой ни беше разказвал за нея.

Същата циментова алея. Ярки лампи от покрива осветяваха в жълто петте етажа и тъмните петна на прозорците създаваха илюзията за огромна пчелна пита.

Друга врата, същата като тази на главния вход.

Постройката имаше две фасади.

Изписан с боя надпис гласеше „Прием и освидетелстване“. Пазач препречваше пътя към вратата. На няколко метра по-нататък, вляво, имаше малък паркинг, отделен от двора чрез оградена с телена мрежа пътека, която ми напомни огромна писта за надбягвания на кучета. Пътеката завиваше и се губеше в тъмнината. Тя не можеше да се види, когато човек пресичаше предния двор. Значи имаше и друг път към зоната и свършено самостоятелен вход.

Вдясно съгледах напомнящата светулки верига от фенерчетата на търсачите, външните граници на пустия двор, който бяхме видели вчера, когато вървахме към пристройките, за да се срещнем с групата за всекидневни умения. Можех да видя загатнатите очертания на по-малки постройки. Неосветени, твърде далечни, за да могат да се

различат каквито и да е подробности. Изглежда, търсенето се водеше зад пристройките, лъчите на фенерчетата се събираха край онова, което би трябвало да бъде боровата гора.

— По колко пъти може да се влезе на територията на болницата?
— попитах аз.

— По два — отговори Суиг. — Всъщност по един. Оня, по който дойдохте.

— А това тук? — Аз посочих малкия паркинг.

— Само за автобусите на затвора. Специален път води до западната част. Шофьорите имат кодирани ключове за колите. Дори персоналът не може да мине оттук без мое разрешение.

Посочих светлините на фенерчетата в далечината.

— А тази страна? Боровата гора ей там. Как се влиза вътре?

— Не се влиза — отговори Суиг. — Към западната част няма вход, всичко е оградено.

Той тръгна напред и кимна на пазача, който отстъпи.

Предното помещение на приемателния център беше еднакво по размери с това на входа на болницата. Бюро, поставено отпред, със същите размери като бюрото на Линдийн, тъмносиво и празно, с изключение на един телефон. Нямаше трофеи от състезания по боулинг, никакви шеговити лозунги. Зад металната повърхност на бюрото седеше санитар с кръгла глава. Четеше вестник, но когато видя Суиг, бързо го остави и се изправи.

Суиг попита:

— Нещо необичайно?

— Осигурихме постоянно наблюдение на килиите, както заповядахте, сър.

— Ще заведе тези хора горе.

Суиг бързо ни поведе през един празен коридор към друг асансьор, влязохме в него и потеглихме нагоре. Бързо изкачване до петия етаж, по време на което той използва безжичния си телефон, за да провери докъде е стигнало претърсването.

Вратата се отвори.

— Изчакайте! — излая той, преди да върне телефона си в джоба. Подмишниците му бяха мокри. Една вена зад лявото му ухо пулсираше.

Две двойни врати, върху всяка от които беше изписано „И и Д, достъпът ограничен!“. За разлика от къде?

Там, където би трябвало да бъде сестринската стая, имаше празно пространство. Отделението представляваше един-единствен коридор, от двете страни на който имаше редици светлосини врати. Съотношението санитарни — пациенти беше по-голямо: виждаха се дузина, специално подбрани, въоръжени мъже, които патрулираха.

Майлоу поиска да види някоя килия.

Суиг отговори:

— Ние и тук проверихме стая по стая.

— Все пак нека погледна.

Суиг извика „Инспекция!“ и трима санитарни приближиха до нас.

— Детектив Стърджис иска да види какво представлява някой по 1368-и. Отворете една врата!

— Коя? — попита най-едрият от мъжете, полинезиец с непроизносимо име върху служебната си табелка и мек, момчешки глас.

— Която и да е.

Полинезиецът пристъпи до най-близката килия, отместе капака на прозорчето за наблюдение, погледна вътре, отключи синята врата, откряна я петнадесетина сантиметра и я задържа с огромната си ръка. Като пхна главата си вътре, той отвори вратата докрай и каза:

— Това е мистър Ливъррайт.

Стаята беше висока и тясна, със същите размери като тази на Пийк. Същите усмирители пръстени, прикрепени към стените. Мускулест млад чернокож седеше гол на леглото. Чаршафите бяха махнати от тънкия дюшек на ивици и бяха разкъсани на парчета. Тъмносиня пижама лежеше на пода до чифт сини мукавени пантофи. От единия пантоф беше останала само купчинка конфети. Оттенъкът на синьото ми беше познат: окръжният затвор използваше този цвят за по-голямата част от своите затворници.

Пристъпих по-наблизо и непоносима воня удари носа ми. До краката на затворника имаше засъхнала купчинка изпражнения. Няколко локвички урина блестяха на пода. Стените зад леглото бяха изцапани с кафяво.

Той ни видя, ухили се, изкиска се и започна да мастурбира.

— Почистете това! — разпореди се Суиг.

— Чистим — спокойно отговори полинезиецът. — Два пъти дневно. Но той се опитва да се докаже. — Той вдигна към Ливъррайт пръсти, образуващи знак на победата, и се засмя. — Продължавай, братко!

Движещата се ръка на Ливъррайт спря. После той отново се изкиска и продължи да търка члена си.

— Клати го, но гледай да не го откъснеш, братко! — каза санитарят.

— Затвори вратата! — заповяда Суиг. — И почисти веднага!

Полинезиецът затвори вратата, като сви рамене.

— Тези момчета мислят, че знаят какво е да си луд, но преиграват. Гледали са твърде много филми. — Обърна се и понечи да се отдалечи.

Майлоу го спря:

— Кога за последен път си виждал Джордж Орсън?

— Него ли? — попита санитарят. — Не съм го виждал отдавна.

— А тази нощ?

— Не. И защо трябва да съм го виждал? Той от месеци не работи тук.

— За кого говорите? — попита Суиг.

— Идвал ли е тук, откакто е напуснал? — попита Майлоу полинезиеца.

— Хммм! — отговори той. — Не мисля.

— Какъв човек беше? — попита Майлоу.

— Ами човек! — Санитарят удостои Суиг с усмивка. — Обичаше да плямпа, но все пак почистваше лайната. — Той се измъкна.

— Кой е Джордж Орсън? — попита Суиг.

— Един от бившите ви работници — отговори Майлоу. — Наблюдаваше лицето на Суиг.

— Не мога да познавам всички! Защо питате за него?

— Познавал е мистър Пийк — отговори Майлоу. — В добрите стари времена.

Суиг имаше много въпроси, но Майлоу не му обърна внимание. Ние слязохме с асансьора от петия етаж в сутерена и разгледахме

внимателно кухнята, пералното помещение и складовете. Навсякъде миришеше на леко развалени продукти. Наоколо сновяха санитарии и пазачи. В претърсването им помагача облечени в оранжеви гащеризони портиери. Готвачи в бели облекла ни гледаха, докато минавахме край тях. Поставки с ножове бяха изложени пред погледите на всички. Представих си как Пийк минава оттук и мисли кой да си избере. Като в добрите стари времена.

Майлоу откри четири външни врати и ги провери една по една. Заклучени.

— Кой друг има ключове, освен болничният персонал? — попита той Суиг.

— Никой.

— Никой от тези хора? — Той посочи двама портиери.

— Нито те, нито някой друг, който не е ангажиран в обслужването на пациентите. И за да отговоря на следващия ви въпрос, останалият персонал влиза през предния вход като всички останали. Проверяват се документите им за самоличност.

— Дори и познатите лица ли се проверяват? — попита Майлоу.

— Такава е системата ни.

— Болничният персонал отнася ли ключовете в домовете си?

Суиг не отговори.

— Отнасят ли ги? — настоя Майлоу.

— Да, вземат ги със себе си вкъщи. Проверяването на купища ключове всеки ден би породило затруднения. Както ви казах, сменяме патроните. Дори при отсъствието на по-специален проблем, ние ги ремонтираме всяка година.

— Всяка година... — повтори Майлоу.

Знаех какво си мислеше: Джордж Орсън бе напуснал преди няколко месеца.

— И по кое време става това?

— Ще трябва да проверя — отговори Суиг. — Всъщност накъде биете?

Майлоу тръгна пред него.

— Да проверим товарната платформа.

Приблизително двадесет метра дълго, празно циментово пространство, оградено с шест врати от ръждясала стомана.

Майлоу попита един портиер:

— Как ги отваряте?

Портиерът посочи кутията на електрическото табло в задната част на помещението.

— Има ли и външен бутон?

— Да.

Майлоу отвори кутията на таблото и натисна един бутон. Втората врата отляво се вдигна нагоре и ние отидохме до края на платформата. Метър и половина — два над земята. Пространство за едновременно разтоварване на три или четири големи тежкотоварни камиона. Майлоу скочи долу. Пет стъпки го отведоха в мрака и той изчезна, но можех да го чуя как крачи наоколо. След мината се изкатери горе.

— Пътят, по който се правят доставките — обърна се той към Суиг. — Накъде води?

— Има допълнителен вход. На същото място, където пристигат автобусите от затвора.

— Мислех, че само тези автобуси минават оттам.

— Имах предвид хората. Само автобусите минават по този път.

— Значи движението навътре и навън е голямо.

— Всичко е по разписание и е предварително одобрено. Всеки шофьор е предварително известен и от него се изисква да покаже личната си карта при поискване. Пътят е разделен на отделни секции, като на всеки двадесет и пет метра има врати. Електронните карти за отключването им се сменят на всеки тридесет дни.

— Електронни карти за отключване! — повтори Майлоу. — Значи, ако покажат личната си карта, сами могат да отворят вратите.

— Има едно голямо „ако“ — отговори Суиг. — Вижте какво, ние не сме тук, за да критикуваме системата ни, а за да намерим Пийк. Бих ви предложил да обърнете повече внимание на...

— А онези санитарии? — продължи Майлоу. — Те могат ли да използват пътя за достъп до сградата?

— Абсолютно не. Защо продължавате да се занимавате с този въпрос? И какво общо има онзи Орсън с всичко това?

Викове откъм запад ни накараха да обърнем глави. Няколко светулки започнаха да стават по-големи.

Приближаваха претърсвачите. Майлоу отново слезе от платформата и аз го последвах. Суиг се поколеба дали да скочи след

нас, но остана на мястото си. Когато заставах до Майлоу, можах да забележа някакви фигури зад лъчите на фенерчетата. Двама мъже, които бягаха.

Единият беше Барт Куан, а другият — униформен пазач.

Суиг внезапно се намери до нас, като дишаше тежко.

— Какво става, Куан?

— Намерихме отвор — отговори Куан. — В западната част. Телената мрежа е била срязана.

Половин миля пеша до отвора. Той беше висок колкото човешки бой, беше акуратно изрязан и отрязъкът бе върнат на мястото му, като телта беше отново прецизно усукана. Човек трябваше да има зорко око, за да може да я забележи в мрака. Майлоу попита:

— Кой я откри?

Униформеният до Куан вдигна ръка. Млад, слаб, смугъл.

Майлоу се втренчи в значката му:

— Какво ви отведе там, полицаи Далфън?

— Оглеждах западния периметър.

— Открихте ли нещо друго?

— Засега не.

Майлоу взе фенерчето на Далфън и го насочи над оградата.

— Какво има от другата страна?

— Черен път — отговори Суиг.

— Накъде води?

— Към подножието на хълмовете.

Майлоу разви усуканите краища на срязаната тел, свали изрязаното парче, наведе се и мина оттатък.

— Следи от гуми — каза той. — Има ли врати или пазачи на тази страна?

— Това не е болнична територия — отговори Суиг. — Тук някъде трябва да има гранична черта.

— Какво има в подножието?

— Нищо. Там е работата. Няма нищо в радиус от три или четири мили. Окръгът прочиства дърветата и храстите всяка година, за да не могат да се използват като укритие. Всеки, който се появи там, може да бъде видян от хеликоптер.

— Е, дойдохме си на думата — каза Майлоу.

Когато хеликоптерите започнаха да кръжат, пристигнаха девет коли с хората на шерифа и екипа за оглед на местопрестъплението. Като видя кафяво-зелените униформи на шерифските хора, Суиг още повече се напрегна, но не каза нищо; беше се уединил в един ъгъл и от време на време промърморваше нещо по безжичния си телефон.

Последни пристигнаха двама детективи в цивилни дрехи. Съдебният лекар току-що бе приключил с огледа на тялото на Долард и бе претърсил джобовете му. Празни. Майлоу отиде да поговори с лекаря. Парчето мукава беше извадено от асансьора и поставено в найлонова торбичка. Когато криминалистите го отнесоха, Суиг каза:

— Прилича на парче от пантоф.

— Какъв пантоф? — попита единият от детективите, тридесетина годишен мъж със светли коси на име Рон Банкс.

Майлоу му обясни.

Партньорът на Банкс каза:

— Значи ни остава да намерим Пепеляшка.

Беше възпълничък мъж на име Хектор дела Торе, по-възрастен от Банкс, с щръкнали мустаци. Банкс остана сериозен, но Дела Торе се засмя. Без да бъде особено респектиран от обстановката, той поздрави Майлоу, като му напомни, че вече са се срещали.

— На едно парти при Мъсоу и Франк — след като приключихме случая с Лайза Рамзи. Моят побратим тук е добър приятел с детектива, който го приключи.

— С Питра Конор ли? — попита Майлоу.

— Точно тя.

Банкс изглеждаше смутен.

— Сигурен съм, че това въобще не го интересува, Хектор! — После се обърна към Майлоу: — Може би е слязъл долу с оня асансьор.

— Не е разрешено да се използва от пациенти — каза Майлоу. — Значи няма основание там да има пантоф. Освен това връзката с ключове на Долард липсва, което значи, че Пийк я е задигнал. Останалите санитарии са били на събрание, тъй че Пийк лесно би могъл да слезе в сутерена, да намери изхода и да изхвърчи през него. От друга страна обаче, може би това парче просто се е било залепило за нечия подметка.

— В асансьора има ли кръв? — попита Банкс.

— Нито капка, единствената кръв е онази, която току-що видяхте в стаята.

— Чистичко, за прерязване на гърло.

— Съдебният лекар казва, че гърлото не е прерязано изцяло. Пийк само е рязнал сънната артерия, не я е прерязал, така е по-хитро, отколкото да предизвикаш фонтан. Това срязване не е било фатално. Ако някой беше оказал своевременно помощ на Долард, той е щял да оцелее. Вероятно е изпаднал в шок, припаднал е и е останал да лежи, докато кръвта му е изтичала. Няма пръски — по-голямата част от кръвта се е събрала под него.

— Кръвоизлив при ниско налягане — каза Банкс.

— Само едно рязване — обади се Дела Торе. — Това се казва малшанс.

— Пийк не беше особено мускулест — вметна Майлоу.

— Достатъчно, за да изиграе мръсния си номер — отговори Дела Торе. — И все пак кой е срязал оградата? Пийк имал ли е инструменти за това?

— Добър въпрос — каза Майлоу. — Долард навярно е носил острието, с което са му прерязали гърлото. Може би един от онези швейцарски ножове с различни приспособления. Въпреки че няма начин Пийк да е знаел за него, освен ако Долард наистина е бил достатъчно тъп да му го покаже. Алтернативата е очевидна. Съучастник.

Банкс каза:

— Значи бягството е било добре обмислено. Но нали казахте, че човекът е луд?

— Дори и лудите си имат другарчета — отговори Майлоу.

— Тук сте прав — съгласи се Дела Торе. — Само идете на следващото заседание на градския съвет!

— Имате ли някаква представа кой би могъл да бъде този човек? — попита Банкс.

Майлоу погледна Суиг.

— Моля ви да отидете в кабинета си и да изчакате там, сър.

— Оставете тази работа! — отговори Суиг. — Като директор на това заведение аз имам юрисдикцията върху него и трябва да знам какво става.

— Ще узнаете — отвърна Майлоу. — Веднага щом научим нещо, вие ще сте първият, който ще разбере, обаче междувременно...

— Междувременно аз трябва да...

Протестът на Суиг беше рязко прекъснат от звука на пейджър. Той и тримата детективи плъзнаха ръце към коланите си.

Банкс каза „Моят е!“ и прочете написаното. Извади клетъчен телефон, представи се, изслуша казаното и попита: „Кога? Къде?“, направи знак на Дела Торе и той му подаде бележник. Като притисна с рамо телефона до ухото си, детективът си записа нещо.

Останалите го гледахме как кима. Безстрастно. Като изключи телефона, той се обърна към нас:

— След като ни се обадохте, аз наредих в бюрото да си отворят очите за някакви психопрестъпления в околността. Не е точно в околността, но престъплението е съвсем психо: намерена е жена на магистрала И-5, близо до Валенсия.

— Погледна бележките си. — Бяла, между двадесет и пет и тридесет и пет годишна, с множество прободни рани по горната част на тялото и лицето, истинска касапница. Съдебният лекар казва, че убийството е станало през последните два часа, следователно би могло да е извършено от вашия човек, при положение че разполага с превозно средство. Има следи от гуми, значи е разполагал. Жената не е била просто захвърлена там, защото има много кръв — почти сигурно е, че е била убита на онова място.

— Къде са раните по лицето? — поинтересува се Майлоу.

— По устните, носа, очите — нашият човек на местопрестъплението казва, че наистина е било жестоко. Това също отговаря, нали?

— Очите — каза Майлоу.

— Господи! — възкликна Суиг.

— В северната част на Пета ли е била открита? — попитах аз.

— Да — отговори Банкс.

Всички се втренчиха в мен.

— По пътя към Трийдуей! — казах аз. — Той се връща у дома.

34.

Последната порция новини съсипа Суиг. Той изглеждаше смален, съкрушен, един млад човек, заел се с работата на възрастен мъж.

Майлоу не му обръщаше внимание, той беше зает с телефона. Поговори с пътните патрули, информира шерифите на съседните на Трийдуей градове, предупреди „Бънкър Протекшън“. Частната фирма, изглежда, му създаде проблеми, защото, когато приключи разговора си с тях, толкова силно тресна слушалката, та помислих, че ще я счупи.

— Добре, да видим какво ще излезе! — каза той на Банкс и Дела Торе. После се обърна към Суиг: — Дайте ни личното досие на Джордж Орсън.

— То е долу, в архива.

— Тогава отиваме там.

Архивът се помещаваше зад една от вратите без табелки, в съседство с кабинета на Суиг. Тясна стая, претъпкана с черни кантонерки. Папката се намираще точно там, където трябваше да бъде. Майлоу я прегледа, докато хората на шерифа надничаха през рамото му.

Снимката липсваше, но статистическите данни на Джордж Орсън абсолютно съвпадаха с данните на Дерик Криминс: висок метър и седемдесет, на тридесет и шест години. В графата за адреса беше посочена пощенска кутия в Пико край Барингтън. Нямаше телефонен номер.

— Какво друго е извършил този тип? — попита Банкс.

— Поредица от измами и вероятно е убил баща си, втората си майка и брат си.

— Не мога да повярвам! Щом сме го назначили на работа, препоръките му трябва да са били наред. Пръстовите му отпечатыци трябва да са били взети...

— Доколкото ми е известно, той няма криминално досие, тъй че отпечатъците му не значат кой знае какво — отговори Майлоу, като взе досието и започна да разгръща страниците. — Тук пише, че е изкарал курсове за психиатричен санитар в колежа „Ориндж Коуст“... Но не става ясно дали някой се е погрижил да провери дали това е вярно. — Към Суиг: — Някъде регистрирано ли е, че при напускането е върнал ключовете си?

— Досието му е в ред. Това означава, че ги е върнал. Всяка нередност...

— ... се открива от системата. Знаем. Разбира се, дори и да ги е върнал, като знаем, че всеки ден ги е отнасял в дома си, той е имал хиляди възможности да си извади дубликати.

— Върху всеки ключ е гравирано „Дублирането е забранено!“.

— Божичко! — възкликна иронично Дела Торе. — Колко страшно звучи.

Суиг се облегна на най-близкия шкаф с досиета.

— Не сме имали основание да се тревожим и за това. Рискът за нас не е да не би някой да влезе вътре, а тъкмо обратното. Всъщност защо не го потърсите, вместо да ми опявате тук? Пък и за какво му е да се връща?

— Ами сигурно заради обстановката — отговори Майлоу.

— Или заради новата климатична инсталация. — Погледна нагоре към малката решетка в центъра на тавана. — Какво ще кажете за вентилационните тръби? Достатъчно широки ли са, за да се промъкне някой?

— Не, не, не! — отговори Суиг с внезапна убеденост. — Категорично не. Ние решихме, че при инсталацията ще използваме тесни тръби — шест инча в диаметър. Това ни създаде технически проблеми, ето защо работите се проточиха толкова много... — Той спря. — Пийк е единствената ми грижа. Ще продължаваме ли да го търсим?

— Някакво основание да спираме? — попита Майлоу.

— Ако е убил онази жена на магистралата, сега е на мили оттук.

— А ако не е?

— Много добре... точно така... трябва да отидете да проверите...

— Разбира се! — отговори Майлоу. — А вие си вършете вашата работа.

Извън главната сграда светлините на фенерчетата продължаваха да танцуват, пресичани от време на време от насочените надолу прожектори на кръжащите хеликоптери. Майлоу извика на един пазач да ни изведе оттам.

Той, аз и детективите на шерифа отново се събрахме на паркинга до колата без опознавателни знаци. Там бяха бялата линейка на съдебния лекар, както и колите на отряда и един граховозелен седан, с който навярно бяха дошли Банкс и Дела Торе.

Банкс каза:

— И така, каква е вашата хипотеза? Този Орсън или каквото там е истинското му име се е промъкнал по някакъв начин и е освободил Пийк, така ли? Какъв е мотивът му?

Майлоу протегна ръка към мен.

— Не е ясно — казах аз. — Може би нещо, свързано с първото престъпление на Пийк. Криминс и Пийк са имали връзка в миналото. Възможно е, даже е твърде вероятно Криминс по някакъв начин да е бил замесен. Или като направо е подтикнал Пийк да убие семейство Ардъло, или като е направил нещо по-изтънчено.

Описах им дългогодишния конфликт между семействата Криминс и Ардъло.

— Парите! — каза Дела Торе.

— Те са само едната част, но има и нещо друго. В корена на всичко лежат властта и чувството за превъзходство — предпоставки за всяко престъпление. Орсън, тоест Дерик Криминс, се мисли за артист. Струва ми се, че той гледа на масовите убийства като на свое основно творческо постижение. Работил е върху нещо, наречено „Кървава разходка“. Поне трима души, свързани с филма, са мъртви — съвсем възможно е да има и други. Мисля, че Криминс е запазил роля за Пийк, но не мога да кажа каква. Сега е решил, че е дошло времето да пусне Пийк на сцената.

— Това е лудост! — възкликна Дела Торе.

Банкс погледна назад към двора.

— Забавна история, а, Хектор? — После се обърна към мен:

— Значи Криминс също е луд? И тук са назначили на работа един психопат?

— Криминс е класически психопат — обясних аз. — С разума си, но зъл. Понякога психопатите изживяват емоционален срыв, но невинаги. По принцип Криминс е неудачник — не може да свърти пари у себе си, не може да остане верен докрай на каквото и да е, принуден е да приема работа, която мисли, че е под достойнството му. На известно равнище това го вбесява. Той излива гнева си върху другите. Но напълно осъзнава какво прави — достатъчно е внимателен да сменя своята идентичност, адресите си, да върти далавера след далавера. Всичко това говори за неговата рационалност.

— Рационалност! — каза Дела Торе. — С изключение на това, че обича да убива хора. — Той приглади настрани мустаците си, като разкри долната част на лицето си. Освободени от космите, устните му се нацупиха. — Добре, а сега Пийк. Вие казвате, че той е умствено изостанал изверг, който се е превърнал тук едва ли не във вегетиращо същество поради предозиране на медикаментите му. Но за да окаже съдействие при бягството си, значи в главата му е имало значително повече разум, отколкото в една спаружена салата. Мислите ли, че само се е преструвал на луд?

— Хората от петия етаж през цялото време го правят — каза Майлоу.

— И рядко успяват! — вметнах аз. — Но Пийк е шизофреник по рождение. За него това не е въпрос на „дали-или“, а на степента на психозата му. В оптималния случай вероятно торазинът е успял да му даде някакво просветление. Да проясни мислите му достатъчно, за да може да помогне при бягството. Но Криминс също е изиграл своята роля. Той е бил многозначителна фигура в живота на Пийк. Кой знае какви фантазии са се породили у Пийк, след като Криминс се е появил в отделението!

— Доброто старо време! — каза Майлоу. — Като възстановяването на някакъв прокълнат съюз! И щом е започнал работа тук, Криминс веднага е разбрал какъв въздух под налягане е цялата система. Голям майтап! Разполагал е с ключовете за всяка врата в продължение на седмици. Знаем, че е работил извънредно в отделението на Пийк. Което значи, че е можел да си сложи табелката и да влиза навсякъде, където си пожелае, без да породи каквито и да е съмнения. — Поклати глава. — На Пийк това сигурно му се е сторило като *спасение*.

— Криминс е доминирал преди над него и е знаел, че Пийк е пасивен — казах аз. — Пъха му ножа в ръката. Никой не си прави труда да провери стаята на Пийк за оръжие, защото той е инертен от шестнадесет години. Криминс убеждава Пийк, че времето е дошло — Пийк издебва Долард, прерязва му гърлото и напуска със служебния асансьор. Долард е бил идеална мишена — не е спазвал правилата. Ако е бил замесен в някаква история с наркотици заедно с Криминс, това би било още едно основание да го убие. Вие попитахте Суиг дали Долард е имал достъп до стаята с медикаментите, значи сте си помислили същото. Или Криминс може да го е издебнал и сам да му е прерязал гърлото. Появил се е в отделението по време на събранието на персонала, като е знаел, че там е само Долард.

— Каква е тази история с наркотиците? — попита Банкс.

Майлоу обясни теорията ни, разказа за колите в алеята, които бяха подлудили Мари Синклер.

— Какво по-добро от съдружник, който има достъп до медикаменти? Долард е вътрешният човек, Криминс работи на улицата. Ето защо Долард стана толкова враждебен, когато се върнахме тук. Глупакът се изплаши, че неговият малък страничен бизнес ще изгърми. Той разкрива страховете си пред Криминс, убеждава го, че на това трябва да се сложи край, и подписва собствената си смъртна присъда. Криминс има дългогодишен опит да прикрива следите си и затова вярва, че смъртта на Долард ще остане неразкрита.

— Тази история — каза Банкс — е... доста колоритна.

— След като нямам достатъчно факти, мога да украсявам теорията си — призна Майлоу.

— Каквито и да са подробностите — намесих се аз, — най-доброто предположение е, че Криминс е успял да свали Пийк долу с асансьора. Мисля, че тази нощ той е проникнал на територията на болницата през онази пролука в оградата, минал е през задния двор, може би се е скрил в някоя от пристройките. Доста лесно е, никой не ги използва. Да се промъкне през подножието на хълма също не е било трудно. Криминс е свикнал да кара кросови мотоциклети. Може да е използвал такъв мотор или някакво превозно средство, предназначено за пресечен терен.

— А каква е ролята на вашата жертва във всичко това? — попита Банкс. — Онази Арджънт?

Майлоу каза:

— Може случайно да е разкрила аферата с наркотиците. Или да е научила от Пийк нещо, което не би трябвало да знае.

— Или е била част от аферата с наркотиците.

Мълчание.

— А Пийк — попита Дела Торе — защо е започнал да се прави на пророк?

— Защото е психично болен — отговорих аз. — Криминс е направил грешката да разкрие плановете си пред Пийк, като си е въобразявал, че той ще си държи устата затворена. Не забравяйте, че Пийк е мълчал като мумия за убийството на семейство Ардъло в продължение на шестнадесет години. Но в последно време нещо, вероятно вниманието, което Клеър му е обръщала, го е накарало да си отвори устата. Започнал е да говори повече. Започнал е да гледа на себе си като на жертва — на мъченик. Когато споменах името Ардъло, той зае позата на разпнат. Това би могло да го превърне в заплаха за Криминс. Може би ролята, определена за него от Криминс, е ролята на жертва.

— Не и ако той е нарязал онази жена на магистрала И-5.

— Не е задължително — отговорих аз. — В този случай извергът и жертвата не се изключват взаимно.

Банкс прокара ръце по реверите на сакото си и погледна нагоре към хеликоптерите. Търсенето се бе прехвърлило на запад.

— Още нещо — каза Майлоу. — Оградата не е била срязана тази нощ. По краищата на телта има следи от окисляване.

— Било е добре отрепетирано — заключих аз. — Както във всяка друга постановка. Криминс гледа на живота именно по този начин — като на едно голямо шоу. Можел е да дойде по всяко време, за да подготви сцената.

— Какъв майтап! — каза Банкс. — Такова място и те да си носят ключовете по домовете!

— Работата не е в това — каза Дела Торе. Той се обърна към Майлоу: — Виждали ли сте добре охраняван затвор, който да не е пълен с дрога и оръжие? Друг, освен този на тъща ми?

— Не може да се спре нечовешкото у човека — заяви Банкс.

— Значи Криминс и Пийк сега са на път към родния си град? Но защо?

— Единствената причина, за която се сещам, е още една театрална сцена. За елемент от сценария. Онова, което не разбирам, е защо Криминс е захвърлил онази жена край магистралата. Сякаш се опитва да насочи вниманието към Трийдуей. Може би е започнал да допуска грешки. Или пък бъркам изцяло — бягството е дело само на един човек и Пийк е изпързлял всички ни. Може би той е едно пресметливо чудовище, което жадува за кръв и е готово да я получи по всеки възможен начин.

Банкс погледна в бележките си.

— Казвате, че историята с Ардъло би могла да бъде финансово отмъщение. Тогава защо са били убити и децата?

— Ти унищожаваш семейството ми, аз пък унищожavam твоето. Примитивна, но фалшива справедливост. Дерик може да го е планирал, но когато е бил на двадесет години, да са му липсвали волята и смелостта сам да осъществи касапницата. След това в картинката се намесва Пийк и всичко си идва на мястото — селският луд, който живее точно в ранчото на Ардъло. Дерик и Клиф започват да се занимават с Пийк, започват да му набавят порнографски списания, наркотици, пиене, лепило и бои. Психопатите не могат да погледнат на себе си отстрани, но те прекрасно долавят патологията на другия, тъй че Дерик навярно е успял да съзре семената на насилието у Пийк и е решил да се възползва от тях. Пък и положението не е криело никакъв риск за него: ако Пийк направи нещо, кой би могъл да знае, че братята са го подтикнали към това? Дори да се разприказва, кой би му повярвал? Но той си свършил работата и това се превърнало в големия удар: Карсън Криминс успял да продаде земите си; семейството забогатяло и се преместило във Флорида, където момчетата станали плейбои за известно време. Това ги е стимулирало. Ето защо Пийк е много важен за Криминс.

— Тогава Криминс не се е притеснявал, че Пийк може да се разприказва — вметна Майлоу, — но положението сега е различно. Някой надушва нещо.

— Клеър може и да е била замесена в аферата с наркотиците — казах аз, — но докато не разполагаме с доказателство за това, аз мога да се обзаложа, че е умряла, защото е научила от Пийк, че той не е

действал сам. И тя му е повярвала. Повярвала е в него. Защото онова, към което се е стремяла, е било да намери нещо, което да изкупи вечния грях на брат ѝ. Символично.

— Символично! — повтори Дела Торе. — Но ако е подозирала Криминс, тогава какво е правила в неговия корвет?

— Може да се е забъркала с Криминс, преди Пийк да започне да говори. Дерик се е държал като млад и напорист човек от света на киното, борец се независим автор на филми, който се опитва да проникне в дълбочините на лудостта, или някаква подобна глупост. Той нарича компанията си „Тин Лайн“^[1] — сякаш се движи по границата между здравия разум и безумието. Може да я е помолил да му стане технически консултант. Човекът е измамник; мога да си представя как се е уловила на въдицата му.

— Нещо друго — допълни Майлоу. — Ако Пийк се е разбърлил пред Клеър, той ѝ е казал за Дерик Криминс. А човекът, когото тя е познавала, е Джордж Орсън.

Тези думи накараха сърцето ми да спре.

— Имаш право. Клеър сигурно е разказала всичко на Криминс. Дала му е точно тази информация, която е подписала смъртната ѝ присъда.

— Избодени очи — каза Майлоу. — Също както на децата на Ардъло. Вижда само той. Никой друг. — Той разтърка лицето си. — Или просто обича да избожда очите на другите.

— Сатана, истински сатана — каза Банкс с мек, тих глас. — И ние нямаме представа къде да го открием!

Небесният танц на хеликоптерите се беше преместил на запад, сега лъчите от прожекторите им осветяваха подножието на хълмовете и всичко, което лежеше зад тях.

— Чиста загуба на гориво! — каза Дела Торе. — Той трябва да е на шосето.

[1] Тънка нишка. — Б.пр. ↑

35.

Майлоу и хората на шерифа проведоха още няколко разговора по клетъчния телефон. Ако бяха облечени в по-хубави костюми, щяха да изглеждат като брокери на работното си място. Крайният резултат продължаваше да бъде нулев — от Пийк нямаше и следа.

Майлоу погледна часовника си.

— Десет и петдесет. Ако репортерите имаха скенер, новините им щяха да са готови след десет минути.

— Това би могло да помогне — обади се Банкс. — Някой може да го е видял.

— Съмнявам се, че Криминс се е появил на открито — каза аз. — Ако въобще Пийк е с Криминс.

Майлоу каза:

— Пътният патрул съобщи, че жертвата от магистралата е била транспортирана. Мисля да отскоча до моргата.

— Много добре — отговори Банкс. — Да си разменим телефонните номера и да поддържаме връзка.

— Добре! — отговори Майлоу. — Поздрави на Питра.

— Разбира се — каза Банкс, като се зачерви. — Когато я видя.

Преди Майлоу бе профучал през евкалиптовата горичка. Сега караше колата с двадесет мили в час, като бе включил на дълги светлини и се оглеждаше на всички страни.

— Глупаво! — каза той. — Няма начин да са тук някъде, но не мога да се въздържа да не се оглеждам. На това как му викаете, натрапчива непреодолима ритуалност?

— Силата на навика.

Майлоу се засмя.

— Ти можеш да намериш някакъв евфемизъм за всичко.

— Добре де. Тогава кучешка трансформация. Професията те е превърнала в хрътка.

- Ами, кучетата имат по-добър нюх. Добре, ще те оставя тук.
— Не си го помисляй! — казах аз. — Идвам с теб.
— Защо?
— По силата на навика.

Тялото лежеше покрито на носилка на колела в центъра на стаята. Нощният пазач на име Личтър беше шкембест и сивокос мъж с неуместен загар на кожата. Един детектив от пътните патрули на име Уитуърт беше попълнил документите.

— Току-що си отиде — каза Личтър.

Бронзовият цвят на лицето му придаваше вид на актьор, който играе ролята на служител от моргата. Или просто на мен навсякъде ми се привиждаше Холивуд?

— Къде отиде? — попита Майлоу.

— Върна се на местопрестъплението. — Личтър постави ръцете си в ъгъла на носилката и нежно огледа чаршафа. — Тъкмо се канех да й намеря шкаф.

Майлоу прочете доклада от местопрестъплението.

— Огнестрелна рана в тила?

— Ако пише така...

Майлоу отметна чаршафа и разкри лицето. Или онова, което бе останало от него. Дълбоки прорези се кръстосваха по плътта, разделяха кожата, откриваха кости, мускули и жили. Онова, което са били очите, представляваше две огромни малини. Косата, гъста и светлокафява там, където кръвта не беше засъхнала, се разстиляше като ветрило върху стоманената маса. Деликатна шия. Изпръскана с кръв, но неувредена; само лицето беше обезобразено. Очите... порезните рани образуваха пурпурночервена мрежа, подобна на скара, нажежена до крайна степен. Видях лунички между съсирената кръв и стомахът ми се разбунтува.

— О, господи! — каза Личтър с тъжен вид. — Още не бях я поглеждал!

— На вас прилича ли ви на рана от огнестрелно оръжие?

Личтър бързо се отправи към едно бюро в ъгъла, разрови купчинка книжа, измъкна някакви сгънати листове и ги прегледа.

— Ето и тук е същото... единствена рана на тила, куршумът все още не е изваден. — Като си сложи ръкавици, той се върна при носилката, внимателно завъртя главата, наведе се и се загледа. — А, виждам...

Отчетлив рубиненочервен отвор в тила. Черна засъхнала кръв покриваше краищата му, а нежният врат беше покрит с черни точки.

— Сякаш е гравирана — каза той. — Аз съм само един обикновен санитар, но това означава, че е стреляно съвсем отблизо, нали? — Той пусна внимателно главата. Друг тъжен поглед. — Може би първо е била застреляна, а после е използван нож. Или по-скоро брадвичка или мачете — с дебело острие, нали? Но по-добре да не говоря много. Само съдебните лекари могат да изкажат мнение.

— Кой е съдебният лекар тази вечер?

— Доктор Пейтъл. Трябваше да излезе и сигурно скоро ще се върне с някаква оригинална мъдрост.

Той започна да покрива лицето, но Майлоу задържа чаршафа.

— Първо застреляна, после накълцана. Точно до магистралата.

— Не ме цитирайте за нищо! — каза Личтър. — На мен не ми е позволено да разсъждавам.

— Предположението ви е добро. Сега ни остава да разберем коя е тя.

— О, ние знаем! — отговори Личтър. — Те веднага взеха отпечатъци от пръстите. Беше лесно, защото пръстите не са пострадали. Детектив Уитуърт каза, че веднага я е открил в картотеката с отпечатъци, почакайте! — Той се върна при бюрото и отново започна да рови между книгата.

— Имала е досие — наркотици, струва ми се... Да, ето го. Хеди Лин Хоупт, бяла, двадесет и шест годишна... арестувана преди две години за ПК 11351.5 — това значи за притежаване на кокаин за собствена употреба или за продаване, нали така? Знам го наизуст, защото тук идват много такива. Ето го и адреса ѝ.

Майлоу на две крачки взе разстоянието, което ги делеше, и издърпа книгата от ръцете му.

— Хеди Хоупт — казах аз, като се наведох, за да погледна лицето.

Приблжих се само на няколко сантиметра от разрушената плът. Усетих сладникавия дъх на кръвта, сярата от изпуснатите газове и...

някакъв едва доловим аромат на цветя — парфюм.

Кожата — с онзи специфичен зеленикаво-сивкав оттенък там, където не беше покрита със засъхнала кръв.

По-голямата част от главата се беше превърнала в нещо невъобразимо, устата сякаш бе целуната от върколак, юрната устна бе разцепена диагонално. И все пак цялостната структура ми напомняше нещо. В нея имаше нещо познато... луничките по носа и по челото. Ухото, което бе раздробено на малки парченца, една пепелносива морска раковина.

Отметнах чаршафа. Блуза на квадратчета. Сини джинси. Дори и в смъртта тялото беше съхранило своите елегантни, стегнати форми. От джобчето на блузката се подаваше нещо. Крайчец на бял ластик. За пристягане на конска опашка.

— Мисля, че знам коя е тя!

Майлоу се обърна към мен.

Аз казах:

— Хеди Хоупт, Хейди Оут. Възрастта съвпада, косата има същия цвят, ръстът отговаря — погледни дясната скула, същото силно очертание. Това е тя.

Лицето на Майлоу се озова до моето, като излъчваше миризма на пот и пури.

— О, боже! — каза той. — Друг член на снимачния екип?

— Помниш ли какво ни крещеше големият Чет? — отговорих аз. — Когато заедно пресичахме двора? „Cherchez la femme!“ — търсете жената. Може би се е опитвал да ни каже нещо. Може би трябва да се вслушваме в думите на лудите.

36.

Майлоу искаше да прегледа тялото по-внимателно и да проучи подробно документите. Като реших, че няма да му бъде в помощ и при двете, аз излязох, купих си едно вряло, горчиво като отрова, кафе от автомата и го изпих в чакалнята срещу залата за аутопсии. Кафето не помогна особено много на стомаха ми, но смразяващият студ, обхванал краката ми, започна да се разсейва.

Седях там и си мислех за Хейди, екзекутирана и обезобразена край магистралата И-5.

Всеки, свързан с Пийк и Криминс, биваше захвърлен като боклук. Това вонеше на особена жестокост.

Чудовища.

Не, те бяха човеци, зад тези названия винаги се криеха хора.

Представих си ги двамата, свързани чрез нещо, което наистина не можех да разбера, нещо дебнещо, безмилостно, разсичащо, стрелящо.

Продукцията на Криминс, най-страшният вид документалистика. И в името на какво? Колко ли други жертви лежаха заровени край града?

Отсечени, забързани стъпки ме накараха да вдигна поглед. Един безупречно облечен индианец на около четиридесет години мина безмълвно край мен и влезе в залата за аутопсии. Доктор Пейтъл, предположих аз. Намерих един телефонен автомат и се обадох на Робин, но ми отговори телефонният секретар. Тя бе заспала. Добре. Продиктувах на машината, че ще се върна след няколко часа, да не се безпокои. Допих кафето си. Беше поизстинало, но все още имаше вкус на препечен картон, накиснат в сок от цикория.

Хейди. Досие за наркотици. Това ме отведе в свършено нова посока.

Сега погледнах на света през свършено нови очила... Вратата се отвори и отвътре излезе Майлоу, като бършеше потта от челото си и

размахваше лист хартия, изпълнен с неговия нечетлив, забързан почерк.

— Домашният адрес на Хейди — каза той. — Да вървим.

Двамата се отправихме към асансьора.

— Къде живее? — попитах аз.

— В Западен Холивуд, блок хиляда и триста в „Ориндж Гроув“.

— Недалеч от Плъмър Парк, където се срещнахме с нея.

— Недалеч от проклетия ми дом. — Той няколко пъти натисна бутона на асансьора. — Идвай, идвай, идвай!

— Кой се занимава със случая? — попитах аз. — Шерифът или пътният патрул?

— Патрулът да върви да се обеси! — отговори Майлоу. — Намерих Уитуърт на местопрестъплението. Каза, че се чувства в правото си да обискира дома ѝ. Все още е там и иска да е сигурен, че са събрали всички веществени доказателства от пътя, преди трафикът да се възобнови.

— Значи са я застреляли и обезобразили точно на пътя?

— На една отбивка от магистралата. Широка отбивка. Достатъчно отдалечена и достатъчно тъмна, за да не се вижда какво става.

— Криминс трябва да е познавал пътя много добре — казах аз. — След като е израснал в Трийдуей. И все пак е рисковано, точно там, на открито.

— Значи са се отпуснали — може и да са станали невнимателни, както каза. Касапницата на Пийк не е била добре премислена. Той е оставил великолепни отпечатьци. Може би Криминс също започва да полудява.

— Не знам. Криминс е стратег. Бягството подсказва, че все още е добре организиран.

Той сви рамене.

— Какво бих могъл да ти кажа?

Асансьорът пристигна и Майлоу се вмъкна вътре.

— Съдебният лекар до пълни ли нещо? — попитах го аз.

— Куршумът е още вътре, той ще го извади. Готов ли си да те оставя тук?

— Дума да не става! — казах аз.

— Изглеждаш изцеден.

— И ти не си свеж като морковче.

Засмя се кратко, сухо, колебливо.

— Искаш ли дъвка?

— Откога носиш у себе си?

— Не нося. Оня от моргата, Личтър, ми даде едно пакетче. Казва, че е започнал да дава на всяко ченге, което идва там. Казва също, че догодина ще се пенсионира, и то с прекрасно настроение и свеж дъх.

Извън моргата въздухът беше топъл, гъст, изпълнен с мирис на бензин. Дори и в този час шумът от магистралата не беше стихнал. Линейки влизаха и излизаха от Окръжната болница. По улицата крачеха несретници и хора с празни погледи редом с няколко граждани в бели дрехи, които не изглеждаха кой знае колко по-добре. Върху надлеза над главите ни бръмчаха коли. На няколко мили северно от нас обаче междушатският път беше достатъчно спокоен, за да послужи за сцена, на която да се извърши убийство.

Представих си как колата рязко спира встрани — не жълтият корвет, а нещо доста по-голямо, за да могат вътре да се съберат трима души.

Криминс и Пийк. И Хейди. Които напредват по шосето.

Заложничка? Или спътничка.

Жертва на дрогата.

Спомних си за срещата ни в Плъмър Парк.

Съквартирантката ми спи, иначе щях да ви поканя там.

Дали някоя жива съквартирантка щеше да ни чака на адреса в „Ориндж Гроув“? Или...

Съзнанието ми отново се върна при убийството на магистралата. Хейди излиза от колата изненадана, пита Криминс какво е станало. Или обездвижена — завързана и със запушена уста — ужасена.

Криминс и Пийк я помъкват. Тя е силно момиче, но те лесно се справят с нея.

Отвеждат я колкото е възможно по-далеч от магистралата. До края на отбивката, сега всеки е обгърнат от мрака.

Имало ли е, или е нямало някаква последна дума?

Или направо бум! Притъпено избухване от светлина и болка.

Какъв е бил последният звук, който е чула? Бученето на преминаващ камион? Свистенето на вятъра? Туптенето на пулса си?

Оставят я да падне. После Криминс прави знак и Пийк пристъпва напред.

С острието в ръка.

Призован.

Камера. Действие.

Сеч.

Вътрешно треперех, докато влизах в колата, за да сортирам всичко и да го осмисля, преди да кажа каквото и да е на Майлоу. Той включи двигателя, подкара бързо колата през паркинга на моргата и пое наляво към Мисията.

В „Ориндж Гроув“^[1] нямаше и най-малък знак, че тук някога е имало цитрусови дървета. Още една улица в Лос Анджелис, пълна с малки, неотличими една от друга, къщи.

Къщата, която бяхме дошли да видим, бе скрита зад неподкастрен плет от фикуси, но зелената стена не стигаше до асфалтираната алея за коли и ние имахме открит изглед към гаража. Не се виждаха никакви коли. Майлоу паркира тридесетина метра по-нататък и ние се върнахме пеша. Аз останах да чакам на тротоара, а той тръгна по алеята с пистолет в ръка, мина покрай гаража и зави зад облицованата с дъски едноетажна вила. Дори в тъмнината виждах драскотините по боята. Цветът трудно можеше да се определи, вероятно беше някакъв нюанс на бежовото. Между къщата и оградата от фикуси се виждаше мизерният квадрат на една мъртва морава. Изкривена веранда отпред, никакви други храсти, освен живия плет.

Майлоу се върна, все още с пистолет в ръката, задъхан.

— Изглежда празна. Задната врата е фасулска работа, ще вляза вътре. Остани тук, докато не те повикам.

Минаха още пет, десет, дванадесет минути, докато гледах как лъчът от фенерчето му проблясва зад прозорците с щори. Една самотна светулка. Накрая предната врата се отвори и той ми махна с ръка да вляза вътре.

Беше си сложил ръкавици. Аз го последвах, докато той запали няколко лампи, които осветиха мизерната обстановка. Първото, което

направихме, беше да огледаме цялата къща. Пет малки, занемарени стаички, в това число и една мръсна тоалетна. Мрачни жълтеникави стени, щори, напукан сив линолеум, на места залепен с тиксо.

Безлични мебели под наем.

Където пространството позволяваше. Защото къщата беше натъпкана с кашони, повечето от които запечатани. Печатни надписи отвън: „С тази страна нагоре. Чупливо!“. Купища картонени кутии с телевизионни приемници, стереоуредби, видеоапарати, камери, персонални компютри. Касети, компактдискове, компютърни дискети. Стъклария, сребърни изделия, малки електрически уреди. Купчини видеокасети и ленти „Фуджифилм“. Достатъчно филмова лента, за да се заснемат хиляди празненства за рождени дни.

В единия ъгъл на по-голямата спалня, притисната до един неоправен матрак с огромни размери, имаше купчина от по-малки кутии. От етикетите се разбираше, че това са малки касетофони „Сони“. Точно като оня, който Хейди беше използвала, за да записва Пийк.

— Киноапаратурата е във в гаража — каза Майлоу. — Долита, микрофонни стативи, прожектори, неща, които не можах да определя. Цели тонове, натрупани едва ли не до тавана. Не видях никакви триони, но те може и да са затрупани под апаратурата. Ще трябва да доведе цяла бригада, за да прегледа всичко това.

— Тя е била в играта — казах аз.

Той не отговори и отиде в банята. Чух го да отваря чекмеджета и когато влязох при него, го видях да вади нещо от шкафа под мивката.

Лъскава бяла кутия за обувки. Още няколко като нея, струпани до тръбите.

Той повдигна капака. Редица от бели пластмасови шишенца, положени в гнездата на подложка от стиропор. Майлоу извади едно. „Фенобарбитал“.

Етикетите върху другите шишенца бяха идентични. Следващата кутия също беше пълна с медикаменти, както и всички останали.

Хлорпромазин, тиоридазин, халоперидол, хлзапин, диазепам, алпразолам, литиев карбонат.

— Мечтата на всеки наркоман — каза Майлоу. — Стимуланти, транквиланти, всичко, което ти дойде наум. — Той огледа дъното на кутията. — Печатът на „Старкуедър“ още си стои.

— Неразпечатани опаковки — казах аз. — Това вдига цената.
После се сетих за нещо.

Майлоу оглеждаше другите шкафове, но вероятно бях издал някакъв звук, защото той попита.

— Какво?

— Трябваше да се сетя по-рано. Изчезналото куче. Бъди. Направи ми впечатление, защото съм го виждал и преди. Онзи ден в парка един висок мъж в черно разхождаше куче, подобно на ротвайлер. Мина точно покрай мястото, където стояхме с Хейди. Тя го познаваше. Наблюдаваше го. Той е бил нейната съквартирантка. Онази, за която твърдеше, че спи. Тяхната малка шегичка. Двамата са си играели с нас още от самото начало. Няма що, много сме наблюдателни!

— Ей! — каза Майлоу, като записваше наркотиците в бележника си. — Аз съм така нареченият детектив, а не съм забелязал кучето.

— Криминс го е откраднал от мисис Лейбър. Взема каквото си поиска. Защото може. За него това също е проява на власт.

Той престана да пише.

— Тук няма и следа от куче. Никъде в къщата не видях храна и не чух лай.

— Точно така.

— Хейди! — възкликна Майлоу, като внезапно гласът му прозвуча уморено.

— Това хвърля свършено нова светлина върху нейната история — казах аз. — Пророчеството на Пийк. Предполагаемото пророчество на Пийк.

Пръстите му стиснаха здраво писалката. Той втренчено ме изгледа.

— Още една измама!

— Би трябвало да е така. Единственото доказателство, с което разполагахме, беше разказът на Хейди.

— „Лоши очи в кутийка.“ „Пъфа-пъфа, бум-бум.“

— Също и касетата — казах аз. Отведох го пак в по-голямата спалня. Посочих купчината касетофони „Сони“. — На касетата нямаше нищо, освен някакви неразбираеми звуци. Звуци, които не можеха да се определят, които биха могли да бъдат на когото и да е. Но сега ние знаем кой е записан.

— Криминс.

— Озвучаване на филмовата лента — казах аз. — Джордж Уелс Орсън. Както ти казах, той е автор — продуцира, режисира, играе.

Майлоу яростно изруга.

— Той е убил Клеър — продължих аз, — после е подхвърлил Пийк като мним оракул, за да внесе тръпка в сюжета — кой знае, може би е помислил, че ще може да го използва някой ден. Написва сценарий, продава го на Холивуд. Ние го възприемаме сериозно — голям смях, отново е прецакал Закона. Също както във Флорида. И в Невада. И в Трийдуей. Когато елиминира братята Бийти, отново го прави. И отново използва Хейди. И пак няма никакъв риск; нищо, което прави с Пийк, не носи риск. Никой не е чул Пийк да проговори в продължение на почти две десетилетия — кой би могъл да каже, че гласът от лентата не е негов? Първия път, когато се срещнахме с Хейди, тя ни даде да разберем, че се кани да напусне болницата. Това й позволява да ти направи услуга, като уж души наоколо. Дава й възможност да звучи достоверно — лично поканена от полицията. От този момент нататък никой вече няма да заподозре какво е направила с Пийк.

— Освен може би Чет.

— *Cherchez la femme!* — казах аз. — Чет навярно е забелязал нещо, нещо нередно около Хейди. Може би начина, по който се е отнасяла с Пийк. Или я е видял да краде лекарства от сестринското помещение. Или как дава скришом нещо на Долард. Но кой да обърне внимание на неговите брътвежи? Хейди е била свободна да продължи да действа като човек на Криминс вътре. Започнала е работа в болницата заради Криминс — била е назначена веднага след като той е напуснал. Той й е поставил много задачи: да работи с Долард, за да продължи изнасянето на лекарства, да внимава Долард да не краде от тях и да се навърта около Клеър, за да може да съобщава какво говори тя за Пийк. Защото той сигурно е обсъждал Пийк с Клеър. Това е била основата на техните отношения.

— *Cherchez la femme!* — повтори Майлоу. — Човекът е колекционирал жени. — Той огледа купчините контрабандни лекарства. — Това, че Хейди е пътувала тази нощ с него и Пийк, вероятно означава, че тя е участвала в бягството. Нейното пребиваване там като вътрешен човек би го улеснило, нали? Вчера, когато я

видяхме за последен път, тя разхождаше Пийк точно около служебния асансьор. Репетирала е бягството им за през нощта.

— Навярно е така. Тя и Криминс са имали нужда от репетиция, защото, каквото и да е било състоянието на психиката на Пийк, след като е била потискана в продължение на години, тя си е оставала непредсказуема. Възможно е и да са избързали с бягството, защото си ги уплашил. Същия ден ти попита Хейди дали Пийк е споменавал името Уорк и тя се поколеба за миг, преди да отговори. Вероятно е била шокирана, защото си се добрал до фалшивото му име, но все пак запази хладнокръвие. Каза, че името е забавно, че не звучи като истинско име. После ни отклони от Уорк и насочи вниманието ни към Долард, като ни съобщи, че е бил уволнен за противозаконни действия. Защото Долард вече не им е бил необходим. Той винаги е бил второстепенен член на тяхната група, човек, от който могат да си позволят да се лишат. Криминс и Хейди измислят план, с който да убият с един куршум два заека — да се отърват от Долард и да освободят Пийк. Още нещо: веднага след като Хейди ни разказа за Долард, тя пак насочи разговора към Уорк и започна да задава разни въпроси. Кой е той, бил ли е наистина приятел на Пийк? Защо ще я интересува това? Всъщност тя се е опитвала да разбере какво точно знаем, а ние не забелязахме нищо, защото в нейно лице виждахме съюзник.

— Актриса! — възкликна Майлоу.

— Спокойна при натиск — извънредно хладнокръвна млада жена. В момента, в който сме си отишли, тя вероятно вече е била на телефона, за да се свърже с Криминс. Да го информира, че сме по следите на неговото *alter ego*^[2]. Тогава той е решил да действа.

— Хладнокръвно момиче — съгласи се Майлоу. — Не че това ѝ е помогнало особено.

— Хладнокръвно, но и безразсъдно — казах аз. — Присъдата ѝ за притежаване на кокаин не я е спряла да краде медикаменти от „Старкуедър“. Флиртът с опасността е бил едно от нещата, които са я привлекли към Криминс. Тя ни каза, че е търсачка на силни усещания. Катерене по скали, изкачване по стените на електростанции — след като съвсем ясно ни даде да разберем, че това е незаконно. Помисли си само: да каже на едно ченге, че е извършила престъпление! И да се подсмивва! Друга малка игричка. Желанието да се изправи срещу

опасността — вероятно това е била основната причина да се свърже с Криминс. Кастро ни каза, че братята Дерик и Клиф са били търсачи на силни усещания, като например високите скорости. Вероятно Хейди и Криминс са се срещнали в някакъв подобен дяволски клуб на луди глави.

— Гонитба на адреналина — каза той. — Когато пораснат, започват да търсят по-различни височини.

— Престъпленията на Криминс са имали за мотив благодетелстването, но на мен са ми казвали, че основната причина за всяко престъпление е тръпката. Онази твар Криминс си създава един изкривен свят и го контролира. Пише сценарий, намира си актьори и ги използва като пионки. И щом изиграят ролите си, се отървава от тях. За един психопат това означава да се намира почти на небето. Хейди е имала същата мотивация, но не е разсъждавала като Криминс. За нея това е било забавление, но е допуснала грешката да се счита за партньор на Криминс, докато всъщност е била просто още една пионка. Навярно е била обърквана, когато Криминс е отбил от магистралата и ѝ е казал да слезе от колата. — Не ми беше до смях, но се усмигнах.

— Какво? — попита Майлоу.

— Просто си помислих нещо. Ако Криминс бе имал достатъчно късмет да пробие в Холивуд, може би нищо от това нямаше да се случи.

Той огледа стаята и аз проследих погледа му. Тясна, мрачна, с голи стени. За Хейди и Криминс вътрешната украса е означавала нещо абсолютно различно. Жестоки загадки, кървави сцени, обрати на съзнанието...

— Да се опитаме да възстановим бягството — каза извънредно бавно Майлоу. — Към „Старкуедър“ има два входа: Криминс влиза на територията на болницата отзад, през оня отвор в оградата; Хейди минава през предния вход, сякаш отива на работа като всяка друга вечер. Тя се насочва право към Отделение „В“, тръгва към стаята на Пийк и го намира готов. Всички санитарии са на седмичното събрание, с изключение на Долард, който пази. Хейди примамва Долард в стаята на Пийк, това не е особено трудно, тъй като всичко, което трябва да направи, е да каже, че на Пийк му е лошо, или да го измами, че пак е заел позата на Исус. Долард влиза, заключва вратата зад себе си, което

е основна процедура, и отива да види какво му е на Пийк. Пийк се нахвърля върху него, а може би не. Може би Хейди е тази, която му прерязва гърлото. Или тя отвлича вниманието на Долард и Пийк го прерязва... Тя проверява дали теренът е чист, замъква Пийк до служебния асансьор, наоколо няма пазач, който би могъл да каже на някого какво става... Слизат в сутерена, няколко крачки и са навън.

— А Криминс, който се крие в някоя от пристройките или някъде наблизо, ги пресреща — продължих аз. — Хейди и Криминс извеждат Пийк през задната ограда. Хейди се връща и напуска болницата по същия начин, по който е дошла, през предния вход, докато Криминс и Пийк бягат към подножието на хълмовете, където ги чака превозно средство, подходящо за този терен. Пийк не е в блестящо състояние, но Криминс е катерач, той познава възвишенията и за него не представлява проблем да влачи Пийк след себе си. Ако Хейди е убила Долард, това обяснява защо артерията е била само рязната, а не изцяло прерязана. Тя е силно момиче, на което не му пука особено много. Но ако никога преди не е прерязвала нечие гърло, нейната неопитност си е казала думата. За да срежеш врата на някого, трябва воля. А не бива да забравяме и факта, че от такава рана кръвта избликва като фонтан. Тя навярно не е искала да изцапа, трябвало е да направи разреза и в същото време да отстъпи назад — представям си как Криминс репетира с нея. Затова рязва Долард само колкото да засегне артерията. Долард припада и тя решава, че го е ликвидирала. Той е в безсъзнание и кръвта му изтича. Дватамата с Криминс още веднъж имат късмет — никой не го намира достатъчно скоро, за да го спаси.

— Изглежда, Криминс е голям късметлия!

— За нито един грях не е получил възмездие — потвърдих аз. — Затова и продължава да прави лоши неща.

— Плиткият разрез на гърлото би могъл да ни наведе на мисълта, че е дело на Пийк — каза Майлоу. — С неговите атрофирани мускули след толкова години в лудницата.

— Не са, ако той е нарязал лицето на Хейди. Тези нещастници понякога получават прилив на сила. Какво мислиш, раните от брадвичка ли са?

— Пейтъл каза, че са или от брадва, или от някакъв вид сатър. Да, вероятно си прав... Хейди е прерязала гърлото на Долард, а Пийк пък е нарязал нея.

— Още една причина да убие Долард: не е нужно да се крие оръжие в стаята на Пийк, с риск да бъде намерено. Но санитарите носят оръжие. Ти сам го докажа.

Майлоу извади телефона си, обади се на Рон Банкс и му разказа за медикаментите и откраднатите стоки, за това, че и Хейди е намесена.

— Да, изглежда, че е... Слушай, възнамерявам малко по-дълго да подуша около дома ѝ, но ние сме в Западен Холивуд, тъй че би могъл да изпратиш някои от твоите хора да отцепят района. Кажим им, че съм тук и как изглеждам, за да няма недоразумения... Благодаря. А при вас нещо ново? Да, работата понякога отегчава... Да, мисля, че ще успея. Контето все още е там... Уитуърт. Майкъл Уитуърт.

Майлоу се зае сериозно да претърсва къщата. В гардероба в спалнята имаше сини джинси, блузи и сака с малък и среден дамски размер, черни мъжки джинси, размер 34 и дължина 35, черни мъжки тениски, пуловери и ризи.

— О, скъпи мой дом! — каза той и освети с фенерчето си пода. Три пластмасови кашона, пълни с нахвърляни в безпорядък бельо и чорапи, стояха редом с безразборно струпани скъсани маратонки и няколко чифта мръсни обувки с дебела подметка. В ъгъла имаше четири зелени пакета с размерите на възглавници за сядане, завързани с въженца. С емблемата на Американската армия. До тях — водолазна екипировка, комплект ски, кутия с амилнитрат — стимулант за смъркане. Друга кутия с изкуствени коси от полиестер. Четири дамски перуки: дълга и руса; къса, права и руса; гарвановочерна; с цвят на зрял домати и къдрава. Три мъжки малки перуки за прикриване на плешивост, всичките черни, две къдрави и една права. Етикетите вътре бяха от един магазин за театрален грим и аксесоари на булевард „Холивуд“.

— Залъгалки — каза Майлоу. — Когато беше в ранчото в Трийдуей, видя ли някакви удобни за катерене скалисти места?

— Цялата местност е заградена от планината Техачапи. Но една кратка разходка в подножието на хълма е едно, а сериозното катерене — съвсем друго. Криминс е ограничен от състоянието на Пийк. Дори и Пийк да се е правел на зеленчук, той не е Едмънд Хилари^[3]. Освен

това, ако Криминс е решил да се върне в Трийдуей, значи това връщане има психологическо значение за него. Тъй че вероятно ще отиде някъде близо до дома си.

— Какъв вид психологическо значение?

Нещо, свързано с масовото убийство — може би той иска да го преработи. За филма си. Да пренапише сценария, да възроди един голям триумф. По времето, когато е живял там, Трийдуей е бил категорично разделен между ранчото на Ардъло и това на Криминс. Уонда Хацлър ми разказа за едно мексиканско момиче, което Дерик и Клиф са изхвърлили от колата си някъде край имението на Ардъло. В северната му част. Това би могло да стесни района, в който да ги търсим.

— И все пак накъде е тръгнал Криминс? Към някогашното имение на Ардъло, защото там е станало убийството, или към ранчото на баща си?

— Не знам — отговорих аз. — Може би към никое от двете.

— Сега какво има там? Където са били двете имения.

— Къщи. Рехабилитационни центрове. Езеро.

— Големи къщи ли? — попита Майлоу. — Нещо, което би могло да напомни на Криминс за дома на Ардъло?

— Не ги разгледах отблизо. Всъщност става въпрос за едно модерно селище. Не мога да кажа дали то ще отключи или не нещо в главата на Криминс.

— Някое по-определено място, където би могъл да се скрие?

— Навсякъде е съвсем открито. Две игрища за голф, езерото. Виж, ако нахлуят в нечий дом, ще имат великолепни възможности да се скрият. Но дори Криминс да е станал непредпазлив, това изглежда абсолютно глупаво... Може би някъде извън селището. Някъде в подножието на планината Техачапи. Ако Дерик се е катерил там като дете, би трябвало да си има специално скривалище.

Майлоу извади отново телефона си и се обади в „Бънкър Протекшън“. Повторният разговор пак го ядоса.

— Идиоти! Нямамо причини за тревога, никакви нарушители не били минавали тази нощ оттам, дрън-дрън... Добре, нека огледам останалата част от къщата.

Втората спалня, мястото, където Хейди и Криминс бяха спали, беше тясна и също така лишена от каквато и да е украса; огромното

легло и двете евтини нощни шкафчета заемаха почти цялото пространство. В горното чекмедже на дясното шкафче имаше полупразна кутия с тампони, три шоколада „Годива“ в златен станиол, две фенерчета, пакетче марихуана. В долното чекмедже имаше дамско бельо, празен флакон от „Евиан“, някакъв бял прах в прозрачен плик.

— Осъждането ѝ по член 11351.5 не ѝ е направило особено впечатление — казах аз.

— Първо престъпление — навярно е получила условна присъда. Ако изобщо са я съдили.

— Още малко гориво за самочувствието ѝ. Кокаинът и стимулантите също трябва да са помогнали.

Майлоу се наведе да провери какво има под дюшеците, под възглавниците, отиде при нощното шкафче на Криминс. Пакетче дъвка, два презерватива в станиолова опаковка, две тефтерчета и тънка червена книжка с мека подвързия със заглавие „Как да се сдобием със слава и богатство в Холивуд: напишете сценария си!“ от издателите на поредицата „Слава и богатство“.

Издателството се наричаше „Хироу Прес“ с пощенска кутия в Ланкастър, Калифорния. На форзаца бяха изброени и други издания, включително „Как да купим недвижимо имущество без наличен капитал“, „Търговия с опции и имущество без наличен капитал“, „Започнете собствен бизнес без наличен капитал“, „Живот до сто и двадесет години: билки за дълголетие“.

— Измамникът в края на краищата е измамен — каза Майлоу, коленичил пред долното чекмедже.

Вътре се намираще черна тетрадка със спирала в найлонова подвързия. Той я извади и разгърна първата страница.

Най-отгоре беше написано с печатни букви:

КЪРВАВА РАЗХОДКА

Разработка за игрален филм

от Д. Грифит Криминс

Президент и изпълнителен директор на „Тин Лайн

Пръдакшънс“

художествен директор, режисьор, продуцент и оператор

На следващата страница, изцапана с петна и омачкана, имаше няколко разкривени реда, написани с химикалка. Странен, остър почерк, пълен с ъгловати букви, които ми заприличаха на йероглифи.

Екипир. Без пробл. Очевидно.

Разпределение на ролите: спор. случ.? Допълнително? Случайно срещнати? Специални ефекти: симулация, двойно заблуждение.

Да се използва камера или видео? Струва ли си неудобството? Видео ще свърши работа.

Заглавия: Кървава разходка. Разходка с кръв. Разходката на кръвта. Кървава баня. Голямата разходка.

Алтернативни заглавия: 1. Чудовището се завръща; 2. На лов за Чудовището; 3. Безразсъдния отмъстител — справедливост за всички; 4. Събота, четиринадесети; 5. Завръщането на Чудовището; 6. Ужасът на Палм Стрийт; 7. Маниакът; 8. Психодрама; 9. Последното престъпление; 10. Геният и лудият; 11. Тънката нишка — кой може да каже кой е луд и кой не.

— Друг сюжет, също както във Флорида — казах аз. — Сякаш четеш дневник отпреди дванадесет години — погледни третото алтернативно заглавие. „Безразсъдния отмъстител — справедливост за всички“. Фантазии на супермен. Той гледа на себе си като на човек, който поема риск, като на герой, който спасява света от Пийк.

Майлоу поклати глава.

— Кръстил е компанията си на единадесетото заглавие — кой може да каже кой е луд ли, глупако? Аз мога. Ти си луд. — Разгърна следващата страница. Празна.

— Предполагам, че идеите му са се изчерпали — казах аз.

— И с този вид интелигентност той определено би могъл да си намери легална работа в киностудиите.

Осветлението в стаята се промени. Нещо накара щорите да пожълтеят.

Фарове. Кола, която спира до къщата. На алеята за паркиране.

Сетих се за откачената и параноична Мари Синклер. Бърз като светкавица, Майлоу загаси осветлението в стаята, върна тетрадката на мястото ѝ и извади пистолета си.

Фаровете угаснаха; двигателят поработи още няколко секунди, преди да утихне. Вратата на колата се затръшна. По алеята отекнаха стъпки.

Стъпки, които се отдалечават.

Майлоу хукна към входната врата, като ми подвикна нещо.

„Стой на мястото си!“, както ми обясни той по-късно, но аз не го бях разбрал и вече тичах по петите му.

Майлоу откряна вратата, огледа се, отвори я напълно и изскочи навън.

На алеята за паркиране бе спрял един лимоновожълт корвет.

Ние изтичахме край живия плет от фикуси. Мъжът се беше отдалечил на около петдесетина крачки надолу по улицата, в северна посока. Вървеше небрежно и размахваше ръце.

Висок. Слаб. С твърде голяма глава, наистина твърде голяма. С някаква шапка.

Майлоу се затича след него. Отвори уста и изрева:

— *Полиция стой на мястото си не мърдай полиция не мърдай!*

Мъжът спря.

— *Стой на мястото си с ръце зад главата!*

Мъжът се подчини.

— *Бавно легни с лице към земята — сложи си ръцете отзад — горе, горе, на тила!*

Пълно покорство. Когато мъжът легна долу, шапката му падна.

За част от секундата Майлоу извади белезниците си и ги щракна на ръцете на мъжа, които лежаха на гърба му.

Това стана лесно.

Беше време някой друг да има късмет.

— Къде е Пийк? — заповеднически попита Майлоу.

— Кой? — Висок, напрегнат глас.

— Пийк! Не се ебавай с мен, Криминс...

— Кой...

Като продължаваше да държи пистолета си опрян в главата на мъжа, Майлоу включи фенерчето си и ми го подаде.

— Освети лицето му — вдигни лицето си!

Преди мъжът да може да реагира, Майлоу сграби кичур коса и повдигна главата му. Мъжът изстена от болка. Аз заставах пред него и насочих лъча към лицето му.

Слабо лице. Обрамчено от дълга руса коса. Шапката му лежеше на няколко крачки от него върху тротоара.

В съседните къщи светнаха няколко лампи, но улицата остана тиха.

Майлоу повдигна брадичката на мъжа, докато аз осветявах изплашените бледи очи. Слаба брадичка, обрасла с едва набол мъх.

Пъпчици.

Юношески пъпки.

Момче.

[1] Портокалова горичка. — Б.пр. ↑

[2] Другото му Аз (лат.). — Б.пр. ↑

[3] Покорителят на Еверест. — Б.пр. ↑

37.

Името му беше Кристофър Поул Соумс и имаше лична карта, с която го потвърди.

Очевидно фалшива лична карта от Калифорния и студентска карта от университета в Белфлауър с дата отпреди три години. Тогава е бил второкурсник, с по-къса коса и по-чиста кожа. Отпаднал на следващия семестър, защото „му писнало и си намерил работа“.

— Къде? — попита Майлоу. Беше примъкнал Соумс на моравата зад живия плет от фигуци и бе изпразнил джобовете му.

— В „Лъки“.

— Какво правеше там?

— Пренасях кашони.

— Колко време работи там?

— Два месеца.

— А после?

Соумс се опита да свие рамене, но белезниците му попречиха.

Имаше банкнота от двадесет долара в джоба си, угарка от цигара с марихуана, почти натрошена вафла с фъстъци „М и М“, не притежаваше шофьорска книжка.

— Но знам да карам, брат ми ме научи, преди да постъпи във военноморските.

Майлоу посочи корвета.

— Добра количка.

— Да. Може ли да ми свалите това?

— Разкажи ми още веднъж историята си, Крис.

— Може ли поне да стана от тревата? Влажно е, задникът ми подгизна.

Майлоу го вдигна за токата на колана му и го стовари на верандата на къщата. Разпитът продължаваше вече почти десет минути. Все още нямаше и следа от колите на шерифа.

— Не си ли откраднал колата?

— Няма начин, казах ви.

— Не си ли намерил адреса в колата и не си ли дошъл тук, за да ограбиш къщата?

— Няма начин!

— Откъде намери ключовете?

— Един тип ми ги даде, казах ви.

— Ама ти не знаеш името на този тип!

— Не го знам.

— Значи той ти даде ключовете от корвета си просто ей така!

— Да.

Соумс подсмръкна. Костеливото му коляно почна да се тресе.

— И къде се случи тази вълшебна приказка? — попита Майлоу.

— На Айвър и Лексингтън, казах ви вече.

Задните улици на Холивуд. Момчето имаше онези специфични хлътнали страни, които с пълна сила кресяха за Холивуд.

Майлоу продължи:

— Значи онзи просто се приближи до теб на ъгъла и ти даде ключовете си.

— Ами да.

— А ти какво правеше на Айвър и Лексингтън?

— Нищо. Мотаех се.

— И той си караше корвета и...

— Не, вървеше пеш. Корветът беше паркиран другаде.

— Къде?

— През две улици.

— И ти го помисли за клиент.

— Не, аз не ги правя тези гадории. Всичко стана както ти казах, човече!

— Как изглеждаше този тип, Крис?

— Не знам.

— Един тип ти дава ключовете от колата си и ти не знаеш как изглежда?

— Беше тъмно — там винаги е тъмно, затова... Вървете сами да видите, там винаги е тъмно!

— Някакъв тип, когото не познаваш и чието лице не можеш да видиш, ти дава ключовете от корвета си, казва ти да го закараш вместо него в дома му и ти дава двайсет долара за услугата.

— Точно така — потвърди Соумс.

— Защо поиска да го направиш?

— Питайте него.

— Питам тебе, Крис!

— Имаше друга кола.

— А! — каза Майлоу. — Нещо, което забрави да ми кажеш първия път.

— Той... аз... — Соумс здраво стисна устни.

— Част от двайсетачката е била да не казваш нищо на никого, нали?

Мълчание.

— Каза ли ти случайно, че ще поръчителства за теб, когато те пипнат да крадеш коли?

Мълчание.

Майлоу коленичи на един крак и очите му се изравниха с очите на Соумс.

— Ами ако ти кажа, че ти вярвам, Крис? Ами ако ти кажа, че аз знам как изглежда този човек? Висок, слаб, с голям като клюн нос. Целият облечен в черно. С черна коса или може би светлокафява. Всъщност с перука.

Соумс премигна.

— Познах ли?

Младежът погледна встрани.

— Ами ако ти кажа, че имаш голям късмет, Крис, защото това е много, много лош човек и ти би могъл да бъдеш замесен в нещо много по-сериозно?

Соумс сбръчка нос. От едната му ноздра се подаваше засъхнал сопол. Очите му отбягваха Майлоу. Дрехите му миришеха на мръсно, на старо и странно защо — на нещо метално.

— В нещо невъобразимо по-сериозно, Крис.

— Добре де!

— Мислиш, че те будалкам, така ли, Крис? Обаче как щях да знам как изглежда този човек? Защо, според теб, съм тук, в неговата къща?

Соумс направи още един неуспешен опит да свие рамене.

— Съучастничество в убийство, Крис! — каза Майлоу.

— Добре де!

— Сто на сто добре. Този човек обича да убива хора. Обича да им причинява болка.

— Майтапиш се!

— Защо трябва да се майтапя, Крис?

Соумс каза:

— Ти... той... по-добре е да се майтапиш!

— Не се майтапя.

Очите на младежа се навлажниха. Устните му почнаха да треперят.

— Знаеш ли нещо, Крис?

— *По-добре* щеше да е, ако се майтапеше! — проплака Соумс. — Позволих му да отведе Сузи!

Сузана Галвес, от латиноамерикански произход, черна коса и кафяви очи, около метър и петдесет, четиридесет килограма. Според датата на раждане — на четиринадесет години и седем месеца. Картотекирана като изчезнала преди осемнадесет месеца в участъка на Белфлауър.

— Родителите подозират, че е избягала с приятеля си — каза Майлоу, като прибираше телефона в джоба си. — Бял, рус, със сини очи, около метър и седемдесет-метър седемдесет и пет, шестдесет килограма, подвизава се под името Крис. Няма фамилия.

Към Соумс:

— И така, мистър Без фамилия, тя е избягала с теб, когато е била на дванайсет години.

— Сега е на четиринайсет.

Майлоу го сграби за яката.

— Би трябвало да я изчакаш да стане на петнайсет, разкажи ми останалото, Крис! Веднага, тъпо лайно такова!

— Добре де, да, да, виждал съм този човек и преди, но не го познавам, това е истината, човече! Не е педи, това е, просто обикаля с колата. Не знам името му, никога не си е казвал името!

— Няма име и обикаля Холивуд с корвет — каза Майлоу.

— Не, не! — нетърпеливо каза Соумс. — Не с корвет, никога не съм го виждал преди, с друга кола, един черен джип. Сузи и аз го

наричахме Мерилин, като Мерилин Менсън, защото е такъв един висок и изглежда странно, като Мерилия Менсън.

— Защо обикаля?

Соумс подсмръкна. Майлоу извади носната си кърпа, избърса го, вдигна лицето на младежа и се вгледа в очите му.

— С какво се занимава, Крис?

— Някои — не аз! — си купуват дрога от него. Хапчета. Той има хапчета по предписание, от онези лайна с рецептите. Не за мен, нито за Сузи. Само съм го виждал да продава хапчета на други хора. Има си приятелка, с бели коси, истинска пънкарка, те двамата продават хапчета.

— Какво стана тази вечер?

— Дватама със Сузи се мотаехме там, не знам по кое време беше, ние нямаме часовници, не ни пука за времето, изядохме по един бъргър в „Го-Джи“ и тръгнахме да се връщаме в бърлогата ни — е, не е истинска квартира, прилича повече на дупка, но там спим, когато се появи Мерилин и каза, че иска да закарам колата до къщата му, знаел, че съм точен и може да ми се довери, само искам да докарам колата тук, да пусна ключовете в пощенската му кутия и да взема автобуса обратно до Холивуд. Двайсетака сега и още петдесет, когато се видим утре в „Го-Джи“.

— Утре по кое време?

— В десет. Ще се срещнем на паркинга, той ще ми даде петдесетачката и ще доведе Сузи.

— Откъде ще доведе Сузи? — попита Майлоу.

— Не знам! — каза Соумс и изхлипа.

— Значи просто я взе и не ти каза къде я води или защо?

— Нае я, човече.

— Да прави филм, нали? Имаш ли представа какви филми прави той?

Коляното на Соумс престана да се тресе. Той се разплака. Майлоу го раздруса.

— Какво друго, Крис?

— Няма друго, това е — мислиш ли, че наистина ще й направи нещо лошо?

— О, да! — каза Майлоу. — Я си размърдай мозъка, генийче! Къде каза, че ще я заведе?

— Не знам! О, човече! — извика Соумс. — О, човече, о, човече... След като се уговорихме за корвета, той погледна Сузи и каза, че наистина е хубавка и че може да я използва във филма, който снимал, бил продуцент. Не каза нищо повече, а аз си помислих „Божке, баща ѝ ще ме убие!“.

— Защо?

— Заради филма — нали знаеш...

— Помислил си, че прави порно? — каза Майлоу.

— Не — отговори Соумс. — Аз нямаше да... Той каза: „Нямай грижа, никой няма да я натиска, това е само филм.“

— Какъв филм? Ти си му я дал и не си го попитал нищо?

— Аз... Той... Мисля, че каза, че това е трилър, тя ще бъде нещо като главната героиня, само трябва да я снима през нощта. Защото било трилър... да, трилър... Че ще ни даде... ще ѝ даде стотачка.

— В допълнение към петдесетте ли?

— Да.

— Благородно!

— Каза, че е голяма роля.

— И каза, че ще ти плати всичко до стотинка, така ли?

— Ама то беше за двама ни, човече! Ние ходим заедно, но Сузи не се свърта с пари, аз съм по-отговорен.

Полицаите най-после дойдоха. Майлоу им предаде Соумс и ние двамата бързо се отправихме към колата му без опознавателни знаци.

Той подкара с висока скорост и се насочи на север.

— Две коли означава двама шофьори — казах аз. — Преди бягството Криминс и Хейди са си уговорили среща. Някъде в Холивуд. Но Криминс е знаел, че Хейди няма да остане жива тази вечер, и след като я е премахнал, е имал нужда от някой, който да кара втората кола. Повечето улици в Холивуд имат правила за паркиране; той не би рискувал някоя глоба. Освен това корветът е подозрителен.

— Защо се е доверил на идиот като Крис да го докара?

— Идиотът е довел работата докрай, нали? Както ти казах, Криминс умее да чете в душите на хората. Или пък не му е пукало — просто е сложил кръст на корвета.

— Току-така ли? Да изостави една кола? И защо би трябвало да ѝ слага кръст?

— Защото тази вечер започва нов етап от живота му — отговорих аз. — А парите не са главното за него, никога не са били. В момента, в който разполага с някакви средства, той ги оставя да изтекат между пръстите му. Той е израснал с бързи играчки, които са идвали лесно и лесно са си отивали. Освен това и лесно са можели да бъдат заменяни с нови. Той краде цяла киноапаратура, да отмъкне друга кола за него не е проблем. Освен това джипът не е регистриран под никое от имената, за които ние знаем. Няма да се учудя, ако си има цял автомобилен парк, скрит някъде.

— Супер престъпник! Безразсъдният отмъстител.

— Нека бъдем откровени, Майлоу, не е нужно човек да е гений, за да се оправи с фалшиви имена в Лос Анджелис!

Той изръмжа нещо, подкара по Булеварда на залеза и зави надясно. Аз притворих очи и се отпуснах назад, понеже знаех накъде кара. След няколко минути усетих как колата се отклонява, отворих очи и видях табелата на магистралата. Север 101. В този късен час движението беше съвсем слабо и отбивката за И-5 бе съвсем наблизо. Той настъпи газта и вдигна деветдесет, дори сто мили в час.

— Сузана Галвес — каза той. — Онази Хацлър ти е казала, че Дерик и брат му са си падали по мексиканки.

— Носталгия! — отговорих аз. — Точно така. Цялата работа е да се възкресят добрите стари времена!

38.

Не беше трудно да намерим мястото, където е била екзекутирана Хейди Оут.

Червените светлини от бурканите на „Пътните патрули“ се виждаха от половин миля като паднали от небето звезди.

Когато доближихме още повече, видяхме, че една редица от червени конуси преграждаше дясното платно. Майлоу прекара колата между тях, показва значката си на един униформен полицаи и получи в отговор враждебен, преценяващ го поглед. Патрулни коли, един патрулен мотоциклет и един лъскав „Харли Дейвид сън“ без опознавателни знаци бяха паркирани на отбивката.

Офицерът каза:

— Добре, минавайте!

— Майк Уитуърт?

— Там.

Пръстът посочи един огромен мъж на около тридесетина години, застанал край насипа. Няколко прожектора хвърляха светлина върху оградено с ленти място. В далечния край на отбивката, на сантиметри от асфалта и прашния насип, се виждаха белите очертания на трупа. Пълна версия на рекламна табела на морга: животът подражава на изкуството.

Уитуърт стоеше точно зад конусите. Беше млад и добре сложен, но изглеждаше уморен. Руси мустачки красяха червендалестото му, бебешко лице. Косата му беше подстригана толкова късо, че човек трудно можеше да определи цвета ѝ. Носеше кожено сако с цвят на фъстъчено масло, бяла риза, тъмна вратовръзка, сиви панталони и черни обувки, а на главата си имаше мотоциклетна каска.

Майлоу се представи.

Уитуърт се ръкува първо с него, после с мен. Той посочи към земята. Няколко рубинени петна, най-голямото, от които с размери над тридесет сантиметра.

— Открихме няколко парченца от кости и хрущяли. Вероятно част от носовата кост. През цялото време се ровим из мръсотииите и намираме най-различни ужасии в чувалите за смет, но такова нещо... — Той поклати глава.

Майлоу каза:

— Мисля, че хората, които са я довършили, са на път да направят и друго такова нещо.

Той разказа накратко на Уитуърт историята на Криминс, за бягството на Пийк, вероятното съучастие на Хейди и завърши с онова, което бе научил от Кристофър Соумс. За това как е била наета Сузи Галвес.

— В планината Техачапи ли? — попита Уитуърт.

— Най-вероятно. В Техачапи, зад родния му град. Сега това място се нарича Ранчо Феърпей. Знаете ли го?

— Никога не съм чувал за него — отговори Уитуърт. — Живея в Алтадена и по-голямата част от работата ми е в близост до града. Преди Грейпвайн или след него?

— Точно там — казах аз.

— Криминс вероятно има някакъв опит в катерачеството — каза Майлоу, — но Пийк няма и ако са взели момичето със себе си, ще е като изкачването на Еверест. Но може да са в ранчото и да се разпореждат в нечия къща. Частните ченгета, които охраняват Феърпей, казаха, че няма такова нещо, но аз не съм убеден. Ако те са в планината, според мен са някъде в подножието, може би в някое скрито местенце, в пещера или зад някоя канара. Тъй или иначе трябва да хвърлим един поглед.

— Кои са частните ченгета и какъв е техният проблем? — попита Уитуърт.

— От „Бънкър Протекшън“, Чикаго. Всеки път, когато се опитвам да ги убедя, че там става нещо обезпокоително, те не искат и да ме чуят. Непрекъснато повтарят оня изтъркан боклук на Отдела за връзки с обществеността: „Тук никога не се случва нищо нередно!“

— Докато то става! — каза Уитуърт, като търкаше нервно токата на колана си. — Добре, да вървим. Не знам нищо относно юрисдикцията на мястото, но да върви по дяволите! — Той хвърли още един поглед на очертанията на тялото. — Вече приключихме тук, тъй че мога да ви предоставя тези четирима юначаги и ще се обадя за

подкрепление, което ще дойде след по-малко от час. Аз съм с мотоциклета си, вече бях предал дежурството, когато ми се обадиха; ще пътувам сам и ще се срещнем там. Ако грубияните от „Бънкър“ се опитат да се държат неприлично, ще ги сложим веднага на мястото им. Какво ще кажете за хеликоптери?

Майлоу се обърна към мен:

— Как мислиш? Шумът и светлините ще го спрат ли, или ще го настървят?

— Зависи от сценария — отговорих аз.

— Сценарият ли? — каза Уитуърт.

— Той следва линията на някакъв сценарий. Дори да реагира на една непосредствена заплаха, проблемът е в това, че не знаем до какво равнище на възбуда е сигнал, за да можем да предскажем точно какво ще направи.

— Възбуда ли? Това да не би да е свързано със секса?

— Това е общото му физиологично състояние — обясних аз. — Организмът на психопатите обикновено функционира на по-ниско равнище в сравнение с организмите на повечето от нас, при тях стойностите на пулса и на проводимостта на кожата са по-ниски, прагът на усещане на болка е значително по-висок, с изключение на случаите, когато се появи напрежение. Тогава те стават извънредно избухливи. Ако се сблъскаме с Криминс, докато все още е сравнително спокоен, тоест, докато изгражда някакви схеми, обмисля планове и може да се контролира, той вероятно ще избяга или просто ще се предаде. Но ако го улучим във върхов момент, може да реши да доведе сценария си докрай.

— Като Кореш^[1] — каза Уитуърт. — Колко годишно е момичето?

— На четиринадесет.

— Разбира се, няма гаранция, че вече не го е ликвидирал.

Майлоу каза:

— Искам хеликоптерите да са в готовност. Дайте ми още две-три коли. Всички ще влезем в Трийдуей тихо, без фарове и без сирени. — После се обърна към мен: — Къде висят онези от „Бънкър“?

— В сградата на охраната, точно след входа.

— Чудесно! — каза той на Уитуърт. — Ще се срещнем на главния вход. Алекс, обясни ми точно всичко. Ти си единственият, който е бил там.

[1] Водач на секта, организираo огромно масово самоубийство на последователите си. — Б.пр. ↑

39.

Хората в бледосини ризи не бяха щастливи.

Трима пазачи, изненадани, докато седяха в псевдоиспанската сграда на охраната. Мека музика от стереоуредбата. Току-що изгладени ризи.

Спретнатата, чиста постройка както отвън, така и отвътре, с уютен интериор: кухненски бокс без нито едно петънце, дъбова маса с четири стола от същия материал, сини шапки на закачалката. На масата още стояха остатъците от приготвена в ресторант мексиканска храна. „Тако Фиеста“, адрес във Валенсия. До едно полуизядено бурито^[1] лежеше обичайният работен график. Три малки пая в пластмасови тарелки — синя, оранжева и кафява, последният надупчен с тънки пластмасови клечки.

Вратата беше оставена незаклучена. Когато Майлоу, Уитуърт и аз влязохме, тримата пазачи се бяха изправили и бяха посегнали към коланите за пистолетите си, които не бяха там. В дъното на стаята имаше метален шкаф с надпис „Място за оръжие“. До него на стената беше окачен металният плакет с кръстосаните карабини — емблемата на „Бънкър Протекшън“.

Сега се намирахме навън, в ухаещия на праскови въздух, под учудващо беззвездно небе. Пазачите не откъсваха очи от патрулните коли, които бяха блокирали входа към Ранчото Феъруей. Зад затъмнените прозорци на колите едва се виждаха очертанията на мъже.

При пристигането ни Майлоу бе погледнал ниската бяла ограда и бе промърморил:

— Не им трябва врата. Биха могли да минат направо оттук.

Няколко мига по-късно Майк Уитуърт пристигна върху своя „Харли“ и каза нещо подобно.

— Значи още не сте организирали претърсване? — попита Майлоу най-високия пазач. Е. Клиф. Онзи, който бе започнал да протестира най-разпалено, докато Майлоу не го усмири с вдигнат укорително показалец.

— Не! — отговори той. — Сега е едва два сутринта и ние не можем да будим обитателите. Няма причина да го правим.

— Нима щяхте да знаете, ако имаше причина? — попита Уитуърт.

— Категорично! — отвърна Клиф. Като добави едно лаещо „сър“.

Уитуърт пристъпи по-близо до него, като се възползва от ръста си по начина, по който и Майлоу се беше възползвал.

— Както се бяхте разположили, всеки може да влезе. Това Ед ли значи?

Клиф се опита да се усмихне, като отстъпи назад.

— Не, Елъри. И не сте прави. Всеки влизащ може да бъде видян от сградата на охраната.

— При положение че завесите не са спуснати.

Клиф кимна по посока на постройката.

— Обикновено не са спуснати.

Майлоу каза:

— *Обикновено* аз съм чаровен. — Той също доближи Клиф. — Кажете ми, от каква категория може да бъдат двама убийци, минаващи оттук в момент, когато завесите са спуснати? От „Спорт и свободно време“? Или от „Изкуство и забавление“?

— Сър! — каза Клиф. — Няма основание да се държите неуважително. Дори и завесите да са спуснати, ние виждаме светлините от фаровете.

— Ако приемем, че е имало светлини от фарове... Знам, че обикновено има.

— Няма причина...

Майлоу приближи още повече. Клиф беше висок почти два метра, двамата приличаха на застанали един срещу друг мечоци. Той погледна към другите двама пазачи. Те стояха на местата си. Майлоу заяви:

— Има съвсем основателна причина да се претърсят къщите, приятелю, и ние ще го направим, и то веднага.

— Съжалявам, сър, но според вашата юрисдикция... — започна Клиф. Носът на Майлоу се намери само на няколко сантиметра от лицето му и гласът му потрепери. — Най-малкото ще трябва да изясня въпроса с нашето управление.

Майлоу се ухили:

— В Минеаполис ли?

— В Чикаго — каза един от другите пазачи. Гласът му беше носов. — Л. Бонафейс.

— Ами обадете се! — отговори Майлоу. — Междувременно ние започваме. Дайте ми карта на местността.

— Нямаме — каза Клиф.

— Никаква?

— Нямаме истинска карта, с координати. Само най-обща скица.

— Исусе! — въздъхна Майлоу. — Това не ви е арктическа експедиция, дайте ми я. Преди да сте телефонирали.

Клиф погледна Бонафейс.

— Върви му я донеси!

Бонафейс влезе тичешком в сградата на охраната и се върна с няколко листа хартия.

— Донесох цял куп — каза той.

Майлоу грабна картите и ги раздаде. Една страница с груба, направена на компютър, диаграма. Английските имена на улиците, отпечатани с готически шрифт, магазините и игрищата за голф, в центъра — Езерото на размисъла. Никакви знаци за планините, простиращи се на изток.

Уитуърт каза:

— С изключение на игрищата за голф, площта е малка — това ни улеснява... Вече е разделена на шест зони, а аз разполагам с още петима полицаи, освен себе си. Това не е ли карма?

— Кармата е за вярващите — отговори Майлоу, — но, да, първо се заемете с игрищата за голф, после претърсете обществените сгради и езерото, а накрая една след друга всички къщи. Обръщайте особено внимание на всяко място, където има паркиран джип. Ако в колата има снимачно оборудване, бъдете извънредно предпазливи. Ако успеем да пипнем Криминс, когато се кани да снима нещо, ще можем да разполагаме с някакви улики.

Аз се намесих:

— В бележките си той разсъждава дали да използва кинокамери, или да ги замести с видеокамера. Криминс не е от онези, които се трудят честно и почтено, тъй че аз залагам на видеокамерите. Това означава, че той може да използва най-обикновена ръчна камера.

Освен това се съмнявам, че ще работи на някое от игрищата за голф. Твърде открито е.

— Ако приемем, че е тук — обади се Клиф.

— Аз приемам, че ти ще се заемеш с количките за голф! — му отговори Уитуърт.

— Разбира се, но те са собственост на...

— Законова принуда! — Уитуърт се обърна към Майлоу: — А вие с планината ли се захващате?

— Ако успея да се добера дотам. Ще поддържаме връзка по радиото.

— Как възнамерявате да се придвижвате?

— Имате ли джип? — попита Майлоу Клиф.

Пазачът не отговори.

— Да не би да имаш проблеми със слуха, Елъри?

— Разполагаме само с един „Самурай“, там зад магазина за принадлежности за голф, при количките. Това е резервна кола, само за специални случаи.

— Какви случаи?

— В случай че имаме проблем. Ако например някой възрастен човек се изгуби. Но досега това не се е случвало. Не сме го използвали, дори не знам дали гумите са напомпени, дали е зареден с бензин...

— Значи ще ги напомним и ще го заредиш! — разпореди се Майлоу. — Тръгвай!

Клиф не отговори.

Майлоу оголи зъби.

— Много те моля, Елъри!

— Върви! — извика Клиф на Бонафейс.

Бонафейс забързано излезе.

Майлоу попита Уитуърт приблизително за колко време могат да дойдат хеликоптерите.

— Отпуснаха ми само един — отговори Уитуърт. — Държат го в Бейкърсфийлд — значи за пет-десет минути.

— Елъри, има ли път, който води от Феъруей към планината?

— Има нещо като път.

— Какво значи това?

Клиф сви рамене:

— Дълъг е приблизително четвърт миля. Предполагаше се, че ще го използват, за да се разхождат из планината, но никой от жителите тук не иска да се разхожда. Той не води доникъде, просто свършва, а след това попадате сред прахоляци и скали.

Пазачът се ухили глупаво, като се опита да прикрие усмивката си с ръка.

Уитуърт отведе Майлоу и мен встрани.

— Онази Оут е била застреляна, значи имат огнестрелно оръжие. Ние имаме бронирани жилетки, а вие?

— Една — отговори Майлоу. После погледна към мен. — За теб няма. Стой тук.

— Бих искал да остана — казах аз, — но по-добре ще е да се възползваш от услугите ми. Става въпрос за заложник и двама похитители, всеки с различна психика, която и в двата случая е трудноразбираема. Трябва да съм с теб като експерт-психолог.

— Звучи разумно — каза Уитуърт. — Мисля, че имаме една резервна жилетка.

Майлоу го изгледа остро.

Уитуърт каза:

— Не че искам да ви се меся...

— Бил съм в по-лоши ситуации — намесих се аз, понеже знаех какво се върти в главата на Майлоу. Миналата година бях пострадал при подобен случай. Той се самообвиняваше за това. Оттогава непрекъснато му повтарях, че съм добре и че най-лошото, което може да направи, е да се държи с мен като с инвалид.

— Робин ще ме убие! — каза Майлоу.

— Само ако получа драскотина. Но засега в опасност е единствено животът на Сузи Галвес.

Той погледна към небето. Отвъд поселището, към високата, черна, непозната планина.

— Добре! — продума накрая. — Но само ако си с жилетка.

Уитуърт отиде при една от патрулните коли и се върна с издут черен пакет. Нахлузих бронезжилетката. Предназначена за някой с размерите на Майлоу, тя ми стоеше като огромен лигавник.

— Шик си! — ухили се Майлоу. — Добре, да вървим.

— Има едно място, което трябва да проверите веднага — казах аз на Уитуърт. — Това е караваната на шерифа Хаас. Джейкъб и Марвъл

Хаас. Той е арестувал Пийк за първото масово убийство и е много важна брънка от миналото.

— Той тук ли живее?

— В Джърси. — Посочих на юг. — На Чаринг Крос Роуд.

Уитуърт се обърна към Елъри Клиф:

— Дай ми точния адрес — не, лично ще ме заведеш!

Клиф се удари по гърдите.

— Защо аз? Нямате ли охрана?

Уитуърт го изгледа така, сякаш се канеше да го изравни със земята.

— Ще ме заведеш на двадесет метра от караваната и ще се чупиш.

— Да не би да съм започнал да работя за вас?

Ръката на Уитуърт внезапно се стрелна нагоре и за миг си помислих, че ще удари Клиф. Клиф очевидно си беше помислил същото, защото отскочи назад и на свой ред вдигна ръка да се защити. Но Уитуърт успя да се овладее. Той само приглади косите си. После скочи на мотоциклета си, извади още една бронезилетка от багажника и я навлече.

Устата на Клиф все още трепереше. Той се опита да я изкриви в усмивка.

— Значи в атака!

— Смешно ли ти се струва? — попита Майлоу.

— Според мен това е чиста загуба на време. Ще се обадя в Чикаго още сега.

Клиф направи една крачка, изчака да види дали някой няма да оспори решението му и понеже никой не му каза нищо, продължи напред. Другите пазачи го последваха. След десетина крачки Клиф спря и погледна назад.

— И не забравяйте, че те са пенсионери. Внимавайте някой да не получи сърдечен удар. Плащат големи пари, за да живеят тук.

— И виж докъде са ги довели тези пари! — отбеляза Майлоу. — Малко среднощно насилие — и сладкият живот се разпада на прах.

„Самураят“ беше с открит покрив, светлосин и шумен. Над предните седалки се мъдреше, явно монтиран след покупката му,

предпазен метален прът. Бонафейс запали двигателя и се оттегли.

— Резервоарът е пълен до половината. Но дявол да ме вземе, на ваше място нямаше да го използвам. Вдига страхотен шум и човек може да види фаровете от цяла миля.

Майлоу провери гумите.

— Наред са — каза Бонафейс. Имаше гладко, розово лице, руса коса, маймунски черти и големи сини очи. — Не бих използвал този джип — много лесно може да бъде забелязан — повтори той.

Майлоу се настани зад волана.

— Познаваш ли местността?

— Не и този район. Израснал съм в Пиру, но планините са еднакви навсякъде. Пълно е с камънаци и ровове. Премного лайна, които да счупят шасито.

— Има ли някакви пещери в подножието на планината?

— Никога не съм ходил там, но защо не? И все пак кои са тези момчета и защо трябва да са тук?

— Това е дълга история — каза Майлоу, докато се наместваше зад кормилото и нагласяше седалката си. Аз също се качих и седнах до него.

Бонафейс изглеждаше обиден.

— Ще използвате ли фаровете?

Някой изкрещя името му и той се обърна. Клиф стоеше на прага на сградата на охраната.

— Задник! — промърмори Бонафейс. Погледна към жилетката ми и се засмя. — Твърде голяма е за вас!

[1] Мексиканска питка, пълна с месо, сирене, грах и др. — Б.пр.

↑

40.

Тръгнахме през центъра на селището, изкачихме възвишението Балморал и продължихме край северното игрище за голф зад високата ограда. Движехме се бавно и Майлоу се опитваше да кара колата колкото е възможно по-безшумно. Трудна задача, защото на първа скорост двигателят беше най-шумен.

Чувах тихото бръмчене на количките за голф, но самите машини виждах само като плъзгащи се по зеленината силуети. Фаровете им бяха изключени. Също както и на „Самурая“. Викторианските улични лампи излъчваха странна, мътнооранжева светлина, която едва разсейваше гъстия мрак.

Стигнахме до края на пътя — пиперовите дървета, които обрамчваха Езерото на размисъла. Тук растителността беше избуяла, подхранвана от богатата почва. Оскъдната светлина от далечната четвъртинка на луната превръщаше листата в сива дантела. Повърхността на езерото, което се виждаше между дърветата, беше гладка, черна и блестяща като огромна леща на слънчеви очила.

Майлоу спря, каза ми да го почакам, взе в едната си ръка деветмилиметровия пистолет, а фенерчето в другата и се измъкна от колата. Отиде до дърветата, огледа се, отмести един клон и се взря в далечината, накрая изчезна в тъмнината. Аз останах в джипа, като мълчаливо потупвах с пръст по топлия дървен приклад на карабината, която той беше оставил в скута ми. Не се чуваха никакви звуци от животни. Въздухът не помръдваше. Сякаш се намирах във вакуум. Друг път мястото навярно щеше да ми се стори спокойно. Тази вечер ми изглеждаше мъртво.

Мина доста време. После нечии стъпки иззад дърветата накараха гърлото ми да се свие. Преди да успея да помръдна, оттам се появи Майлоу, стиснал пистолета си.

— Дори и да са там, не можах да ги видя. — Той погледна карабината.

Без да съзнавам, бях вдигнал оръжието и го бях насочил към него. Отпуснах хватката си. Дулото на оръжието се сведе надолу. Майлоу се настани зад кормилото.

Когато отново потеглихме, той каза:

— Отвъд дърветата мястото става напълно открито. От другата страна има само някакви тръстики и шубраци. Не се вижда никакъв джип или каквато и да е друга кола, никой не снима филм. — Усмихна се мрачно. — Освен ако не го прави под водата — нова версия на „Създанието от Черната лагуна“... Навярно вече са били тук и са си тръгнали, направили са каквото са възнамерявали и са захвърлили момичето във водата. Или изобщо не са идвали.

— Мисля, че са — отговорих аз. — Няма друга причина да убиват Хейди на магистралата, която води право към Трийдуей. И Криминс е платил на онова момче Соумс да закара корвета в дома му, само на една или две мили от Холивуд. Ако беше останал в града, щеше сам да закара джипа в дома си, да се върне след половин час и да вземе корвета. Защо да занимава с това Соумс, ако не е възнамерявал да напусне града?

— Може би защото е имал някакви планове за Соумс? Нещо като малък тест?

— И това е възможно. За утре сутринта. Но тогава няма причина да му поверява колата си.

— А защо е убил Хейди?

— Защото вече не му е била необходима — отговорих аз. — И защото е можел.

Той прехапа устните си и намали скоростта на десет мили в час. На картата беше посочен един страничен път, който минаваше през южната част на игрището за голф в Уайт Оук и водеше към задната част на селището. Сега по-рядко попадахме на улични лампи и видимостта беше намаляла до едва различими нюанси на сивото.

Майлоу изгуби пътя и ние се озовахме пред надписа, който оповестяваше, че отгук започва Джърси. Всички къщи бяха тъмни. Спомних си, че улицата, която разделяше квартала, беше наскоро асфалтирана. Тя се простираше в мрака пред нас, празна и равна, толкова точно прокарана, че приличаше на компютърна графика. Оранжевото осветление отново се появи. Тъмнооранжево и черно; тук всяка нощ се празнуваше Все светии.

— Тук ли живее Хаас? — попита Майлоу.

— Първата улица вдясно. Ще ти покажа караваната.

Той зави.

— Там е паркингът за посетители — посочих аз. — Тази вечер няма посетители... А там е Чаринг Крос. Караваната на Хаас е през четири къщи. Гледай за циментова веранда, един „Буик Скайларк“ и камионетка „Датсън“.

Майлоу спря две къщи по-надолу. Единствено камионетката беше паркирана отпред, зад нея се виждаше харлитото на Майк Уитуърт.

Светлините бяха изгасени. Уитуърт го нямаше никакъв и аз видях как лицето на Майлоу се изопна. После иззад караваната се появи патрулният и се отправи към мотоциклета си.

Майлоу театрално прошепна:

— Майк? Аз съм Майлоу.

Уитуърт спря. Обърна се към нас, разпозна ни и се приближи.

— Бяхме наблизно и решихме да се отбием — каза Майлоу.

Ако Уитуърт беше засегнат от присъствието ни, не го показа.

— В караваната няма никого, нищо особено. Видях няколко неотворени писма на масата — сигурно са от един, най-много от два дни.

— Една от колите я няма — казах аз. — Те имат роднини в Бейкърсфийлд. Може би са на път.

— Някаква основателна причина да влезем вътре? — попита Уитуърт.

Майлоу поклати глава.

— И аз не виждам смисъл. Добре, отивам да проверя дали някое от момчетата не е открило нещо. Още ли възнамерявате да се качвате в планината?

— На път сме — отговори Майлоу.

Уитуърт погледна към черните върхове, едва различими върху ониксовото небе. Предполага се, че небето над малките селища е осеяно със звезди. Защо ги нямаше тази нощ?

— Трябва да е много приятно през деня — каза Уитуърт, като запали мотоциклета си. — Сигурни ли сте, че искате да идете там сами?

— Така е по-добре — отговори Майлоу. — Една кола се забелязва по-трудно. — Той посочи клетъчния си телефон. — Ще

поддържахме връзка.

Уитуърт кимна, отново погледна Техачапи и се отдалечи тихо.

Като обърна „Самурая“, Майлоу отново потегли към Джърси. В една от къщите запалиха лампи, но ние не спряхме, защото не искахме да привличаме ненужно вниманието. Майлоу се спусна надолу по хълма със загасен мотор, като търсеше пътя. За малко да го пропуснем отново.

Неотбелязана на картата, широка колкото да мине кола, пътека между пиперовите дървета под образуващите арка клони.

Като остави двигателя на празен ход, Майлоу слезе от джипа и включи фенерчето си. Следи от гуми. Някой е минал оттук.

— Наскоро ли?

— Откъде да знам! Не съм Джеб Следотърсача.

Той се върна в джипа и подкара по пътеката. Тя беше неосветена и от едната ѝ страна се издигаше телена ограда, а от другата — висок насип, залесен с някакви храсти, които приличаха и ухаеха на олеандри. „Самураят“ се движеше доста под нивото на насипа, сякаш минавахме през тунел.

Пътеката беше зле поддържана, всяка неравност караше джипа да подскача и всеки път главата на Майлоу се оказваше опасно близо до предпазния метален прът. През следващата половин миля нищо не се промени: оградата и шубраците продължаваха. После пътят неочаквано свърши и ширналото се пред нас открито пространство ни остави без дъх, сякаш бяхме излетели от стръмна пързалка.

Нямаше повече сиво, само черно. Не виждах нищо през предното стъкло на колата и се запитах как Майлоу успява да кара. Той започна да се бори с кормилото. Дъжд от камъчета бомбардира шасито, последван от по-силни звуци, кухи като удари от копита. По-големи камъни. „Самураят“ се заклати наляво-надясно, гумите търсеха опора в чакъла. Шасито под краката ни скърцаше.

При следващия трус главата на Майлоу се удари в металния прът.

Той изруга и удари спирачки.

— Добре ли си? — попитах аз.

Майлоу потърка темето си.

— Ако в тази глава имаше някакъв мозък, щях да съм загазил. Какво, по дяволите, правя? Не мога да карам така. Няма никаква

видимост; току-виж сме се ударили в някой голям камък, колата се е преобърнала и ние сме си счутили проклетите вратове. — Като дръпна ръчната спирачка, той се изправи на седалката и се вгледа през предното стъкло. — Нищо! — обяви. — Абсолютно нищо.

Аз взех фенерчето, излязох, обърнах се с гръб към планината, заслоних с ръка стъклото му и се опитах да разгледам земята под приглушената, слаба светлина.

Суха, спечена почва, покрита с остри камъчета и изсушена растителност. Сбита и осеяна с дълбоки вдлъбнатини.

— Следите продължават.

Майлоу слезе и приклекна до мен.

— Да... Навярно някой е минал оттук. Този безумен калифорнийски начин на живот! — Той тихичко се изсмя. — Тях ги мислят за луди, но навярно са го направили през деня или поне на къси светлини. Междувременно аз се заблуждавам. Дори и без фарове, ние сме уязвими. Навсякъде край нас е открито, а това нещо сигурно се чува в планината. — Като се изправи, Майлоу посочи към Техачапите. — Колко далеч е оттук според теб?

— На две мили — отговорих аз. — А може и на три. Казваш, че е време да тръгнем пеш, така ли?

— Не виждам друг начин. Ако си готов, хайде — и без глупави въпроси. Разбира се, че си готов. Ти си единственият, който си мисли, че бягането доставя удоволствие.

Опита да се обади на Уитуърт, но не успя да се свърже, върна се на стотина крачки и отново опита, но безуспешно. Като изключи телефона, той го пхна в джоба си заедно с ключовете от колата. Фенерчето отиде в другия джоб. Той взе карабината и ми подаде деветмилиметровия си пистолет.

— Да дам пистолета си на един цивилен! — Поклати глава съкрушено.

— Е, не на кой да е цивилен — отговорих аз.

— Още по-лошо. Добре, да бягаме оттук. — Свали вратовръзката си и я подхвърли в колата. — И това.

Сакото му, както и моето последваха вратовръзката.

Тръгнахме, като се опитвахме да следваме следите.

С обувки с гьонени подметки, лошо екипирани за целта си. Нищо не ни водеше, освен слабите очертания на къдравите върхове,

които бях видял при посещението си тук през деня. Четвъртинката луна изглеждаше съвсем болнава, размазана като рисунка на дете върху попивателна хартия. Високо и доста зад планините, ефирният сърп сякаш се готвеше да полети към галактиките. Малкото светлина, която се процеждаше върху земята, не ни даваше възможност да видим каквото и да било под върховете на планината.

Липсата на усещане за присъствието на пространството ни караше да се чувстваме така, сякаш бяхме влезли в някакво голямо, празно помещение, огромно като самата вселена. Всяка наша стъпка беше белязана със заплахата да получим световъртеж.

Принуден да се придвижвам със сковани, малки крачки, аз пристъпвах напред и чувствах как камъните се търкалят под краката ми. По-големите и по-острите от тях се забиваха в подметките ми като дребни паразити, които се опитват да проникнат навътре. С увеличаването на размерите им допирът с тях ставаше все по-болезнен. Опитвах се да преодоля неприятното усещане, но все още не можех да се ориентирам. Моята нерешителност правеше движенията ми тромави и аз няколко пъти се препънах, дори щях да падна, но успях да използвам ръцете си, за да възстановя равновесието. На няколко крачки пред мен Майлоу, затруднен от карабината, се чувстваше още по-зле. Не можех да го видя, но го чувах да диша тежко. След всяко мъчително издишване той си поемаше въздух още по-рязко, още по-бързо, сякаш претовареното му сърце се опитваше да се справи с неравния си ритъм.

Изминаха десетина минути, а ние все още не се бяхме доближили до целта си. Пред нас нямаше нищо, освен канари, и аз започнах да се чудя дали не съм сгрешил, като съм предположил, че Криминс ще се върне на мястото на предишните си престъпления. Дали наистина съществуваше този негов четиринадесетгодишен стремеж към миналото и дали ние не пристъпвахме като невръстни деца към нищото.

Но какво друго ни оставаше, освен да вървим напред?

На три пъти спирахме, като рискувахме да осветим набързо пътеката с фенерчето. Следите продължаваха, пред нас започнаха да се появяват големи, закръглени каменни блокове, дълбоко вкопани в земята, досущ като паднали метеорити. Но поне право пред нас не се виждаха канари. Тази местност беше едно добре използвано сечище.

Продължихме да се движим по мъчителния терен, влачейки крака като старци, преживявайки загубата на ориентация в ядно мълчание. Накрая луната малко се смили над нас и ни разкри дупките и издатините в гранита. Въпреки това можех да виждам само на две стъпки пред себе си, всяка моя крачка си оставаше ограничена и от напрежението ме заболя гръбнакът. Накрая успях да си представя, че съм безтегловен и че мога да летя през нощния мрак. Дишането на Майлоу продължаваше да прорязва и стърже въздуха. Приблжих се до него, готов да го улова, ако падне.

Още стотина метра, още двеста; върховете пред нас се уголемиха с една внезапност, която ме шокира, сякаш бях изгубил от поглед пътя и щях всеки момент да се сблъскам с тях.

Сега разбрах, че съм надценил разстоянието между източния край на Трийдуей и Техачапи. То беше по-малко от две мили, навярно миля и половина. На дневна светлина това щеше да е една спокойна, естествена разходка. Потях се и дишах тежко; подколениите ми сухожилия бяха стегнати като струните на пиано, а раменете ме боляха от странната, застинала поза, която опитите ми да пазя равновесие ми бяха наложили.

Майлоу отново спря и изчака, докато заставах до него.

— Виждаш ли нещо?

— Нищо. Съжалявам.

— За какво се извиняваш?

— Заради теорията си.

— Тя е по-добра от всичко друго. Само се чудя какво да правим, след като стигнахме дотук и все още не сме открили нищо. Да се върнем ли, или да обходим планината, в случай че са захвърлили тялото?

Не отговорих.

— Обувките ми са пълни с камъчета — каза той. — Искам да ги изтърся.

Няколко хиляди бебешки крачки. Сега планината беше на не повече от половин миля пред нас, а небето се бе свило до неясно петно, което преобладаваше в зрителното ми поле. Контурите на скалните стени започнаха да се очертават все по-ясно и вече можех да

различавам отделни бразди и гънки, тъмносиви петна върху още потъмносиви петна сред чернотата.

И изведнъж нещо друго.

Малка бяла точица на петдесет-шестдесет крачки вляво от следата.

Спрях. Опитах се да фокусирам очите си. Беше изчезнала. Дали не си въобразявах?

Майлоу не я беше видял и продължаваше да крачи напред, бавно и тежко.

Продължих да вървя още известно време. След няколко мига отново я съгледах.

Един бял диск, който се полюшваше срещу скалата, разширяваше формата си от сферична до овална, променяше цвета си от млечнобяло през сиво до черно, после изчезваше.

Око.

Окото.

Майлоу спря. Аз заставах до него. Двамата останахме на мястото си, като претърсвахме планината с поглед, изчаквахме и се взирахме.

Дискът отново се появи, като се олюляваше и се оттегляше.

Аз прошепнах:

— Камера. Може още да е жива.

Бях готов да се затичам и той го знаеше. Като сложи ръка върху рамото ми, Майлоу прошепна тихо, но много бързо:

— Още не знаем какво означава това! Не бива да се издаваме! Ще е страотно, ако получим подкрепа. Последен опит да се свържа с Уитуърт. Ако доближим още малко, вече ще е рисковано. — Извади телефона. Набра номера, поклати глава и изключи апарата. — Добре, бавно и тихо! Дори и да имаме чувството, че никога няма да стигнем. Ако искаш да ми кажеш нещо, потупай ме по рамото, но не казвай нищо, освен ако не е крайно наложително.

Напред.

Дискът отново се появи и отново изчезна. Той се въртеше около същото място, както и преди.

Върху какво бе фокусиран? Изгарях от желание да разбера и в същото време не исках да науча.

Вървах съвсем близо зад Майлоу, като съобразявах крачката си с неговата.

Стъпките ни ми се струваха шумни, прекалено шумни.

Вървежът беше мъчителен и тишината правеше болката още по-силна. Светът немееше.

Нямо кино.

В главата ми нахлуха образи — забързани движения, жени в корсети, мъже с мустаци като на моржове, които яростно гримасничат над някаква партитура за пиано. Надписи с бели букви в орнаментирани рамки: „Значи желаете да видите как се реже месо, сър? Сега ще ви покажа!“

Престани, глупако! Опитай се да се съсредоточиш.

Петдесет метра от планината. Четирийсет, трийсет.

Майлоу спря. Посочи напред с ръка.

Белият диск отново се беше появил, този път имаше опашка — голям бял кашалот, който се плъзгаше покрай скалите и се извиваше.

Все още никакви звуци. Стигнахме до планината. Студени канари, оброчени с ниски сухи шубраци и по-големи камъни.

Като държеше карабината готова за стрелба, Майлоу започна да се промъква наляво. Деветмилиметровият пистолет тежеше в ръката ми.

Дискът отгоре се материализира. Бял и кадифен, олюляваше се, проточваше се, олюляваше се. Изчезна.

Сега се чу звук.

Тих, настоятелен.

Светване. Превъртане. Прищракване.

Включено. Изключено.

Никаква борба между човешки същества. Никакви гласове. Само механичните звуци на действието.

Необезпокоявани, ние се придвижихме край скалата и изминахме двадесетина метра, преди да го видя.

Високо, нащърбено скалисто образувание — струпани един до друг остри каменни блокове, издигащи се нагоре като сталагмити от основа със същия мащаб. Канари, които се извисяват на четири-пет метра височина в протежение на двадесет крачки.

Естествено укритие. Студио за външни снимки.

Звукът от камерата се усили. Ние се промъкнахме още по-близо, като плътно се притискахме до скалата. Нови звуци. Тих, неразбираем говор.

Майлоу спря, посочи напред и изви ръката си, като показваше към далечния край на каменните блокове. Стената там беше изпъкнала и продължаваше в плавен, непрекъснат полукръг. Не се виждаше никакъв отвор, което значеше, че в полукръга можеше да се влезе откъм север.

Той отново посочи и ние започнахме да пристъпваме, сантиметър по сантиметър, опрели се с ръце в скалата. Стената остро изви, като препречваше полезрението ни и превръщаше всяка наша крачка в прищявка на съдбата.

Дванадесет стъпки. Майлоу отново спря.

От скалата стърчеше нещо. Квадратно, обемно, метално.

Задната част на кола. От другата страна на гранитната стена се носеха прищраквания и шум от превъртане. Неясен говор. Смях.

Ние пристъпихме до задните гуми на колата и приклегнахме, затаили дъх.

Букви от хром: „Форд“. „Експлорър“. Черен или тъмносин. Задната броня опръскана с кал. Без табела. Частично откъснат стикер върху амортизьора нареждаше: „Включете се в редките актове на благородство!“

Едната трета от автомобила стърчеше над каменната стена, останалата бе насочена навътре. Майлоу се изправи и се вгледа през задния прозорец на колата. После поклати глава: боядисан. Като се приведе отново, той стисна здраво карабината и заобиколи форда откъм мястото на шофьора. Изчака. После насочи карабината към онова, което беше пред него.

Аз се присъединих. И двамата останахме известно време притиснати към автомобила.

Сечището можеше да се види отчасти. Сега светлината беше обилна и идваше от един прожектор, прикрепен на върлина. Оранжев кабел свързваше прожектора със сив акумулатор. Той беше насочен надолу, към основата на петметровите каменни стени, които ограждаха импровизираната снимачна площадка.

Около десетметрова сцена върху равната сива земя, оградена от високите канари. В ъглите ѝ лежаха няколко каменни блока като разпръснати камъчета — там, където планината се беше пропукала.

Естествен амфитеатър. Дерик Криминс навярно го беше открил на младини, идвайки тук с брат си, за да постави бог знае каква пиеса.

В доброто старо време, когато бе рисувал декорите за своята мащеха и беше придобил вкус към постановките.

Тази нощ бе принуден да се задоволи с минималното. На сцената нямаше нищо друго, освен един прожектор, една кутия със снимачни принадлежности и няколко видеокасети, оставени встрани. И три бели сгъваеми стола от пластмаса.

Столът вляво бе отделен от другите и стоеше на около двадесет крачки от съседните два. На него седеше младо момиче с мургава кожа и открито лице, със здраво завързани с дебела връв ръце и крака, а черната му коса бе сплетена на множество плитчици. Единствената му дреха беше бебешкорозова кукленска пижама. На двете му бузи също имаше по едно изрисувано розово петно, а замръзналите устни бяха дебело очертани с червило. На стола го задържаше широк кожен колан, впит в кръста му, така че гръдният кош се издуваше напред. Не, това не беше обикновен колан, а усмирителна болнична лента, каквато използваша в „Старкуедър“.

Главата му висеше надясно. Пресни прорези пресичаха лицето и гърдите му, а струйка засъхнала кръв се виеше от носа към брадичката му. В устата му беше натъпкана блестяща червена гумена топка и го превръщаше в подобие на карикатура на безкрайно удивление, от което на човек му се повдигаше. Очите му отказваха да се присъединят към това удивление: те бяха широко отворени, неподвижни, изпълнени с безумен ужас.

Гледаха втренчено право напред. Отказваха да погледнат към онова, което ставаше вляво.

На средния стол седеше друга завързана жена: по-стара, на средна възраст, с бледозелена домашна дреха, раздрана до пъпа. Това очевидно се бе случило съвсем наскоро и от раздрания плат стърчаха конци, а под него се виждаше белото, отпусната бледа плът и сините вени. Кестенява коса. Същият вид драскотини и прорези като на момичето. Едното око бе тъмночервено и здраво затворено. В устата — същата червена топка.

Другото око не беше пострадало, но също беше затворено.

Притиснатият към лявото ѝ слепоочие пистолет беше малък, с квадратна хромирана дръжка.

На стола до нея седеше Ардис Пийк, стиснал оръжието. От мястото си ние можехме да видим само половината от тялото му.

Дълги бели пръсти около спусъка. Носеше униформеното си облекло от „Старкуедър“. Бели маратонки, които изглеждаха съвсем новички. Големи маратонки. За огромни крака.

Измъчваше жената с кестенявите коси, но с нищо не показваше, че това му доставя удоволствие. Очите му също бяха затворени.

Отвъд удоволствието в света на бляновете?

Пийк не помръдваше и мъжът, който държеше видеокамерата, го сръчка. Пийк отвори очите си, завъртя ги и облиза устни. Операторът застана точно пред него, заснемайки всяко негово движение. Брррр. Пийк отново клюмна. Мъжът отпусна камерата край тялото си. Обективът ѝ се насочи нагоре, лъчът прехвърли канарите на амфитеатъра и хвърли напомнящото око на светлинно петно върху склона на планината. Мъжът се отмести и петното изчезна.

Майлоу стисна челюсти. Той се премести, за да може да вижда по-добре. Аз го последвах.

На импровизираната сцена нямаше друг човек. Операторът продължаваше да стои с гръб към нас.

Висок, с тесни рамене и малка, бяла, кръгла, обръсната глава, която блестеше от пот. Черна копринена риза с навити до лакътя ръкави, черни джинси, покрити с прах, високи черни обувки с дебели гумени подметки. Нещо като етикет минаваше диагонално през десния заден джоб на джинсите. От левия се подаваше ръкохватката на друг автоматичен пистолет.

Майлоу и аз се преместихме още малко напред. Замръзнахме, когато едно камъче изхрущя под краката ни. Мъжът с камерата не реагира. Беше прекалено зает — мърмореше нечленоразделно, ругаеше и ръчкаше Пийк.

Манипулираше Пийк.

Караше го да седи изправен. Щипеше лицето му, опитвайки се да предизвика някакво изражение. Нагласяше пистолета в ръката на Пийк.

Всъщност пистолетът беше завързан към ръката на Пийк.

Късчета прозрачна лента придържаха оръжието към напомнящите клечки пръсти на Пийк. Ръката му лежеше върху статив, поставен така, че да я поддържа вдигната. Около ръката беше обвита също такава лента.

Принудителна поза.

Майлоу присви очи, вдигна карабината и се прицели, после спря, когато мъжът внезапно се размърда.

Полуобърнат, докосна нещо.

Риболовна корда от найлон, толкова тънка, че всъщност беше невидима от това разстояние.

Тя минаваше от спусъка на пистолета към дървен кол, забит в почвата.

Смъртоносна линия. Едно остро дръпване щеше да накара пръста на Пийк да натисне спусъка и щеше да насочи куршума право в мозъка на жената с кестенявите коси.

Специални ефекти.

Операторът прокара пръст по кордата и отстъпи назад. Въоръжената с пистолет ръка на Пийк оставаше устойчива, но останалата част от тялото му потръпваше. Внезапно вълна от спазми го заля и той почна да облизва устните си, да върти глава и да трепка с клепачи. Размърда пръсти точно толкова, колкото беше необходимо, за да опъне кордата.

Това хареса на оператора. Той се загледа втренчено в жената. В пистолета. Отново в жената. В търсене на сладкия изстрел.

Пийк престана да се движи. Кордата провисна.

Мъжът с камерата изруга и силно ритна Пийк в лицето. Пийк не реагира. Отново се беше отпуснал.

— Хайде, гадняр проклет! — Висок, стържещ глас. — Направи го, човече!

Пийк облиза устните си. Престана. Краката му почнаха да се тресат. Останалата част от тялото му замръзна.

— Чудесно! Продължавай да ги тресеш! Не преставай, психарско лайно!

Пийк не реагира на презрението в гласа на оператора.

Беше някъде другаде, напълно. Мъжът с камерата пристъпи и го зашлеви в лицето. Жената с кестенявите коси отвори очи, потръпна и веднага ги затвори отново.

Мъжът с камерата отстъпи и се съсредоточи върху Пийк. Главата на Пийк се отметна назад и се разтресе. От устата му потекоха лиги.

— Шибана кукла от плът! — изсъска операторът.

Звукът от гласа му изтръгна стон от жената с кестенявата коса. Кожата около незасегнатото ѝ око се сви в мрежа от бръчици, когато тя

с усилие се опита да спре да мига. Мъжът с камерата не ѝ обърна внимание, зает с Пийк.

На площадката не се долавяха никакви други движения. Момичето с мургавата кожа беше в такова положение, че можеше да ни види, но не показва никакви признаци, че ни е забелязало. Замръзнал поглед. Парализирано от страх, от наркотици или и от двете.

Майлоу насочи карабината в тила на мъжа с камерата. Сложи пръст на спусъка. Но операторът беше само на сантиметри от риболовната корда. Ако паднеше върху нея, пистолетът щеше да изгърми.

Като пъхна камерата под мишницата си, творецът на филми нагласи още малко Пийк. Ръцете на Пийк се тресяха; той отметна глава назад. Още един гърч. Пое въздух през носа си, изкашля се и пак го издиша през носа.

Операторът нагласи камерата и го засне. После отново зашлеви Пийк и прошепна:

— Какво чудовище си ти!

Главата на Пийк се отпусна.

Не беше завързан. Беше свободен да стане от стола, но го задържаше нещо, по-силно от дрогата.

Мъжът с камерата продължаваше да снима, като я насочваше от жената към пистолета, а после към Пийк, все още на сантиметри от пригответената корда.

Пийк продължаваше да облизва устните си и да върти глава. Клепките му се повдигнаха, като откриха двете бели очни ябълки.

— Много добре, много добре... хайде, пак с очите, дай ми очите си!

Сега мъжът говореше по-високо. Майлоу се възползва от това за прикритие, излезе на площадката и вдигна карабината.

Дясното бедро на оператора побутна кордата. Тя се поопъна. Той го почувства. Изсмя се. Отново я побутна, докато наблюдаваше дърпането на ръката на Пийк.

Пийк можеше да натисне спусъка, но дори и гърчовете му не можеха да го накарат да го направи.

Съпротива?

Главата му отново провисна надолу.

Мъжът с камерата каза:

— И къде е добрата помощ, когато имаш нужда?

Той хвана ухото на Пийк и повдигна главата му, като продължаваше да заснема появилия се в резултат на това празен поглед. През това време галеше кордата с показалец, а камерата обходи цялото тяло на Пийк, придвижвайки се бавно от покрития с мъх череп до несъразмерните крака.

Непропорционални крака. На кукла.

Тогава разбрах. Прозрението беше безценно.

Приготвих пистолета, но останах на мястото си. Майлоу се бе приближил с още няколко сантиметра до мъжа с камерата, на петнадесет-шестнадесет стъпки зад него. С изключително внимание той опря карабината на рамото си и още веднъж я насочи към тила на оператора. Целене на снайперист: в продълговатия мозък, онази негова долна част, която контролира основните процеси на тялото. Един точен изстрел и дишането ще се преустанови.

Операторът каза:

— Много добре, Ардис! Заснех достатъчно фон. Тъй или иначе, да свършваме!

Жената с кестенявата коса отвори здравето си око. Видя Майлоу. Размърда уста около червената топка, сякаш се опитваше да я изплюе. Вече знаех коя беше тя. Съпругата на шерифа Хаас, Марвъл Хаас.

Пощата на масичката, навярно от един-два дни. Едната кола я нямаше, жената е тръгнала сама.

Тя яростно започна да се гърчи.

Младото момиче оставаше все така изцъклено.

Мъжът с камерата се обърна към Марвъл и разкри изцяло профила си. Дълбоки бръчки прорязваха страните край устата, която сякаш нямаше устни. Груба, загоряла кожа, малко по-тъмна от белия череп без коса. Глава, свикнала да носи перука. Малка, но агресивна брадичка. Нос като клон, достатъчно остър, за да предизвика кръвотечение. Никаква мазнина по лицето, но отпуснати бузи и тънък врат. Ръцете — от лакътя до китките — покрити с вени. Големи длани. Мръсни нокти — Дерик Криминс бързо се превръщаше в баща си.

Баща му е бил навъсен, свадлив човек, но въпреки недостатъците си е бил обикновено човешко същество.

Пред мен стоеше чудовище.

Но ако го отвориш, вътре ще намериш най-обикновени вътрешности. Под свода на черепа му ще се поклаща сива пихтиеста маса, с нищо по-различна от тази в черепа на един светец.

Човекът винаги си е просто човек.

Марвъл Хаас отново затвори окото си. Изпод червената топка се опитваше да се промъкне някакво скимтене. Навън обаче излизаха само мъчителни, писукащи звуци. Майлоу се сви, готов да стреля, но Криминс все още беше твърде близо до кордата.

— Отвори очите си, мисис Хаас — каза Криминс. — Дай ми очите си, скъпа, хайде! Искам да уловя изражението им в момента, когато това стане.

Той провери лентата около ръката на Пийк. Така пригоди дулото на пистолета, че то да стои насочено точно срещу лявото слепоочие на мисис Хаас.

Тя изскимтя.

Криминс каза:

— Хайде, да го направим професионално! — Пристъпи към нея. По-далеч от кордата. — Някога ходех за риба — каза той, като подреждаше косите ѝ и отвори дрехата ѝ. Пъхна ръка под плата и започна да щипе и да мачка. — Я виж какво намерих тук. — Другата му ръка продължаваше да се намира върху кордата. — Някога, когато ходех за риба — продължи Криминс, — едно подръпване на кордата означаваше, че си хванал нещо. Този път значи съвсем друго.

Тя се извърна от него. Той отстъпи вляво, като фокусира камерата и продължи да снима.

По-далеч от кордата. Достатъчно далеч.

— *Не мърдай, лайно! Дръпни ръката си! Дръпнияведнагаядръпни!*

Дерик Криминс замръзна. Обърна се. Изразът на приличащото му на бухал лице беше странен: той изглеждаше едновременно изненадан и предаден.

После изблик на ярост:

— Това са частни снимки! Къде е разрешителното ви?

— Махни си ръката оттам, Криминс! Веднага я махни!

— О! — каза Криминс. — Говориш така, сякаш съм длъжен да те слушам, така ли, тъпако?

— Махни я, Криминс! За последен път...

— Добре де! — каза Криминс. — Печелиш! — Той сви рамене.
Устата без устни се изкриви нагоре. — О, добре! — повтори той.
Протегна се към риболовната корда.
Майлоу стреля в усмивката.

41.

Фордът се появи в един списък на търсени коли в Холивудския участък. Откраднат преди два месеца от една алея между Уестър и Булеварда на залеза. В задния му багажник имаше пет регистрационни табели, три фалшиви телефонни регистрации, две видеокамери, десетина касети, опаковки от сладкиши и метални кутии със сода. Пъхнати в резервната гума, намерихме барбитурати, торазин и метамфетамин.

Успяха да открият семейството на Хейди Оут в Юма, Аризона. Бащата бе неизвестен, майката — чиновничка в отдела за социални помощи, един брат, който работеше в противопожарната служба във Финикс. Хейди беше имала много добър успех в гимназията в Юма през първите три години там и беше играла водеща роля в тимовете по лека атлетика и баскетбол. След като попаднала в „лоша компания“ през последната година, оценките ѝ рязко се понижили и тя напуснала училището, посещавала някакви курсове, намерила си работа в „Бъргърс Кинг“, после избягала. През следващите осем години майка ѝ се срещала два пъти с нея — веднъж на Коледа преди пет години, а после по време на едноседмичното ѝ посещение вкъщи миналата година, при което тя била придружавана от един приятел на име Гриф.

— Не ми беше приятен — каза мисис Оут на Майлоу. — Непрекъснато мъкнеше фотоапарат със себе си и не правеше нищо друго, освен да ни снима. Не носеше никакви други цветове, освен черно, като някой мъртвец.

Майлоу и Уитуърт бяха намерили лентите, докато се бяха ровили из купищата крадена стока в гаража на „Ориндж Гроув“. Шестнадесет касети в черни пластмасови опаковки, затрупани под снимачно оборудване за хиляди долари, което Дерик Криминс нямаше желание или възможност да управлява.

Шестнадесет сцени на смърт.

Първо разпознахме четвъртата жертва, която бяхме видели. Ричард Дада, млад и красив, разказваше въодушевено за своите

планове, без да знае какво го чака. Следваща сцена: главата на Ричард хваната за косите и отметната назад, за да се види прерязаното гърло. Тялото разрязано надве с трион. Виждаха се ръцете с тъмни ръкави на убиеца, но не и лицето. Камерата беше закрепена неподвижно, тъй че даваше възможност един човек да извърши убийството и да снима. Някои ленти бяха заснети с подвижен обектив, което изискваше двама убийци. Цифрите на тази лента сочеха, че Дада е бил убит в един часа след полунощ.

Лентата с Елрой Бийти съдържаше два фрагмента, първо един кадър с бездомника, който смуче от бутилка край железопътните релси, после, четири месеца по-късно, Бийти, проснат по очи и в безсъзнание на същите релси, последван от кадри с експреса, който приближава. Лоша техника; камерата подскочаше и моментът на сблъскването представляваше неясно петно. След това беше ред на брата Лерой, също в два фрагмента. Пиянски смеещ се, докато разказва, че иска да бъде певец на блус. Четири месеца по-късно същата усмивка, кратък кадър, в който върху челото му се появява черна дупка, колкото десетцентова монета, и той пада.

И двамата братя са били убити в една и съща нощ. Първо Елрой, като неговата смърт се удостоверяваше от разписанието на експреса. Редът на Лерой бе дошъл след два часа.

Някъде по средата на купчинката беше касетата с последния ден от живота на Клеър Арджънт: както и останалите, тя също е била неподготвена. Криминс я беше заснел пред една гола бяла стена. Не можеше да се определи дали това бе в собствената ѝ всекидневна. Тя говореше за психология, че иска да научи повече за лудостта, правеше намеци за проекта, който тя и операторът скоро щяха да започнат, после казваше: „О, извинявай, предполага се, че трябва да забравя, че си тук, нали?“

Операторът не отговаряше.

Клеър говореше още известно време за произхода на лудостта. За това, че не бива да се правят прибързани заключения, защото дори психопатите има какво да ни кажат. После свеждаше ресници — превземка за пред камерата — и отново се усмихваше. Пет секунди свенлива усмивка, преди да бъде задушена с възглавница. Дълги кадри с неподвижното ѝ тяло. Заключение кадър върху острието на бръснача...

Още дванадесет домашно заснети филма, на които не пишеше нищо. Седем жени: пет момичета в тийнейджърска възраст с изплашения поглед на децата от улицата, две привлекателни блондинки на по около тридесет години. Петима мъже: болезнено мършаво момче с рядка брадица на приблизително шестнадесет или седемнадесет години и четирима мъже — един от азиатски произход, един чернокож и двама от латиноамерикански произход.

В една празна кутия имаше два листа хартия.

На първия беше написано: *Чудовището е избрано. То не може да бъде спряно.*

На втория: *Участници.*

„Поддържащият актьор“ до голяма степен се отнасяше за Дада, „старата мома професор“ — за Клеър. Другите роли включваха „дватама пияници близнаци (Чудовището намира свършена прилика)“ и три определения — „надут бизнесмен“, „курва с кокаин“, и „пазаруващо момиче“ — за които не можа да се открие съответната лента. „Мръсно селянче“ отговаряше на Сузи Галвес, имаше я и „жената на шерифа с гореща кръв“ — Марвъл Хаас. „Пъпчив тийнейджър“ би могло да бъде момчето с брадичката, прободено в гърдите и след това разчленено. Но то отговаряше и на „уличен пънкар“, тъй че аз предположих, че може да става въпрос и за Кристофър Соумс. Той никога не попадна на прослушването, щастливият хлапак.

Най-отдолу на страницата: *Още? Колко още??????*

Работата по идентифицирането на безименните жертви беше предоставена на един екип от шестима детективи от полицията в Лос Анджелис и на отдела на шерифа. След два месеца бяха идентифицирани три избягали момичета, намиращи се в различни списъци на изчезнали; полицаите бяха убедени, че всички момичета са живели из улиците на Холивуд. Две момичета и момчето с брадичката останаха неидентифицирани, както и по-младата от блондинките, вероятно „стриптийзърката“, както и чернокожият („черният гвоздей“). „Мръсният латиноамериканец 1“ и „мръсният латиноамериканец 2“ се оказаха Хернандо Аляс и Сабино Реал, братовчеди от Ел Салвадор, търсеци каквато и да е работа, като заставали пред един магазин за бои в Ийгъл Рок. Търсеци евтина работна ръка предприемачи наобикаляли магазина всеки ден. Никой не

си спомняше кой беше отвел Аляс и Реал, но членове на семействата им, които живееха в Юниън Дистрикт, в края на краищата се появиха, за да ги идентифицират.

Един търговски посредник от корейско-американски произход на име Евърит Ким, пребит с бухалка за бейзбол, или „паралията“, беше проследен до един скиорски клуб в Глендейл, където за пръв път се бяха срещнали Дерик Криминс и Хейди Оут. Бившата жена на друг един член на клуба Алисън Уисноуски, зъбна хигиенистка от Бърбанк, се оказа „медицинската сестра“.

След четири месеца останалите жертви все още не бяха идентифицирани и се намери само един труп: на едно от изчезналите момичета — шестнадесетгодишната Карън Десантис, намерена от скитници в Букей Кениън.

Във форда беше открита още една касета, но заснетото почти не можеше да се различи поради лошото осветление: Хеди Хоупт, известна също като Хейди Оут, която излиза от някакъв автомобил неспокойно усмихната. Подава камерата на някой, който е извън кадър, после се обръща гърбом и нахално почва да полюшва бедра. Движи се бавно, прелъстително. Усмихва се, като се обръща, за да погледне зад себе си.

— Как е — секси ли съм? — пита тя миг преди главата ѝ да хвъркне. Не пишеше коя роля ѝ е била отредена. Може би Дерик Криминс я е виждал като „курва с кокаин“, а може би още не си е представял какво ще ѝ възложи.

Създава образи, след това ги убива.

Сгънат в един джоб на черната му копринена риза, беше намерен екземпляр от титулната страница на „Кървава разходка“, която бяхме открили в нощното му шкафче. На обратната ѝ страна имаше няколко ръкописни пасажа, изписани със същите йероглифи, които красяха режисьорските бележки.

Чудовището: комбинация от крайно зла лудост и свръхестествени физически възможности да предсказва бъдещето и да прониква в съзнанието на хората. Държан под ключ в строго охраняван психиатричен приют като Ханибал Лектър, той също като него не може да бъде

спрян, може да минава през стени и може да трансформира молекулите си като извънземно от Стар Трек. Излиза когато си поиска и убива когото си поиска. Най-различни хора, просто защото му е приятно и се измъква безнаказано, съвсем не е луд и през цялото време това е единственото, което му харесва, негов занаят, негово призвание в живота, никой не може да го разбере, защото те не са в същото измерение. И не може да бъде спрян повече от Джейсън, Фреди Крюгър или Майкъл Мейърс.

Освен от Безразсъдния отмъстител. Който го разбира, понеже Той е отраснал с него и Той също има психическа сила, но за добро, не за лошо. Някога е бил момче, сега е мъж — висок, мускулист и мълчалив, досущ като Мръсния Хари и Джон Уейн, но с чувство за хумор. Тру Лайс^[1] среща Джеймс Бонд. Не си губи времето да прави нещо, ако не си струва. Жените го харесват като Джеймс Бонд, но Той няма време за тях, защото само Той знае на какво всъщност е способно Чудовището, затова само Той може да спре кървавата разходка, която иначе е неизбежна.

Облечен е в черно, но иначе е доброто момче. По-различен е и има въображение да твори. Екшъните накрая винаги са между него и Чудовището. Битка с първичното Зло. Само накрая ще разберем какво ще стане. В последната сцена. Чудовището умира от най-ужасната смърт. Може да бъде изгорено, може да бъде смяно от някаква месомелачка. Или киселина. Тъй или иначе, мъртво е.

А може и да не е.

Ако стане, винаги има продължение.

[1] Истински лъжи. — Б.пр. ↑

42.

— Какво, по дяволите, е мислел да прави с това? — каза Майлоу. — Да си уреди среща с някой студиен пич? — Той пъхна няколко солени бисквитки в устата си. Не очакваше отговор.

Седяхме в един бар на Пасифик Авеню в южната част на Венис, недалеч от Марина. С гласа на Джими Бъфит, леещ се от касетофона, обгорели от слънцето лица и намазани с цинкова паста носове, спортни разговори, бисквитки. Поръчки предимно за наливна бира.

Беше четвъртък. Бях прекарал следобеда точно така, както го прекарвах всеки ден тази седмица. В Белфлауър със Сузи Галвес, като се опитвах да проникна в съзнанието ѝ. Майлоу беше предложил услугите ми веднага след освобождението ѝ. Мистър Галвес — градинар, който оформяше градинки и паркове, с грозен белег от лявото ухо чак до ключицата на рамото — го беше срязал, като бе изръмжал: „Ние сами се справяме с проблемите си!“

Три седмици по-късно мисис Галвес ми се обади по телефона. Хрисим, запъващ се глас с лек акцент. Извиняващ се, след като не бе нужно. Сузи все още се събуждала с викове след кошмарите, които сънувала. Преди два дни почнала да се подмокря в леглото и да смуче пръст, не го била правила от шестгодишна възраст.

На другия ден отидох с колата до дома им. Къщата представляваше кафява кутия зад току-що боядисани бели колове, с твърде голямо изобилие от цветя в малкия двор. Мистър Галвес ме посрещна на вратата с белязаното си лице и мускулестата си фигура. Енергично се ръкува с мен. Каза, че е чувал, че си разбирам от работата. Когато си тръгнах, ми връчи букет от различни цветя, току-що откъснати от градинката.

За Марвъл Хаас се носеха слухове, че посещава някакъв лекар в Бейкърсфийлд. Нито тя, нито съпругът ѝ отговаряха на телефонните обаждания. Специалният екип все още продължаваше да търси телата, влизаше във връзка с полицейските отдели в други градове, опитваше се да установи колко души е убил Дерик Криминс. Някои случаи от

Аризона, Оклахома и Невада изглеждаха обещаващи. Доказателствата, че Дерик е виновен за катастрофата с мотоциклета на брат си, бяха откъслечни, но името на Клиф Криминс също беше включено в списъка на жертвите.

Майлоу изхрупка още бисквити. Някой изрева, че иска Бъд Барманът, чернокос хърватин с четири халки на лявото си ухо, смени касетата. Ние пиехме малцов скоч. Осемнадесетгодишен „Макалан“. Когато Майлоу поръча цяла бутилка, хърватинът повдигна вежди. Докато ни наливаше, се усмихваше.

— И за какъв дявол беше всичко това? — попита Майлоу.

— Наистина ли искаш да знаеш?

— Да, вече изчерпах запаса си от риторика.

Съжалих, че пита. Бях размишлявал още върху това, имах отговори, които ставах за токущо по телевизията, но нямаха действителна стойност.

Майлоу остави чашата си на масата и ме погледна.

— Може би всичко е било за забава — отговорих аз. — Или подготовка за филм, който Криминс е бил убеден, че някой ден ще направи. Или пък наистина е смятал да продаде лентите.

— Все още не сме открили черен пазар за такъв род боклук.

— Добре де! — Отпих от чашата си. — Тогава елиминирай това обяснение.

— Знам! — отговори той. — Тук има хора, които си падат по всевъзможен боклук. Просто казвам, че не сме открили никаква брънка, която да свързва Криминс с някой производител на кървави филми, а търсихме усилено. Няма и следа за плащане в брой, няма поне една-единствена банкова сметка, никакви срещи с онези типове с дълги палта, никакви обявления в онези чешитести списания. А и компютърът, който Криминс имаше в къщата, не беше свързан с Интернет. Нищо, освен основния софтуер, никакви файлове. Нашият човек от отдела казва, че вероятно никога не го е използвал.

— Технологично увреден — казах аз. — Не му се е щяло да се поти. Видеото е също толкова добро, колкото и филмирането.

— Казвам само, че не ми изглежда да е гонел парата. Откраднал е цялото това оборудване, но никога не се е опитал да го продаде. Предполагаме, че е живеел от продажбата на дрога.

— И от заплатата на Хейди — допълних аз. — Докато самата тя е станала излишна. Липсата на каквато и да е банкова сметка означава, че двамата са похарчвали всичко, което е влизало в ръцете им. Не са живеели като кралски особи и са избягвали да плащат наема си, тъй че вероятно голяма част от постъпленията са отивали в носа ѝ.

— И в неговия също! Съдебният лекар откри наличие на кокаин в организма му. И малко метадон. И нещо, наречено лоратадин.

— Антихистамин^[1] — казах аз. — Не те прави сънлив. Вероятно Криминс е имал алергия към сладкишите и е бил принуден да поддържа равнището на енергията си, за да заснеме своя голям филм.

Майлоу отново напълни чашата си.

— За „Кървава разходка“.

— Каквато и да е била мотивацията му — казах аз, — а вероятно е имал дори няколко, в главата му това е било голяма продукция. Той е обичал самия процес. Пристрастил се е да се прави на Господ още преди шестнадесет години.

Майлоу допи скоча си.

— Ти наистина ли мислиш, че Криминс лично е ликвидирал семейство Ардъло?

— Той лично или заедно с брат си. Но не и с Пийк. Пийк е бил нещо като прикритие, подставена фигура. Навярно никога няма да мога да го докажа, но фактите са в моя подкрепа. Помисли си само за кръвния тест на Пийк: имаше само остатъчни количества торазин. Хейди за известно време е намалила лекарствата му. Както и Клеър, по всяка вероятност. Но мотивът на Клеър е бил да накара Пийк да заговори за престъпленията си. И подсъзнателно тя е искала да открие някои добродетели в душата му, защото те биха могли да ѝ кажат нещо и за брат ѝ. Хейди е искала Пийк да бъде достатъчно на себе си, за да може да помогне при бягството и — което е по-важно — да може да играе във филма. С убийството на Марвъл и Сузи пред камерата, Чудовището най-накрая разкрива себе си. Но не се е получило. Той не е играл. Ти сам видя състоянието му. Със или без торазин той е крайно нефункционален, какъвто е бил в продължение на години. Поначало неговият коефициент на интелигентност е бил на самата граница. Това, че в юношеството си е дишал боя и лепило и е консумирал алкохол, го е намалило с още няколко пункта. Торазинът и късната дискинезия са го потиснали още повече. Той никога не е бил във форма да планира и

осъществи едно развихрено престъпление, дори и онова масово убийство, което Джейкъб Хаас открива в къщата на Ардъло. Той няма нищо общо със смъртта на Хейди или на Франк Долард. Никакви мотиви, никакви средства. Същото се отнася и до семейство Ардъло.

— Ти още от самото начало определи случая със семейство Ардъло като безсмислено убийство — каза той. — Но един маниак на свобода не се нуждае от мотивация.

— Точно това искаше Дерик Криминс всички да мислят — възразих аз. — И успя. Но някакъв мотив винаги съществува. Психотичен или какъвто и да е друг. Пийк не е някакъв престъпник супермен, той е само патетичен. Дерик замисля всичко това. Доброто срещу злото — Дерик побеждава, Пийк слиза от сцената.

Още една порция в чашата. После каза:

— Безразсъдният отмъстител.

— На някакво определено равнище Дерик вероятно е започнал да вярва в собствените си възможности да осъществи някакви връзки с обществото. Пийк като изверг сурогат, Дерик като ангел на избавлението. Но Пийк просто не става за убиец психопат. Той никога не е проявявал каквито и да е признаци, че страда от налудничави идеи, свързани с кървави изстъпления или нещо друго, никога не е упражнявал насилие преди масовото убийство или след това. Той е човек със забавено развитие, с развиваща се шизофрения, органични мозъчни увреждания и алкохолна деменция. Криминс го нарече кукла от жива плът и той всъщност представлява точно това, още от самото начало. Дерик и Клиф са го напили, взели са му обувките, те дори са били в състояние да мислят, че са далеч по-високи, защото краката на Пийк са непропорционално големи. Единият или по-скоро двамата са преминали през къщата на Ардъло, като са секли наляво и надясно и са оставили кървавите следи. Двама убийци биха го направили по-лесно и по-бързо. Следите от гуменките сочат към Пийк и водят до неговата колиба. С такова доказателство защо човек да си дава труд да търси друг убиец? И не забравяй кой е разследвал престъплението: Хаас, едно ченге на непълнен работен ден, което няма абсолютно никакъв опит с убийства. После идва ФБР и си дава заключението постфактум.

Майлоу обърна още две чашки.

— Още нещо — продължих аз. — В онази нощ, когато седеше със завързана към пистолета ръка, Пийк прояви почти всички симптоми на заболяването си. Правеше извънредно много движения; човек би помислил, че ще натисне спусъка по една случайност. Но той не го натисна. И аз мога да се закълна, че имаше моменти, когато, както го гледах, Пийк като че ли се съпротивляваше. Полагаше всички усилия да се тегли назад.

Майлоу отмести чашата си. Завъртя се на стола си и ме погледна втренчено.

— Значи сега той е герой?

— Наречи го както искаш.

Още един екс. После каза:

— И какво смяташ да правиш с него?

— Какво мога да направя? Както каза, нямам доказателства. А тъй или иначе, Пийк трябва да бъде затворен. Според мен „Старкуедър“ е толкова добро заведение, колкото и всяко друго.

— „Старкуедър“ в ерата след Суиг — каза Майлоу. — Чух, че чичо му му е намерил работа някъде другаде.

— Суиг е посредствен човек, който вършеше работата си през пръсти.

— Значи Пийк остава вътре.

— Пийк остава вътре.

— И ти си съгласен с това.

— Имам ли някакъв избор? — попитах аз. — Да кажем, че вдигна аларма и по някакъв начин успея да го освободя. Ако излезе на улицата, ще се превърне просто в още една бездомна отрепка. Той не е в състояние да се грижи за себе си. И ще умре само след седмица.

— Значи искаш да го оставиш там за негово добро.

— Да! — отговорих аз, изненадан от остротата в гласа си.

— Кой, по дяволите, е казал, че животът е честен?

Той отново втренчено ме загледа.

— Онзи ден в неговата стая — казах аз, — когато споменах пред Пийк децата на Ардъло и той се разплака, аз го прецених неправилно. Мислех, че всичко е от самосъжаление. Но той е изпитвал истинска болка. Не само че е бил обвинен за това, което е станало. Пийк навярно е разкрил нещичко пред Клеър и точно поради тази причина тя е продължила да се грижи за него. Или може би никога не е съзряла

точно това. Но чувството му беше истинско, сигурен съм. Той скочи веднага след това и зае позата на Исус. Казваше ми, че е бил измъчван. Че е страдал заради нечии чужди грехове. Не съжаляваше себе си. Беше в мир със станалото.

— Казвал ти е — попита Майлоу, — че макар и да е почти нефункциониращ, си струва да го чуеш?

— О, да! — отговорих аз. — Винаги си струва да слушаш внимателно!

Ние дълго останахме безмълвни. Някой друг замени Джими Бъфит, но не мога да кажа кой.

Оставих парите на бара.

— Да се махаме оттук.

Майлоу с мъка се надигна.

— Ще отидеш ли пак да го видиш?

— Вероятно! — отговорих аз.

[1] Средство против разширяване на кръвоносните съдове и против усилване на секрецията на стомашния сок. — Б.пр. ↑

Издание:

Джонатан Келерман. Кървава разходка

ИК „Хермес“, София, 2001

Редактор: Иван Атанасов

Коректор: Невена Здравкова

ISBN: 954-459-864-2

ЗАСЛУГИ

Имате удоволствието да четете тази книга благодарение на *Моята библиотека* и нейните всеотдайни помощници.

МОЯТА БИБЛИОТЕКА

<http://chitanka.info>

Вие също можете да помогнете за обогатяването на *Моята библиотека*. Посетете **работното ателие**, за да научите повече.